

**PRAWO ZBOROWE
KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW
DNIA SIÓDMEGO**

PRAWO ZBOROWE

KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW DNIA SIÓDMEGO

 Wydawnictwo
„Znaki Czasu”

WARSZAWA 2016

Tytuł oryginału: *Seventh-day Adventist Church Manual* (19th edition)

Przekład: Łukasz Romanowski, Marek Rakowski (nowelizacje z roku 2015)

Redakcja: Marek Rakowski, Łukasz Romanowski, Andrzej Siciński

Copyright © 2016 by the Secretariat General Conference of Seventh-day Adventists

Copyright © 2016 Zarząd Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej

Wydano staraniem Zarządu Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego
w Rzeczypospolitej Polskiej

Cytaty z Pisma Świętego pochodzą z *Biblii warszawskiej*, chyba że zaznaczono inaczej.

ISBN 978-83-7295-354-4

Wydanie czwarte
(uwzględniające nowelizację z roku 2015)

Zamówienia na publikację prosimy kierować pod adresem:

Dział Handlowy Wydawnictwa „Znaki Czasu”

ul. Foksal 8/5

00-366 Warszawa

tel.: 22-331-98-00

faks: 22-331-98-01

e-mail: kontakt@znakiczasu.pl

księgarnia internetowa: www.sklep.znakiczasu.pl

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI POLSKIEJ	7
1. PO CO PRAWO ZBOROWE?.....	9
2. KOŚCIÓŁ BOGA ŻYWEGO	16
3. ORGANIZACJA I AUTORYTET.....	21
4. PASTORZY I INNI PRACOWNICY KOŚCIOŁA	31
5. ORGANIZOWANIE, ŁĄCZENIE I ROZWIĄZYWANIE ZBORÓW ORAZ GRUP	38
6. CZŁONKOSTWO KOŚCIOŁA.....	48
7. SPRAWY DYSCYPLINARNE	66
8. URZĘDNICY I ORGANIZACJE ZBOROWE	84
9. WYBORY	142
10. NABOŻEŃSTWA I ZEBRANIA ZBORU	150
11. FINANSE.....	177
12. STANDARDY ŻYCIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO	187
13. MAŁŻEŃSTWO, ROZWÓD I PONOWNE MAŁŻEŃSTWO.....	200
14. PODSTAWOWE ZASADY WIARY KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW DNIA SIÓDMEGO	216
UWAGI.....	232
Indeks przywoływanych w <i>Prawie zborowym</i> książek Ellen G. White przetłumaczonych na język polski	251

OD REDAKCJI POLSKIEJ

Oddajemy do rąk czytelników nowe wydanie *Prawa zborowego Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego*. Uwzględnia ono nowelizację tego *Prawa* uchwaloną podczas Zjazdu Generalnej Konferencji w San Antonio w Stanach Zjednoczonych w 2015 roku.

Kościół adwentystów stale pracuje nad dostosowywaniem *Prawa zborowego* — stanowiącego dla Kościoła podstawowy podręcznik zasad, praw i obyczajów — zarówno do potrzeb całej wspólnoty, jak i do wymogów czasu. Prace nad *Prawem zborowym* prowadzi specjalnie powołany przez Radę Generalnej Konferencji Komitet Prawa Zborowego, jednak wszystkie propozycje zmian i poprawek poddawane są weryfikacji Kościoła podczas organizowanych co pięć lat ogólnoswiatowych Zjazdów Generalnej Konferencji, w których uczestniczą z prawem głosu przedstawiciele wszystkich wydziałów, unii i diecezji na świecie. Zatem wszelkie zmiany mają charakter reprezentatywny dla całej wspólnoty adwentystycznej.

Konieczność rozwijania prawa zborowego nie powinno stanowić zaskoczenia: świat ciągle się zmienia, pojawiają się nowe wyzwania dla Kościoła, a przecież i my, jako wyznawcy, możemy dojść do pełniejszego zrozumienia zasad biblijnych. Więcej na temat przesłańek stojących za rozwijaniem prawa zborowego, jak i procedur stosowanych przy jego zmienianiu podaje już niniejszy podręcznik.

W oryginale *Prawa zborowego* nie ma przypisów pod tekstem głównym (u dołu poszczególnych stron) ani żadnych objaśnień w nawiasach kwadratowych w tekście głównym. Te, które są w polskim wydaniu *Prawa*, pochodzą od polskiej redakcji. Nie są więc prawem zborowym, a jedynie komentarzem do niego

polskich redaktorów tekstu. Najczęściej w nawiasach kwadratowych występuje pisany kursywą angielski odpowiednik polskiego terminu — podawany tu dla zaznajomienia polskiego czytelnika z terminologią angielską.

Niektóre ze zmian, zwłaszcza w tytułach poszczególnych jednostek tekstu, są efektem nie tyle nowelizacji dokonanej przez Zjazd Generalnej Konferencji, co korekty dotychczasowego tłumaczenia dokonanej przez polskich redaktorów.

Mamy nadzieję, że to aktualne, przygotowane zaledwie w rok od nowelizacji, polskie wydanie *Prawa zborowego* będzie pomocą i wsparciem dla wyznawców Kościoła i przyczyni się do jego wzrostu i wzmocnienia.

Marek Rakowski
sekretarz Kościoła Adwentystów
Dnia Siódmego w RP

ROZDZIAŁ 1

PO CO PRAWO ZBOROWE?

Po co Kościołowi Adwentystów Dnia Siódmego *Prawo zborowe*? Bóg jest Bogiem porządku, o czym świadczy zarówno Jego dzieło stwórcze, jak i zbawcze. A zatem porządek leży u samych podstaw Kościoła. Do porządku dochodzi się, korzystając z zasad i przepisów, które prowadzą Kościół zarówno w jego działaniach wewnętrznych, jak i w realizacji jego misji w świecie. Aby Kościół mógł we właściwy sposób spełnić rolę instytucji służącej Panu Bogu i ludzkości, konieczny jest porządek, władza i dyscyplina. Pismo Święte zaleca: „a wszystko niech się odbywa godnie i w porządku” (1 Kor 14,40).

Już wiele lat wcześniej, bo w roku 1875, Ellen G. White wskazywała na takie potrzeby: „Kościół Chrystusowy znajduje się w ustawicznym niebezpieczeństwie. Szatan usiłuje zniszczyć lud Boży, dlatego umysł jednego człowieka i osąd jednego człowieka to za mało, aby na nich polegać. Chrystus pragnie, aby jego wyznawcy byli zjednoczeni w obrębie kościelnej wspólnoty, aby zachowywali porządek zborowy i ład, przestrzegali zasad i dyscypliny kościelnej, byli sobie wzajemnie poddani i stawiali innych wyżej od samych siebie” (*Testimonies*, t. 9, s. 445).

Przywódcy Kościoła nie śpieszyli się jednak ze stworzeniem jednolitego spisu zasad zarządzania Kościołem, chociaż spotkania Generalnej Konferencji odbywały się rokrocznie już we wczesnym okresie działalności Kościoła, a delegaci podejmowali uchwały odnoszące się do porządku i życia w Kościele. Ostatecznie w roku 1882 na Zjeździe Generalnej Konferencji Kościoła uchwalono opracowanie „instrukcji dla urzędników zboru, która ma zostać opublikowana na łamach «Review and Herald» lub w formie dzieła zwartego” („Review and Herald”,

26.12.1882). Uchwała ta pokazała, że w świadomości wyznawców rosło przekonanie, iż sprawy porządku kościelnego stanowią warunek efektywnego działania Kościoła. Uznano także, iż wprowadzenie w życie takiego ujednoczenia porządku kościelnego wymaga jego starannego spisania oraz opublikowania.

Jednakże, gdy w roku 1883 na Zjeździe Generalnej Konferencji Kościoła wysunięto propozycję wydania tych artykułów w formie książki jako prawo zborowe, została ona odrzucona. Obawiano się, że będzie to sprzyjać sformalizowaniu Kościoła, co mogłoby odebrać pastorom swobodę w prowadzeniu spraw zborowych.

Ale i ta obawa — niewątpliwie pozostałość po opozycji wobec powołania jakiegokolwiek organizacji kościelnej dwadzieścia lat wcześniej — wkrótce ustąpiła. Kolejne doroczne sesje Generalnej Konferencji Kościoła już regularnie podejmowały decyzje w kwestii porządku kościelnego.

Chociaż Kościół oficjalnie uchylił się od przyjęcia prawa zborowego, przywódcy od czasu do czasu redagowali w formie zwartej lub broszurowej ogólnie przyjęte zasady życia kościelnego. Spośród tych dokumentów największe wrażenie robi dziś być może 184-stronicowa książka wydana w 1907 roku przez jednego z pionierów — J.N. Loughborougha — pod tytułem *Church, Its Organization, Order and Discipline* [Kościół, jego struktura, porządek i dyscyplina], w której wiele miejsca poświęcono zagadnieniom omówionym także w niniejszym *Prawie zborowym*.

Intensywny wzrost Kościoła w świecie, który nastąpił na początku XX wieku, wskazał jednak na potrzebę stworzenia prawa, które mogłoby być stosowane przez pastorów oraz wyznawców niezatrudnionych w Kościele bez względu na kraj zamieszkania. W roku 1931 Generalna Konferencja uchwaliła wydanie prawa zborowego. J.L. McElhany, jej późniejszy przewodniczący, przygotował projekt, który został opublikowany w roku 1932.

Na początku przedmowy do tego pierwszego wydania napisano, że „coraz wyraźniej widać, że potrzebny jest nam zbiór przepisów doty-

czących zarządzania Kościołem, mający na celu spisanie i zachowanie naszych praktyk wyznaniowych oraz zasad postępowania”.

Należy zwrócić szczególną uwagę na słowo „zachowanie”. Nie była to próba stworzenia od podstaw i narzucenia Kościołowi kompletnego wzorca zarządzania, a raczej wyraz dążenia do „zachowania” wszystkich dotychczasowych właściwych działań na tym polu, z jednoczesnym dodaniem przepisów potrzebnych ze względu na wzrost i wynikającą z niego złożoność Kościoła.

Autorytet i funkcja *Prawa zborowego*

Prawo zborowe istnieje w obecnej formie od 1932 roku. Opisuje ono działania i cele zborów oraz ich stosunek do tych struktur Kościoła, których część stanowią. *Prawo zborowe* wyraża także, czym w rozumieniu Kościoła jest życie chrześcijańskie, zarządzanie zborom i dyscyplina oparta na zasadach biblijnych z uwzględnieniem właściwie organizowanych Zjazdów Generalnej Konferencji. „Bóg postanowił, by przedstawiciele Jego Kościoła ze wszystkich stron świata, mieli pełną władzę, gdy gromadzą się na Zjeździe Generalnej Konferencji” (*Testimonies*, t. 9, s. 261).

Na treść *Prawa zborowego* składają się dwa rodzaje materiałów. Treść wszystkich rozdziałów ma charakter wiążący dla całego ogólnoswiatowego Kościoła, każdej organizacji kościelnej, każdego zboru i wszystkich członków Kościoła. Rozumiejąc jednak, że może istnieć potrzeba odmiennych uregulowań w wybranych kwestiach, na końcu *Prawa zborowego* umieszczono materiał uzupełniający w postaci „Uwag”, zawierających wskazówki i przykłady. „Uwagi” posiadają podtytuły, które korespondują z podtytułami rozdziałów i odpowiadają poszczególnym numerom stron tekstu zasadniczego.

Standardy i działania Kościoła oparte są na zasadach Pisma Świętego. Zasady te, uwypuklone przez Ducha Proroctwa, przedstawiono w niniejszym *Prawie zborowym*. Należy ich przestrzegać we wszyst-

kich aspektach w odniesieniu do spraw administracyjnych i funkcjonowania zborów. *Prawo zborowe* definiuje również stosunek zborów do diecezji lub innych jednostek organizacyjnych Kościoła Adwentyistów Dnia Siódmego. Nie należy podejmować wysiłków na rzecz ustanawiania czy narzucania takich zasad przynależności do Kościoła lub takich przepisów i uregulowań dotyczących funkcjonowania zborów, które byłyby sprzeczne z decyzjami podjętymi podczas Zjazdu Generalnej Konferencji i przedstawionymi w niniejszym *Prawie zborowym*.

Wprowadzanie zmian

Generalna Konferencja przez lata uchwaliła wiele istotnych zmian w *Prawie zborowym*. Zdając sobie sprawę z tego, jak istotne jest to, aby wszystko w naszej ogólnościwiatowej działalności odbywało się „godnie i w porządku”, w 1946 roku Zjazd Generalnej Konferencji Kościoła uchwalił, co następuje: „Wszelkie zmiany lub poprawki, dokonywane w *Prawie zborowym*, zatwierdzane są na Zjeździe Generalnej Konferencji” (*General Conference Report*, nr 8 z 14.6.1946, s. 197).

W 1948 roku, uznając konieczność dostosowania działań do warunków lokalnych, Rada Generalnej Konferencji podjęła uchwałę, by „każdy wydział Generalnej Konferencji, a zatem także i Wydział Północnoamerykański, przygotował «suplement» do nowego *Prawa zborowego*, który jednak nie stanowiłby modyfikacji dokumentu zasadniczego, a jedynie uzupełnienie go o takie zapisy, które miałyby zastosowanie wyłącznie wobec wybranego wydziału. Projekty takich suplementów powinny przed opublikowaniem zostać przekazane do zatwierdzenia Radzie Generalnej Konferencji” (*Autumn Council Actions*, 1948, s. 19).

Zjazd Generalnej Konferencji w roku 2000 zezwolił na przeklasyfikowanie wybranych fragmentów *Prawa zborowego* z obligatoryjnego na materiał o charakterze doradczym, stanowiący zalecenia i przykłady, zamieszczony w dziale „Uwagi”. Przyjęto też procedurę do-

konywania takich zmian. Zmiany w *Prawie zborowym*, za wyjątkiem „Uwag” i poprawek redakcyjnych, mogą być wprowadzone wyłącznie przez Zjazd Generalnej Konferencji, podczas którego prawo głosu oraz podejmowania uchwał przez głosowanie mają delegaci całego światowego Kościoła. Jeśli życzeniem zboru, diecezji lub unii jest złożenie propozycji zmian w *Prawie zborowym*, powinny one zostać przedłożone kolejnej instancji do konsultacji i zbadania. Jeśli spotkają się z poparciem, przedkładane są kolejnej instancji do dalszej oceny. Po uzyskaniu aprobaty propozycje trafiają ostatecznie do Komitetu Prawa Zborowego Generalnej Konferencji. Komitet ten rozważa zasadność wprowadzenia sugerowanych poprawek i — w przypadku zatwierdzenia — przygotowuje je do przedstawienia Radzie Generalnej Konferencji, podczas jej dorocznego posiedzenia, i/lub Zjazdowi Generalnej Konferencji.

Poprawki i zmiany w dziale „Uwagi” podlegają identycznej procedurze. Rada Generalnej Konferencji może przyjąć zmiany w dziale „Uwagi” podczas każdego z dorocznych posiedzeń.

Komitet Prawa Zborowego przedstawia nieistotne dla zasadniczego znaczenia tekstu *Prawa zborowego* zmiany redakcyjne podczas dorocznych posiedzeń Rady Generalnej Konferencji, która może ostatecznie je przyjąć. Jednak gdy doroczne posiedzenie ustali jedną trzecią głosów, że któraś z proponowanych zmian istotnie wpływa na znaczenie danego fragmentu, musi zostać przedstawiona i omówiona podczas Zjazdu Generalnej Konferencji.

Podczas ostatniego posiedzenia w pięcioletniej kadencji Rada Generalnej Konferencji dokonuje przeglądu wszelkich propozycji zmian do działu „Uwagi” w celu skoordynowania ich z propozycjami zmian głównej treści *Prawa zborowego*.

Nowe wydanie *Prawa zborowego* publikuje się po każdym Zjeździe Generalnej Konferencji. Zaleca się, aby zawsze korzystać z najbardziej aktualnego wydania. Niniejsze wydanie zawiera zmiany wprowadzone na Zjeździe Generalnej Konferencji w 2015 roku.

Gdzie uzyskać poradę?

Z wszelkimi pytaniami dotyczącymi funkcjonowania zborów czy interpretacji *Prawa zborowego* urzędnicy zboru, jego przywódca i wyznawcy powinni zwracać się do lokalnej diecezji. Jeśli konsultacja nie przyniesie obustronnego zrozumienia, sprawę należy skierować do unii¹, na której terenie znajduje się diecezja.

Terminologia użyta w *Prawie zborowym*

Kościół. W celu uproszczenia nazewnictwa i skrócenia tekstu *Prawa zborowego* przyjęto, że słowo „Kościół” [*Church*] pisane wielką literą oznacza Kościół Adwentystów Dnia Siódmego i odnosi się do Kościoła jako całości, a nie do lokalnej społeczności, określanej mianem „kościola” [*church*] z małej litery².

Diecezja, misja, sekcja, delegacja, pole, unia zborów. Podobnie przyjęto, że słowo „diecezja” [*conference*] odnosi się do diecezji, misji, pola, sekcji, delegacji lub unii zborów, w zależności od administracyjnych uwarunkowań danej jednostki Kościoła. Zasadniczo, każda zorganizowana społeczność jest częścią braterstwa zborów, określanego jako diecezja. Jednak dopóki grupa zborów³ nie osiągnie statusu die-

¹ W Polsce, szczególnie w kontaktach zewnętrznych, zamiast słowa „unia” używa się terminu „Kościół” lub — zgodnie z oficjalną nazwą — „Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej”. Dla potrzeb tego wydania *Prawa zborowego* oba terminy stosowane są naprzemiennie, co wynika z potrzeby zaznajamiania polskiego czytelnika z tradycyjną dla światowego Kościoła terminologią. Należy zaznaczyć, że w ramach struktury Kościoła (zbór — diecezja — unia) termin „unia” (Kościół) rozumiany jest też jako odnoszący się do Zarządu i Rady Kościoła.

² W polskim wydaniu *Prawa zborowego* na określenie lokalnej społeczności Kościoła stosowana jest najczęściej nazwa „zbór”.

³ W oryginale: *local organization* — ‘lokalna organizacja’.

cezzji (zob. *General Conference Working Policy*⁴), określa się ją jako mi-
sję, sekcję, delegację lub pole. W niektórych wydziałach Generalnej
Konferencji unia zborów [*union of churches*] na terenie danego obsza-
ru traktowana jest jako diecezja w zakresie jej relacji ze zborami, na-
tomiasz w kontekście pozostałych działań kościelnych ma ona status
unii [*union*] (zob. Rozdział 3. *Organizacja i autorytet*).

Pastor i duchowny. W większości regionów świata w odniesieniu
do osoby duchownej korzysta się z terminu „pastor” [*pastor*], dlatego
też postanowiono przyjąć to słowo jako podstawowe, zaś słowo „du-
chowny” [*minister*] jako termin alternatywny, bez względu na obowiąz-
ki przypisane osobom duchownym i nomenklaturę stosowaną przez
poszczególne diecezje. Nie oznacza to jednak, że użycie terminu „pa-
stor” ma narzucać jego stosowanie tam, gdzie tradycyjnie korzysta się
ze słowa „duchowny”. W *Prawie zborowym* przez pastora rozumie się
osobę, która została powołana przez diecezję do sprawowania dusz-
pasterskiego nadzoru nad zbozem lub okręgiem.

Tytuły prac Ellen G. White oparte są na standardowej liście dostęp-
nej w *Spirit of Prophecy Index*⁵.

---

⁴ *General Conference Working Policy* to nazwa własna wydawanego co rok zbioru
przepisów administracyjnych Kościoła. Należy dodać, że wydziały Generalnej
Konferencji również wydają swoje *Working Policies*. W dalszej części *Prawa
zborowego* określenia te będą zastępowane ich właściwym polskim odpowied-
nikiem, któremu miejscami — dla większej jasności — towarzyszyć będzie podane
w nawiasie kwadratowym oryginalne brzmienie.

⁵ Dla ułatwienia na końcu książki redaktorzy polscy dodali „Indeks przywoływanych
w *Prawie zborowym* książek Ellen G. White przetłumaczonych na język polski”.
Występujące w *Prawie zborowym* cytaty z prac Ellen G. White w przeważającej
mierze zostały przetłumaczone od podstaw. W odnośnikach zachowano tytuły
oryginalne wraz z odpowiednimi tomami, rozdziałami i stronami, a tam, gdzie
dostępny jest polski przekład podano także polski tytuł dzieła i numer strony
(bez względu na to, czy go zacytowano, czy też przetłumaczono od nowa).

KOŚCIÓŁ BOGA ŻYWEGO

W Piśmie Świętym do opisu Kościoła wykorzystano kilka różnych określeń: „Kościół Boży” (1 Tm 3,5), „ciało Chrystusowe” (Ef 4,12) i „Kościół Boga żywego” (1 Tm 3,15).

Przynależność do Kościoła Bożego stanowi szczególnie i służący zaspokajaniu potrzeb duchowych przywilej. Pragnieniem Bożym jest zgromadzić ludzi z odległych zakątków świata i połączyć w jedną wspólnotę, ciało Chrystusa, którego głową jest On sam. Wszystkie dzieci Boże są w Chrystusie Jezusie członkami tego ciała, a poprzez trwanie w tej wspólnocie mogą cieszyć się wzajemną społecznością, jak również społecznością ze swoim Panem.

W Biblii słowo „kościół” występuje w co najmniej w dwóch znaczeniach: w sensie ogólnym odnosi się do Kościoła ogólnoswiatowego (zob. Mt 16,18; 1 Kor 12,28), a w sensie szczególnym — do lokalnego kościoła w danym mieście czy prowincji, jak na przykład w Rzymie, Koryncie, Tesalonikach, Galacji, Azji, Syrii i Cylicji (zob. Rz 1,6-7; 1 Kor 1,2; 1 Tes 1,1; 1 Kor 16,1.19; Dz 15,41).

Chrystus, który jest Głową Kościoła i jego żyjącym Panem, żywi głęboką miłość do członków swojego ciała. To właśnie w Kościele ma być widoczna Boża chwała (zob. Ef 3,21) i poprzez Kościół ma się objawiać „różnorodna mądrość Boża” (Ef 3,10). Chrystus dzień po dniu żywi swój Kościół (zob. Ef 5,29) i pragnie uczynić z niego „Kościół pełen chwały, bez zmayı lub skazy lub czegoś w tym rodzaju, ale żeby był święty i niepokalany” (Ef 5,27).

Bez żadnych podziałów

Chrystus, poprzez nauczanie i własny przykład starał się ukazać, że wolą Boga jest, aby nie istniała żadna bariera oddzielająca naród izraelski od innych narodów (zob. J 4,4-42; 10,16; Łk 9,51-56; Mt 15,21-28). Apostoł Paweł zaś napisał: „Poganie są współdziedzicami i członkami jednego ciała i współuczestnikami obietnicy w Chrystusie Jezusie przez ewangelię” (Ef 3,6).

Podobnie wśród dzisiejszych naśladowców Chrystusa nie ma miejsca na żadne przejawy dyskryminacji ze względu na różnice klasowe, narodowościowe czy rasowe, ponieważ w żyłach wszystkich ludzi płynie ta sama krew. Lud Boży, zjednoczony jako jedna rodzina, stanowi nową, ogólnoswiatową społeczność ludzką: „wy wszyscy jedno jesteście w Jezusie Chrystusie” (J 3,16; Ga 3,28).

„Chrystus zstąpił na ziemię z poselstwem miłosierdzia i przebaczenia. Położył fundament pod religię, która połączyłaby zarówno Żyda, jak i poganina, czarnego, jak i białego, wolnego, jak i niewolnika, w jednej powszechnej wspólnocie braterstwa, w której wszyscy uznani są w oczach Bożych za równych. Zbawiciel żywi bezgraniczną miłość do każdej istoty ludzkiej” (*Testimonies*, t. 7, s. 225).

„Bóg nie uznaje żadnych różnic narodowościowych, rasowych czy klasowych. Jest Stworzycielem całego rodzaju ludzkiego. Ludzkość stanowi jedną rodzinę i to zarówno ze względu na akt stworzenia, jak też dzieło zbawienia. Chrystus przyszedł, aby znieść wszelkie różnice dzielące ludzi i aby wszystkie pomieszczenia świątyni stały dla każdego otworem, po to, by każdy miał łatwy dostęp do Boga. (...). W Chrystusie nie ma Żyda, ani Greka, ani sługi, ani pana. Wszyscy dzięki krwi Jezusa są sobie równi” (*Christ Object Lessons*, s. 386; por. *Przypowieści Jezusa*, s. 251).

Przedmiot najwyższego zainteresowania Chrystusa

Ci, którzy w swej służbie dla Chrystusa otrzymali powołanie do przywództwa, powinni „mieć na pieczy Kościół Boży” (1 Tm 3,5), paść „zbór Pański” (Dz 20,26) oraz troszczyć się „o wszystkie zbory” (2 Kor 11,28).

„Oświadczam moim braciom i siostram, że Kościół Chrystusowy, chociaż może słaby i ułomny, stanowi na ziemi jedyny przedmiot Jego najwyższego zainteresowania. Jezus kieruje do całego świata zaproszenie, aby każdy przyszedł do Niego i otrzymał zbawienie, jednocześnie nakazując swoim aniołom, by nieśli pomoc Bożą każdemu, kto zwraca się do Niego w skrusze i żalu, sam zaś jest obecny w swoim Kościele przez Ducha Świętego” (*Testimonies to Ministers*, s. 15).

Jako Oblubienica Chrystusa i obiekt Jego najwyższej uwagi, Kościół powinien na wszystkich płaszczyznach swojej działalności odzwierciedlać Boży porządek i charakter.

„W tym samym czasie Kościół Boży ma okryć się wspaniałą szatą: «Chrystus — sprawiedliwość nasza». Istnieją jasne i wyraźne znamiona prawdy, które powinny zostać objawione światu poprzez zachowywanie przykazań Bożych i wiarę Jezusa. Piękno ideału świętości winno objawić się w swym pierwotnym blasku, ukazując jak wielki stanowi kontrast wobec upadku i ciemności tych, którzy naruszają prawo Boże. W ten sposób damy wyraz naszej wiary w Boga i szacunku wobec Jego prawa, stanowiącego fundament rządów Bożych w niebie i na ziemi. Autorytet Stwórcy winien być wywyższony przed otaczającym nas światem, dlatego nie należy uznawać żadnych zasad życia pozostających w sprzeczności z prawami Jahwe. Jeżeli wbrew Bożej woli świat zdoła wywrzeć wpływ na nasze decyzje lub działania, zamiary Boże zostaną udaremnione. Jeśli Kościół zawaha się na tym polu, to niezależnie od tego jak zwodnicza byłaby tego przyczyna, zostanie to odnotowane w księgach niebiańskich jako zdrada najświętszych pełnomocnictw i sprzeniewierzenie się Królestwu Chrystusowemu. Kościół ma mocno i zdecydowanie przestrzegać swych zasad w obliczu całego wszechświata i królestw tej ziemi.

Ustawiczna wierność w trosce o honor i świętość prawa Bożego nie tylko zwróci uwagę świata, ale nawet wzbudzi jego podziw: dzięki dobrym uczynom sprawiedliwych, wielu ludzi — świadków tych dokonań — będzie wielbić Ojca, który jest w niebie” (*Testimonies to Ministers*, s. 16-17).

Apostoł Piotr napisał: „Ale wy jesteście rodem wybranym, królewskim kapłaństwem, narodem świętym, ludem nabytym, abyście rozgłaszali cnoty tego, który was powołał z ciemności do cudownej swojej światłości” (1 P 2,9).

Kościół dopełniony w Chrystusie

„Pan wyposażył swój Kościół w dary i błogosławieństwa, aby poprzez wyznawców objawić światu obraz Bożej doskonałości i znaleźć w Nim swoje dopełnienie, tak by nieustannie przedstawiać inny, wieczny świat, działający według praw przewyższających prawa ziemskie. Kościół Boży ma być świątynią wzniesioną według Bożego wzoru. Anielski architekt przybył na ziemię z niebiańską miarą — złotym prętem mierniczym — aby każdy kamień mógł zostać należycie ociosany i dopasowany do Bożych wymiarów, a następnie tak wypolerowany, aby w pełni odbijał blask niebios, śląc we wszystkich kierunkach czyste, lśniące promienie Słońca Sprawiedliwości. (...).

Pan Jezus bada ludzkie serca, poddając je wpływowi swego miłosierdzia i obfitej łaski. Dokonuje przeobrażeń tak zdumiewających, że szatan z całą swą nieokiełznaną chełpliwością, ze wszystkimi swoimi sprzymierzeńcami zła, zjednoczonymi w walce przeciwko Bogu i Jego rządowi, staje zdumiony wobec fortecy, której nie mogą pokonać jego kłamstwa, oszustwa i podstęp. Te odrodzone serca stanowią dla szatana tajemnicę, której nie potrafi zgłębić. Aniołowie Boży — serafiny i cherubowie — moce niebiańskie, którym zlecono współpracować z ludźmi, spoglądają ze zdumieniem i radością na ludzi, którzy, będąc kiedyś dziećmi gniewu, stają się teraz — dzięki pełnemu poddaniu

swych charakterów Bożemu kształtowaniu — synami i córkami Bożymi, gotowymi, by odegrać ważną rolę w działaniach i radościach nieba.

Chrystus udzielił swemu Kościołowi wszelkich darów, by dzieła rąk tych, którzy są Jego odkupioną, prawnie nabytą własnością, przyniosły Mu ostatecznie wielką chwałę. Kościół wyposażony w sprawiedliwość Chrystusa, stanowi Jego skarbiec, w którym objawia się w całej okazałości bogactwo Jego łaski, dobroci i miłosierdzia. (...).

W swej niepokalanej czystości i bezgrzesznej doskonałości Chrystus patrzy na swój lud jako na nagrodę za swoje cierpienie, swoje upokorzenie, swoją miłość i dopełnienie swojej chwały — Chrystus, źródło wszelkiej chwały we wszechświecie. «Błogosławieni, którzy są zaproszeni na weselną ucztę Baranka»” (*Testimonies to Ministers*, s. 17-19).

Kościół jest zobowiązany do urzeczywistnienia powyższych zasad jedności duchowej Kościoła Chrystusowego. Poprzez pokój i moc, jakie niesie ze sobą sprawiedliwość Chrystusa, Kościół zobowiązuje się do pokonania wszelkich barier postawionych między ludźmi przez grzech.

ROZDZIAŁ 3

ORGANIZACJA I AUTORYTET

Biblijne podstawy

Organizacja Kościoła opiera się na boskich zasadach. „Nigdy nie pozwólcie na to, by czyjeś idee osłabiły waszą wiarę w nadrzędną rolę porządku i harmonii, jakie powinny istnieć w Kościele. (...) Bóg niebios jest Bogiem porządku i wymaga, aby wszyscy Jego wyznawcy kierowali się w życiu stosownymi zasadami i przepisami i aby zachowywali porządek” (*Testimonies*, t. 5, s. 274).

Biblijne zasady organizacji

Kiedy Bóg powołał dzieci Izraela z Egiptu i obrał ich za swój szczególny lud, nadał im godny podziwu system organizacyjny zapewniający właściwe zarządzanie zarówno w sprawach świeckich, jak i religijnych.

„Rządy izraelskie charakteryzowały się doskonałą organizacją, godną podziwu wszechstronnością i prostotą. Ład, który w tak imponujący sposób uwidaczniał się we wszystkim, co Bóg stworzył i uporządkował, przejawiał się także w żydowskim systemie zarządzania. Bóg był ośrodkiem władzy oraz autorytetu, królem Izraela. Mojżesz był ich widzialnym wodzem, wybranym przez samego Boga, aby rządził w Jego imieniu. Potem ze starszych każdego plemienia wybrana

była siedemdziesięcioosobowa rada, aby pomagała Mojżeszowi rozstrzygać najważniejsze sprawy narodu. Następnie byli kapłani, którzy radzili się Pana w świątyni. Naczelnicy lub książęta sprawowali władzę nad pokoleniami. Im z kolei podlegali «dowódcy nad tysiącami, dowódcy nad setnikami, dowódcy nad pięćdziesiątkami i dowódcy nad dziesiątkami» i wreszcie byli zarządcy, przeznaczeni do specjalnych poruczeń” (*Patriarchs and Prophets*, s. 374; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 276).

Kościół Nowego Testamentu odzwierciedlał w swej organizacji tę samą doskonałość. Chrystus, który ustanowił Kościół (zob. Mt 16,18), sam „umieścił członki w ciele, każdy z nich tak, jak chciał” (1 Kor 12,18). On też wyposażył je w dary i talenty dostosowane do powierzonych im zadań i uformował w żywe, funkcjonujące ciało, którego Głową jest On sam.

„Jak bowiem w jednym ciele wiele mamy członków, a nie wszystkie członki tę samą czynność wykonują, tak my wszyscy jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie, a z osobna jesteśmy członkami jedni drugich” (Rz 12,4-5). „On także jest Głową Ciała, Kościoła; On jest początkiem, pierworodnym z umarłych, aby we wszystkim był pierwszy” (Kol 1,18).

„A różne są dary łaski, lecz Duch ten sam. I różne są posługi, lecz Pan ten sam. (...) Albowiem jak ciało jest jedno, a członków ma wiele, ale wszystkie członki ciała, chociaż ich jest wiele, tworzą jedno ciało, tak i Chrystus. (...) Wy zaś jesteście ciałem Chrystusowym, a z osobna członkami. A Bóg ustanowił w Kościele najpierw apostołów, po wtóre proroków, po trzecie nauczycieli, następnie moc czynienia cudów, potem dary uzdrawiania, niesienia pomocy, kierowania, różne języki” (1 Kor 12,4-5.12.27-28).

Znaczenie organizacji

Jak nie może istnieć zdrowy i aktywny organizm, o ile jego członki nie będą zespolone w jedną organiczną całość, tak też nie może istnieć

zdrowy, wzrastający Kościół, o ile jego członkowie nie będą zorganizowani w jednolitą duchową strukturę i nie będą wszyscy wypełniać powierzonych im zadań i działań pod bezpośrednim kierownictwem ustanowionej przez Boga władzy. Żadna instytucja ani żaden ruch nie mogą dobrze funkcjonować bez organizacji. Naród, który nie miałby nad sobą ukonstytuowanego rządu, szybko znalazłby się w stanie chaosu. Przedsiębiorstwo pozbawione organizacji szybko poniosłoby klęskę. Podobnie Kościół — bez organizacji szybko zacząłby się rozpadać i przestałby spełniać swoje zadanie.

Chrystus, mając na uwadze zdrowy rozwój Kościoła oraz osiągnięcie wyznaczonego dla niego celu zanieśienia ewangelii całemu światu, nadał mu prosty, chociaż skuteczny, system organizacyjny. Sukces Kościoła w jego wysiłkach skierowanych na wypełnienie jego misji zależy w głównej mierze od wierności wobec tego boskiego wzorca.

„Niektórzy hołdują pogładowi, że im bardziej zbliżamy się do końca czasów, tym bardziej każde Boże dziecko będzie działać samodzielnie i niezależnie od organizacji kościelnej. Pan jednak pouczył mnie, że w Dziele Bożym nie ma miejsca na ideę niezależności organizacyjnej” (*Testimonies to Ministers*, s. 489).

„O, jakże radowałby się szatan, gdyby udało mu się przeniknąć w szeregi tego ludu i zdeorganizować dzieło w czasie, gdy staranna organizacja Kościoła jest tak ważna, iż stanowi główną siłę obronną przeciw zwodniczym odstępstwom i wszelkim twierdzeniom nieznanym potwierdzenia w Słowie Bożym! Pragniemy zdecydowanie przestrzegać naszych zasad i wytyczonych kierunków, aby nie doszło do załamania systemu organizacji i porządku w Kościele, które zbudowano dzięki mądrej i mozolnej pracy. Nie wolno dopuszczać do głosu żadnych czynników wywrotowych, dążących do przejęcia władzy nad prowadzonym obecnie dziełem” (*Testimonies to Ministers*, s. 489; *Wydarzenia czasów końca*, s. 33).

Cele organizacji

„Gdy liczba naszych wyznawców wzrosła, stało się oczywiste, że bez wprowadzenia pewnych form organizacyjnych dojdzie do nieładu, praca zaś nie będzie mogła rozwijać się pomyślnie. Zrozumiano, że utrzymanie duchowieństwa, rozwijanie pracy na nowych terenach, ochrona zarówno zborów, jak i duchownych przed osobami niegodnymi, zabezpieczenie kościelnej własności, publikowanie prawdy na łamach prasy i wiele innych działań będzie niemożliwe bez wprowadzenia organizacji” (*Testimonies to Ministers*, s. 26).

„Wszyscy uważający się za chrześcijan członkowie widzialnego Kościoła i pracownicy Winnicy Pańskiej, powinni uczynić ze swej strony wszystko, co leży w ich mocy, aby podtrzymać pokój, zgodę i miłość w Kościele. Zwróćcie uwagę na modlitwę Chrystusa: «Aby wszyscy byli jedno, jak Ty, Ojcze, we mnie, a ja w Tobie, aby i oni w nas jedno byli, aby świat uwierzył, żeś Ty mnie posłał» (J 17,21). Jedność Kościoła stanowi przekonywujący dowód, że Bóg posłał Jezusa na świat jako Odkupiciela” (*Testimonies*, t. 5, s. 619-620).

Model nowotestamentowy

Nakaz dany Kościołowi przez Jezusa, aby zanieść ewangelię na cały świat (zob. Mt 28,19; 6,20; Mr 16,15) obejmował nie tylko obowiązek głoszenia Słowa, ale także troskę o byt tych, którzy je przyjęli. Oznaczało to zatem zarówno opiekę duchową nad zborom, jak i zadbanie o to, aby wyznawcy mieli gdzie mieszkać, a także rozwiązywanie wszelkich problemów w relacjach między członkami. Wyzwania te wskazywały na konieczność stworzenia odpowiedniej organizacji.

Na początku apostołowie stanowili radę kierującą z Jeruzalem działaniami zboru (zob. Dz 6,2; 8,14). Kiedy jednak społeczność rozrosła się na tyle, że administrowanie praktycznymi sprawami stało się problemem, powołano do tej posługi diakonów (zob. Dz 6,2-4).

Z czasem, gdy zaczęły rosnać inne zgromadzenia i to nie tylko w Azji, ale także w Europie, pojawiła się konieczność dalszego rozwoju organizacji. W Azji Mniejszej „w każdym zborze” ordynowano starszych zboru (Dz 14,23). Dalsza terytorialna ekspansja Kościoła na terenie Cesarstwa Rzymskiego doprowadziła do podziału Kościoła na obszary, które, używając współczesnego języka, nazwalibyśmy diecezjami (zob. Ga 1,2). I tak stopniowo we wczesnym Kościele rozwijała się organizacja. W miarę pojawiania się potrzeb Bóg kierował przywódcami Kościoła, aby w porozumieniu z pozostałymi wyznawcami rozwijali taką jej formę, która strzegłaby rozwoju dzieła.

Obecna organizacja Kościoła

W Kościele Adwentystów Dnia Siódmego przyjęta została przedstawicielska forma zarządzania Kościołem. System przedstawicielski przyznaje najwyższą władzę na każdym poziomie organizacyjnym Kościoła ogółowi wyznawców, którzy ją sprawują za pośrednictwem swych prawidłowo wybranych przedstawicieli. Natomiast od strony wykonawczej sprawują ją również na każdym poziomie organizacyjnym Kościoła jego reprezentatywne organy i urzędnicy. *Prawo zborowe* stosuje tę zasadę systemu przedstawicielskiego również do funkcjonowania zboru. Sprawy przedstawicieli w organizacjach posiadających status misji są określone w ich przepisach, a w organizacjach o statusie diecezji — w ich statutach. Z takiej formy zarządzania Kościołem wynika również ważność ordynacji duchownego w całym ogółnoświatowym Kościele.

„Každy członek zboru poprzez oddanie swojego głosu uczestniczy w wyborze urzędników zboru. Zbory przez swych delegatów wybierają urzędników diecezji. Delegaci wybrani przez diecezje wybierają urzędników unii, a delegaci wybrani przez unie wybierają urzędników Generalnej Konferencji. Dzięki temu każda diecezja, każda instytucja, każdy zbor i każdy wyznawca uczestniczą bezpośrednio,

bądź za pośrednictwem swego przedstawiciela, w wyborze osób, które sprawują naczelną funkcję w Generalnej Konferencji” (*Testimonies*, t. 8, s. 236-237).

Obecny system organizacji Kościoła wynika z rozwijającego się stopniowo teologicznego zrozumienia jego misji, wzrostu członkostwa i geograficznej ekspansji. W 1863 roku reprezentanci poszczególnych diecezji spotkali się, aby powołać Generalną Konferencję Kościoła Adventystów Dnia Siódmego.

Istnieje szereg poziomów organizacyjnych Kościoła — od pojedynczego wyznawcy po światową organizację. Na każdym z tych poziomów poszczególne grupy wyznawców gromadzą się, z częstotliwością określoną przepisami, na formalnych spotkaniach administracyjnych [*business session*] zwanych zjazdami jednostek kościelnych [*constituent meetings*] lub zebraniem [*session*]. (Zjazdy jednostek kościelnych lub zebrania zborów nazywane są ogólnie spotkaniami administracyjnymi [*business meetings*]). Żadna instytucja w strukturze Kościoła Adventystów Dnia Siódmego nie stanowi sama o swoim statusie wewnątrz organizacji ani nie służy tylko własnym interesom, ale dobru całego Kościoła.

Zarys kościelnej organizacji

1. Zbór [*local church*] jest zorganizowaną wspólnotą wyznawców zbierającą się w konkretnym miejscu, która decyzją zjazdu jednostki kościelnej sprawującej kontrolę nad danym terenem uzyskała status zboru.
2. Diecezja [*local conference*] jest wspólnotą zborów znajdujących się na wyznaczonym terenie, która decyzją rady wydziału [*executive committee*] podjętą podczas jej wiosennego lub jesiennego posiedzenia albo podczas spotkania doradczego [*division council meeting*] otrzymała status diecezji, misji lub pola, a następnie została przyjęta do wspólnoty diecezji/misji podczas zjazdu unii (zob. s. 14-15).

3. Unia zborów [*union of churches*] jest wspólnotą zborów na wyznaczonym terenie, która decyzją Zjazdu Generalnej Konferencji uzyskała jako unia zborów status diecezji lub misji.
4. Unia diecezji/misyjna [*union conference/mission*] jest wspólnotą kilku diecezji na wyznaczonym terenie, która uzyskała decyzją Zjazdu Generalnej Konferencji status unii diecezji/misyjnej⁶.
5. Generalna Konferencja oraz jej wydziały — Generalna Konferencja reprezentuje Kościół na poziomie światowym. Członkostwo w Generalnej Konferencji określa jej statut [*constitution*]. By usprawnić swoją działalność na całym świecie, Generalna Konferencja stworzyła regionalne filie nazywane wydziałami Generalnej Konferencji, którym decyzją Rady Generalnej Konferencji [*General Conference Executive Committee*] podjętą podczas jednego z jej dorocznych posiedzeń [*annual councils*], powierzono opiekę administracyjną nad wybranymi uniami lub innymi jednostkami kościelnymi na danym obszarze.

Biblia stanowi fundament i źródło zarówno wiary, jak i wszelkich działań Kościoła. W oparciu o tę regułę Zjazd Generalnej Konferencji określa podstawowe zasady wiary Kościoła. Podobnie podczas Zjazdu Generalnej Konferencji zatwierdza się powstanie nowych unii i dodanie nowych pól misyjnych, wprowadza zmiany w *Prawie zborowym*, wybiera władze Generalnej Konferencji i wydziałów, przeprowadza wszelkie inne działania określone w [jej] statucie i przepisach okołostatutowych [*bylaws*] oraz omawia zagadnienia wskazane przez Radę Generalnej Konferencji. Zgodnie ze statutem i przepisami okołosta-

---

⁶ Kościół w Polsce na status unii diecezji i w strukturze organizacyjnej ogólnością-wiatowego Kościoła nosi nazwę *Polish Union Conference*, w skrócie *PUC*. W polskiej nomenklaturze w odniesieniu do unii diecezji i unii misyjnej, a także do unii zborów stosuje się zwyczajowo terminy „Kościół krajowy” lub „Kościół regionalny” („regionalny”, kiedy unia obejmuje teren kilku państw). Ponadto angielskie słowo *conference* ma podwójne znaczenie: w formie rzeczownikowej odnosi się zazwyczaj do diecezji; w formie przymiotnikowej oznaczać może również administrację Kościoła na każdym poziomie od diecezji wzwyż (słowo *conference* występuje w języku angielskim także na poziomie unii — *union conference* oraz Generalnej Konferencji — *General Conference*).

tutowymi w okresach między zjazdami Rada Generalnej Konferencji jest upoważniona do działania w imieniu członków [Generalnej Konferencji]. Konsekwentnie wszystkie organizacje kościelne na świecie uznają Zjazd Generalnej Konferencji za głos całego Kościoła.

Rola instytucji

Jednostki kościelne na różnych szczeblach prowadzą szereg instytucji zajmujących się np. kształceniem, służbą medyczną czy działalnością wydawniczą. Zadaniem tych instytucji jest docierać do ludzi żyjących na tym wyniszczonym grzechem świecie i wychodzić naprzeciw ich potrzebom. Zgodnie nie tylko z filozofią, ale i teologią Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, instytucje te od samego początku miały być niezbędnymi narzędziami w służbie duchowej Kościoła, której celem jest zarówno zanieśenie ewangelii do najdalszych zakątków świata, jak i służba człowiekowi uwzględniająca wszystkie aspekty jego życia. Żadna jednostka ani instytucja kościelna nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania, długi, działania lub przeoczenia pozostałych instytucji tylko dlatego, że wszystkie działają w ramach Kościoła.

Autorytet Kościoła we wczesnym chrześcijaństwie

Jedynie Bóg, jako Stworzyciel, Odkupiciel, Wspomożyciel, Pan i Król wszelkiego stworzenia, jest źródłem i podstawą autorytetu Kościoła. To On przekazał autorytet swoim prorokom i apostołom (zob. 2 Kor 10,8). Dlatego zajmowali oni szczególnie ważną, wyjątkową pozycję w głoszeniu Słowa Bożego i budowaniu Kościoła (zob. Ef 2,20).

Kościół apostołowski miał troszczyć się o czystość doktryny oraz jej stosowanie. Starsi (biskupi) posiadali wielki autorytet. Do ich głównych zadań należała troska pastoralna o zбір i nadzór nad nim (zob. Dz 20,17-28; Hbr 13,17; 1 P 5,1-3), szczególnie zaś mieli zajmować się

nauczaniem i wskazywaniem prawidłowej drogi w sprawach doktrynalnych oraz przeciwstawiać się głosowi tych, którzy nie zgadzali się z nauką Kościoła (zob. 1 Tm 3,1-2; Tt 1,5.9). Ich zadaniem było „badanie duchów, czy są z Boga” (1 J 4,1), czy też — posługując się słownictwem Pawła — doświadczanie wszystkiego i trzymanie się tego, co dobre (zob. 1 Tes 5,21). Tak samo miało być w przypadku egzekwowania dyscypliny zborowej (zob. Mt 18,15-17), której zakres sięgał od indywidualnego napomnienia do pozbawienia członkostwa (zob. Mt 18,18; 1 Kor 5,11.13; 2 Kor 2,5-11). Kościół ma zatem prawo sam wyznaczać zasady, jakimi będzie kierować się w zarządzaniu wspólnotą.

Generalna Konferencja najwyższą władzą w Kościele

We współczesnym Kościele Generalna Konferencja w czasie zjazdu i Rada Generalnej Konferencji pomiędzy zjazdami, stanowią najwyższy poziom władzy kościelnej w zarządzaniu sprawami Kościoła na świecie. Rada Generalnej Konferencji ma także, zgodnie ze statutem, prawo do tworzenia podległych sobie organizacji powołanych do wykonywania powierzonych im zadań. Dlatego wszystkie podległe organizacje i instytucje adwentystyczne na świecie mają uznawać zarówno Zjazd Generalnej Konferencji, jak i — w okresie między zjazdami — Radę Generalnej Konferencji za najwyższy eklezjalny i podlegający Bogu autorytet.

W przypadku pojawienia się różnicy zdań między zborami, diecezjami i instytucjami, lub w nich samych, problemy których nie udało się im rozwiązać pomiędzy sobą, mogą być przedłożone w formie odwołania do kolejnego wyższego szczebla organizacyjnego. Jeśli sprawa nie znalazła rozwiązania na tym szczeblu, jednostka organizacyjna niezadowolona z rozstrzygnięcia może odwoływać się do kolejnych wyższych szczebli organizacyjnych. Jednostka organizacyjna, której przedłożono odwołanie, może odmówić rozpatrzenia sprawy — wtedy decyzja najwyższej zaangażowanej w sprawę jednostki staje się

ostateczna. Jednostki organizacyjne, które zweryfikują decyzje podjęte przez inne jednostki, nie ponoszą odpowiedzialności za ich zobowiązania.

„Pan wielokrotnie powtarzał mi, że ocena postępowania jednego człowieka nie powinna być w rękach drugiego. Nie można pozwalać, aby umysł jednego lub kilku co najwyżej osób stanowił wystarczający fundament w kwestii mądrości i mocy niezbędnej do kierowania dziełem Bożym i decydowania, które plany powinny zostać przyjęte. Jednak gdy zdanie swoje wyraża Generalna Konferencja, czyli delegaci zgromadzeni ze wszystkich części świata, wówczas nie należy za wszelką cenę dążyć do podtrzymania poczucia niezależności organizacyjnej i ochrony partykularnych interesów, lecz pozwolić, by przeważał pogląd ogółu. Duchownemu lub innemu pracownikowi Kościoła nie wolno sądzić, że postępuje szlachetnie, jeśli obstaje przy swoim zdaniu, gdy stoi ono w sprzeczności ze zdaniem ogółu” (*Testimonies*, t. 9, s. 260).

ROZDZIAŁ 4

PASTORZY I INNI PRACOWNICY KOŚCIOŁA

Duchowieństwo ustanowieniem Bożym

„Bóg ma swój Kościół, Kościół zaś ustanowione przez Boga duchowieństwo. «I On ustanowił jednych apostołami, drugich prorokami, innych ewangelistami, innych pasterzami i nauczycielami, aby przygotować świętych do dzieła posługiwania, do budowania ciała Chrystusowego, aż dojdziemy wszyscy do jedności wiary i poznania Syna Bożego, do męskiej doskonałości, i dorośniemy do wymiarów pełni Chrystusowej» (Ef 4,11-13).

Wskazanych przez Boga mężów wybrano w tym celu, aby ze szczególną troską i wytrwałością czuwali, by Kościół Boży nie został zniszczony przez podstępny szatana, lecz ostał się w świecie, przyczyniając się do szerzenia wśród ludzi chwały Bożej” (*Testimonies to Ministers*, s. 52-53).

Przewodniczący diecezji. Przewodniczącym diecezji powinien być pastor ordynowany, posiadający duże doświadczenie i cieszący się dobrą opinią. Stoi on na czele pastorów w diecezji i jest głównym starszym zboru i opiekunem wszystkich zborów. Działa dla ich duchowego dobra i rozwoju oraz służy im radą w zakresie ich działalności oraz planów. Ma prawo wstępu do wszystkich zborów, uczestniczenia we wszystkich nabożeństwach, zebraniach zborowych i posiedzeniach

rad zborów, jednak bez prawa głosu stanowiącego, chyba że zostanie mu ono przyznane lub sam jest członkiem danego ciała. Może także z racji swojego urzędu przewodniczyć tym zebraniom i posiedzeniom, jeżeli zaistnieje taka potrzeba. Przewodniczący ma również prawo wglądu do wszystkich ksiąg i sprawozdań zborowych.

Przewodniczący diecezji nie jest uprawniony do zajęcia miejsca lub odsunięcia legalnie wybranych urzędników zborowych, dlatego powinien z nimi współpracować. Oni zaś, ze względu na powiązania zboru ze wspólnotą diecezjalną, powinni w takiej sytuacji konsultować z przewodniczącym wszystkie decyzje dotyczące dobra funkcjonowania zboru. Nie powinni także w żaden sposób uniemożliwiać mu właściwego wykonywania ciężących na nim z racji jego stanowiska obowiązków.

Dyrektorzy sekretariatów diecezjalnych. Zadaniem dyrektorów sekretariatów diecezjalnych jest sprzyjać rozwojowi ważnych działów pracy kościelnej pod kierunkiem wyznaczonym przez radę diecezji oraz we współpracy z przewodniczącym diecezji. Aby skutecznie wykonywać wyznaczone zadania, pracownicy ci muszą mieć ułatwiony dostęp do zborów celem przedstawiania im swych planów i ich realizacji. Jednocześnie dyrektorzy ci muszą mieć pozytywny stosunek do wszystkich planów Kościoła, nawet jeśli wykraczają one poza zakres zadań realizowanych przez ich sekretariat.

Dyrektorzy sekretariatów nie posiadają jednak władzy wykonawczej czy administracyjnej, dlatego ich kontakty ze zborami mają charakter doradczy. Ich plany nie są tak wiążące wobec zborów, jak działania rady czy przewodniczącego diecezji. Niemniej dyrektorzy, chcąc promować swoje plany, powinni pracować na terenie całej diecezji. Nie oczekuje się jednak od nich działań doradczych w zakresie organizowania wyborów czy podejmowania innych kroków w zakresie zarządzania zborami, chyba że zostaną o to poproszeni przez przewodniczącego diecezji.

Pastorzy ordynowani [*ordained pastors*]⁷. Duchowni ordynowani powołani przez radę diecezji na stanowisko pastorów lub pastorów okręgowych [seniorów okręgu] na oddanych im pod opiekę terenach nie pełnią roli przewodniczącego diecezji. Nie przysługuje im władza administracyjna, jaką posiada przewodniczący, lecz współpracują z nim w realizacji planów i strategii diecezji.

Skierowany do zboru pastor ordynowany jest wspierany przez miejscowych starszych zboru. Na mocy swej ordynacji duchownej pastor posiada prawo odprawiania wszystkich nabożeństw, obrzędów i ceremonii zboru. Powinien być duchowym przywódcą i doradcą zboru. Obowiązkiem jego jest szkolić urzędników zboru w zakresie ich obowiązków i wspólnie z nimi opracowywać plany zboru we wszystkich kierunkach działalności.

Pastor jest z urzędu członkiem rady zboru i obejmuje funkcję jej przewodniczącego. W razie gdy pastor z jakichś powodów nie może przewodniczyć radzie zboru, wówczas funkcję tę przejmuje starszy zboru, jednak we współpracy z pastorem (zob. s. 91). Duchowny przy współudziale starszych zboru układa program wszystkich nabożeństw, takich jak np. przedpołudniowe nabożeństwo sobotnie czy nabożeństwo modlitewne. Powinien także przeprowadzać obrzędy Wieczery Pańskiej i chrztu. Nie powinien otaczać się grupą wybranych przez siebie doradców, lecz zawsze ściśle współpracować z urzędnikami powołanymi przez zbor.

Gdy ewangelista zostanie oddelegowany do przeprowadzenia akcji misyjnej na terenie, na którym znajduje się zbor, diecezja powinna poprosić miejscowego pastora o współpracę z nim, aby w ten sposób mógł on zapoznać się z osobami, które w przyszłości mogą zostać wyznawcami Kościoła.

Zbor nie powołuje ani nie wybiera pastorów oraz ich pomocników. Ich związek z Kościołem opiera się na powołaniu przez radę diecezji. Decyzje rady diecezji mogą zostać zmienione w każdym czasie (zob. s. 91).

---

⁷ W Polsce zamiennie określa się ich duchowymi starszymi.

Decyzją rady diecezji pastorowi może zostać odebrane prawo do pełnienia funkcji duchownego, ale decyzja taka nie musi jednocześnie oznaczać utraty członkostwa w Kościele. Jeśli jednak dojdzie do sytuacji, że pastor utraci także członkostwo w Kościele, jego późniejszy powrót, wiążący się z ponownym otrzymaniem pełnych praw jako wyznawcy Kościoła, nie jest równoznaczny z przywróceniem mu uprawnień duchownego.

Pastorzy nieordynowani [*licensed pastors*]⁸. Aby stworzyć chętnym osobom sposobność wykazania czy posiadają powołanie pastorskie, szczególnie w zakresie działalności ewangelizacyjnej, diecezja udziela obiecującym kandydatom próbnych uwierzytelnień pastorskich. Uprawnienia te pozwalają kandydatom rozwijać ich pastorskie uzdolnienia.

Młodszy duchowny mają prawo przemawiać, zachęcać do ewangelizacji, prowadzić działalność misyjną poza zborom oraz uczestniczyć we wszystkich działaniach zboru. Są jednak sytuacje, w których zachodzi konieczność, aby diecezja powierzyła młodszemu duchownemu obowiązki pastora lub pomocnika pastora w danym zborze lub grupie zborów. W celu umożliwienia mu wykonywania wybranych obowiązków pastorskich, zbor lub grupa zborów, którym młodszemu duchownemu ma służyć, powinna wybrać go na stanowisko lokalnego starszego zboru. Ponieważ jednak prawo, na podstawie którego istnieje możliwość rozszerzenia zakresu uprawnień i obowiązków młodszego duchownego, opiera się przede wszystkim na decyzji rady wydziału, musi ona to zaaprobować poprzez precyzyjne określenie zakresu dodatkowych uprawnień i obowiązków młodszego duchownego. Zawsze jednak oznacza to, że jego poszerzone uprawnienia i obowiązki obejmują tylko zbor lub zbory, gdzie młodszemu duchownemu ma pracować i gdzie jest starszym zboru (zob. s. 91).

Rada diecezji nie może samodzielnie rozszerzyć uprawnień młodszego duchownego ponad te nadane mu przez radę wydziału. Nie

---

⁸ W Polsce zamiennie określa się ich duchownymi młodszymi.

upoważnia to także młodszego duchownego do podejmowania działań na podstawie swych rozszerzonych uprawnień pastorskich w zborach, nad którymi nie powierzono mu opieki i gdzie nie pełni funkcji starszego zboru. Uchwała rady diecezji nie może zastąpić wyborów zborowych lub ordynacji duchownej.

Pracownicy biblijni [*Bible instructors*]⁹. Diecezja może zatrudniać duchownych stażystów i zlecać im zadania w zakresie pracy ewangelizacyjnej lub wspierania wybranych zborów. Pomimo że pracują oni dla diecezji i pod jej przewodnictwem, to jednak w wypadku gdy duchowny stażysta przypisany jest do pracy przy konkretnej akcji ewangelizacyjnej, jego bezpośrednim zwierzchnikiem w ramach tej inicjatywy ewangelizacyjnej będzie jej główny organizator — wyznaczony ewangelista — natomiast w przypadku pracy przy zborze jego bezpośrednim zwierzchnikiem będzie pastor odpowiedzialny za ten zbor. Stażysta nie powinien być powoływany na jakikolwiek urząd w zborze, chyba że za specjalną zgodą diecezji. Cały swój czas winien poświęcić osobistej działalności ewangelizacyjnej¹⁰.

Diecezja kieruje działalnością wszystkich pracowników diecezji. Przewodniczący diecezji w porozumieniu z radą diecezji kieruje działalnością wszystkich pracowników diecezji — pastorów, pracowników biblijnych oraz dyrektorów sekretariatów — którzy otrzymują uwierzytelnienia od diecezji i przed nią odpowiadają za swoją działalność, a nie przed zborami. Zbory mogą poprosić przewodniczącego diecezji o oddelegowanie pracownika diecezji do objęcia opieki nad nimi lub też doraźnego wsparcia ich działań, jednak zawsze decyzję podejmuje rada diecezji. Rada może oddelegować duchownego do pracy na terenie określonych zborów, ale gdy dojdzie do wniosku, że trzeba powziąć decyzję zmienić, ma pełne prawo tego dokonać.

⁹ W Polsce określa się ich zamiennie duchownymi stażystami.

¹⁰ Pomocnikami (asystentami) duchownych w ich służbie kościelnej są — zgodnie z przepisami *Statutu Kościoła* — ewangelisti.

Zarówno duchowny, jak też zbor mogą odwołać się do rady diecezji w sprawie przeniesienia duchownego czy zmiany terenu jego pracy. Prośbę taką powinno się starannie rozważyć pod kątem potrzeb całej diecezji i po jej omówieniu podjąć właściwą decyzję. Jeżeli duchowny odmawia współpracy z radą i nie podporządkowuje się jej decyzji, ma ona prawo potraktować to jako niesubordynację i rozwiązać stosunek służby, zgodnie z obowiązującymi w takiej sytuacji procedurami. Duchowny w żadnym przypadku nie powinien odwoływać się od takich decyzji do zboru. Zbor, który w takich okolicznościach poparłby duchownego i jego stanowisko, również może podlegać sankcjom dyscyplinarnym diecezji.

Uwierzytelnienia i pełnomocnictwa

Dzieło Boże powinno znajdować się pod troskliwym nadzorem odpowiedzialnych przywódców na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Kościoła, od zboru począwszy, a na Generalnej Konferencji skończywszy. Uwierzytelnień i pełnomocnictw [*credentials and licences*] na czas określony udzielają wszystkim pracownikom Kościoła rady jednostek kościelnych sprawujących na danym obszarze władzę w imieniu Kościoła.

Na terenie diecezji to jej rada udziela wybranym osobom prawa do reprezentowania Kościoła poprzez uznanie ich za pastorów lub ewangelistów. Prawo to uzyskuje się poprzez otrzymanie pisemnych uwierzytelnień i pełnomocnictw opatrzonych ważną datą i podpisami urzędników diecezji¹¹. Upnień tych nie udziela się na zawsze osobie upoważnionej, należą one bowiem do instytucji, która ich udzieliła i ma prawo je cofnąć w każdym momencie, o ile zaistnieje ku temu powód. Pracownicy, którzy otrzymali pisemne uwierzytelnienia i pełnomocnictwa, muszą pamiętać, że nie stanowią one ich osobistej włas-

---

¹¹ Świadectwem przekazania takich uprawnień może być odpowiednia legitymacja.

ności i muszą zostać zwrócone z dniem zakończenia umowy o służbę lub na żądanie instytucji, która ją wydała.

Aby nie dopuścić nieprzyjaciół dzieła do mównic w naszych kaplicach, należy pamiętać, że osobom nieposiadającym aktualnych uwierzytelnień kościelnych lub pełnomocnictw nie wolno pozwalać na przemawianie do zgromadzenia. Jest zrozumiałe, że mogą zaistnieć sytuacje, w których będzie wskazane, aby do naszych zgromadzeń przemawiali przedstawiciele władz państwowych lub działacze społeczni. Jednak we wszystkich pozostałych sytuacjach nie należy dopuszczać do występowania za kazalnica osób nieupoważnionych (zob. s. 153-157).

Wygaśnięcie pełnomocnictw. Uwierzytelnień i pełnomocnictw udziela się na czas trwania kadencji władz kościelnych, stosownie do uregulowań statutu diecezji i Prawa Służby Kościelnej [*operating policy*]. Ważność pełnomocnictw przedłuża się na mocy uchwały zjazdu diecezji lub jej rady. Posiadanie nieaktualnych uwierzytelnień lub pełnomocnictw nie upoważnia do sprawowania służby na żadnym stanowisku w charakterze duchownego.

Duchowni emerytowani. Duchowni emerytowani zasługują na szacunek i uwzględnienie w planach zborów za ich niejednokrotnie wieloletnią służbę w budowaniu dzieła Bożego. Ich obecność może być nadal błogosławieństwem i wsparciem dla zborów, do których należą. Mogą być wybierani na wszystkie urzędy w zborze. Mogą także usługiwać jako duchowni, jednak tylko za zgodą rady diecezji.

Byli pastorzy, bez uwierzytelnień. Osoby niegdyś ordynowane na duchownych, lecz nieposiadające już aktualnych uwierzytelnień do sprawowania czynności duchownego, mogą być wybierane na starszych zboru. Jeżeli nie odebrano im ordynacji pastorskiej, mogą pełnić funkcję starszego zboru bez konieczności przyjmowania ordynacji. Wybór takich osób na stanowisko starszego zboru uprawnia je wyłącznie do przywilejów związanych z tym urzędem.

ROZDZIAŁ 5

ORGANIZOWANIE, ŁĄCZENIE I ROZWIĄZYWANIE ZBORÓW ORAZ GRUP

Zorganizowanie zboru

Zbory organizuje duchowny ordynowany z polecenia rady diecezji. (Procedurę organizowania grupy opisano na s. 40). Ze względu na to, że z organizacją zboru łączy się wiele spraw, należy poprosić o przybycie przewodniczącego diecezji.

Jeśli dana grupa ochrzczonych wyznawców gotowa jest wziąć na siebie odpowiedzialność związaną z prowadzeniem zboru, musi — zanim możliwe będzie ustalenie terminu oficjalnego zorganizowania zboru — skonsultować swoje plany z przewodniczącym diecezji oraz uzyskać zgodę rady diecezji. Ochrzczonym wyznawcom zebranych w ustalonym terminie przedstawiciel diecezji powinien przedstawić krótki przegląd podstawowych zasad wiary adwentystów dnia siódmego. Następnie prowadzący zebranie powinien wezwać wszystkich obecnych wyznawców, aby przez wyjście do przodu zadeklarowali zgodę z przedstawionymi zasadami oraz wyrazili pragnienie uczestnictwa w braterskiej wspólnotcie Kościoła. Należy zapisać imię i nazwisko każdej z tych osób. Jeżeli na danym terenie znajdują się już członkowie zboru diasporalnego¹² lub

---

¹² Chociaż prawidłowo należałoby korzystać z terminu „zbór diecezjalny” — od angielskiego *conference church*, z uwagi na obecność w statutach diecezji słowa „diaspora” zastosowano nazwę „zbór diasporalny”.

innego zboru, duchowny organizujący zbor powinien wcześniej być o tym poinformowany i przygotować listy zborowe, dające tym członkom prawo przyłączenia się do nowego zboru. Będą oni stanowić jego załączek.

Jeżeli jednak wśród zgromadzonych osób nie ma członków zboru diasporalnego lub innego zboru, wówczas należy wybrać trzy osoby (najlepiej, aby były to osoby znające i wiernie zachowujące zasady wiary, szczególnie zaś przestrzegające szabatu), które będą odąd traktowane jako załączek nowego zboru. Można im zadać następujące pytania: Czy uznajecie Chrystusa jako swego osobistego Zbawiciela? Czy żyjecie zgodnie z zasadami wiary, które zostały wam właśnie przedstawione? Czy zostaliście ochrzczeni przez zanurzenie? Czy jesteście pełnoprawnymi członkami Kościoła? Czy regularnie uczęszczacie na nabożeństwa? Czy darzycie się wzajemnym zaufaniem?

Jeżeli na pytania te padną odpowiedzi twierdzące, ogłasza się, że członkowie ci stanowią załączek nowego zboru. Wówczas wyczytuje się kolejno nazwiska wszystkich zapisanych osób. Odczytana osoba wstaje, odpowiada na wymienione powyżej pytania, a następnie — na wniosek prowadzącego zebranie — odbywa się głosowanie wśród członków, tworzących załączek zboru nad przyjęciem jej do społeczności zborowej. Każda przyjęta w ten sposób osoba staje się członkiem zboru i jest uprawniona do głosowania nad dalszymi odczytywanymi nazwiskami. Jest rzeczą niezwykle ważną, aby wśród nowo przyjętych członków panowała atmosfera życzliwości i braterskiej miłości. Gdyby w wypadku jakiejś osoby pojawiły się wątpliwości natury doktrynalnej bądź trudności w zachowywaniu właściwych relacji ze współwyznawcami, należy głosowanie nad daną osobą odłożyć do czasu, kiedy sprawa zostanie w sposób właściwy i taktowny wyjaśniona.

Gdy załączek zboru przegłosuje przyjęcie wszystkich kandydatów na członków nowego zboru, zbor konstituuje się i nabiera praw do wyboru urzędników. Należy wtedy w drodze wyborów powołać komitet nominacyjny z wydelegowanym pastorem jako przewodniczącym komitetu. Komitet wysuwa propozycje obsadzenia urzędów zborowych. Gdy wybór urzędników zostanie dokonany, należy ordynować star-

szych zboru, chyba że pełnili wcześniej taką funkcję i byli już ordynowani. Podobna, choć krótsza uroczystość powinna mieć miejsce przy ordynacji diakonów i diakonis. Po przeprowadzeniu tych czynności zbor jest w pełni zorganizowany i gotowy do służby.

Przed zakończeniem zebrania należy podjąć uchwałę o skierowaniu do diecezji wniosku o przyjęcie na najbliższym zjeździe diecezji nowo zorganizowanego zboru do braterstwa zborów.

W celu zapewnienia jak najlepszego rozwoju nowego zboru, lokalni oraz diecezjalni przywódcy powinni zadbać o to, by wszyscy urzędnicy zboru zostali we właściwy sposób przeszkoleni co do zakresu ich obowiązków. Zbor powinien też zostać wyposażony we wszystko, co potrzebne do sprawowania obrzędu Wieczery Pańskiej, która — jeśli to tylko możliwe — powinna być przeprowadzona jako część uroczystości zorganizowania zboru. Należy także zadbać o to, by skarbnik, sekretarz i inni urzędnicy zaopatrzeni zostali we wszelkie druki i inne materiały potrzebne do sprawowania ich funkcji.

Zorganizowanie grupy

Wyznawcy mieszkający w bliskim sąsiedztwie lub należący do małej grupy, grupy domowej czy też zespołu planującego założenie nowego zboru, powinni rozważyć formalne utworzenie grupy, w celu wspólnego organizowania nabożeństw, ewangelizacji i pogłębienia więzi między wyznawcami. Ostatecznym celem takiego działania byłoby stworzenie zboru lub zwiększenie ilości grup domowych na danym terenie.

Zorganizowanie grupy, podobnie jak jej rozwiązanie, następuje na podstawie uchwały rady diecezji. Wydział i diecezja powinny posiadać pisemne wytyczne dotyczące tworzenia grup na ich terenie.

Wyznawcy Kościoła, którzy spotykają się w małych grupach lub grupach domowych, mogą stanowić załączek nowej oficjalnie zarejestrowanej grupy. Lista osób, które pragną należeć do grupy, powinna być przechowywana w diecezji lub w lokalnym zborze (zborze macierzy-

stym). Jeżeli lista ta ma być przechowywana w diecezji, rada diecezji podejmuje decyzję o przejściu tych wyznawców do zboru diasporalnego, wskazując, że są odtąd członkami nowej grupy.

Kiedy rada diecezji uchwali powstanie nowej grupy, należy wskazać osoby, które będą pełnić funkcje kierownika, sekretarza i skarbnika grupy. Wybór kierownictwa grupy powinien zostać przeprowadzony w porozumieniu z wyznawcami powstającej grupy przez pastora okręgowego lub innego pastora wyznaczonego przez radę diecezji.

Pozostałe decyzje dotyczące wyboru urzędników sprawujących funkcje w grupie powinny zostać podjęte przez głosowanie przeprowadzone wśród osób tworzących grupę. Spotkaniu temu przewodniczy pastor okręgowy lub inna osoba upoważniona przez radę diecezji. Wybierani mogą być wyłącznie wyznawcy Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, którzy wyróżniają się właściwą postawą chrześcijańską i którzy nie podlegają dyscyplinie zborowej. Kierownik grupy nie podlega ordynacji, nie ma więc prawa do wykonywania czynności zarezerwowanych dla starszego zboru. Jednakże w wyjątkowych sytuacjach rada diecezji może wyznaczyć osobę posiadającą doświadczenie w Kościele i zdolności kierownicze, aby służyła jako starszy danej grupy.

Do obowiązków sekretarza grupy należy spisywanie wszelkich działań grupy, sporządzanie protokołów ze spotkań grupy oraz regularne przesyłanie danych statystycznych kierownictwu zboru macierzystego lub sekretarzowi diecezji. Sprawozdania te powinny zawierać dane statystyczne dotyczące ilości wyznawców i działalności grupy, włączając w to działania ewangelizacyjne prowadzone w ciągu tygodnia lub w szabat.

Do skarbnika grupy należy obowiązek starannego zapisywania wszystkich wpływów finansowych i wydatków. Winien on regularnie i niezwłocznie, w czasie wyznaczonym przez diecezję, przysyłać skarbnikowi diecezji, który jest również skarbnikiem zboru diasporalnego, wszystkie złożone dziesięciny i dary, poza darami zbieranymi na cele grupy.

Jeżeli grupa jest częścią zboru diasporalnego, nie ma prawa egzekwować dyscypliny zborowej wobec wyznawców ani też przyjmować lub odsyłać ich do innych grup/zborów. Takie sprawy muszą zostać

skierowane do rady diecezji, która formalnie stanowi radę zboru diasporalnego. Starszym zboru diasporalnego jest przewodniczący diecezji.

Jeżeli diecezja tworzy grupę za pośrednictwem zboru macierzystego, nie zaś w ramach zboru diasporalnego, wszystkie wyżej wymienione czynności (takie jak składanie sprawozdań statystycznych) odbywają się pod kierownictwem lub za pośrednictwem zboru macierzystego.

Grupa powinna się rozwijać i wzrastać, aby mogła zostać z czasem przekształcona w zбір. Kierownictwo grupy powinno organizować i inspirować działania pozostające w harmonii z wszystkimi kierunkami działalności Kościoła, tak by przygotować grupę do uzyskania statusu zboru.

Łączenie zborów

W przypadku potrzeby połączenia dwóch zborów w jeden, rada diecezji powinna podjąć w tej sprawie stosowną uchwałę. Wówczas oba zbory powinny zwołać prawomocne zebranie zborowe pod kierownictwem przewodniczącego diecezji, względnie miejscowego pastora lub innego pastora ordynowanego, i wypowiedzieć się w sprawie połączenia przez podjęcie stosownej uchwały. Jeśli oba zbory podejmą zgodną uchwałę, należy zwołać wspólne zebranie tych zborów pod kierownictwem przewodniczącego diecezji lub — pod jego nieobecność — innego pastora ordynowanego wyznaczonego przez diecezję.

W oparciu o podjęte przez oba zbory uchwały należy przygotować starannie zredagowane oświadczenie o połączeniu. W dokumencie wymienić należy powody, dla których nastąpiło połączenie, i uregulować wszelkie łączące się z tym kwestie i warunki, takie jak dysponowanie majątkiem obu zborów, odpowiedzialność z tytułu zobowiązań finansowych itp. Powinno znaleźć się tam postanowienie co do nowej nazwy połączonego zboru oraz zwolnienie wszystkich urzędników obu zborów z pełnionych dotychczas funkcji.

Zgoda wyrażona w uchwałach obu zborów i zawarta w oświadczeniu stanowi o połączeniu obu zborów. Następnie członkowie nowego

zboru powinni wybrać komitet nominacyjny, który przedstawi zborowi propozycje nowych urzędników na pozostałą część kadencji.

Kopię oświadczenia wraz z listą nowych urzędników zboru należy przesłać do diecezji.

Wszyscy członkowie obu zborów stają się członkami nowo powstałego zboru. Niedopuszczalne jest usunięcie któregośkolwiek z członków poprzez nieumieszczenie go na liście wyznawców. Połączona społeczność staje się odpowiedzialna za porządek organizacyjny i dyscyplinę zborową wszystkich swych członków. Jeżeli którykolwiek członek podlega sankcjom dyscyplinarnym, należy postąpić zgodnie z przepisami niniejszego *Prawa zborowego*.

Wszystkie księgi i sprawozdania obu zborów stają się własnością połączonej społeczności zborowej. Należy poinformować o połączeniu lokalną diecezję, która powinna podjąć uchwałę o przyjęciu tak utworzonego zboru do braterstwa zborów podczas najbliższego zjazdu diecezji.

Rozwiązywanie zboru

„(...) Chrystus umiłował Kościół i wydał zań samego siebie, aby go uświęcić, oczyściwszy go kąpielą wodną przez Słowo, aby sam sobie przysposobić Kościół pełen chwały, bez zmyły lub skazy lub czegoś w tym rodzaju, ale żeby był święty i niepokalany. (...) Albowiem nikt nigdy ciała swego nie miał w nienawiści, ale je żywi i pielęgnuje, jak i Chrystus Kościół, gdyż członkami ciała jego jesteśmy” (Ef 5,25-30).

Taka postawa winna towarzyszyć wysiłkom na rzecz wsparcia błędzącego zboru, zwłaszcza zaś podejmowaniu wobec niego sankcji dyscyplinarnych. Zawsze, o ile to możliwe, należy nieść wspólnocie wiernych pomoc i ratunek z uwagi na dobro sprawy Pańskiej. Status zboru nie jest jednak przyznawany wspólnocie wiernych bezwarunkowo.

Zbór może zostać rozwiązany lub usunięty z braterstwa zborów z następujących powodów:

1. **Utrata wyznawców.** Istnieją sytuacje, gdy pomimo starań o zachowanie zboru dochodzi na skutek przeprowadzek, śmierci lub odstąpienia do utraty tak wielu wyznawców, że dalsze istnienie zboru jest poważnie zagrożone. W takiej sytuacji rada diecezji powinna podjąć uchwałę zalecającą rozwiązanie zboru.

Przed podjęciem uchwały o rozwiązaniu zboru należy poprosić pozostałych członków o przeniesienie się do innych zborów.

Jeżeli w zborze pozostała dostateczna liczba członków, aby zwołać zebranie zborowe, to członkowie ci, zgromadzeni na zebraniu zborowym pod przewodnictwem przewodniczącego diecezji lub wyznaczonego przez niego duchownego, powinni przyjąć uchwałę o przekazaniu listów zborowych wszystkich członków, których postawa nie budzi zastrzeżeń, celem przyłączenia ich do innego zboru. W ten sposób zbor rozwiązuje się sam na podstawie zalecenia rady diecezji, która następnie przystępuje do podjęcia działań związanych z rozwiązaniem zboru.

Jeżeli zdaniem rady diecezji nie można zwołać zebrania zborowego ze względu na zbyt małą liczbę wyznawców w zborze, rada diecezji ma prawo polecić innemu zborowi lub też zborowi diecezjalnemu przyjęcie wyznawców, których postawa nie budzi zastrzeżeń. W ten sposób zbor zostaje rozwiązany.

Jeżeli w czasie rozwiązywania zboru wśród jego wyznawców są członkowie, wobec których toczy się postępowanie dyscyplinarne i w związku z tym nie można wystawić im listów zborowych, należy przenieść ich tymczasowo do zboru diasporalnego, aby umożliwić kierownictwu diecezji niezwłoczne podjęcie wszelkich kroków w celu wsparcia tych wyznawców i doprowadzenia ich do pełnej odnowy duchowej. Jeżeli wysiłki te przyniosą skutek, należy potwierdzić ich członkostwo w zborze diasporalnym lub przekazać ich listy zborowe do innego zboru. Jeśli jednak nie uda się im dopomóc, należy te osoby pozbawić członkostwa w Kościele na mocy uchwały rady diecezji.

2. **Przyczyny dyscyplinarne.** Przypadki rozwiązywania zborów ze względów dyscyplinarnych są na szczęście rzadkie, bowiem misją Kościoła jest poszukiwanie ludzi do zbawienia.

W przypadku poważnych problemów, takich jak odstępstwo, odmowa postępowania zgodnie z *Prawem zborowym* czy nieustający bunt przeciwko diecezji, należy podjąć wszelkie działania prowadzące do uzdrowienia sytuacji i uniknięcia rozwiązania zboru. Pastor powinien poprzez kazania i osobiste odwiedziny starać się o pogłębienie duchowego życia zboru. Diecezja powinna zachęcać do przeprowadzenia serii spotkań, zmierzających do ożywienia zboru, aby doprowadzić wyznawców do odnowienia przymierza z Panem. Jeśli wysiłki te nie przyniosą efektu, pastor powinien przeprowadzić rozmowy ze zborom i jego kierownictwem przy współpracy z radą diecezji, dążąc w ten sposób do pojednania, zagojenia wszelkich ran i zachowania zboru.

Takie właśnie uzdrawiające środki należy podjąć, aby nie dopuścić do utraty kontaktu z wyznawcami, co z kolei mogłoby doprowadzić do rozwiązania zboru.

Jednak jeśli wszelkie działania zmierzające do zachowania zboru zawiodą, rada diecezji powinna rozważyć możliwość jego rozwiązania. Jeśli decyzja o rozwiązaniu zostanie podjęta, należy postępować według poniższej procedury:

1. Uchwała zalecająca rozwiązanie zboru, wraz z podaniem przyczyn, zostaje przedstawiona zborowi podczas zebrania zborowego celem poinformowania o decyzji rady i poddania jej zborowi pod rozwagę.
2. W wypadku braku akceptacji propozycji rozwiązania zboru może postąpić w sposób następujący:
  - 1) usunąć przyczyny, będące powodem postępowania dyscyplinarnego, przyjmując wskazówki diecezji i zwrócić się do niej z prośbą o cofnięcie uchwały zalecającej rozwiązanie zboru;
  - 2) zwrócić się do Rady Kościoła (lub wydziału w wypadku unii zborów) o rozstrzygnięcie sprawy.
3. W wypadku gdy zbor nadal pozostaje w stanie buntu, rada diecezji proponuje, aby najbliższy zjazd diecezji, nadzwyczajny lub zwyczajny, dokonał rozwiązania zboru, podając w uchwale powody takiej decyzji.
4. Jeśli zjazd podejmie uchwałę o rozwiązaniu zboru, jej wykonaniem zajmie się diecezja.

Troska o członków, sprawozdania i fundusze

Wśród członków rozwiązanego zboru mogą znajdować się lojalni wyznawcy, których pragnieniem jest pozostanie w społeczności Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. Dla ich dobra należy pozostawić ich tymczasowo w zborze diasporalnym na okres do jednego roku, co da tym, którzy tego pragną możliwość wyboru, czy chcą pozostać na stałe w zborze diasporalnym, czy przenieść się do wybranego przez siebie zboru. Ich postawę ocenia rada diecezji i, jeśli uzna ją za odpowiednią, poleca ich na członków bądź to diasporalnego, bądź innego wybranego przez nich zboru.

Nazwiska członków rozwiązanego zboru, wobec których zastosowano sankcje dyscyplinarne, należy przekazać sekretarzowi diecezji w celu szybkiego omówienia ich spraw przez radę diecezji, zgodnie z procedurą opisaną powyżej w punkcie „Utrata wyznawców”.

Z chwilą rozwiązania zboru zarówno z powodu utraty wyznawców, jak i problemów dyscyplinarnych, wszystkie dary, dokumentacja finansowa i inna, jak i całe mienie — zarówno ruchome, jak i nieruchomości — bez względu na to, czy stanowi własność zboru, diecezji, innej jednostki kościelnej lub organizacji powołanej przez Kościół, stają się mieniem powierzonym diecezji. Dlatego też diecezja ma prawo, władzę i obowiązek przejęcia, zarządzania, chronienia i zadysponowania tym mieniem powierzonym¹³. Wszystkie księgi zborowe winny być przechowane w archiwum sekretarza i/lub skarbnika diecezji.

W przypadku zborów, w których nie doszło do problemów dyscyplinarnych, alternatywną procedurą wobec rozwiązania zboru może być przekształcenie go ponownie w grupę. Taką decyzję może podjąć rada diecezji, przyjmując uchwałę większością głosów, po wcześniejszych konsultacjach z pastorem okręgowym i członkami zboru oraz po poin-

---

¹³ Przejęcie odbywa się na podstawie komisyjnej inwentaryzacji z natury zarządzonej przez diecezję. Mienie pozazborowych jednostek kościelnych jest następnie przekazywane tym jednostkom według właściwości.

formowaniu zboru o zamiarze postawienia takiego wniosku przed radą diecezji, co uczyni pastor okręgowy lub inny przedstawiciel diecezji.

Podczas zebrania zborowego (zob. s. 44-45) mogą być poddane głosowaniu listy zborowe polecające zborowi diecezjalnemu lub innym zborom przyjęcie tych członków zboru, wobec których nie ma zastrzeżeń natury dyscyplinarnej i których wolą jest odejście z grupy do innej społeczności. Jednocześnie, podczas tego samego zebrania, pastor w porozumieniu z członkami nowo powstałej grupy wyznacza spośród nich przywódców w osobach kierownika, sekretarza i skarbnika. Szczegółowe informacje na temat organizowania grup zawarte są w dziale „Zorganizowanie grupy” (zob. s. 40).

ROZDZIAŁ 6

CZŁONKOSTWO KOŚCIOŁA

Poważne zobowiązania wiążące się z członkostwem zboru powinny na dobre zapisać się w świadomości każdego, kto chce przyłączyć się do Kościoła. Jedynie ci, w życiu których widać dowody nowonarodzenia i którzy doświadczają społeczności z Panem Jezusem, mogą być uznani za gotowych do członkostwa w Kościele. Pastorzy zobowiązani są do poinstruowania kandydatów ubiegających się o członkostwo w Kościele o naukach i związanych z nimi praktykach Kościoła, aby wstępując do Bożej społeczności, opierali swą wiarę na rzetelnym duchowym fundamencie. Chociaż nie istnieją precyzyjne zalecenia co do wieku chrztu, zaleca się, aby młodsze dzieci, które wyrażają takie pragnienie, zostały zachęczone do uczestnictwa w programie szkoleniowym, który może przygotować je do chrztu.

Apostoł Paweł pisze: „Czy nie wiecie, że my wszyscy, ochrzczeni w Chrystusa Jezusa, w śmierć jego zostaliśmy ochrzczeni? Pogrzebani tedy jesteśmy wraz z nim przez chrzest w śmierć, abyśmy jak Chrystus wskrzeszony został z martwych przez chwałę Ojca, tak i my nowe życie prowadzili” (Rz 6,3-4).

Łukasz natomiast dodaje: „A Piotr do nich: Upamiętajcie się i niechaj się każdy z was da ochrzcić w imię Jezusa Chrystusa na odpuszczenie grzechów waszych, a otrzymacie dar Ducha Świętego. (...) Ci więc, którzy przyjęli słowo jego, zostali ochrzczeni i pozyskanych zostało owego dnia około trzech tysięcy dusz” (Dz 2,38.41).

„Członkowie Kościoła, których On sam wyprowadził z ciemności do cudownej Swojej światłości, mają ogłosić Jego chwałę. W Kościele przechowywane są bogactwa łaski Chrystusowej i tu za Jego pośrednictwem nawet «nadziemskie władze i zwierzchności w okręgach nie-

bieskich» poznają ostateczną pełnię miłości Bożej (Ef 3,10)” (*The Acts of the Apostles*, s. 9; por. *Działalność apostołów*, s. 7).

Chrzest

Warunek wstępny członkostwa. „Chrystus uczynił chrzest znakiem wstąpienia do Swojego duchowego królestwa. Ustanowił go jako warunek, który spełnić muszą wszyscy pragnący podlegać władzy Ojca, Syna i Ducha Świętego (...).

Chrzest jest najbardziej doniosłym aktem wyrzeczenia się świata. Ci, którzy chrzczą się w potrójnym imieniu Ojca, Syna i Ducha Świętego, deklarują publicznie u początku swego chrześcijańskiego życia, że wyrzekli się służenia szatanowi i stają się członkami królewskiej rodziny, dziećmi niebiańskiego Króla. Byli posłuszni wezwaniu: «Wyjdźcie spośród nich i odłączcie się (...) nieczystego się nie dotykajcie». Im też została dana obietnica: «A Ja przyjmę was i będę wam Ojcem, a wy będziecie mi synami i córkami, mówi Pan Wszechmogący» (2 Kor 6,17-18)” (*Testimonies*, t. 6, s. 91-92).

Chrzest jest ścieżką prowadzącą do Kościoła. W istocie jest to ślubowanie ściśle związane z zawarciem zbawczego przymierza z Chrystusem i dlatego też powinno być traktowane jako doniosły, choć jednocześnie radosny akt przystąpienia do Bożej rodziny.

Członkostwo w Kościele możliwe jest jedynie poprzez przyłączenie się do zboru stanowiącego część braterstwa zborów uznanych przez właściwą diecezję.

Sposób przeprowadzania chrztu. Kościół Adventystów Dnia Siódmego wierzy, że tylko chrzest przez zanurzenie spełnia biblijne kryteria chrztu i w związku z tym wyłącznie tak ochrzczone osoby mogą być uznane za jego członków (zob. Rozdział 14. *Podstawowe zasady wiary Kościoła Adventystów Dnia Siódmego*). Ci, którzy rozumieją, że znajdują się w grzesznym stanie, szczerze żałują za swoje

grzechy i doświadczają prawdziwego nawrócenia, mogą być uznani — po otrzymaniu właściwego przygotowania — za kandydatów do chrztu i członkostwa w Kościele.

Gruntowne przygotowanie oraz rozmowa z kandydatem przed chrztem. Kandydaci do chrztu — czy to w klasie przygotowującej do chrztu, czy indywidualnie — powinni zostać gruntownie przeszkoleni na podstawie Pisma Świętego w zakresie podstawowych zasad wiary Kościoła i jego praktyk oraz pouczeni co do odpowiedzialności wynikającej z członkostwa we wspólnocie. Pastor powinien zorganizować spotkanie zboru z katechumenami, które dałoby wyznawcom możliwość upewnienia się, że katechumeni są dobrze przygotowani do chrztu, gotowi uczynić ten ważny krok, a ich życie wskazuje na szczere przyjęcie nauk Kościoła oraz wdrożenie zasad postępowania, które są zewnętrznym dowodem ich akceptacji, zgodnie z zaleceniem „po owocach ich poznacie” (Mt 7,20).

Jeśli ze względów praktycznych ciężko jest zorganizować takie spotkanie, należy je przeprowadzić z radą zboru bądź ze specjalnie w tym celu oddelegowanym przez radę zboru komitetem, np. składającym się ze starszych zboru, który następnie przed uroczystością chrztu przedstawia zborowi sprawozdanie z takiego spotkania.

„Zbory nie sprawdzają z właściwą dokładnością czy osoby zgłaszające się do chrztu spełniają warunki Chrystusowego uczniostwa. Należy się przekonać, czy kandydaci przyjmują tylko nazwę adwentystów dnia siódmego, czy też opowiadają się po stronie Pana, pragnąc wyjść ze świata grzechu, odłączyć się od zła i nie dotykać rzeczy nieczystych. Przed chrztem należy gruntownie poznać doświadczenie życiowe kandydatów. Nie czynimy tego w sposób zimny, pełen dystansu, lecz uprzejmie, delikatnie, kierując nowo nawróconych do Baranka Bożego, który usuwa grzech świata. Kandydaci do chrztu muszą dobrze poznać wymogi ewangelii” (*Testimonies*, t. 6, s. 95-96).

Ślubowanie do chrztu i zobowiązanie

Ślubowanie do chrztu. Kandydaci do chrztu, jak też osoby, które mają być przyjęte do zboru przez wyznanie wiary, potwierdzają swoją akceptację podstawowych zasad wiary w obecności członków zboru lub innego, we właściwy sposób wyznaczonego, gremium. Duchowny lub starszy zboru powinien postawić kandydatom następujące pytania, na które powinni odpowiedzieć twierdząco ustnie, przez podniesienie ręki lub w inny kulturowo przyjęty sposób.

Tekst ślubowania

1. Czy wierzysz w Boga: Ojca, Syna i Ducha Świętego, jedność trzech wiecznie współistniejących osób?
2. Czy przyjmujesz śmierć Jezusa Chrystusa na Golgocie jako pojednawczą ofiarę za twoje grzechy i wierzysz, że dzięki łasce Bożej przez wiarę w Jego przelaną krew, jesteś zbawiony od grzechu i kary za niego?
3. Czy przyjmujesz Jezusa Chrystusa za swego Pana i osobistego Zbawiciela i wierzysz, że Bóg w Chrystusie przebaczył twoje grzechy i dał ci nowe serce, i czy wyrzekasz się podążania grzesznymi drogami tego świata?
4. Czy akceptujesz przez wiarę sprawiedliwość Chrystusa, twojego Pośrednika w świątyni niebiańskiej, i czy przyjmujesz Jego obietnicę ofiarowania ci Jego przekształcającej łaski i mocy, niezbędnej do prowadzenia skoncentrowanego na Chrystusie i pełnego miłości życia, zarówno w domu, jak i przed całym światem?
5. Czy wierzysz, że Biblia jest natchnionym Słowem Bożym, jedyną regułą wiary i postępowania dla chrześcijanina? Czy ślubujesz regularnie spędzać czas na modlitwie i studiowaniu Biblii?
6. Czy uznajesz dziesięć przykazań za wyraz charakteru Bożego i objawienie Jego woli? Czy twoim celem jest — w mocy żyjącego w tobie Chrystusa — przestrzeżenie tego prawa, a w nim przyka-

zania czwartego, które wymaga święcenia siódmego dnia tygodnia jako Pańskiej soboty i pamiątki aktu stworzenia?

7. Czy oczekujesz rychłego powrotu Jezusa i wypełnienia błogosławionej nadziei, gdy „to, co śmiertelne przyoblecze się w nieśmiertelność”? Czy przygotowując się na spotkanie Pana, będziesz świadczyć o Jego miłości i zbawieniu oraz wykorzystywać swoje talenty w pracy na rzecz pozyskania innych, aby mogli być przygotowani na Jego chwalebne przybycie na ziemię?
8. Czy wyznajesz biblijną naukę o darach Ducha Świętego i czy wierzysz, że dar proroctwa w Kościele ostatecznym jest jednym z jego znaków wyróżniających?
9. Czy uznajesz organizację Kościoła i czy pragniesz wielbić Boga przez oddawanie dziesięcin, jak również wspierać Kościół darami, aby swoim osobistym wkładem przyczynić się do jego rozwoju?
10. Czy wierzysz, że twoje ciało jest świątynią Ducha Świętego, i czy będziesz oddawał chwałę Bogu, prowadząc zdrowy tryb życia, wstrzymując się od wszystkiego, co szkodliwe, a mianowicie: od pokarmów nieczystych, od używania, produkowania i sprzedaży napojów alkoholowych, używania, produkowania i sprzedaży tytoniu w różnych postaciach, a także od niewłaściwego używania narkotyków i innych środków odurzających lub handlowania nimi?
11. Czy znasz i rozumiesz podstawowe zasady Pisma Świętego, nauczane przez Kościół Adwentystów Dnia Siódmego? Czy pragniesz, dzięki łasce Bożej, wypełniać wolę Bożą, żyjąc zgodnie z tymi zasadami?
12. Czy uznajesz nowotestamentową naukę o chrzcie przez zanurzenie i czy pragniesz być tak ochrzczony, uważając chrzest za zewnętrzny wyraz twojej wiary w Chrystusa i przebaczenia twoich grzechów przez Boga?
13. Czy wierzysz, że Kościół Adwentystów Dnia Siódmego jest Kościołem ostatecznym według proroctwa biblijnego i że to do jego społeczności zapraszani są i przyjmowani ludzie spośród wszystkich narodów, ras i języków? Czy pragniesz przyłączyć się do grona wiernych zboru będącego częścią Kościoła na całym świecie?

Ślubowanie alternatywne

1. Czy przyjmujesz Jezusa Chrystusa za swego osobistego Zbawiciela i Pana i czy pragniesz prowadzić życie w zbawczej łączności z Nim?
2. Czy przyjmujesz nauki Pisma Świętego, jakie wyrażone są w podstawowych zasadach wiary Kościoła Adventystów Dnia Siódmego, i czy ślubujesz za łaską Bożą prowadzić swe życie zgodnie z tymi zasadami?
3. Czy pragniesz przyjmując chrzest będący zewnętrznym wyrazem twojej wiary w Jezusa Chrystusa i zostać przyjęty do wspólnoty Kościoła Adventystów Dnia Siódmego, a także wspierać Kościół i jego misję jako wierny szafarz swoim osobistym oddziaływaniem, oddawaniem dziesięcin, darami i życiem służby?

Przymierze chrztu. Kościół uznaje, że deklaracja przyjęcia 28 podstawowych zasad wiary — poprzez ślubowanie złożone przed chrztem oraz potwierdzone podpisem przyjęcie świadectwa z chrztu, na którym zasady te są wypisane — stanowi przymierze chrztu.

Każdy nowo przyjęty wyznawca Kościoła powinien otrzymać prawidłowo przygotowany i wypełniony dokument potwierdzający zawarcie takiego przymierza. Właściwy dokument powinien być również wręczony osobom przyjętym do Kościoła przez wyznanie wiary.

Dokument ten powinien zawierać świadectwo chrztu oraz potwierdzenie, że nowo ochrzczony zobowiązuje się do przestrzegania zasad Kościoła. Takie potwierdzenie uzyskuje się przez własnoręczny podpis nowo ochrzczonego wyznawcy pod ślubowaniem na świadectwie chrztu. Dlatego też świadectwo chrztu musi zawierać miejsce przeznaczone na podpis nowego wyznawcy, potwierdzający, że zobowiązuje się do przestrzegania zasad Kościoła. Po chrzcie świadectwo chrztu należy wręczyć nowym wyznawcom.

Zobowiązanie na świadectwie chrztu

1. Wierzę w jednego Boga: Ojca, Syna i Ducha Świętego, jedność trzech wiecznie współistniejących Osób.
2. Przyjmuję śmierć Jezusa Chrystusa na Golgocie jako pojedynczą ofiarę za moje grzechy i wierzę, że dzięki łasce Bożej przez wiarę w Jego przelaną krew jestem zbawiony od grzechu i kary za niego.
3. Przyjmuję Jezusa Chrystusa za swego Pana i osobistego Zbawiciela i wierzę, że Bóg w Chrystusie przebaczył moje grzechy i dał mi nowe serce, w związku z czym wyrzekam się podążania grzesznymi drogami tego świata.
4. Przyjmuję przez wiarę sprawiedliwość Chrystusa, mojego Pośrednika w świątyni niebiańskiej, i Jego obietnicę ofiarowania przekształcającej łaski i mocy, niezbędnej do prowadzenia skoncentrowanego na Chrystusie i pełnego miłości życia, zarówno w domu, jak i przed całym światem.
5. Wierzę, że Biblia jest natchnionym Słowem Bożym, jedyną regułą wiary i postępowania dla chrześcijanina. Ślubuję regularnie poświęcać czas na modlitwę i studiowanie Biblii.
6. Uznaję dziesięć przykazań za wyraz charakteru Bożego i objawienie Jego woli. Moim celem jest — w mocy żyjącego we mnie Chrystusa — przestrzegać tego prawa, a w nim przykazania czwartego, które wymaga święcenia siódmego dnia tygodnia jako Pańskiej soboty i pamiątki aktu stworzenia.
7. Oczekuję rychłego powrotu Jezusa i wypełnienia błogosławionej nadziei, gdy „to, co śmiertelne przyoblecze się w nieśmiertelność”. Przygotowując się na spotkanie Pana, będę świadczyć o Jego wielkiej miłości i zbawieniu oraz wykorzystywać swoje talenty w pracy na rzecz pozyskania innych, aby byli przygotowani na Jego chwalebne przybycie na ziemię.
8. Wyznaję biblijną naukę o darach Ducha Świętego i wierzę, że dar prorocтва w Kościele ostateków jest jednym z jego znaków wyróżniających.

9. Uznaję organizację Kościoła i pragnę wielbić Boga przez oddawanie dziesięcin, jak również wspierać Kościół darami, aby swoim osobistym wkładem przyczynić się do jego rozwoju.
10. Wierzę, że moje ciało jest świątynią Ducha Świętego i będę oddawał chwałę Bogu, prowadząc zdrowy tryb życia, wstrzymując się od wszystkiego, co szkodliwe, a mianowicie: od pokarmów nieczystych, od używania, produkowania i sprzedaży napojów alkoholowych, używania, produkowania i sprzedaży tytoniu w różnych postaciach, a także od niewłaściwego używania narkotyków i innych środków odurzających lub handlowania nimi.
11. Znam i rozumiem podstawowe zasady Pisma Świętego, jakich naucza Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, i pragnę, dzięki łasce Bożej, wypełniać wolę Bożą, żyjąc zgodnie z tymi zasadami.
12. Uznaję nowotestamentową naukę o chrzcie przez zanurzenie i pragnę być tak ochrzczony, uważając chrzest za zewnętrzny wyraz mojej wiary w Chrystusa i przebaczenia moich grzechów przez Boga.
13. Wierzę, że Kościół Adwentystów Dnia Siódmego jest Kościołem ostateków według proroctwa biblijnego i że to do jego społeczności zapraszani są i przyjmowani ludzie spośród wszystkich narodów, ras i języków. Pragnę przyłączyć się do grona wiernych zboru będącego częścią Kościoła na całym świecie.

Głosowanie dopuszczające do chrztu. Gdy kandydaci odpowiedzieli twierdząco przed zbozem na pytania zawarte w wyznaniu wiary lub gdy zbor został poinformowany, że takich odpowiedzi udzielili już przed radą zboru lub inną wyznaczoną do tego grupą osób, zbor powinien przyjąć przez głosowanie wnioski o dopuszczenie katechumenów do chrztu i przyjęcie ich do zboru. W takiej sytuacji nie należy odkładać w czasie obrzędu chrztu.

Przyjęcie do zboru osób nieznanymi. Przygotowując do chrztu swoich katechumenów, osoba prowadząca ewangelizację powinna za-

prosić pastora lub starszego zboru na spotkanie z kandydatami i zapoznać go z nimi. Pomoże to lepiej przygotować zбір do przyjęcia nowych osób do wspólnoty zborowej.

Przygotowanie do chrztu. Konieczne do tej uroczystości czynności przygotowawcze powinny zostać wykonane przez diakonów. Diakoni powinni asystować mężczyznom podczas wchodzenia do wody i wychodzenia z niej, a diakonise — kobietom. Należy zwrócić uwagę, by kandydatom dostarczono odpowiednią szatę, najlepiej płaszcz do chrztu. Szata taka winna być uszyta z grubszego materiału. Jeżeli zбір nie dysponuje odpowiednimi płaszczami do chrztu, wówczas należy wcześniej polecić kandydatom, aby we własnym zakresie przygotowali dla siebie strój, w którym będą wyglądali przyzwoicie i skromnie. Po uroczystości chrztu należy oficjalnie przywitać nowych wyznawców w imieniu społeczności danego zboru.

Ponowny chrzest

Ponowny chrzest wspomniany został tylko raz, w *Dziejach Apostolskich* 19,1-7, gdzie apostoł Paweł odniósł go do grupy wierzących, którzy żałowali za grzechy i przyjęli chrzest upamiętania pod wpływem nauczania Jana Chrzciciela. Chrzest w chrześcijaństwie wiąże się jednak nie tylko z żalem za grzechy, ale też z pełnym przyswojeniem i poddaniem się ewangelii i naukom Jezusa, a także z przyjęciem Ducha Świętego. W wypadku gdy dochodzi do takiego pełniejszego zrozumienia ewangelii oraz ponownego, głębszego poddania się jej, ponowny chrzest jest usprawiedliwiony.

Osoby z innych Kościołów chrześcijańskich. Istnieją biblijne podstawy, by osoby z innych Kościołów chrześcijańskich, które były już ochrzczone przez zanurzenie, a teraz przyjęły zasady wiary Kościoła Adventystów Dnia Siódmego, mogły zostać ochrzczone ponownie, jeżeli tego pragną.

Są jednak przykłady wskazujące, że ponowny chrzest nie jest konieczny. Niewątpliwie przypadek z 19. rozdziału Dziejów Apostolskich był szczególny, ponieważ o Apollosie napisano, że otrzymał chrzest Janowy (zob. Dz 18,25), i nie ma żadnych wzmianek o tym, że ochrzczono go ponownie. Ponadto wiadomo, że niektórzy z apostołów otrzymali chrzest Janowy (zob. J 1,35-40), i także nie ma w Biblii informacji na temat ich ponownego chrztu.

Ellen G. White jest zwolenniczką ponownego chrztu w przypadku osób, które przyjęły najważniejsze prawdy i pragną, pod wpływem Ducha, przypieczętować swoją decyzję chrztem. Zgadza się to z przesłaniem 19. rozdziału Dziejów Apostolskich. Osoba, która przyjęła wcześniej chrzest przez zanurzenie, powinna przemyśleć to, czego doświadcza teraz, i na tej podstawie podjąć decyzję ponownego chrztu. Nie należy jednak w takim przypadku wywierać żadnej presji.

„Jest to [ponowny chrzest] zagadnienie, o którym każdy musi w bojaźni Bożej zdecydować sam. Zagadnienie to należy jednak przedstawić szczegółowo w duchu łagodności i miłości. Dzieło przekonania wyznawcy do podjęcia słusznej decyzji będzie w takiej sytuacji należało tylko do Boga. Dajcie Bogu szansę wykonania w mocy Ducha Świętego odpowiedniej pracy nad umysłami, tak by dana osoba sama doszła do pełnego przekonania a zarazem zadowolenia z podjętej na tym zaawansowanym etapie decyzji” (*Evangelism*, s. 373; por. *Ewangelizacja*, s. 257).

Odstępstwo i ponowny chrzest. Chociaż nie ma wątpliwości, że w Kościele apostoelskim istniało odstępstwo (zob. Hbr 6,4-6), Pismo Święte nie poświęca uwagi zagadnieniu ponownego chrztu. Ellen G. White popiera ideę ponownego chrztu w wypadku odstępowania wyznawcy a potem jego ponownego nawrócenia i prośby o przyjęcie w poczet członków Kościoła (zob. 82-83, 213)).

„Pan żąda całkowitej reformy. Jeśli dusza doznała prawdziwego nawrócenia, niechaj chrzest przyjmie ponownie. Niech odnowi swe przymierze z Bogiem, a wówczas Bóg odnowi swe przymierze z nią” (*Evangelism*, s. 375; por. *Ewangelizacja*, s. 258).

Kiedy ponowny chrzest jest szkodliwy? W oparciu o naukę Biblii oraz wypowiedzi Ellen G. White można stwierdzić, że ponowny chrzest organizować należy tylko w szczególnych okolicznościach i to stosunkowo rzadko. Nazbyt częste praktykowanie ponownego chrztu lub organizowanie go tylko ze względu na emocjonalne potrzeby wyznawców, prowadzi do obniżenia rangi samej uroczystości oraz wskazuje na brak zrozumienia wagi i znaczenia, jakie Pismo Święte przywiązuje do chrztu. Wyznawcy, który utracił poczucie głębi w swym doświadczeniu z Panem, potrzebny jest raczej duch upamiętania, to on bowiem prowadzi do ożywienia i reformacji. Szczerą pokutę należy następnie przypieczętować udziałem w obrzędzie umywania nóg i Wieczerzy Pańskiej na znak ponownego oczyszczenia i przystąpienia do wspólnoty Ciała Chrystusa. Postępowanie według tych zaleceń całkowicie wyeliminuje potrzebę ponownego chrztu.

Wyznanie wiary

Osoba pragnąca przystąpić do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego po uprzednim zaakceptowaniu jego zasad wiary może zostać przyjęta do zboru także na podstawie wyznania wiary. Możliwe jest to w czterech wypadkach:

1. Jeśli [osoba taka] jest poświęconym i oddanym chrześcijaninem, pochodzącym z innej społeczności chrześcijańskiej i była już ochrzczona przez zanurzenie tak, jak praktykuje to Kościół Adwentystów Dnia Siódmego (zob. s. 49-50).
2. Jeśli jest członkiem Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, a ze względu na istniejące warunki zewnętrzne nie jest w stanie otrzymać listu zborowego ze swego rodzimego zboru (zob. s. 62).
3. Jeśli jest członkiem Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, lecz na prośbę o przekazanie listu zborowego nie uzyskała żadnej odpowiedzi ze zboru, którego dotychczas była członkiem. W takim przypadku należy zasięgnąć rady właściwej diecezji.

4. Jeśli była członkiem Kościoła, lecz członkostwo to zostało utracone na skutek długiej nieobecności, osoba ta pozostała jednak wierna swemu chrześcijańskiemu powołaniu.

Z wielką ostrożnością należy podchodzić do przyjmowania członków na podstawie wyznania wiary, jeśli byli już członkami innego zboru. W razie ubiegania się kogoś o członkostwo zboru na podstawie wyznania wiary, obowiązkiem kierownictwa zboru jest staranne i dokładne zbadanie dotychczasowego życia kandydata. Urzędnicy zboru powinni poprosić o radę i pomoc w załatwieniu tego problemu przewodniczącego diecezji. Aby należycie zbadać wszystkie fakty z życia kandydata, należy również przeznaczyć na to odpowiednią ilość czasu. W przypadku stwierdzenia, że osoba ubiegająca się o członkostwo na podstawie wyznania wiary jest członkiem innego zboru naszego Kościoła, nie należy jej przyjmować, zanim zbor, którego pozostaje nadal członkiem, nie prześle listu zborowego. Jeżeli po rozpoczęciu procedury przesyłania listu zborowego (zob. s. 59-62), zbor macierzysty wyznawcy odmówi jego wystawienia, a wyznawca uważa, że decyzja zboru jest niesłuszna, może odwołać się do rady właściwej diecezji. Stosowanie takiej praktyki podniesie rangę przynależności do Kościoła uwypuklając jej czystość i świętość oraz pozwoli na naprawienie popełnionego błędu. Żaden zbor nie ma prawa dokonać przeniesienia członka, jeśli ten aktualnie podlega sankcjom dyscypliny zborowej.

Ponowne przyjęcie do Kościoła osoby, która została w nim pozbawiona członkostwa, następuje z zasady poprzez ponowny chrzest¹⁴ (zob. s. 82-83).

Przenoszenie członków zboru

Gdy członek zboru przeprowadza się do innej miejscowości, sekretarz zboru, którego dany wyznawca jest członkiem powinien skie-

¹⁴ W oryginale użyto słowa *normally* — ‘normalnie, przeważnie, zwykle, zazwyczaj’, co sugeruje, że jest to przyjęta zasada, reguła.

rować do sekretarza właściwej diecezji prośbę, by pastor pracujący w nowym miejscu zamieszkania wyznawcy złożył mu wizytę. Taki kontakt duszpasterski może usprawnić formalności związane z przeniesieniem członkostwa.

Sekretarz zboru, którego dana osoba była członkiem, powinien także powiadomić ją o zamiarze przekazania jej adresu do właściwej diecezji. Gdy członek zboru przenosi się do innej miejscowości na okres dłuższy niż sześć miesięcy, powinien — po przeprowadzce — niezwłocznie nawiązać łączność z najbliższym zбором i poprosić o złożenie wniosku do zboru macierzystego o przesłanie listu zborowego. W przypadku wyznawcy przenoszącego się w teren, gdzie w najbliższej okolicy nie ma zboru, należy zwrócić się z prośbą o przyjęcie do zboru diasporalnego.

Sposób wystawiania listu zborowego. Prośba wyznawcy o list zborowy powinna być skierowana do sekretarza zboru, do którego pragnie się on przyłączyć (zбір przyjmujący). Sekretarz tego zboru zwraca się wówczas do sekretarza zboru, z którego wyznawca się przenosi (zбір macierzysty) z prośbą o przesłanie listu zborowego. (Alternatywną metodę przeniesienia opisano na s. 62). Po otrzymaniu prośby sekretarz macierzystego zboru przedstawia ją pastorowi albo starszemu zboru, który z kolei przedkłada prośbę radzie zboru. Rada zboru po rozpatrzeniu sprawy podejmuje uchwałę polecającą lub odrzucającą przeniesienie, którą w formie propozycji przedkłada zborowi (zob. s. 38-44, 56-65, 77-84, 102-103). Z treścią propozycji rady zboru zapoznaje zбір pastor, albo starszy zboru, informując, że jest to pierwsze powiadomienie. Podjęcie uchwały następuje w następnym tygodniu, gdy prośba przedstawiana jest zborowi celem podjęcia uchwały. Powodem tygodniowego okresu pomiędzy przedstawieniem sprawy zborowi a głosowaniem jest umożliwienie członkom zboru przedstawienia ewentualnych zastrzeżeń, jeśli takie istnieją. Zastrzeżeń nie powinno przedstawiać się na forum zboru, lecz należy je zgłosić bezpośrednio pastorowi lub starszemu zboru, których obowiązkiem jest

zwołanie rady zboru w celu ich rozpatrzenia. Każda osoba zgłaszająca zastrzeżenia powinna być zaproszona do rady zboru, aby umotywowała swoje stanowisko. Jeżeli zarzuty są nieuzasadnione, osobie wnoszącej zastrzeżenia należy zalecić ich wycofanie. Jeżeli jednak mają poważne uzasadnienie, obowiązkiem rady zboru jest dokładne zbadanie sprawy. W takim przypadku ostateczne podjęcie uchwały w kwestii wystawienia listu zborowego ulega zwłóce do chwili całkowitego wyjaśnienia sprawy.

Jeśli zastrzeżenie ma podłoże osobiste, należy poczynić wszelkie wysiłki, aby doprowadzić do zgody. Jeżeli w grę wchodzi wykroczenia jawne, mogą być podjęte środki dyscyplinarne. W przypadku duchowego osłabienia wyznawcy, należy podjąć wysiłki celem wzmocnienia jego wiary.

List zborowy przygotowuje sekretarz. Jeżeli zbor wyrazi zgodę na wystawienie listu, sekretarz zboru macierzystego wypełnia formularz listu zborowego i przesyła go do zboru przyjmującego. Sekretarz zboru przyjmującego przekazuje go duchownemu starszemu albo starszemu zboru, który najpierw przedstawia go radzie zboru celem rekomendacji, po czym sprawę przedkłada zborowi na najbliższym nabożeństwie. Głosowanie w tej sprawie odbywa się zwykle tydzień później. Sekretarz zboru wpisuje nazwisko wyznawcy do księgi zborowej z zaznaczeniem daty przyjęcia. Wypełnia również zwrotną część listu zborowego, gdzie potwierdza, przyjęcie danego wyznawcy do zboru i wysyła ją sekretarzowi zboru macierzystego (zob. s. 102)¹⁵.

List zborowy ważny jest sześć miesięcy. List zborowy ważny jest sześć miesięcy od daty wystawienia.

---

¹⁵ Ze względów praktycznych w Polsce zaleca się wystawianie listów zborowych w okresie od stycznia do listopada włącznie z pominięciem grudnia, co pozwoli na uzyskanie aktualnego stanu wyznawców na koniec roku.

Alternatywne metody przenoszenia członkostwa. Wydział ma prawo zatwierdzić alternatywną metodę przenoszenia członkostwa z jednego zboru do drugiego na swoim terytorium, ale gdy wyznawca poprosi o przeniesienie do zboru znajdującego się na terenie innego wydziału, należy zastosować metodę wskazaną powyżej.

Członkostwo zboru w okresie przeniesienia. Sekretarz zboru macierzystego w żadnym wypadku nie może wykreślić nazwiska wyznawcy z księgi zborowej zanim nie otrzyma potwierdzenia (zwrotnej części listu zborowego), że w wyniku głosowania został on przyjęty do zboru przyjmującego. Postępując inaczej, pozbawia się danego wyznawcy członkostwa w okresie przeniesienia, a to nie powinno nigdy mieć miejsca. Za jednolite przestrzeganie powyższej zasady we wszystkich zborach odpowiedzialni są: sekretarz, starsi zborów, pastor i przewodniczący diecezji.

Przypadki szczególne. Czasem okoliczności zewnętrzne stają na przeszkodzie właściwemu przekazaniu listu zborowego. W takich przypadkach zbor przyjmujący powinien, po zasięgnięciu informacji na temat statusu członkowskiego wyznawcy, przyjąć go — w porozumieniu z diecezją — na podstawie wyznania wiary. Jeżeli w późniejszym czasie zaistnieje możliwość skontaktowania się ze zbozem macierzystym lub jego diecezją, zbor przyjmujący powinien przesłać list informujący o podjętych działaniach.

Dane w sprawozdaniach statystycznych. Podczas sporządzania kwartalnych i rocznych sprawozdań statystycznych zboru wyznawca, któremu wystawiono list zborowy, ale potwierdzenie przyjęcia do zboru przyjmującego jeszcze nie nadeszło, jest traktowany jako członek zboru macierzystego. Wykreślenie nazwiska z listy wyznawców zboru macierzystego, skutkujące nie uwzględnianiem go w kolejnych sprawozdaniach, następuje po nadejściu potwierdzenia przyjęcia wyznawcy do zboru przyjmującego.

Jeśli wyznawca nie zostaje przyjęty. Zbór przyjmujący ma obowiązek przyjęcia wyznawcy, chyba że istnieją uzasadnione powody uniemożliwiające wyznawcy korzystanie z przywileju członkostwa w zborze. W przypadku nieprzyjęcia wyznawcy sekretarz zboru powinien zwrócić list zborowi macierzystemu z jednoczesnym wyczerpującym wyjaśnieniem powodów takiej decyzji. Wyznawca pozostaje wówczas członkiem zboru macierzystego, który powinien współpracować z wyznawcą w celu rozwiązania problemu.

Listy zborowe wystawia się tylko wyznawcom posiadającym pełne członkostwo. Listy zborowe wystawia się jedynie członkom posiadającym pełne członkostwo, nigdy zaś członkom podlegającym dyscyplinie zborowej. Zamieszczanie w listach zborowych jakichkolwiek opinii o wyznawcy jest niezgodne z prawem, chyba że pastor lub rada zboru macierzystego posiada informacje, że wyznawca był zamieszany w proceder molestowania dzieci. W takiej sytuacji, ze względu na bezpieczeństwo dzieci, pastor lub starszy zboru powinien sporządzić poufny dokument ostrzegający pastora lub starszego zboru, o którego członkostwo ubiega się przenoszony wyznawca.

Jeżeli członek, który przeniósł się do nowego miejsca, osłabł lub zobojętniał w wierze, pastor lub starszy zboru macierzystego przed wystawieniem listu zborowego może skontaktować się ze starszym zboru przyjmującego celem wyjaśnienia sprawy.

Nie należy wystawiać listu zborowego bez zgody wyznawcy. W żadnym wypadku zbór nie powinien głosować nad przeniesieniem członkostwa wyznawcy wbrew jego woli, podobnie zbór nie powinien przyjmować wyznawcy na podstawie wystawionego w takich okolicznościach listu zborowego. Członkostwo zboru jest wyrazem osobistego stosunku wyznawcy do Ciała Chrystusowego, dlatego zbór powinien to uszanować, unikając wszelkiego arbitralnego postępowania.

Z drugiej strony, obowiązkiem wyznawcy jest troska o dobro zboru i uczynienie wszystkiego, co możliwe, by nie dopuścić do obciążenia

zboru problemem swojej nieobecności. Gdy dana osoba przeprowadza się na inne miejsce, powinna bezzwłocznie zwrócić się z prośbą o list zborowy.

W przypadku zboru, który został wyłączony z braterstwa zborów uchwałą zjazdu diecezji, konieczne jest — w celu zachowania lojalnych członków zboru — przeniesienie ich do zboru diasporalnego, chyba że nie jest to ich życzeniem. Diecezja w imieniu zboru diasporalnego zobowiązana jest wtedy do wydania listów zborowych lojalnym członkom zboru i rozstrzygnięcia sprawy członkostwa osób pozostałych (zob. s. 43-47).

Rada zboru nie wystawia listów. Rada zboru nie ma prawa do podejmowania decyzji o wystawianiu listów zborowych lub ich przyjmowaniu. Jej uprawnienia w tej kwestii ograniczają się jedynie do przedłożenia zborowi propozycji. Wszelkie decyzje dotyczące przeniesień wyznawców, zarówno pozytywne, jak i negatywne, podejmuje zbor (zob. s. 59-61). Sekretarz zboru nie ma prawa wykreślenia nazwisk z listy członków czy też wpisania ich bez uchwały zboru. Wyjątek stanowi złożona na piśmie prośba wyznawcy o pozbawienie członkostwa, którą rada zboru obowiązana jest spełnić. Jednocześnie powinny być podjęte wysiłki mające na celu powrót wyznawcy do rodziny zborowej. W wypadku śmierci wyznawcy nie jest potrzebna żadna uchwała na wykreślenie jego nazwiska z księgi zborowej. Sekretarz wykreśla nazwisko i odnotowuje datę śmierci.

Członkostwo w zborze diasporalnym. Członkowie mieszkający w diasporze powinni być przypisani do zboru diasporalnego, stanowiącego zorganizowaną wspólnotę wiernych w diasporze, którzy w innym przypadku pozbawieni byłiby przywilejów zborowych. Wierni w podeszłym wieku oraz chorzy, mieszkający w pobliżu zboru, jak również urzędnicy Kościoła i diecezji wraz z pozostałymi pracownikami i pastorami powinni zostać członkami lokalnego, a nie diasporalnego zboru.

Przewodniczący diecezji jest głównym starszym zboru diasporalnego, a praca normalnie wykonywana przez sekretarza i skarbnika zboru oddana jest pod opiekę sekretarza i skarbnika diecezji. Ponieważ zbor ten nie posiada rady, wszystkie przez nią sprawowane obowiązki spoczywają na radzie diecezji, w której kompetencji jest również wybór delegatów zboru na zjazd diecezji.

Statystyka zboru. Zbor powinien prowadzić ujednoliconą księgę członkostwa w zborze. Nazwiska są dopisywane lub skreślane z tej księgi tylko poprzez głosowanie zboru lub w wyniku śmierci wyznawcy (zob. s. 103). Zbor w żadnym wypadku nie może przechowywać listy byłych członków¹⁶.

---

¹⁶ Chodzi tu o niezachowywanie na oficjalnej liście członków zboru nazwisk byłych członków. Jednak ze względu na potrzebę sprawowania nad nimi opieki duszpasterskiej wskazane jest sporządzenie oddzielnej listy takich osób, szczególnie pozbawionych członkostwa, w tym skreślonych na własną prośbę. Listy z danymi teleadresowymi nie mogą być w żadnym przypadku dostępne publicznie. Rada zboru w porozumieniu z pastorem decyduje każdorazowo, czy i komu sekretarz zboru może udostępnić określone dane.

ROZDZIAŁ 7

SPRAWY DYSCYPLINARNE

Generalne zasady

Biblia i Duch Proroctwa przedstawiają w jasny i jednoznaczny sposób, że na ludzie Bożym spoczywa wielka odpowiedzialność zachowania czystości, prawości i zapału duchowego. Gdy wyznawcy słabną w wierze lub odchodzą, zbór ma obowiązek dążyć do ich nawrócenia do Pana.

Postępowanie z wyznawcami błędzącymi. „Jeśli brat twój zawini przeciwko tobie, idź i upomnij go sam na sam. Jeżeli cię usłucha, zdobędziesz brata twego. Jeżeli cię nie usłucha, weź ze sobą jeszcze jednego lub dwóch innych, ażeby wszystko, cokolwiek będzie powiedziane, oparło się na słowach dwóch lub trzech świadków. A jeśli i ich nie usłucha, powiedz całej społeczności. Jeżeli zaś nie posłucha nawet całej społeczności, niech będzie dla ciebie niczym poganin i celnik. Zaprawdę mówię wam: Cokolwiek zwiążecie na ziemi, będzie związane w niebie, a cokolwiek rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane i w niebie” (Mt 18,15-18 *Biblia warszawsko-praska*).

„W postępowaniu z błędzącymi członkami zboru lud Boży powinien ściśle przestrzegać instrukcji udzielonej przez Zbawiciela w osiemnastym rozdziale Ewangelii Mateusza.

Istoty ludzkie są własnością Chrystusa, wykupioną przez Niego za nieskończenie wysoką cenę, i są związane z Nim więzami miłości, którą okazał im On i Jego Ojciec. Jakże zatem rozważni winniśmy być we wzajemnym postępowaniu! Ludzie nie mają prawa podejrzewać

zła u swoich bliźnich. Członkowie zboru nie mają prawa kierować się własnymi odczuciami czy personalnymi inklinacjami w postępowaniu ze współwyznawcami, którzy zbłądzili. Nie powinni nawet ujawniać, że są uprzedzeni względem błędzących, ponieważ tak postępując, zasiewają ziarno zła w umysłach współwyznawców (...).

«A jeśli by zgrzeszył brat twój przeciwko tobie, idź» — powiada Chrystus — «upomnij go sam na sam» (...). Nie mów innym o jego grzechu. Najpierw dowie się jedna osoba, potem inne, a następnie osoby dalsze. Wieść stale się rozprzestrzenia, zło się pomnaża, w końcu z tego powodu cierpi cały zbor. Załatw sprawę «sam na sam». Oto Boży plan działania” (*Testimonies*, t. 7, s. 260).

Boży plan. „Ustanowiony przez Boga plan wyjaśniania nieporozumień i leczenia osobistych zdrażeń nie powinien ulegać zmianie, bez względu na to, z jakim przewinieniem mamy do czynienia. Już samo przeprowadzenie bezpośredniej rozmowy w duchu Chrystusowym z tym, który zbłądził, może doprowadzić do usunięcia trudności. Do takiego człowieka udaj się z sercem pełnym życzliwości i miłości Chrystusa i staraj się uczynić, co możesz, by sprawę załatwić. Rozmawiaj z nim spokojnie i łagodnie. Niech z twoich ust nie wyjdzie ani jedno gniewne słowo. Przemawiaj tak, by poruszyć jego sumienie i poprawić ocenę sytuacji. Pamiętaj o słowach: «Kto nawróci grzesznika z błędnej drogi jego, wybawi duszę jego od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów» (Jk 5,20).

Całe niebiosa zainteresowane są rozmową pomiędzy osobą pokrzywdzoną a błędzącym. Gdy błędzący przyjmuje napomnienie udzielone mu w duchu miłości Chrystusowej i uznaje swój błąd, prosząc o przebaczenie Boga i owego brata, serce jego opromienia słoneczny blask nieba (...). Duch Boży wiąże serce z sercem, a w niebie brzmi piękna muzyka z radości, że udało się doprowadzić do porozumienia” (*Testimonies*, t. 7, s. 261-262).

„«Jeśli by zaś nie usłuchał, weź z sobą jeszcze jednego lub dwóch, aby na oświadczeniu dwu lub trzech świadków była oparta każda sprawa».

Weź ze sobą osoby uduchowione i rozmawiaj z błędzącym na temat błędów, które popełnił (...). Gdy przekona się, że opinia ich jest zgodna w tej sprawie, umysł jego może doznać oświecenia.

«A jeśli ich nie usłuchał» — co wówczas należy uczynić? Czy kilka osób na posiedzeniu rady zboru może wziąć na siebie odpowiedzialność za wyłączenie z grona wyznawców osoby błędzącej? «A jeśli ich nie usłuchał, powiedz zborowi» (...). Niech zbor podejmie decyzję w sprawie swych członków” (*Testimonies*, t. 7, s. 262).

„«A jeśli zboru nie usłuchał, niech będzie dla ciebie jak poganin i celnik» (...). Jeżeli nie będzie zważał na głos zboru, jeżeli odrzuci wszelkie wysiłki poczynione, by go znów pozyskać dla Boga, na zborze spoczywa odpowiedzialność wyłączenia go ze wspólnoty. Wówczas jego nazwisko winno być wykreślone z księgi zborowej.

Dopóki nie zastosuje się wiernie tej procedury zalecanej przez Chrystusa, żaden urzędnik zboru nie powinien radzić, żadna rada polecać, a zbor poddawać pod głosowanie sprawy usunięcia wyznawcy z listy zborowej. Jeżeli jednak procedura ta zostanie przeprowadzona, zbor będzie w swym działaniu usprawiedliwiony przed Bogiem. Zło musi zostać ukazane takim, jakim jest i usunięte, aby się nie rozprzestrzeniło. Duchowe zdrowie i czystość zboru muszą być zachowane, aby zbor mógł stanąć przed Bogiem nieskalany, przyodziany w szaty sprawiedliwości Chrystusowej (...).

«Zaprawdę powiadam wam» — kontynuował Chrystus — «cokolwiek byście związali na ziemi, będzie związane i w niebie; i cokolwiek byście rozwiązali na ziemi, będzie rozwiązane i w niebie» (...).

Postanowienie to zachowuje swą moc przez wszystkie stulecia. Kościołowi została dana władza działania w zastępstwie Chrystusa. Jest on Bożym narzędziem utrzymania porządku i karności wśród Jego ludu. Jemu przekazał Pan władzę załatwiania wszelkich spraw związanych z rozwojem i pomyślnością, czystością i porządkiem w Kościele. Na nim spoczywa obowiązek wyłączenia ze swego grona osób niegodnych, które swą niechrześcijańską postawą przyniosły ujmę prawdzie. Wszystko, cokolwiek w zakresie dyscypliny czyni zbor, a jest zgodne

ze wskazaniem podanym w Słowie Bożym, zostanie zatwierdzone w niebie” (*Testimonies*, t. 7, s. 261-263).

Autorytet Kościoła. „Odkupiciel świata wyposażył swój Kościół w olbrzymią władzę. Ustanowił zasady, które winny być stosowane w przypadku wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec członków zboru. Po udzieleniu wyraźnych wskazówek co do sposobu napominania, powiedział: «Zaprawdę powiadam wam, cokolwiek będziecie związali na ziemi, będzie związane i w niebie; i cokolwiek [w sprawach dyscypliny kościelnej — przyp. red. amerykań.] będziecie rozwiązywali na ziemi, będzie rozwiązane i w niebie». Tak więc nawet niebo przyjmuje postępowanie dyscyplinarne zboru wobec członków, jeżeli dokona się tego zgodnie z zaleceniem biblijnym.

Słowo Boże nie pozwala na to, by jedna osoba formułowała swój osąd sprawy w opozycji do osądu całego zboru. Nie zezwala również na rozgłaszanie własnych opinii wbrew opinii całego zboru” (*Testimonies*, t. 3, s. 428).

Odpowiedzialność zboru. „Bóg czyni Swój lud — zorganizowaną wspólnotę wiernych — odpowiedzialnym za grzechy popełnione przez jego poszczególnych członków. Jeżeli kierownictwo zboru zaniedba sumiennego wyszukiwania grzechów ściągających niezadowolenie Boga na całą społeczność, staje się odpowiedzialne za te grzechy” (*Testimonies*, t. 3, s. 269).

„Gdyby nie było środków dyscypliny i władzy w zborze, rozpadłby się on na kawałki, bo nie mógłby wytrwać jako jedno ciało” (*Testimonies*, t. 3, s. 428).

Osoby nieuświęcone opierają się zasadom dyscyplinarnym zboru. „Wielu jest takich, którzy nie mają roztropności Jozuego i nie poczuwają się do obowiązku napominania błędzącego, wyjawiania i usuwania grzechu istniejącego w zborze. Niech więc nie przeszkadzają tym, na których ciąży ten obowiązek — niech nie stają w dro-

dze tych, którzy muszą dokonać tego dzieła. Niektórzy kwestionują i powątpiewają w słusność takiego postępowania, gdy widzą, że pracę tę wykonują osoby, którym Bóg jej nie powierzył. Są oni bowiem realną przeszkodą na drodze tych, którym Bóg powierzył brzemie napominania i usuwania panoszącego się w zborze grzechu w celu odwrócenia niezadowolenia Bożego od Jego ludu. Gdyby zdarzył się u nas przypadek Achana, być może wielu oskarżyłoby tych, którzy wzięliby na siebie rolę Jozuego w wypłenieniu zła, o kierowanie się nikczemnym duchem krytykanctwa. Bóg nie da się z siebie naśmiewać, a Jego przestrogi nie mogą być bezkarnie lekceważone przez ludzi przewrotnych.

Ci, którzy z bojażnią Bożą pracują nad usunięciem przeszkód na drodze zboru i naprawianiem poważnych uchybień oraz dążą do tego, aby lud Boży zrozumiał potrzebę odwrócenia się z obrzydzeniem od grzechu i mógł wzrastać w czystości, by imię Boże było uwielbione — zawsze będą się spotykać z oporem ludzi nieuświęconych” (*Testimonies*, t. 3, s. 270-271).

Ochrona jedności w Kościele. Chrześcijanie powinni uczynić wszystko, by zahamować tendencje do podziałów i w ten sposób uniknąć hańby, jaką przynoszą one sprawie Pańskiej. „Celem Bożym jest, by dzieci Boże stanowiły jedność. Czyż nie w taki właśnie sposób mają żyć w niebie? (...) Ci, którzy sprzeciwiają się działaniu w jedności, hańbią Boga” (*Testimonies*, t. 8, s. 240). Kościół powinien powstrzymać działania członków, które zagrażają harmonii w zborze i stale promować jedność.

Chociaż wyznawcy mają równe prawa w zborze, żaden pojedynczy człowiek, czy grupa wyznawców, nie mają prawa inicjować ruchu lub tworzyć odrębnej organizacji, albo werbować zwolenników i nakłaniać ich do osiągnięcia jakiegokolwiek celu lub do głoszenia jakiegokolwiek nauki czy poselstwa niezgodnych z podstawowymi zasadami i naukami Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. Takie postępowanie wzbudzać będzie ducha niezgody i prowadzić do osłabienia

działalności ewangelizacyjnej, a w rezultacie uniemożliwi Kościołowi wywiązanie się ze zobowiązań wobec zarówno Chrystusa, jako Głowy Kościoła, jak i wobec świata.

Eliminowanie nieporozumień. Należy podjąć wszelkie wysiłki w celu wyeliminowania nieporozumień pomiędzy członkami zboru, zaś już zaistniałe spory ograniczyć do możliwie najwęższego grona. Usuwanie sporów w zborze powinno w zdecydowanej większości przypadków odbywać się bez uciekania się do postępowania rozjemczego prowadzonego przez Kościół czy też sporu sądowego.

„Ileż zła udałoby się uniknąć, gdyby zamiast ujawniać sporne sprawy przed innymi bracia omówili je między sobą w duchu chrześcijańskiej miłości! Ileż źródeł zgorzknienia prowadzących do poniżenia wielu można by usunąć, w jakiej bliskości i z jaką czułością mogliby wyznawcy Chrystusa dostąpić zjednoczenia w Jego miłości!” (*Thoughts from the Mount of Blessing*, s. 59; por. *Najpiękniejsze nauki Jezusa*, s. 56; zob. s. 67-68).

„Spory, niesnaski i procesy sądowe między braćmi stanowią obrazę i ujmę dla prawdy. Ci, którzy tak postępują, wystawiają Kościół na pośmiewisko wrogów i powodują, że triumfują siły ciemności. Na nowo otwierają rany Chrystusa, przynosząc Mu wstyd. Ignorując autorytet Kościoła, dowodzą w istocie, że gardzą Bogiem, który przecież sam powierzył Kościołowi jego władzę” (*Testimonies*, t. 5, s. 242-243).

Cywilne sprawy sądowe prowadzi się często w duchu walki, który jest skutkiem ludzkiego samolubstwa a zarazem jego widowym znakiem. To właśnie takie postępowanie winno spotkać się ze sprzeciwem zboru, który ma przejawiać ducha Chrystusa. Prawdziwa niesamolubna postawa chrześcijańska skłoni naśladowców Chrystusa raczej do poniesienia szkody (zob. 1 Kor 6,7), niż procesowania się „przed niesprawiedliwymi, zamiast przed świętymi” (1 Kor 6,1).

Chociaż we współczesnym świecie istnieją sytuacje, w których rozstrzygnięcia sądów cywilnych są potrzebne, chrześcijanie powinni preferować rozwiązywanie swoich problemów w ramach Kościoła, zaś

odwoływanie się do sądów świeckich powinni ograniczyć do przypadków naturalnie podlegających jurysdykcji sądów cywilnych, a nie Kościoła, lub gdy Kościół uzna, że nie ma odpowiedniej procedury, za pomocą której można by zaistniały konflikt rozwiązać praworządnie. Takie procesy w sądach cywilnych nigdy nie powinny przybierać formy walki, lecz wynikać z pragnienia rozstrzygnięcia sporów polubownie.

Przykładem takich przypadków mogą być — choć nie tylko — rozstrzygnięcia dotyczące roszczeń ubezpieczeniowych, granic i własności nieruchomości, zarządzania nieruchomościami, jak też przyznawania opieki nad nieletnimi dziećmi.

Chociaż Kościół powinien w ramach istniejącego prawa określić wewnętrzne procedury pozwalające uniknąć spraw sądowych opisanych w 6. rozdziale Pierwszego Listu do Koryntian, to jednak powinien też nieustannie czuwać nad tym, by nie stracić z oczu swojego ewangelicznego posłannictwa i nie przejąć obowiązków sądownictwa cywilnego (zob. Łk 12,13-14; por. *Testimonies*, t. 9, s. 216-218).

Boży ideał dla członków Kościoła został określony: „Jeśli można, o ile to od was zależy, ze wszystkimi ludźmi pokój miejcie” (Rz 12,18). Kościół powinien korzystać z łatwo dostępnej i w miarę szybkiej procedury, dzięki której możliwe byłoby rozstrzygnięcie wielu nieporozumień między wyznawcami. Jeśli Kościół nie zareaguje na prośbę o pomoc w rozwiązaniu sporu lub też uzna, że sprawa wykracza poza granice jego kompetencji, należy przyjąć, iż dany wyznawca wyczerpał wszystkie środki pojednawcze oparte na Biblii. W takiej sytuacji cokolwiek wyznawca uczyni dalej, jest już sprawą jego własnego sumienia (zob. *SDA Bible Commentary*, t. 6, s. 698).

Jednak, gdy zbor starając się w porę pomóc w polubownym rozstrzygnięciu sporów między wyznawcami, zaproponuje jakieś rozwiązanie, zainteresowani nie powinni odrzucać zaleceń, jakich im udzielił zbor. Pierwszy List do Koryntian 6,7 wskazuje, że pozwanie innego wyznawcy do sądu z pominięciem przewidzianych przez Kościół procedur rozjemczych jest bardzo poważną sprawą.

Członkowie zboru, którzy okazują niecierpliwość i egoizm, nie chcąc czekać na zalecenia Kościoła w sprawie składania skarg przeciwko innym wyznawcom lub odrzucając je, mogą być poddani dyscyplinie kościelnej (zob. s. 67-68) z powodu destrukcyjnego wpływu na Kościół i odmowy uznania prawomocnie powołanych władz Kościoła.

Rozstrzygnięcie sporów pomiędzy wyznawcami a Kościołem.

Ta sama zasada, która służy załatwianiu nieporozumień pomiędzy wyznawcami, ma zastosowanie w rozstrzygnięciu sporów pomiędzy wyznawcami a organizacjami i instytucjami Kościoła.

Wyznawca Kościoła nie powinien wszczynać procesów sądowych przeciwko Kościołowi i jego instytucjom. Wyjątek może stanowić sytuacja, gdy Kościół nie zastosował właściwych procedur rozstrzygnięcia sporów lub gdy charakter sprawy wykracza poza kompetencje Kościoła.

Rozstrzygnięcie sporów pomiędzy Kościołem a wyznawcami.

Czasem organizacje lub instytucje kościelne mogą wnieść skargę przeciwko wyznawcom Kościoła. W takich przypadkach kierownictwo Kościoła musi w duchu chrześcijańskim pamiętać o biblijnych zaleceniach w sprawie rozwiązywania sporów pomiędzy chrześcijanami i zastosować je przy rozstrzygnięciu roszczeń i żądań instytucji kościelnych wobec wyznawców. Kościół powinien uczynić wszystko, co tylko możliwe, aby w porozumieniu z wyznawcą rozstrzygnąć spór tak, by osiągnąć porozumienie bez uciekania się do procesu sądowego.

Kościół uznaje, że istnieje potrzeba okazywania szczególnej troski o ochronę najwyższych dóbr duchowych swych wyznawców, a także zapewnienia im właściwego traktowania. Takiej samej troski wymaga ochrona dobrego imienia Kościoła. Kościół z jednej strony nie może sobie pozwolić na lekceważenie grzechów czy też zezwalać, by osobiste względy miały wpływ na jego działalność, z drugiej strony jednak musi walczyć o odzyskanie i odrodzenie tych, którzy błądzą.

„Jeżeli błądzący wyznawca pokutuje i poddaje się Chrystusowej dyscyplinie, ma otrzymać kolejną szansę. A nawet jeśli nie pokutuje,

nawet jeśli odwrócił się od Kościoła, Boży służy nadal mają nad nim pracę do wykonania. Powinni z poświęceniem czynić wszystko, co konieczne, by skłonić go do pokuty. I bez względu na to jak poważne było jego przewinienie, jeżeli poddaje się głosowi Ducha Świętego, wyznając i porzucając swój grzech i okazując swoim zachowaniem szczerą pokutę, należy mu przebaczyć i ponownie przyjąć do Bożego stada. Jego bracia powinni go wspierać, traktując go tak, jak chcieliby, by traktowano ich w jego sytuacji, bacząc na siebie, by sami nie popadli w pokuszenie” (*Testimonies*, t. 7, s. 263).

Powody stosowania dyscypliny

Powody wszczęcia procedury dyscyplinarnej w Kościele są następujące:

1. Wyparcie się wiary w podstawowe prawdy ewangelii oraz w podstawowe zasady wiary Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego lub nauczanie doktryn im przeciwnych.
2. Naruszenie przykazań Bożych, takie jak: bałwochwalstwo, morderstwo, kradzież, bluźnierstwo, hazard, łamanie szabatu oraz świadome i notoryczne kłamanie.
3. Przystąpienie przykazania Bożego: „Nie cudzołóż” (Wj 20,14; Mt 5,27-28), odnoszącego się do instytucji małżeństwa, chrześcijańskiego domu, biblijnych standardów zachowania moralnego oraz jakiegokolwiek aktu intymności seksualnej poza związkiem małżeńskim i/lub czynności seksualnych w małżeństwie dokonanych bez obopólnej zgody małżonków, niezależnie od tego, czy są one legalne, czy nielegalne. Takie zachowania obejmują między innymi wykorzystywanie seksualne dzieci czy osób bezbronnych. Małżeństwo jest definiowane jako zawarty publicznie i zgodnie z prawem związek monogamiczny i heteroseksualny, to znaczy pomiędzy jednym mężczyzną i jedną kobietą.

4. Wszeteczeństwo, obejmujące między innymi swobodę seksualną, aktywność homoseksualną, kazirodztwo i sodomie [zoofilię].
5. Produkowanie materiałów pornograficznych, korzystanie z nich lub ich rozpowszechnianie.
6. Ponowne małżeństwo osoby rozwiedzionej, za wyjątkiem strony, która pozostała wierna przysiędze małżeńskiej i rozwiodła się ze względu na cudzołóstwo lub zboczenia seksualne [byłego współmałżonka].
7. Przemoc fizyczna, obejmująca także przemoc w rodzinie.
8. Oszustwo lub świadome wprowadzanie w błąd w sprawach biznesu.
9. Gorszące postępowanie ściągające na zbór złą reputację.
10. Przynależność do nielojalnego i wywołującego spory ruchu lub nielojalnej i wywołującej spory organizacji albo działalność w takim ruchu lub organizacji (zob. s. 70-71).
11. Uporczywe odrzucanie i nierespektowanie prawnie ukonstytuowanych władz zboru i/lub Kościoła lub niepodporządkowanie się zasadom organizacji czy dyscypliny kościelnej.
12. Spożywanie, wytwarzanie lub sprzedaż napojów alkoholowych.
13. Palenie, wytwarzanie lub sprzedaż tytoniu we wszystkich jego postaciach do konsumpcji przez ludzi.
14. Zażywanie lub wytwarzanie nielegalnych środków odurzających bądź niewłaściwe używanie czy sprzedawanie narkotyków lub innych środków odurzających¹⁷.

---

¹⁷ Niektóre środki odurzające i narkotyki mogą być jednocześnie lekami, jak na przykład morfina. I jako takie zgodnie z prawem mogą być produkowane, sprzedawane i w medycznie uzasadnionych sytuacjach używane. Wątpliwości może budzić użycie w tym punkcie słowa „nadużywanie”, sugerujące, że można z powodów medycznych i za zezwoleniem „nadużywać” narkotyków i środków odurzających. Prawdopodobnie autorom przepisu chodziło o sytuacje, gdy na przykład pacjent nadużywa przepisanej mu z uzasadnionych medycznie powodów narkotyku lub nawet go komuś innemu udostępnia.

Postępowanie dyscyplinarne

W razie wystąpienia poważnych grzechów zbor ma dwie drogi zastosowania środków dyscyplinarnych:

1. Zawieszenie w prawach członkowskich.
2. Pozbawienie członkostwa zboru¹⁸.

Zawieszenie w prawach członkowskich. W razie gdy wykroczenie nie jest w ocenie zboru tak poważne, by pociągało za sobą konieczność zastosowania środka ostatecznego, tzn. pozbawienia członkostwa zboru, zbor może wyrazić swoją dezaprobatę przez zawieszenie wyznawcy w jego prawach członkowskich.

Zawieszenie spełnia dwa zadania: (1) umożliwia zborowi wyrażenie dezaprobaty dla poważnych wykroczeń, przynoszących hańbę dziełu Bożemu oraz (2) uświadamia błędzącym potrzebę zmiany życia i poprawy zachowania a zarazem daje im czas łaski i próby, podczas którego będą mogli dokonać tych zmian.

Zawieszenia dokonuje się na określony czas, od minimum jednego do maksimum dwunastu miesięcy. Zawieszenie automatycznie pozbawia wyznawcę prawa do sprawowania lub wyboru na jakikolwiek urząd w zborze oraz odbiera mu przywilej udziału w wyborach. Za-

¹⁸ Termin „pozbawienie członkostwa”, który w obecnym *Prawie zborowym* obejmuje zarówno dawne „wyłączenie ze zboru”, jak i „skreślenie z listy członków zboru”. Odzwierciedla to dążenie Kościoła, aby w prawie posługiwać się słownictwem ukazującym miłość, a nie osądzanie. Termin ten oddaje zarówno usunięcie ze zboru z przyczyn dyscyplinarnych, jak i z powodu wyrażonego przez wyznawcę życzenia pozbawienia go członkostwa zboru (rezygnacji z członkostwa, skreślenia z listy członków zboru). W księgach zborowych należy zawsze zaznaczać, z jakich przyczyn doszło do pozbawienia członkostwa — dyscyplinarnych czy na własną prośbę — aby ułatwić pracę radzie zboru, która potencjalnie będzie rozpatrywać powrót tej osoby do społeczności Kościoła. Generalnie, o czym mówi niniejszy rozdział, powrót do zboru osoby, która została pozbawiona członkostwa z powodów dyscyplinarnych następuje przez ponowny chrzest, chociaż ostateczną decyzję podejmuje zbor. Pozbawienie członkostwa zboru następuje również w razie utraty kontaktu z wyznawcą, którego miejsca pobytu nie można ustalić. Może być ono dokonane po upływie co najmniej dwóch lat jego nieobecności.

wieszeni członkowie pozbawieni są również prawa do zabierania głosu i uczestniczenia w głosowaniu podczas zebrań lub innych spotkań zborowych. Nie mogą też prowadzić żadnych działań zborowych, jak np. nauczania w szkole sobotniej. Nie są jednak pozbawieni przywileju korzystania z błogosławieństw nabożeństwa, uczestniczenia w szkole sobotniej czy Wieczery Pańskiej. W okresie zawieszenia nie można przenosić się do innego zboru.

Zawieszenie nie może zawierać klauzuli mówiącej, że w wypadku niespełnienia postawionych warunków nastąpi automatyczne pozbawienie członkostwa. Po upływie okresu zawieszenia sprawę należy ponownie zbadać, by stwierdzić, czy zawieszony w prawach członka wyznawca zmienił swoje postępowanie. Jeżeli tak się stało, należy wówczas przywrócić mu pełne prawa członkowskie bez dalszych działań dyscyplinarnych i niezwłocznie go o tym powiadomić. Jeżeli natomiast błędzący nie zmienił swego postępowania, zbór powinien ponownie rozważyć zastosowanie właściwych środków dyscyplinarnych. Przywrócenie urzędu zborowego może nastąpić jedynie na drodze wyborów.

Pozbawienie członkostwa zboru. Pozbawienie członkostwa zboru, czyli odłączenie wyznawcy od ciała Chrystusowego, jest ostatecznym środkiem dyscyplinarnym w rękach zboru. Dlatego z tego rodzaju sankcji dyscyplinarnej korzystać można tylko po ścisłym zastosowaniu zaleceń zawartych w niniejszym rozdziale, dokładnym omówieniu danego przypadku z pastorem lub pod jego nieobecność z diecezją oraz wyczerpaniu wszelkich możliwości mających na celu zawrócenie błędzącego ze złej drogi i odnowienie jego wiary.

Nie należy ustalać dodatkowych kryteriów członkostwa. Ani duchowny, ani zbór, ani diecezja, nie mają prawa ustalać kryteriów członkostwa Kościoła. Prawo to należy do Zjazdu Generalnej Konferencji. Każdy, kto chciałby zastosować kryteria inne, niż przedstawione w niniejszym *Prawie zborowym*, nie reprezentuje Kościoła w sposób właściwy (zob. *Testomonies*, t. 1, s. 207).

Stosowna pora postępowania dyscyplinarnego. Zbór musi zająć się sprawami dyscyplinarnymi w odpowiednim czasie, a następnie uprzejmie i szybko poinformować o podjętych decyzjach. Zwłoka w zastosowaniu dyscypliny może być przyczyną większego niezadowolenia i cierpienia zarówno błądzącego członka, jak i całego zboru.

Rozwaga w osądzaniu charakteru i motywów. „Chrystus wyraźnie nauczał, że ci, którzy trwają w jawnych grzechach, powinni być pozbawieni członkostwa Kościoła, natomiast nie dał nam prawa sądu nad charakterami i pobudkami współbraci, gdyż dobrze znał naturę ludzi. Gdybyśmy próbowali pozbawić członkostwa tych, których uważamy za fałszywych chrześcijan, na pewno popełnilibyśmy niejeden błąd. Często wydaje się nam, że jacyś wyznawcy to przypadki beznadziejne, a tymczasem Chrystus próbuje właśnie przyciągnąć ich ku sobie, my zaś, mylnie ich osądzając, możemy zgasić ostatni promyk nadziei. Z drugiej strony, wielu spośród osób pewnych swojego chrześcijaństwa może być na końcu znalezionych lekkimi. W niebie będzie wielu takich, o których ich bliźni myśleli, że nigdy nie powinni tam wejść. Człowiek sądzi z pozorów, Bóg bada serce. Kąkol z pszenicą mają rosnąć razem aż do żniwa, a żniwem jest koniec czasu próby. W słowach Zbawiciela leży jeszcze jedna nauka — nauka tkliwej miłości i niezwykłej cierpliwości. Jak korzenie pszenicy mogą spleść się z korzeniami kąkolu, tak fałszywi bracia mogą w zborze być związani z prawdziwymi uczniami Jezusa. Charakter kąkolu nie objawia się w pełni tutaj na ziemi. Gdybyśmy chcieli usunąć go ze zboru, moglibyśmy zachwiać wiarę innych, wytrwałych i stanowczych” (*Christ Object Lessons*, s. 71-72; por. *Przypowieści Chrystusa*, s. 42).

Na prawidłowo zwołanym zebraniu zboru. Zastosowanie przez zbór sankcji dyscyplinarnych wobec członków może nastąpić w uzasadnionych wypadkach, ale tylko podczas właściwie zwołanego zebrania zborowego (zob. s. 167-168), po uprzednim zbadaniu danej sprawy przez radę zboru. Zebraniu takiemu przewodniczy pastor ordynowa-

ny lub duchowny młodszy, ale tylko gdy jest ordynowanym starszym miejscowego zboru. W razie nieobecności pastora zebraniu przewodniczyć może także miejscowy starszy zboru, po wcześniejszej konsultacji z pastorem lub przewodniczącym diecezji.

Większością głosów. Pozbawienie członkostwa lub inne działanie dyscyplinarne może nastąpić tylko na mocy uchwały zboru podjętej zwykłą większością głosów obecnych na prawomocnym zebraniu zboru. „Większość zboru stanowi władzę sprawującą zwierzchnictwo nad poszczególnymi członkami” (*Testimonies*, t. 5, s. 107).

Rada zboru nie ma prawa pozbawiać członkostwa. Rada zboru może zalecić zborowi pozbawienie wyznawcy członkostwa zboru wyłącznie podczas zebrania zborowego, w żadnym jednak przypadku nie ma prawa sama pozbawić członkostwa. Sekretarz zboru może wykreślić wyznawcę z listy członków jedynie w wyniku uchwały podjętej przez zbor, chyba że wyznawca zmarł.

Podstawowe prawa wyznawców. Wyznawcy mają prawo do wcześniejszego powiadomienia o dyscyplinarnym zebraniu zborowym, a także do wystąpienia we własnej obronie, przedstawienia dowodów i zaproszenia świadków. Zbor nie powinien podejmować uchwały pozbawiającej wyznawcę członkostwa zboru w sytuacji, gdy jest tych praw pozbawiony. Informację o zebraniu zborowym, zawierającą powody podjęcia działań dyscyplinarnych, należy przekazać wyznawcy na piśmie co najmniej dwa tygodnie przed datą zebrania.

Prawnicy nie mogą reprezentować wyznawców. Wewnętrzne sprawy Kościoła w zakresie porządku zborowego i karności kościelnej posiadają charakter eklezjalny, a nie świecki, cywilnoprawny lub karny. Dlatego Kościół nie przyznaje wyznawcy prawa do reprezentowania go przez zawodowego prawnika na posiedzeniu rady zboru lub zebraniu zboru, zwołanym w celach organizacyjnych lub dyscypli-

narnych, ani też dla załatwienia jakichkolwiek innych spraw wyznawców i zboru. Wyznawcy powinni być poinformowani, że nie otrzymają głosu, jeżeli przybędą na posiedzenie rady zboru lub zebranie zboru z zawodowym prawnikiem.

Należy także poprosić o opuszczenie posiedzenia rady zboru czy zebrania zboru, zwołanego w sprawach organizacyjnych lub dyscyplinarnych, przez wszystkie osoby nie będące ochrzczoneymi członkami miejscowego zboru, za wyjątkiem osób, które uznano za stosowne powołać w charakterze świadków.

Przenoszenie członków podlegających dyscyplinie kościelnej. Żaden zbor nie może przyjąć w poczet swoich członków osób, które podlegają dyscyplinie kościelnej w innym zborze, ponieważ podważałoby to wagę przewinień wyznawcy, które doprowadziły do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w zborze macierzystym. Przyjęcie osoby podlegającej dyscyplinie kościelnej w poczet członków innego zboru jest na tyle poważnym pogwałceniem zasad funkcjonowania Kościoła, że może stać na agendzie zjazdu diecezji i skutkować ewentualnym podjęciem procedury dyscyplinarnej wobec zboru.

Wyznawców nie można pozbawiać członkostwa z powodu nieuczęszczania na nabożeństwa. Osoby nieuczęszczające na nabożeństwa powinny być regularnie odwiedzane przez kierownictwo zboru. Celem tych wizyt jest zachęcenie nieobecnych członków, by wznowili swój udział w nabożeństwach i w ten sposób czerpali błogosławieństwa z wielbienia Boga we wspólnocie zborowej. Jeżeli niemożność regularnego uczęszczania na nabożeństwa wynika z powodu podeszłego wieku, choroby lub innych ważnych przyczyn, członek powinien poczuwać się do obowiązku pozostawania w kontakcie z kierownictwem zboru korespondencyjnie lub w inny sposób. Dopóki jednak dana osoba dochowuje wierności naukom głoszonym przez Kościół, nieobecności na nabożeństwach w zborze nie można uznać za wystarczającą podstawę do pozbawienia członkostwa zboru.

Wyznawcy, którzy wyjechali i utracili kontakt ze zbozem. Gdy wyznawca wyjeżdża z miejsca zamieszkania, ma obowiązek poinformować starszego zboru, względnie sekretarza o miejscu, do którego się udaje, i podać swój nowy adres. Pozostając nadal członkiem swego zboru, wyznawca taki powinien poczuwać się do obowiązku regularnego przesyłania zborowi sprawozdań ze swej działalności ewangelizacyjnej oraz przekazywania dziesięcin i darów do swego zboru. Jeżeli jednak wyznawca nie pozostawił adresu swemu macierzystemu zborowi i nie przesyła sprawozdań, a nadto zbor nie może ustalić miejsca jego pobytu, to wówczas, po upływie dwóch lat nieobecności, można go pozbawić członkostwa stosowną uchwałą zboru, przy czym kierownictwo zboru powinno zaświadczyć, że czyniło wysiłki w celu odzyskania miejsca jego pobytu, lecz okazały się one bezskuteczne. Sekretarz zboru powinien zaznaczyć w odpowiedniej rubryce: „Miejsce pobytu nieznane. Skreślony na podstawie uchwały zboru”.

Wyznawców nie wolno pozbawiać członkostwa z przyczyn finansowych. Chociaż wyznawcy powinni wspierać działania Kościoła na tyle, na ile leży to w ich możliwościach, nie wolno nikogo pozbawiać członkostwa tylko z powodu niemożności, bądź braku chęci finansowego wspierania działalności Kościoła.

Pozbawienie członkostwa na własne żądanie. Członkom, którzy wyrażają życzenie, aby pozbawić ich członkostwa, należy okazać wiele troski. Kościół uznaje prawo jednostki do rezygnacji z członkostwa. Listy z rezygnacją przekazywane są radzie zboru, która przyjmuje rezygnację i odnotowuje ją z datą wskazaną w liście. Ze względu na dobro osób wyrażających takie życzenie decyzję należy podjąć bez publicznej dyskusji. Jednocześnie powinny być podjęte wysiłki mające na celu powrót wyznawcy do rodziny zborowej.

Zawiadomienie osób pozbawionych członkostwa. Zbor pozbawiający wyznawcę członkostwa ma obowiązek zawiadomić go pisem-

nie, zapewniając jednocześnie o życzliwości i dalszej trosce o jego losy. Pismo takie powinno być, jeśli jest to tylko możliwe, doręczone osobiście przez pastora lub wyznaczoną przez radę zboru osobę. Były wyznawca powinien otrzymać zapewnienie, że zbor ma nadzieję, iż w przyszłości nastąpi jego powrót do wspólnoty zborowej i że kiedyś doświadczy wiecznej radości z doskonałej społeczności w królestwie Bożym.

Przywrócenie członkostwa osobom, które zostały go pozbawione. Gdy wyznawcy zostali pozbawieni członkostwa zboru z powodów dyscyplinarnych, zbor powinien w miarę możliwości pozostawać z nimi w kontakcie, okazywać ducha przyjaźni i braterskiej miłości, starając się pozyskać ich z powrotem dla Pana.

Osoby pozbawione członkostwa mogą być ponownie przyjęte do społeczności zborowej, gdy wyznają popełnione grzechy, złożą dowody szczerego odwrócenia się od zła i zmiany życia w kierunku zgodnym ze standardami Kościoła, a ponadto stanie się oczywiste, że w pełni respektują porządek kościelny i dyscyplinę zborową. Ponowne przyjęcie powinno — o ile to możliwe — nastąpić w zborze, w którym pozbawiono daną osobę członkostwa. Kiedy jednak nie jest to możliwe, zbor, do którego były wyznawca zwraca się z prośbą o przywrócenie członkostwa, musi zdobyć informacje o powodach utraty członkostwa w poprzednim zborze.

W przypadku osób, które dopuściły się molestowania seksualnego, należy pamiętać, że przywrócenie członkostwa nie eliminuje wszystkich konsekwencji tak poważnych przewinień. Choć obecność takiej osoby na nabożeństwach i innych spotkaniach kościelnych jest dopuszczalna w wyznaczonych względami bezpieczeństwa granicach, to nie wolno dopuszczać do sytuacji aby ktoś kto popełnił wykroczenia o charakterze seksualnym, miał kontakt z dziećmi, młodzieżą lub innymi osobami stanowiącymi łatwy cel takich nadużyć. Osobie takiej nie należy również powierzać zadań sprzyjających budowaniu bezkrytycznego zaufania do niej u osób bezbronnych.

Ponieważ pozbawienie członkostwa jest najpoważniejszą formą dyscypliny zborowej, okres czasu, po jakim danej osobie może zostać przywrócone członkostwo zboru, powinien być wystarczająco długi, by stwierdzić, że sprawy, które doprowadziły do pozbawienia członkostwa, zostały ponad wszelką wątpliwość usunięte. Oczekuje się, że przywrócenie członkostwa nastąpi przez ponowny chrzest.

Prawo apelacji w sprawie ponownego przyjęcia do zboru. Tak jak zbor ma prawo wszcząć procedurę dyscyplinarną, tak też wyznawca ma prawo do obrony i sprawiedliwości. Jeżeli [były] wyznawca uzna, że został [podczas procedury pozbawienia członkostwa] potraktowany przez zbor niewłaściwie lub nie dano mu możliwości przedstawienia przed zborom swojej sprawy we właściwym świetle, przy czym zbor nie chce przyjąć jego ustnej prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy lub kierownictwo zboru odrzuca jego podanie o ponowne przyjęcie do zboru — ma on prawo zwrócić się z oficjalną pisemną prośbą do zboru o ponowne rozpatrzenie jego sprawy¹⁹. W takiej sytuacji zbor nie powinien lekceważyć czy też odrzucać takiej prośby. Gdyby jednak do tego doszło, osoba ta, jeśli nadal czuje się pokrzywdzona, ma prawo zwrócić się z wnioskiem o ostateczne rozpatrzenie sprawy do rady diecezji²⁰.

Jeżeli po wyczerpującym i bezstronnym rozpatrzeniu sprawy, rada diecezji dojdzie do wniosku, że zbor istotnie postąpił niewłaściwie, może zalecić ponowne przyjęcie owego byłego członka do zboru. Jeśli jednak zbor nadal odrzuca możliwość przyjęcia takiej osoby do zboru, wtedy rada diecezji może zalecić przyjęcie jej w innym zborze. Z drugiej strony, jeżeli rada diecezji uzna, że stanowisko zboru w sprawie odmowy ponownego przyjęcia danej osoby do zboru jest uzasadnione, poprze jego decyzję i powiadomi o tym strony.

---

¹⁹ Taką prośbę należałoby uzasadnić, podając swoje zastrzeżenia i wnioski.

²⁰ Patrz przypis 20.

ROZDZIAŁ 8

URZĘDNICY I ORGANIZACJE ZBOROWE

Wybór urzędników zboru o odpowiednich kwalifikacjach jest bardzo ważny dla powodzenia zboru. Dlatego powinien on okazać szczególną troskę przy powoływaniu zarówno mężczyzn, jak i kobiet na urzędy zborowe, których sprawowanie stanowi świętą odpowiedzialność.

Podstawowe kwalifikacje

Kwalifikacje moralne i religijne. „Ale ty upatrz sobie z całego ludu mężów dzielnych, bogobojnych, mężów godnych zaufania, nieprzekupnych i tych ustanów nad nimi jako przełożonych nad tysiącem, albo nad setką, albo nad pięćdziesiątką, albo nad dziesiątką” (Wj 18,21).

„Upatrzcie tedy, bracia, spośród siebie siedmiu mężów, cieszących się zaufaniem, pełnych Ducha Świętego i mądrości, a ustanowimy ich, aby zajęli się tą sprawą” (Dz 6,3).

„A powinien też cieszyć się dobrym imieniem u tych, którzy do nas nie należą, aby nie narazić się na zarzuty i nie popaść w sidła diabelskie” (1 Tm 3,7).

„A co słyszałeś ode mnie wobec wielu świadków, to przekaz ludziom godnym zaufania, którzy będą zdolni i innych nauczać” (2 Tm 2,2).

„Biskup zaś [starszy — przyp. red. ameryk.] ma być nienaganny, mąż jednej żony, trzeźwy, umiarkowany, przyzwoity, gościnnie, dobry nauczyciel, nie oddający się pijaństwu, nie zadzierzysty, lecz łagodny,

nie swarliwy, nie chciwy na grosz, który by własnym domem dobrze zarządzał, dzieci trzymał w posłuszeństwie i wszelkiej uczciwości, bo jeżeli ktoś nie potrafi własnym domem zarządzać, jakże będzie mógł mieć na pieczy Kościół Boży? Nie może to być dopiero co nawrócony, gdyż mógłby wzbić się w pychę i popaść w potępienie diabelskie. A powinien też cieszyć się dobrym imieniem u tych, którzy do nas nie należą, aby nie narazić się na zarzuty i nie popaść w sidła diabelskie. Również diakoni mają być uczciwi, nie dwulicowi, nie nałogowi pijacy, nie chciwi brudnego zysku, zachowujący tajemnicę wiary wraz z czystym sumieniem. Niech oni najpierw odbędą próbę, a potem — jeśli się okaże, że są nienaganni — niech przystąpią do pełnienia służby. Podobnie kobiety: powinny być poważne, nie przewrotne, trzeźwe, wierne we wszystkim. Diakoni niech będą mężami jednej żony, mężami, którzy potrafią dobrze kierować dziećmi i domami swoimi. Bo ci, którzy dobrze służbę pełnili, zyskują sobie wysokie stanowisko i prawo występowania w sprawie wiary, która jest w Chrystusie Jezusie” (1 Tm 3,1-13; por. Tt 1,5-11; 2,1.7-8).

„Niechaj nikt cię nie lekceważy z powodu młodego wieku; ale bądź dla wierzących wzorem w postępowaniu, w miłości, w wierze, w czystości. Dopóki nie przyjdę, pilnuj czytania, napominania, nauki. (...) Pilnuj siebie samego i nauki, trwaj w tym, bo to czyniąc, i samego siebie zbawisz, i tych, którzy cię słuchają” (1 Tm 4,12-16).

Karmienie i strzeżenie zboru. Pewnego razu apostoł Paweł zebrał „starszych zboru” i udzielił im następującej rady: „Miejcie pieczę o samych siebie i o całą trzodę, wśród której was Duch Święty ustanowił biskupami, abyscie paśli zbór Pański nabyty własną jego krwią. Ja wiem, że po odejściu moim wejdą między was wilki drapieżne, nie oszczędzając trzody. Nawet spomiędzy was samych powstaną mężowie, mówiący rzeczy przewrotne, aby uczniów pociągnąć za sobą. Przeto czuwajcie, pamiętając, że przez trzy lata we dnie i w nocy nie przestawałem ze łzami napominać każdego z was” (Dz 20,17.28-31; por. 1 P 5,1-3).

Szacunek dla pastorów i urzędników zboru. „A prosimy was, bracia, abyście darzyli uznaniem tych, którzy pracują wśród was, są przełożonymi waszymi w Panu i napominają was; szanujcie ich i miłujcie jak najgoręcej dla ich pracy. Zachowujcie pokój między sobą” (1 Tes 5,12-13; por. 1 Tm 5,17; Hbr 13,7-17).

„Wierzący w Tesalonice byli niepokojeni przez pewnych ludzi, którzy usiłowali popularyzować fanatyczne poglądy i nauki. «Niektórzy pomiędzy wami postępują nieporządnie: nic nie robią, a zajmują się tylko niepotrzebnymi rzeczami» (2 Tes 3,11). Zbór został właściwie zorganizowany, a wyznaczeni w nim urzędnicy mieli pracować jako kaznodzieje i diakoni. Jednak znaleźli się ludzie, samowolni i porywcy, którzy nie chcieli się podporządkować osobom posiadającym autorytet w zborze. Twierdzili nie tylko, że posiadają prawo do własnego osądu, ale także publicznego głoszenia swoich poglądów w zborze. W świetle tych zjawisk Paweł zwrócił uwagę Tesaloniczan na potrzebę poszanowania i czci wobec tych, którzy zostali wybrani, by pełnić odpowiedzialne funkcje w zborze” (*Acts of the Apostles*, s. 261-262; por. *Działalność apostołów*, s. 142).

„Ci, którzy piastują w zborze odpowiedzialne stanowiska mogą, tak jak inni, mieć wady, mogą też mylić się przy podejmowaniu decyzji, pomimo tego jednak Kościół Chrystusowy na ziemi wyposażył ich w autorytet, którego nie wolno lekceważyć” (*Testimonies*, t. 4, s. 17).

Nie należy pośpiesznie powierzać urzędów zborowych. „W wielu miejscach spotykam osoby, które za szybko powołano na odpowiedzialne stanowiska, jak np. starszych zboru, pomimo że nie mieli ku temu odpowiednich kwalifikacji. Ludzie ci nie potrafią właściwie zapanować nad swoim życiem i postępowaniem. Ich wpływ nie jest pozytywny. Z powodu ułomnego charakteru przywódcy zbór nieustannie przeżywa kłopoty. Zbyt wcześniej położono na takich ludzi ręce” (*Testimonies*, t. 4, s. 406-407; por. *Testimonies*, t. 5, s. 617; 1 Tm 5,22).

Osoby sprzeciwiające się jedności nie mogą piastować żadnego urzędu. „Pojawili się ostatnio wśród nas ludzie głoszący, że są sługami Chrystusa, lecz ich działalność przeciwstawia się jedności ustanowionej w Kościele przez Pana. Mają oni swe własne plany i metody pracy. Pragną wprowadzić do zboru zmiany, pasujące do ich koncepcji jego wzrostu i myślą, że tylko w ten sposób osiągnięte zostaną wielkie rezultaty. Ludzie ci powinni być raczej uczniami, niż nauczycielami w szkole Chrystusa. Nie mogą spokojnie usiedzieć, lecz stale dążą do osiągnięcia czegoś wielkiego, czy też zrobienia czegoś, co w gruncie rzeczy tylko im przyniosłoby zaszczyt. Osoby takie powinny się nauczyć, że najważniejszą życiową lekcją jest pokora i wiara w Jezusa (...).

Nauczyciele prawdy, ewangelisti, urzędnicy zboru, mogą wykonać doniosłą pracę dla Mistrza pod warunkiem, że oczyszczą własne dusze przez posłuszeństwo prawdzie” (*Testimonies*, t. 5, s. 238).

Niebezpieczeństwo wyboru tych, którzy odmawiają współpracy. „W Kościele Bóg powołał jako swoich pomocników ludzi o różnych talentach, aby dzięki połączonej mądrości wielu osób realizowany był zamysł Ducha. Ludzie, którzy postępują stosownie do własnych silnych cech charakteru, nie poddając się wspólnemu jarzmu z tymi, którzy mają większe doświadczenie w dziele Bożym, ulegną zaślepieniu wskutek nadmiernej pewności siebie i nie będą w stanie rozróżnić między tym, co fałszywe, a tym, co prawdziwe. Nie jest bezpiecznie wybierać takich ludzi jako przywódców w Kościele, gdyż będą się kierować własnym osądem i planami nie bacząc na zdanie braci. Wróg z łatwością posługuje się tymi, którzy o własnych siłach zabierają się za nadzór nad wierzącymi, nie nauczyciela się wcześniej Chrystusowej pokory. Oni sami potrzebują rady na każdym kroku” (*Acts of the Apostles*, s. 279; por. *Działalność apostołów*, s. 152; zob. s. 34-35, 153-157).

Członkostwo w lokalnym zborze. Wszyscy wyznawcy Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, którzy nie są objęci postępowaniem

dyscyplinarnym, mogą zostać wybrani na kierownicze stanowiska w zborze, do którego oficjalnie należą (zob. s. 142-147). Wyjątek stanowią następujące osoby:

1. Studenci, którzy nie są objęci postępowaniem dyscyplinarnym, jednak ze względu na naukę przebywają z dala od swego domu i regularnie uczęszczają do zboru, na terenie którego przebywają czasowo.
2. Pracownicy diecezji wyznaczeni przez diecezję jako pastory/ kierownicy dwóch lub więcej zborów (zob. s. 148-149).
3. Starszy zboru, gdy z konieczności i za poleceniem rady diecezji został wybrany do służby w więcej niż jednym zborze w danym okręgu (zob. s. 91-92).

Rada diecezji ma prawo uwzględnić także inne wyjątki.

Dobry przykład w oddawaniu dziesięćcin. Wszyscy urzędnicy zborowi mają stanowić wzór w sprawach wiernego oddawania dziesięćciny Kościołowi. Ktokolwiek nie spełnia tego warunku, nie może zostać wybrany na żadne stanowisko w zborze.

Nie ma delegatów z urzędu. Żaden urzędnik zborowy nie jest z urzędu delegatem na zjazd diecezji. Jeżeli zbor chce oddelegować jednego ze swoich urzędników na zjazd, musi wybrać tego urzędnika na delegata.

Dzielenie się odpowiedzialnością. Zbor nie powinien składać zbyt wielkiej odpowiedzialności w ręce niewielkiej grupy osób, nawet jeśli są chętne do pracy, ponieważ inne osoby nie są wtedy w pełni wykorzystane. O ile nie jest to konieczne, należy unikać wybierania jednej osoby do piastowania szeregu funkcji w zborze.

Pozbawienie i przywrócenie członkostwa. W wypadku gdy urzędnik zboru zostanie pozbawiony członkostwa, jego ponowne przyjęcie nie łączy się z przywróceniem pełnionego wcześniej urzędu.

Czas pełnienia urzędu

Czas pełnienia funkcji przez urzędników w zborze i jego organizacjach pomocniczych powinien wynosić jeden rok, chyba że lokalny zбір podczas zebrania zdecyduje się na wybory co dwa lata, biorąc pod uwagę potrzebę ciągłości i rozwoju darów duchowych oraz wyeliminowania prac związanych z corocznymi wyborami.

Choć nie jest zalecane, by jedna osoba zbyt długo służyła na danym stanowisku, to jednak osoby pełniące urzędy zborowe mogą być na nie wybrane ponownie.

Starsi zboru

Religijni przywódcy zboru. Starsi zboru muszą być w opinii zboru silnymi przywódcami duchowymi i cieszyć się dobrą opinią zarówno w zborze, jak i poza nim. W przypadku nieobecności pastora starsi zboru są jego religijnymi przywódcami. Przez respektowanie zasad i dobry przykład mają obowiązek prowadzić zбір do głębszego i pełniejszego doświadczenia chrześcijańskiego.

Starsi zboru powinni prowadzić nabożeństwa w zborze i służyć pod nieobecność pastora zarówno Słowem, jak i właściwym nauczaniem zasad wiary. Nie należy jednak wybierać kogokolwiek na ten urząd, kierując się głównie jego pozycją społeczną czy darem przemawiania, lecz przede wszystkim uświęconym życiem i zdolnościami przywódczymi.

Starsi zboru mogą zostać wybrani ponownie. Niewskazane jest jednak, aby pełnili ten urząd bez ograniczeń czasowych. Dlatego zбір nie musi wybrać tej samej osoby, lecz inną, o ile uzna, że taka zmiana wydaje się lepszą decyzją. Po wybraniu nowego starszego zboru, osoba dotychczas pełniąca tę funkcję nie występuje już w charakterze starszego zboru, może natomiast być wybrana na jakikolwiek inny urząd zborowy.

Ordynacja starszych zboru. Sam wybór na urząd starszego zboru nie kwalifikuje jeszcze wybranej osoby do pełnienia tej funkcji. Do pełnoprawnego pełnienia tej funkcji wymagana jest ordynacja. Dopóki to nie nastąpi, osoba wybrana na urząd starszego zboru może funkcjonować jako kierownik zboru, nie ma jednak prawa sprawować obzędów kościelnych, zarezerwowanych dla ordynowanych starszych.

Uroczystość ordynacji przeprowadzana jest wyłącznie przez pastora ordynowanego posiadającego uwierzytelnienia diecezji. Grzecznościowo można zaprosić do asystowania w tej uroczystości pastora ordynowanego, który przybył do zboru gościnnie. Jednak pastor ten lub emerytowany pastor ordynowany może poprowadzić tę uroczystość tylko na szczególną prośbę kierownictwa diecezji.

Święty obrzęd ordynacji powinien zostać przeprowadzony w obecności zboru i może obejmować krótkie przedstawienie roli starszego zboru, potrzebnych kwalifikacji oraz głównych obowiązków, jakie będzie pełnił w zborze. Po tych słowach ordynowany pastor prowadzący uroczystość w towarzystwie innych pastorów ordynowanych i lokalnych starszych zboru, biorących udział w uroczystości, dokonuje ordynacji starszego zboru przez modlitwę i nałożenie rąk (zob. s. 39-40).

W razie ponownego wyboru na ten urząd w tym samym lub innym zborze ponowna ordynacja nie jest potrzebna, o ile w minionym okresie osoba ordynowana nie podlegała dyscyplinie zborowej. Ordynowani starsi zboru mogą również pełnić funkcję diakonów²¹.

Stosunek do pastora. Jeśli rada diecezji wyznaczy pastora lub pastorów do pracy w zborze, wówczas pastor lub — w wypadku większej ilości pastorów — pastor okręgowy powinien być uznany za wyższego rangą urzędnika zboru, a lokalni starsi zboru [ewentualnie pastory] za jego asystentów. Ponieważ ich służba ściśle się ze sobą wiąże, powinni zgodnie ze sobą współdziałać. Pastor nie powinien skupiać w swym ręku całej odpowiedzialności, ale powinien dzielić ją ze starszym zboru i innymi urzędnikami. Duchowny służący regularnie zborowi jako jego

²¹ W tym wypadku ponowna ordynacja nie jest potrzebna.

pastor, jest przewodniczącym rady zboru (zob. s. 33, 172). W pewnych okolicznościach może jednak funkcję tę powierzyć starszemu zboru. Pracę duszpasterską w zborze wykonywać powinni obaj. Starsi zboru powinni w porozumieniu z pastorem wykonywać część pracy duszpasterskiej w zborze: odwiedzać członków zboru, służyć chorym, organizować nabożeństwa modlitewne, przygotowywać lub przewodniczyć modlitwom z namaszczeniem, prowadzić uroczystości błogosławienia dzieci, podtrzymywać na duchu zniechęconych i wspomagać pastora w innych czynnościach. Pomimo pomocniczej roli w stosunku do pastora, starsi zboru powinni ustawicznie czuwać nad trzodą Bożą.

Jeśli pastor nie jest jeszcze duchownym ordynowanym, miejscowy zbór lub zbory, w których pracuje, powinny wybrać go na swego starszego zboru (zob. s. 34-35).

Ponieważ to diecezja powołuje pastora do zboru, usługuje on zborowi jako jej pracownik podlegający radzie diecezji. Utrzymuje on właściwe i przyjacielskie relacje ze zbozem i współpracuje z nim w układaniu i realizacji wszystkich planów i zaleceń zboru. Starsi zboru natomiast, jako powołani przez zbór, odpowiadają przed zbozem i jego radą (zob. poniżej).

Zasięg działalności starszych zboru. Działalność starszych zboru ogranicza się do zboru, który ich wybrał. Jest niedopuszczalne, aby rada diecezji nadała starszemu zboru uprawnienia osoby duchownej, upoważniając go do usługiwania w charakterze starszego zboru w innych zborach. Uprawnienia takie przysługują tylko pastorom ordynowanym. Jeżeli jednak zachodzi potrzeba takiej służby, rada diecezji może zalecić zborowi lub zborom, aby dokonały wyboru starszego zboru z innego zboru, uprawniając go w ten sposób do pełnienia służby również u nich. Tak więc jeden starszy zboru może — gdy zajdzie potrzeba — służyć także innym zborom, lecz wyłącznie na podstawie mandatu wyborczego. Działania takie jednak zawsze muszą odbywać się w porozumieniu z radą diecezji. Niemniej sprawa wyboru starszego pozostaje zawsze w gestii zboru, nie zaś rady diecezji. Je-

dynym sposobem uzyskania prawa wykonywania służby Bożej na terenie całego Kościoła jest akt ordynacji duchownej do służby ewangelii (zob. s. 33, 89-91).

Prowadzenie nabożeństw. Starszy zboru jest odpowiedzialny za nabożeństwa w zborze. Gdy pastor jest obecny, ma obowiązek działać pod jego kierunkiem, pod jego nieobecność zaś działa samodzielnie. Starszy zboru powinien osobiście prowadzić nabożeństwo lub zlecić prowadzenie komuś innemu. Obrzęd pamiętki Wieczerzy Pańskiej powinien zawsze być prowadzony przez pastora ordynowanego lub miejscowego starszego zboru. Zebraniom zborowym przewodniczy zazwyczaj pastor. W przypadku nieobecności pastora i za jego lub przewodniczącego diecezji zgodą, może to czynić także starszy zboru.

Obrzęd chrztu. W wypadku nieobecności pastora ordynowanego, starszy zboru zwraca się do przewodniczącego diecezji z prośbą o zorganizowanie uroczystości chrztu dla tych, którzy pragną przyłączyć się do Kościoła (zob. s. 51-56). Starszy zboru nie powinien przeprowadzać uroczystości chrztu bez uzyskania upoważnienia od przewodniczącego diecezji.

Uroczystość ślubu. Uroczystość ślubu, wraz z kazaniem, przyjęciem przysięgi małżeńskiej oraz ogłoszeniem zawarcia małżeństwa, może być prowadzona tylko przez pastora ordynowanego, za wyjątkiem sytuacji, gdy rada wydziału Generalnej Konferencji podejmie uchwałę upoważniającą wybranych pastorów nieordynowanych, posiadających jednak ordynację na urząd miejscowych starszych zboru, do przeprowadzenia takiej uroczystości (zob. s. 34). Lokalne przepisy państwowe mogą stanowić, że osoby prowadzące ceremonie małżeńskie muszą posiadać odpowiednie do tego uprawnienia. Jeśli chodzi o wygłoszenie krótkiego kazania, zmówienie modlitwy lub prośby o błogosławieństwo, może to uczynić zarówno pastor ordynowany, duchowny młodszy jak i miejscowy starszy zboru (zob. „Uwagi”, s. 232)

Troska o składanie dziesięcin. Poprzez wierne oddawanie dziesięciny starsi zboru mogą wskazać właściwy przykład, zachęcając pozostałych członków do takiego samego postępowania (zob. s. 179-181, 226-227). Oddawanie dziesięcin można wesprzeć przez okolicznościowe odczytywanie tekstów Pisma Świętego dotyczących odpowiedzialności i błogosławieństw, płynących z właściwego szafarstwa oraz przez osobistą pracę z członkami. Pracę taką należy wykonywać w sposób niezwykle taktowny. Starszy zboru powinien traktować sprawy finansowe wyznawców zboru jako poufne. Żadne informacje na ten temat nie powinny przedostać się do osób nieupoważnionych.

Zachęta do studiowania Biblii, modlitwy i głębszej relacji z Jezusem. Jako duchowi przywódcy starsi zboru są odpowiedzialni za zachęcanie wyznawców do pogłębiania relacji z Jezusem poprzez umacnianie ich w zwyczaju osobistego studiowania Biblii i modlitwy. Starsi zboru powinni być wzorem poświęcenia w studiowaniu Biblii i modlitwie. Jeżeli życie pełne modlitwy oraz wsparcie wszystkich działań i programów zboru stanie się udziałem każdego wyznawcy, przyniesie to widoczny efekt w postaci większego zaangażowania i skuteczności zboru w pracy misyjnej. Starsi zboru mogą zwrócić się do rady zboru o powołanie specjalnego komitetu, który będzie wspierał ich w tym dziele zachęcania wyznawców i rozwijania zboru.

Należy wykorzystać wszystkie dostępne ścieżki pracy. Działając pod kierunkiem pastora i we współpracy z nim, starsi zboru są duchowymi przywódcami zboru i spoczywa na nich odpowiedzialność za rozwój wszystkich oddziałów i rodzajów pracy zboru. Starsi zboru powinni troszczyć się o właściwe i pełne wzajemnego wsparcia relacje z pozostałymi urzędnikami zboru.

Współpraca z diecezją. Pastor, starsi zboru i wszyscy urzędnicy powinni współpracować z kierownictwem i dyrektorami sekretariatów oddziałowych diecezji w realizacji przyjętych planów. Powinni infor-

mować zbor o wszystkich regularnych i szczególnych zbiórkach darów oraz promować w zborze wszystkie kościelne programy i akcje. Powinni także zachęcać pozostałych urzędników zborowych do aktywnego wspierania planów diecezjalnych i przestrzegania obowiązujących przepisów.

Starsi zboru powinni ściśle współpracować ze skarbnikiem zboru i dopilnować, by dary zebrane w zborze przesyłane były skarbnikowi diecezji regularnie i w wyznaczonym przez diecezję terminie. Powinni również zwrócić baczną uwagę na to, by prawidłowo sporządzone sprawozdanie kwartalne sekretarza zboru zostało przesłane sekretarzowi diecezji pod koniec każdego kwartału. Wszelką korespondencję z diecezji starsi zboru powinni traktować jako ważną, zaś pisma okólne przesłane do zboru odczytywać w wyznaczonym czasie.

W razie nieobecności pastora pierwszy starszy zboru (zob. s. 148) powinien dopilnować wyboru delegatów na zjazd diecezji i sprawdzić, czy nazwiska osób wybranych zostały przesłane przez sekretarza zboru do diecezji.

Popieranie ogólnoswiatowego posłannictwa Kościoła. Starsi zboru powinni popierać działania misyjne światowego Kościoła poprzez staranne śledzenie rozwoju dzieła Bożego w świecie i zachęcanie wyznawców do wspierania pracy misyjnej. Nacechowana uprzejmością i taktem postawa starszego zboru pobudzi wyznawców do hojności w składaniu darów misyjnych zarówno podczas szkoły sobotniej, jak i w drugiej części nabożeństwa.

Szkolenie i wyposażenie starszych zboru. Sekretariat Duchowieństwa przy współpracy z innymi sekretariatami oddziałowymi zajmuje się szkoleniem starszych zboru. Jednak główna odpowiedzialność za szkolenie starszych zboru spoczywa na pastarze (zob. „Uwagi”, s. 232-233).

Skuteczna praca. Aby umożliwić starszym zboru skuteczne wykonywanie licznych obowiązków, nie należy ich obciążać dodatkowymi

zadaniami. Czasami można ich poprosić, by poprowadzili akcję ewangelizacyjną, ale należy tego unikać, o ile mogą to zrobić inne osoby wyposażone w stosowne ku temu dary.

Pierwszy starszy zboru. W zborach gromadzących większą liczbę wyznawców można wybrać więcej niż jednego starszego zboru, ponieważ obowiązki związane z pełnieniem tego urzędu mogą być zbyt duże dla jednego człowieka. Jeżeli dojdzie do wyboru więcej niż jednego starszego zboru, należy określić, kto będzie pełnił funkcję pierwszego starszego zboru. Podziału pracy winien uwzględniać doświadczenie i zdolności wybranych osób.

Zakres władzy. Starszy zboru nie ma władzy upoważniającej go do przyjmowania lub usuwania członków zboru na mocy własnego postanowienia. Dokonuje się tego wyłącznie na mocy uchwały zboru. Rada zboru może jedynie wystąpić z wnioskiem do zboru, aby głosował za przyjęciem wyznawcy lub pozbawieniem go członkostwa (zob. s. 55, 62-64).

Kierownicy zboru

Czasami zdarza się, że nie ma osób posiadających niezbędne kwalifikacje i doświadczenie, którym można byłoby powierzyć funkcję starszego zboru. W takich okolicznościach zbor powinien wybrać kierownika zboru. W czasie nieobecności pastora miejscowego lub wyznaczonego przez diecezję, kierownik zboru odpowiada za nabożeństwa i zebrania zborowe. Nabożeństwa prowadzi sam lub powierza prowadzenie komuś innemu. Gdy kierownik zboru nie może przewodniczyć zebraniom zborowym, powinien poprosić o pomoc diecezję.

Kierownik zboru, który nie jest ordynowanym starszym zboru, nie może chrzczyć, przeprowadzać pamiętki Wieczerzy Pańskiej, udzielać ślubów czy przewodniczyć zebraniu zborowemu, na którym podejmo-

wane są uchwały w sprawach dyscyplinarnych. W takich przypadkach należy zwrócić się do przewodniczącego diecezji o przysłanie pastora ordynowanego, który przewodniczyłby takim spotkaniom.

Diakon

Nowy Testament utożsamia urząd diakona z greckim terminem *diakonos*, od którego pochodzi polskie określenie „diakon”. Słowo to tłumaczymy jako „sługa, pomocnik, pisarz, usługujący”, a w kręgach chrześcijańskich nabrało ono szczególnego znaczenia jako nazwa własna „diakon”.

Mężczyźni, których znamy jako siedmiu diakonów Kościoła apostołskiego (zob. Dz 6,1-8), zostali wybrani i ordynowani, aby zająć się sprawami zboru. Ich kwalifikacje, nieco mniej szczegółowo niż w przypadku starszych zboru, wymieniono w Pierwszym Liście do Tymoteusza 3,8-13.

„Fakt, że bracia ci zostali ordynowani do szczególnego dzieła troski o potrzeby ubogich, nie wyłączał ich z szerzenia wiary. Przeciwnie, byli oni w pełni przygotowani, aby uczyć innych prawdy, i zaangażowali się w to dzieło z wielką gorliwością i powodzeniem” (*Acts of the Apostles*, s. 90; por. *Działalność apostołów*, s. 51).

„Wyznaczenie siedmiu, aby przejęli część dzieła, okazało się wielkim błogosławieństwem dla Kościoła. Urzędnicy ci uważnie rozważali indywidualne potrzeby, jak również ogólne sprawy finansowe Kościoła, a dzięki mądrym zarządzaniu i pobożnemu przykładowi wnieśli istotną pomoc, łącząc różne sprawy Kościoła w spójną całość” (*Acts of the Apostles*, s. 89; por. *Działalność apostołów*, s. 51).

Ustanowienie diakonów w dzisiejszym Kościele przynosi podobne błogosławieństwo w administrowaniu Kościołem, uwalniając pastorów, starszych zborów i innych urzędników od obowiązków, które mogą dobrze wykonywać diakoni.

„Czas i siły tych, którzy przez Bożą opatrzność zostali postawieni na odpowiedzialnych kierowniczych stanowiskach w Kościele, powin-

ny zostać poświęcone poważniejszym sprawom, wymagającym szczególnej mądrości i głębszego zaangażowania. Nie jest zgodne z Bożym porządkiem, by tacy ludzie byli zaangażowani w rozsądzanie pomniejszych spraw, którymi równie dobrze mogą zająć się inni” (*Acts of the Apostless*, s. 93; por. *Działalność apostołów*, s. 53).

Sekretariat Duchowieństwa, w porozumieniu z innymi sekretariatami, promuje szkolenie i wyposażanie diakonów. Jednak to pastor, we współpracy ze starszymi zboru, ponosi główną odpowiedzialność za szkolenie diakonów (zob. „Uwagi”, s. 233).

Komitet diakonów. Jeśli w zborze powołano większą ilość diakonów, należy utworzyć z nich komitet diakonów, na czele którego stanie starszy diakon a inny diakon będzie sekretarzem. Komitet taki służy podziałowi odpowiedzialności i koordynowaniu pracy diakonów dla dobra zboru. Stwarza także możliwości szkolenia osób młodszych powołanych na diakonów i przygotowania ich do pełnienia powierzonych obowiązków.

Diakonów należy ordynować. Nowo wybrany diakon nie może pełnić swego urzędu, dopóki nie zostanie ordynowany do tej pracy przez duchownego ordynowanego, który posiada aktualne uwierzytelnienie diecezji.

Święty akt ordynacji powinien charakteryzować się prostotą i być przeprowadzony w obecności zboru. Pastor może przedstawić w zarysie biblijną koncepcję diakonatu, omówić kwalifikacje diakona i przedstawić jego podstawowe obowiązki. Po krótkim apelu wzywającym do wierności w pełnionej służbie, pastor w towarzystwie — o ile to możliwe — starszego zboru ordynuje diakona poprzez modlitwę i włożenie rąk (zob. s. 39-40).

Osoba, która już raz została ordynowana na urząd diakona i przez cały mijający czas była członkiem zboru, nie potrzebuje nowej ordynacji, nawet jeśli przeniosła się do innego zboru. Aby diakon mógł w dalszym ciągu pełnić służbę po zakończeniu swej kadencji, musi zostać ponownie wybrany na ten urząd.

Wybrany na diakona wyznawca, który był już ordynowany na starszego zboru, nie musi być ordynowany na diakona, ponieważ akt ordynacji na urząd starszego zboru obejmuje również urząd diakona.

Brak uprawnień do przewodniczenia. Diakoni nie mają uprawnień do przewodniczenia obrędom Wieczerzy Pańskiej i chrztu oraz zebraniom zborowym. Niedozwolone jest również prowadzenie przez nich ceremonii ślubnych, jak również zajmowanie się przenoszeniem członkostwa wyznawców. Jeśli w zborze nie ma nikogo, kto ma uprawnienia do pełnienia tych obowiązków, przywódca zboru zwraca się o pomoc w tej sprawie do diecezji.

Obowiązki diakona. Do obowiązków diakonów należy szeroki zakres działań na rzecz zboru, w tym:

1. *Pomoc w nabożeństwach i spotkaniach.* Diakoni zazwyczaj odpowiedzialni są za witanie wyznawców i gości, gdy wchodzi do kościoła i — jeśli to konieczne — pomoc w odnalezieniu wolnych miejsc. Współpracują także z pastorem i starszymi zboru w celu zapewnienia sprawnego przebiegu nabożeństw i innych spotkań w zborze.
2. *Odwiedzanie wyznawców.* W wielu zborach odwiedziny są organizowane przez przyporządkowanie grupy wyznawców z danego terenu diakonowi, od którego oczekuje się odwiedzenia każdego domu przynajmniej raz na kwartał.
3. *Przygotowanie uroczystości chrztu świętego.* Odpowiedzialność za wszelkie niezbędne przygotowania do tej uroczystości spoczywa na diakonach (zob. s. 56).
4. *Pomoc przy uroczystości Wieczerzy Pańskiej.* Podczas obrzędu umywania nóg diakoni i diakonise dostarczają wszystkich potrzebnych rzeczy, takich jak: ręczniki, miednice, wodę i wiadra. Po zakończeniu obrzędu dbają o czystość naczyń i ręczników używanych przy umywaniu nóg oraz o ich należyte przechowanie. Pozostałego po uroczystości Wieczerzy Pańskiej chleba i wina nie należy spożywać, ale we właściwy i godny sposób usunąć²².

²² Wino zazwyczaj wylewa się na ziemię, natomiast chleb zakopuje się lub spala.

5. *Troska o chorych i ubogich.* Diakoni i diakonise są zobowiązani do troski o chorych, udzielania pomocy ubogim i niesienia ulgi nieszczęśliwym. Powinni także informować zbor o ich potrzebach i pozyskiwać dla nich wsparcie od pozostałych członków zboru, a także odnotowywać każdy przypadek takiej pomocy. Pieniądze na ten cel powinny pochodzić z funduszu dla ubogich i potrzebujących. Skarbnik z polecenia rady zboru przekazuje odpowiednie środki diakonom i diakonisom na zaspokojenie tych potrzeb.
6. *Troska o pomieszczenia zborowe i ich utrzymanie.* W zborach, gdzie troska o stan budynku czy lokalu zborowego nie należy do komitetu budowlanego, obowiązek ten przejmują diakoni i diakonise (zob. „Uwagi”, s. 223).

Diakonise

We wczesnych zborach chrześcijańskich diakonise wchodziły w skład urzędników zboru.

„A polecam wam Febę, siostrę naszą, która jest diakonisą zboru w Kenchreach, abyście ją przyjęli w Panu, jak przystoi świętym, i wspierali ją w każdej sprawie, jeśli by od was tego potrzebowała, bo i ona była wielu pomocna, również mnie samemu” (Rz 16,1-2).

Przy wyborze diakonis należy kierować się ich poświęceniem i posiadaniem kwalifikacji niezbędnych do właściwego pełnienia obowiązków związanych z tym urządzeniem.

Sekretariat Duchowieństwa, w porozumieniu z innymi sekretariatami, promuje szkolenie i wyposażanie diakonis. Jednak to pastor, we współpracy ze starszymi zboru, ponosi główną odpowiedzialność za szkolenie diakonis (zob. „Uwagi”, s. 233).

Komitet diakonis. W zborach, w których wybrano kilka diakonis, należy zorganizować komitet diakonis, z jego przewodniczącą i sekretarzem. Komitet ten wyznacza obowiązki poszczególnym diakonisom,

ściśle też współpracuje z komitetem diakonów, w szczególności przy witaniu osób przybywających do zboru na nabożeństwo, jak i w odwiedzinach domowych (zob. s. 97). Stwarza także możliwości szkolenia osób mniej doświadczonych powołanych na diakonise.

Ordynacja diakonis. Akt ordynacji, podobnie jak w przypadku diakonów, powinien być przeprowadzony przez pastora ordynowanego z aktualnymi uwierzytelnieniami z diecezji. Powinien charakteryzować się prostotą i odbyć się w obecności zboru.

Osoba, która już raz została ordynowana na urząd diakonisy i przez cały czas posiadała pełne członkostwo zboru, nie potrzebuje nowej ordynacji, nawet jeśli przeniosła się do innego zboru. Aby diakonisa mogła w dalszym ciągu pełnić służbę, po zakończeniu kadencji musi zostać ponownie wybrana na ten urząd.

Brak uprawnień do przewodniczenia. Diakonise nie mają uprawnień do przewodniczenia obrzędom i zebraniom zborowym. Nie mogą prowadzić ceremonii ślubów, jak również zajmować się przenoszeniem członkostwa wyznawców. Jeśli w zborze nie ma nikogo, kto ma uprawnienia do pełnienia tych obowiązków, przywódca zboru zwraca się o pomoc w tej sprawie do diecezji.

Obowiązki diakonis. Do obowiązków diakonis należy szeroki zakres działań na rzecz zboru, w tym:

1. *Witanie i odwiedzanie gości i wyznawców.* W wielu zborach diakonise uczestniczą w witaniu gości i członków zboru podczas nabożeństw, a kiedy osoby te nie mogą uczestniczyć w nabożeństwach, diakonise odwiedzają je w domach.
2. *Pomoc przy chrzcie świętym.* Diakonise asystują przy chrzcie świętym, dbając o to, by katechumenki otoczone zostały opieką zarówno przed, jak i po ceremonii. Udzielają także rad i pomocy w sprawach garderoby do chrztu. Powinny też zadbać o dostarczenie

- właściwych szat. Po chrzcie diakonise powinny dopilnować, aby szaty zostały wyprane i starannie przechowane (zob. s. 56).
3. *Przygotowania do Wieczerzy Pańskiej.* Diakonise i diakoni przygotowują wszystko, co jest potrzebne do przeprowadzenia uroczystości pamiątki Wieczerzy Pańskiej i troszczą się o przedmioty potrzebne do uroczystości (zob. s. 165). Przed uroczystością diakonise przygotowują stół do Wieczerzy Pańskiej, włączając w to przygotowanie chleba i wina, ustawienie tac z niekwaszonym chlebem i przykrycie łańcuchem obrusem przeznaczonym na ten cel. Diakonise pomagają przy obrzędzie umywania nóg, poświęcając szczególną uwagę kobietom odwiedzającym zbor, jak i nowym wyznawcom.
  4. *Troska o chorych i ubogich.* Diakonise pomagają diakonom w trosce o chorych, ubogich i nieszczęśliwych (zob. s. 96).
  5. *Troska o pomieszczenie zborowe i jego utrzymanie.* W zborach, gdzie odpowiedzialność za troszczenie się o pomieszczenie zborowe nie spoczywa na komitecie budowlanym, obowiązek ten przejmują diakoni i diakonise (zob. „Uwagi”, s. 233).

Sekretarz zboru

Sprawne funkcjonowanie zboru zależy w dużej mierze od pracy sekretarza. Z uwagi na znaczenie i specyfikę funkcji sekretarza, wskazane jest wybieranie takiej osoby, która może być ponownie powołana przez kolejne kadencje w celu zachowania ciągłości prowadzonych ksiąg i sprawozdań.

W dużych zborach, jeśli istnieje taka potrzeba, można także wybrać asystenta sekretarza. Jeżeli z jakiegoś powodu sekretarz nie może być obecny na posiedzeniu rady zboru lub zebraniu zborowym, powinien przygotować swojego asystenta do prowadzenia zapisu uchwał (zob. „Uwagi”, s. 233-234).

Nikogo nie dodawać ani nie usuwać bez głosowania. Sekretarz nie może dopisywać do listy członków zboru ani z niej skreślać żadnych nazwisk bez uchwały zboru, chyba że nastąpiła śmierć wyznawcy lub gdy wyznawca składa na piśmie prośbę o pozbawienie go członkostwa. Gdy członek zboru umiera, sekretarz powinien niezwłocznie odnotować datę jego śmierci na liście członków zboru (zob. s. 65).

Po przedłożeniu przez wyznawcę na piśmie prośby do rady zboru o pozbawienie członkostwa, sekretarz zapisuje tę decyzję w protokole uchwał rady zboru (zob. s. 81-82).

Przenoszenie wyznawców. Sekretarz zboru prowadzi korespondencję z wyznawcami i zborami w sprawie przeniesienia członkostwa (zob. s. 59-65).

Korespondencja z wyznawcami. Sekretarz powinien utrzymywać korespondencyjną łączność z nieobecnymi członkami zboru (zob. „Uwagi”, s. 234)

Lista delegatów na zjazd diecezji. Sekretarz zboru na zlecenie rady zboru powinien sporządzić listę delegatów na zjazd diecezji wybranych przez zbór i przesłać ją niezwłocznie do diecezji, korzystając z ankiet lub formularzy dostarczonych przez diecezję (zob. s. 148).

Terminowe przesyłanie sprawozdań. Obowiązkiem sekretarza zboru jest terminowe dostarczanie sprawozdań do diecezji. Niektóre z tych sprawozdań są kwartalne, inne roczne. Bardzo ważne jest, aby sprawozdania przesyłane były do sekretarza diecezji w określonym przez diecezję czasie, bowiem od ich punktualnego przyścia zależy dokładność sprawozdań przygotowywanych przez inne organizacje Kościoła na świecie. Dane potrzebne do sporządzenia sprawozdania sekretarz uzyskuje od pozostałych urzędników zborowych oraz kierowników sprawujących pieczę nad poszczególnymi działami pracy w zborze.

Archiwum zboru. Sekretarz przechowuje dokumenty zboru, które powinny być starannie zabezpieczone. Cała dokumentacja prowadzona przez urzędników zboru stanowi własność zboru. Sekretarz zboru przekazuje ją po wygaśnięciu kadencji nowemu sekretarzowi lub w trakcie kadencji zborowi na życzenie pastora lub starszych zboru.

Skarbnik zboru

Święte dzieło. Biorąc pod uwagę znaczenie i specyfikę funkcji skarbnika, wskazane jest wybranie takiej osoby, która może być ponownie wybierana przez kolejne kadencje, w celu zachowania ciągłości prowadzonych ksiąg i sprawozdań. W dużych zborach można także wybrać asystenta skarbnika.

Skarbnik może w dużej mierze zachęcić członków zboru do wiernego oddawania dziesięcin oraz pogłębić ich ofiarność. Słowo serdecznej zachęty, skierowane w duchu Mistrza, może niejednemu bratu lub siostrze pomóc w wiernym oddawaniu Bogu — nawet w okresie trudności finansowych — należyj Mu części w postaci dziesięcin i ofiar.

Skarbnik zboru sprawuje pieczę nad wszystkimi funduszami zboru. Skarbnik zboru sprawuje pieczę nad wszystkimi funduszami zboru. Fundusze zboru obejmują: (1) fundusze diecezji, (2) własne fundusze zborowe oraz (3) fundusze będące w dyspozycji organizacji pomocniczych zboru.

Wszystkie fundusze (diecezji, własne fundusze zborowe i organizacji pomocniczych) powinny być wpłacane na rachunek bankowy zboru, chyba że lokalna diecezja zaleca inny system.

Wszelkie nadwyżki mogą być deponowane na rachunkach bankowych według zalecenia rady zboru. Gdy prowadzone są inwestycje budowlane, wymagające większych funduszy, rada zboru może zalecić otwarcie oddzielnych rachunków bankowych. Konto takie jednak jest obsługiwane także przez skarbnika, a jego stan ma znajdować

się w regularnych sprawozdaniach finansowych, jakie skarbnik składa przed zborem²³.

Wszystkie konta bankowe przeznaczone są wyłącznie na przechowywanie funduszy kościelnych i zborowych, nie wolno zatem w żaden sposób łączyć ich z oszczędnościami lub kontami osób prywatnych.

Fundusze diecezji. Fundusze diecezji, na które składają się dziesięciny, dary szkoły sobotniej, jak i dary przeznaczone na wspieranie instytucji oraz specjalnych projektów i przedsięwzięć diecezji — są dla zboru funduszami powierniczymi²⁴. Przy końcu każdego miesiąca lub częściej, jeśli takie jest zalecenie diecezji, skarbnik zboru przesyła do skarbnika diecezji wszystkie dary diecezjalne zebrane w danym okresie czasu. Zbór w żadnym wypadku nie ma prawa używać, pożyczać lub wstrzymywać funduszy diecezji.

Dary szkoły sobotniej. Wszystkie dary szkoły sobotniej przeznaczone na misję powinny być co tydzień przekazywane przez sekretarza-skarbnika szkoły sobotniej skarbnikowi zboru²⁵. Skarbnik powinien je przeliczyć i spisać protokół. Jego obowiązkiem jest prowadzić dokładną ewidencję wszystkich złożonych darów. Dary te przekazywane są do biura diecezji, jak to opisano powyżej. Dary przeznaczone wyłącznie na pokrycie wydatków szkoły sobotniej, powinny być również przekazane skarbnikowi zboru, aby dysponował nimi ściśle według wskazań komitetu szkoły sobotniej (zob. s. 123-125) na pokrycie jej stałych kosztów.

---

²³ W Polsce zaleca się, by upoważnione do przeprowadzenia operacji bankowych były przynajmniej dwie osoby — skarbnik zboru i starszy zboru lub pastor.

²⁴ Oznacza to, że zbór nie dysponuje tymi środkami na własne potrzeby, a jedynie przechowuje je na swoim koncie — ich rzeczywistym dysponentem pozostaje bowiem diecezja.

²⁵ W Polsce dary są zazwyczaj liczone komisyjnie tuż po nabożeństwie pod okiem skarbnika i natychmiast po przeliczeniu przekazywane skarbnikowi zboru wraz z protokołem przeliczenia darów.

Własne fundusze zboru. Własne fundusze zboru obejmują następujące pozycje: budżet zboru, fundusz remontowo-budowlany, fundusz dla ubogich. Fundusze te pozostają do dyspozycji zboru i są wydatkowane przez skarbnika zboru na podstawie uchwały rady zboru lub zebrania zboru. Jednak skarbnik zboru z tych funduszy reguluje także wszelkie rachunki związane z działalnością zboru i generalnie zatwierdzone przez radę zboru²⁶.

Fundusze oddziałów [organizacji pomocniczych]. Fundusze oddziałów obejmują takie pozycje, jak: fundusz ewangelizacyjny, rodzinny, oddziału młodzieży adwentystycznej, Adwentystycznych Służb Społecznych, Stowarzyszenia „Tabita”, szkoły sobotniej, tej części działalności prozdrowotnej, którą prowadzi sam zbor [a także fundusze istniejącego przy zborze punktu katechetycznego i/lub szkoły sobotniej]. Wszelkie dary, zebrane przez te oddziały lub na ich rzecz, winny być niezwłocznie przekazane przez sekretarzy tych organizacji, diakonów lub inne osoby odpowiedzialne za ich zbieranie skarbnikowi zboru. Fundusze te pozostają do dyspozycji poszczególnych oddziałów zborowych. Wydawać je można jedynie na wniosek organizacji, do której należą.

Obowiązkiem skarbnika jest kwitowanie wszelkich otrzymanych kwot. Pobierając pieniądze od skarbnika zboru, sekretarz danego oddziału powinien odbiór gotówki pokwitować.

Troska, by dary trafiły na cel zgodny z ich przeznaczeniem. Jeśli w zborze zbierane są dary na ogólnoswiatowe przedsięwzięcia misyjne lub na jakąkolwiek krajową czy lokalną inicjatywę bądź instytucję, wszystkie złożone środki powinno się traktować jako przeznaczone na ten cel, chyba że ofiarodawca określi inne przeznaczenie tych darów. Jest rzeczą niezmiernie ważną, aby wszystkie dary składane w zborze przez poszczególne osoby na konkretny cel zostały wykorzystane zgodnie z życzeniem ofiarodawców. Ani skarbnik, ani rada

²⁶ Są to takie opłaty, jak: czynsz, uposażenie dozorczy, rachunki za wodę, opał, ubezpieczenie, sprzątanie itp.

zboru nie są upoważnieni do zmiany przeznaczenia części lub całości tych darów i przekazania ich na inny cel.

Fundusze oddziałowe, składające się często z darów o określonym przeznaczeniu, powinny być gromadzone z przeznaczeniem na ten rodzaj działalności przy zborze, dla którego został powołany dany oddział. Fundusze tych oddziałów przechowywane są powierniczo pod opieką skarbnika zboru. Ani skarbnikowi, ani radzie zboru nie wolno ich pożyczać czy też obracać nimi w innym celu niż ten, na który zostały zebrane. Gdy któryś z oddziałów zawiesza swą działalność, zbor na zwyczajnym zebraniu zborowym może zdecydować o rozdyponowaniu kwoty znajdującej się na koncie tego oddziału.

Regulowanie należności za literaturę. Należność za literaturę, książki, broszury, czasopisma oraz ich subskrypcję powinien przyjmować skarbnik zboru, jeśli w danym miejscu nie działa Centrum Książek Adwentystycznych [*Adventist Book Center*] (zob. „Uwagi”, s. 234-235).

Właściwe sposoby składania darów. Skarbnik powinien dążyć do tego, by wszystkie dary poza regularną kolektą składaną na tacę podczas pierwszej i drugiej części sobotniego nabożeństwa²⁷ były składane w kopertach, chyba że diecezja wprowadzi jakąś inną metodę. Na kopercie lub kartce włożonej wraz z darami do koperty wyznawcy powinni wymienić poszczególne cele i przeznaczone na nie kwoty, przy czym zapisana suma ogólna powinna się zgadzać z ilością pieniędzy znajdujących się w kopercie. Na kopercie należy umieścić nazwisko i adres, a kopertę przekazać skarbnikowi bezpośrednio lub podczas zbiórki darów. Skarbnik ma obowiązek przechowywać koperty [wraz z kartkami], które są dowodami kasowymi, do chwili sprawdzenia ksiąg przez rewidenta diecezjalnego²⁸.

²⁷ Czyli takie jak dziesięciny i inne dary celowe, na przykład na wybrany oddział przy zborze lub instytucję kościelną.

²⁸ Praktykuje się także oddawanie ofiarodawcy pokwitowania za otrzymane dary i przechowywanie jego kopii do czasu kontroli rewidenta diecezjalnego, o czym więcej w następnym akapicie.

Członkowie, którzy przekazują swoje dziesięciny i dary w formie czeku lub przekazu bankowego, lub pocztowego, powinni wystawiać je, jeśli jest to zgodne z prawem, na zбір, nie zaś na prywatną osobę.

Pokwitowania dla członków zboru. Na wszelkie, nawet najmniejsze otrzymane sumy należy niezwłocznie wystawić pokwitowanie dla ofiarodawcy, skarbnik zaś ma obowiązek je przechowywać. Wszystkie dary nie przekazane w kopertach powinny być przeliczone przez skarbnika w obecności innego urzędnika, najlepiej diakona lub diakonisy, z czego należy spisać protokół i wręczyć jego kopię temu urzędnikowi.

Przekazywanie darów do diecezji. Skarbnik zboru powinien przekazywać zebrane w zborze pieniądze na rachunek bankowy diecezji lub wystawiać na nie czek, przekaz bankowy lub pocztowy. Jeśli jest to zgodne z prawem, nie należy czynić tego imiennie na osoby prywatne, a zawsze na diecezję. Ponadto skarbnik powinien przekazać diecezji raport kasowy wraz z odpowiednimi kopiami protokołów. Wszelkie druki finansowe dostarcza biuro diecezji (zob. s. 179-181).

Ochrona dokumentów finansowych. Dokumenty finansowe, kwity, dowody wpłat na wszelkie środki wpłacone i wydatkowane powinny być zabezpieczone zgodnie z zaleceniami diecezji.

Kontrola ksiąg finansowych zboru. Zwykle raz w roku skarbnik diecezji lub rewident powołany przez radę diecezji przeprowadza kontrolę zapisów finansowych skarbnika zboru. Księgi finansowe, dokumenty źródłowe oraz zapisy prowadzone przez skarbnika zboru, skarbnika szkoły przyzborowej lub skarbnika jakiegokolwiek oddziału mogą być w każdym czasie poddane kontroli skarbnika diecezji, a także pastora, seniora okręgu, pierwszego starszego zboru lub osoby upoważnionej przez radę zboru. Nie należy jednak udostępniać zapisów finansowych osobom nieupoważnionym (zob. s. 186).

Sprawozdania z wpływów i wydatków powinny być prezentowane na zebraniu zborowym. Kopie sprawozdań powinny być wręczone najważniejszemu urzędnikom zboru.

Podając w sprawozdaniu liczbę osób oddających dziesięcinę w zborze, należy uwzględnić niepracujących współmałżonków i małoletnie dzieci osób, które są jedynymi pracującymi w rodzinie. Chociaż osoby te nie zarabiają, to jako wyznawcy zboru są traktowani jako członkowie rodziny, która oddaje dziesięcinę.

Sprawy finansowe należą do poufnych. Skarbnik zboru powinien pamiętać, że jego współpraca z wyznawcami zboru w sprawach finansowych ma charakter ściśle poufny. Nie powinien nigdy wypowiadać się przed nieupoważnionymi osobami na temat oddawania czy nieoddawania dziesięciny przez któregokolwiek z wyznawców zboru, ani też na temat jego dochodów i innych związanych z tym spraw. Rozmowa na ten temat dopuszczalna jest tylko z tymi, którzy dzielą odpowiedzialność za dzieło Boże. Nieprzestrzeganie tej zasady może wyrządzić wiele zła.

Koordynator katechumenatu

Koordynator katechumenatu jest dla zapewnienia właściwej opieki nad osobami pozyskanymi lub pozyskiwanymi w wyniku działalności misyjnej zboru. Osoba ta jest członkiem rady zboru i komitetu ewangelizacji oraz współpracuje bezpośrednio z pastorem i kierownikiem tego komitetu. Do obowiązków koordynatora katechumenatu należy:

1. Prowadzenie listy wszystkich zainteresowanych osób.
2. Współpraca z pastorem i kierownikiem komitetu ewangelizacji w pozyskiwaniu spośród członków zboru osób właściwych do posługi ewangelizacyjnej wśród zainteresowanych.
3. Przygotowywanie dla rady zboru comiesięcznego sprawozdania o liczbie nowych zainteresowanych i tych, z którymi kontynuowa-

na jest praca ewangelizacyjna, a także poinformowanie pastora o takich zaawansowanych osobach.

Oddziały i organizacje pomocnicze zboru

Struktura Kościoła działającego pod wpływem Ducha Świętego ma żywotne znaczenie dla duchowego wzrostu członków i wypełnienia misji, jaką otrzymał Kościół. Jest ona jak szkielet dla organizmu. A „całe ciało spojone i związane przez wszystkie wzajemnie się zasilające stawy, według zgodnego z przeznaczeniem działania każdego poszczególnego członka, rośnie i buduje siebie samo w miłości” (Ef 4,16).

Najważniejszymi elementami struktury i organizacji są urzednicy zborowi (zob. s. 89-108), oddziały i organizacje pomocnicze. Podrozdział ten mówi o ich celach, przywództwie i działaniu.

Działalność oddziałów w lokalnym zborze jest ściśle związana z pracą pastora, ponieważ zarówno oddziały, jak i pastor w równym stopniu są zaangażowani w głoszenie ewangelii. Pastor służy jako doradca organizacji pomocniczych, a one z kolei pomagają mu w realizacji wszystkich programów kościelnych mających na celu dotarcie do ludzi. Jeśli zajdzie taka potrzeba lub gdy okoliczności tego wymagają, pastor może zwołać posiedzenie jakiegokolwiek komitetu lub organizacji w zborze. Każdy zbor powinien korzystać ze służby oddziałów i organizacji pomocniczych w dziele wspierania wyznawców i kształtowania ich w celu wykonania powierzonej im przez Chrystusa misji (zob. Mt 28,19; Ap 10,11; 14,6).

Oddział dzieci

Oddział ten skupia się na duchowym rozwoju dzieci do czternastego roku życia i budowie ich więzi z Kościołem. Stara się poprzez różnorodne działania prowadzić dzieci do Jezusa i uczyć ich rozwijania

stałej osobistej łączności z Nim. Oddział ten współpracuje z oddziałem szkoły sobotniej oraz innymi oddziałami, w celu zapewnienia dzieciom wychowania religijnego i pełni swą misję przez rozwijanie szeregu działań ukierunkowanych na poznanie Bożej łaski, naukę służenia innym, szacunek do przywództwa, bezpieczeństwo i ewangelizację.

„Nie da się przesadzić z ilością uwagi, jaką poświęcamy dzieciom w ich wczesnym wychowaniu. Lekcje, jakich uczy się dziecko w pierwszych siedmiu latach życia, bardziej przyczyniają się do kształtowania jego charakteru niż wszystko to, czego się nauczy w latach późniejszych” (*Child Guidance*, s. 193).

„Jest niezaprzeczną prawdą, że dzieci stanowią najbardziej podatny grunt dla ewangelii; serca ich są otwarte na boskie wpływy i dość silne, aby zachować zdobytą naukę. Nawet dzieci mogą być chrześcijanami w oparciu o zasoby wiedzy odpowiadające ich wiekowi. Wymagają one kształcenia w sprawach duchowych, toteż rodzice powinni wykorzystać wszelkie możliwości kształtowania ich charakterów na wzór Chrystusa” (*Desire of Ages*, s. 515; por. *Życie Jezusa*, s. 366).

„Dzieci ośmio-, dziesięcio- lub dwunastoletnie są wystarczająco duże, by rozmawiać z nimi o osobistej religijności (...). Jeśli zostaną odpowiednio poinstruowane, nawet bardzo małe dzieci mogą mieć właściwe zrozumienie swojego stanu grzeszności i drogi zbawienia w Chrystusie” (*Testimonies*, t. 1, s. 400).

„Gdy Jezus nakazał uczniom, aby nie wzbraniali dzieciom przystępu do Niego, mówił do swych naśladowców wszystkich czasów, do działaczy kościelnych, duszpasterzy i ich pomocników oraz wszystkich chrześcijan. Jezus woła do siebie dzieci, a mówiąc do nas, żebyśmy je dopuścili, jak gdyby chce powiedzieć: One przyjdą, jeżeli nie będziecie im przeszkadzać” (*Desire of Ages*, s. 517; por. *Życie Jezusa*, s. 368).

Koordinator i komitet oddziału dzieci. Koordynator oddziału dzieci wybierany jest przez zbor, by rozwijać działania, które pobudzą u dzieci wiarę, jak i zbudują pełne miłości i oddania kontakty z Jezu-

sem. Powinien nim zostać człowiek posiadający zdolności przywódcze, a także doświadczenie i pasję w pracy z dziećmi.

Koordinator oddziału dzieci współpracuje z pastorem i radą zboru w celu stworzenia komitetu oddziałowego dzieci, który zatroszczy się o całokształt służby na rzecz dzieci w zborze. Komitet powinien składać się z osób, które zainteresowane są pracą z dziećmi i mają niezbędne doświadczenie. Zwykle członkowie komitetu to kierownicy oddziałów szkoły sobotniej, kierownik wakacyjnej szkółki biblijnej, kierownicy oddziału młodzieży młodszej oraz dwie lub trzy inne osoby, które cechuje pasja do pracy z dziećmi.

Jeżeli zbor posiada oddział dzieci i prowadzi wakacyjną szkółkę biblijną, szkółkę sobotnią dla dzieci, sąsiedzkie kluby biblijne oraz spotkania poświęcone historiom biblijnym i opowiadaniu doświadczeń [*Story Hours*], to wszystkie te programy podlegają kierownictwu oddziału dzieci (zob. s. 109-110).

Każda osoba zaangażowana w pracę z dziećmi musi spełnić kościelne i prawne kryteria i wymogi — musi zatem zgodzić się na ocenę jej dotychczasowego życia pod kątem pracy z dziećmi oraz konieczność otrzymania lub wykazania się odpowiednimi kwalifikacjami. Przywódcy zborów powinni uzyskać od diecezji informacje, jakie kryteria, wymogi kontrolne należy spełnić (zob. „Uwagi”, s. 235-236)²⁹.

Materiały. Informacje na temat materiałów dla służby na rzecz dzieci znajdziesz w „Uwagach” na s. 236.

Oddział komunikacji

Skuteczna służba oddziału komunikacji wymaga wsparcia każdego wyznawcy, pracownika i instytucji Kościoła. Zajmuje się ona promo-

---

²⁹ W Polsce nauczanie religii może być prowadzone w ramach systemu oświaty. Dlatego też działalność katechetyczna zborów, niezależnie od spełniania wymogów państwowych, jest również częścią działania oddziałów (sekretariatów) edukacji.

waniem specjalnie opracowanego programu rozwoju języka kontaktów publicznych z wykorzystaniem wszystkich współczesnych środków przekazu, stosowanych powszechnie technologii oraz mediów w głoszeniu ewangelii światu. Zbór powinien wybrać sekretarza komunikacji, a jeśli zajdzie taka potrzeba — także komitet komunikacji.

„Musimy używać wszelkich właściwych środków, aby zanieść ludziom światło ewangelii. Niech temu celowi służy prasa i niech każdy środek informacji zostanie należycie wykorzystany w celu zwrócenia uwagi na dzieło Boże” (*Testimonies*, t. 6, s. 36).

„Pojawią się nowe sposoby docierania do ludzkich serc. Niektóre metody wykorzystywane w dziele będą odmienne od tych wcześniej stosowanych” (*Evangelism*, s. 105; por. *Ewangelizacja*, s. 71).

Sekretarz komunikacji. Sekretarz komunikacji powinien mieć łatwość w nawiązywaniu kontaktu z ludźmi a zarazem właściwie reprezentować Kościół. Powinien także posiadać umiejętność właściwej oceny sytuacji, być dobrze zorganizowany, umieć dobrze pisać i chcieć konsekwentnie realizować swą misję.

Sekretarz gromadzi i przekazuje lokalnym mediom informacje, współpracuje z diecezjalnym dyrektorem Sekretariatu Komunikacji. Sekretariat Komunikacji przy diecezji służy zaś sekretarzowi w zborze odpowiednimi wytycznymi oraz pomocą.

Miejscowy pastor odpowiada za działalność informacyjno-propagandową zboru, ma zatem ściśle współpracować z sekretarzem, względnie z komitetem oddziału komunikacji.

Każdy oddział czy organizacja ma prawo powołać kogoś na sekretarza komunikacji [danego oddziału czy organizacji], aby dbać o promowanie wszelkich wartych uwagi wydarzeń.

Komitet oddziału komunikacji. W dużym zborze to komitet oddziału komunikacji najlepiej wypełni wszelkie zadania związane z komunikacją, mediami i propagowaniem pozytywnego wizerunku Kościoła. Zbór wybiera komitet, a sekretarz pełni funkcję jego prze-

wodniczącego. Członkowie komitetu mogą otrzymać poszczególne zadania związane z kontaktami publicznymi, jak na przykład współpraca z prasą, producentami programów telewizyjnych lub radiowych, obsługą stron internetowych i wewnętrznymi komórkami medialnymi Kościoła. Jeśli w okolicy zboru znajduje się jakaś instytucja kościelna, osoba odpowiedzialna w niej za kontakty z opinią publiczną powinna być członkiem tego komitetu.

Centralny komitet oddziału komunikacji³⁰. Jeżeli szereg zborów na danym terenie postanowi powołać wspólny komitet oddziału komunikacji, zasiadać w nim powinni sekretarze komunikacji każdego współuczestniczącego zboru, działając według założonego planu, którego zadaniem jest poprawa współpracy zborów z mediami. Powołanie takiego komitetu powinno nastąpić z inicjatywy diecezjalnego dyrektora Sekretariatu Komunikacji. Posiedzenia komitetu zwołuje i im przewodniczy wybrany przez grupę przewodniczący.

Oddział edukacji

Jednostki kościelne prowadzą szkoły (od przedszkola do poziomu uniwersytetu), aby przekazać dzieciom i młodzieży adwentystyczne idee, przekonania, postawy, wartości, zwyczaje i nawyki. Źródłem, środkiem i celem wychowania w Kościele Adwentystów Dnia Siódmego jest prawdziwa znajomość Boga, wspólnota i łączność z Nim poprzez studium i służbę, a także podobieństwo do Niego w rozwoju charakteru.

Sekretarz edukacji. Zbór wybiera sekretarza edukacji w celu promowania i wsparcia wychowania chrześcijańskiego. Sekretarz

---

³⁰ Słowo „centralny” może zostać zastąpione innym, na przykład reprezentującym okręg — „podlaski komitet kontaktów publicznych”.

jest członkiem rady Stowarzyszenia Dom i Szkoła [*Home and School Association*] i prowadzi swoją działalność we współpracy z nią.

Stowarzyszenie Dom i Szkoła. Zbór razem ze szkołą³¹ tworzą Stowarzyszenie Dom i Szkoła, którego celem jest szkolenie rodziców i jednocześnie domu, szkoły i zboru w wysiłkach zmierzających do chrześcijańskiego wychowania dzieci. Należy motywować rodziców uczniów, opiekunów szkoły i członków zboru do aktywnego działania w stowarzyszeniu.

Urzędnikami Stowarzyszenia Dom i Szkoła są: kierownik, zastępca, sekretarz-skarbnik, bibliotekarz oraz sekretarz do spraw nauki (zob. s. 172). Aby zapewnić ciągłość w prowadzeniu stowarzyszenia niektórych urzędników należy wybierać na więcej niż jedną kadencję. Wszyscy urzędnicy muszą być wyznawcami Kościoła.

Kierownikiem stowarzyszenia powinna być osoba z dużym doświadczeniem i sukcesami w edukacji dzieci, otwarta na nowe idee i przywiązująca wielką wagę do chrześcijańskiego wychowania.

Sekretarz-skarbnik sporządza i przechowuje księgi i rachunki stowarzyszenia, a także składa sprawozdania diecezjalnemu sekretarzowi oddziału edukacji zawsze na początku i końcu roku szkolnego. Fundusze stowarzyszenia są przekazywane skarbnikowi zboru lub szkoły, który prowadzi dla nich oddzielną dokumentację, i kontrolowane zgodnie z przepisami kościelnymi.

Dyrektor szkoły jest z urzędu członkiem zarządu Stowarzyszenia Dom i Szkoła.

Rada szkoły. Organem zarządzającym każdej szkoły stopnia podstawowego i ponadpodstawowego, którą prowadzi jeden zbór, jest rada szkoły wybierana przez zbór lub komitet szkolny, powołany przez radę zboru. Tak więc organem tym może być oddzielna rada szkoły, rada zboru lub komitet szkolny powołany w tym celu. Funkcje rady szkoły definiują przepisy administracyjne wydziału [*division working policies*].

³¹ Chodzi o szkoły adwentystyczne, przy których często działają zbory.

Członków rady szkoły należy wybierać w oparciu o ich oddanie sprawie Bożej, wiarę w zasady chrześcijańskiego wychowania, zdrowy osąd i takt, doświadczenie w sprawach edukacyjnych oraz ich zdolności i rozsądek w sprawach finansowych. Powinni wierzyć i deklorować gotowość do przestrzegania wytycznych kościelnej polityki edukacyjnej.

Gdy dwa lub więcej zborów decyduje się prowadzić szkołę, organ zarządzający szkoły powołują wszystkie zbory.

Jednego lub więcej członków rady szkoły można powołać spośród członków rady zboru, aby rada szkoły była ściśle powiązana z radą zboru.

Członkiem rady szkoły powinien być także miejscowy pastor. Gdy szkołę prowadzi więcej zborów, zazwyczaj praktykuje się, że pastory tych zborów są członkami rady szkoły.

Zarówno w szkołach ponadpodstawowych, jak i podstawowych dyrektor szkoły lub główny nauczyciel szkoły powinien być członkiem rady.

Członkami rady mogą być też rodzice dzieci uczęszczających do szkoły, aby mogła ona korzystać z ich rad wynikających z uważnych obserwacji i doświadczenia.

Urzędnikami rady szkoły są jej przewodniczący i sekretarz. Jeśli szkoła prowadzona jest przez jeden zbor, przewodniczącego wybiera zbor.

W radach szkół składających się z wyznawców z kilku zborów wybiera się także skarbnika, wiceprzewodniczącego oraz zastępcę sekretarza. Ponadto na swym pierwszym posiedzeniu po wyborach rada szkoły wybiera przewodniczącego spośród swojego grona. W razie niemożności porozumienia się zborów spotkanie powinna wyznaczyć Rada do Spraw Edukacji w diecezji lub sama rada diecezji. Dyrektor szkoły zazwyczaj pełni funkcję sekretarza rady szkoły.

Gdy co najmniej dwa zbory prowadzą wspólną szkołę, każda decyzja rady szkoły, która nakłada na zbory zobowiązania finansowe, musi uzyskać akceptację rad wszystkich zborów.

Gdy wybrana zostaje rada szkoły, w sprawach długości kadencji jej członków mogą być podjęte dwa rodzaje decyzji: (1) wszyscy członko-

wie mogą być wybrani przy końcu roku kalendarzowego lub finansowego i pełnić swe funkcje przez jeden rok; (2) członkowie pierwszej rady mogą zostać wybrani na okres jednego, dwóch lub trzech lat, zaś nowi członkowie będą dobierani każdego kolejnego roku na okres trzech lat. Celem tego planu jest to, aby trzon rady stanowili doświadczeni członkowie, co zapewni kontynuację właściwej działalności wychowawczej.

Wakaty uzupełniane są w taki sam sposób jak wakaty na wszelkich innych stanowiskach w zborze. Osoba powoływana na istniejący wakat pełni funkcję tylko do końca bieżącej kadencji.

Rada szkoły lub komitet szkoły powinny spotykać się podczas roku szkolnego w regularnych odstępach czasu, przynajmniej raz w miesiącu.

Przewodniczący rady szkoły zwołuje posiedzenia, przewodniczy im, a także czuwa, by wszystkie decyzje zostały wykonane. Podpisuje także wszelkie dokumenty finansowe, przygotowane przez sekretarza. Przewodniczący rady szkoły jest z urzędu członkiem komitetu kontrolnego szkoły stopnia podstawowego lub średniego. Zadaniem tego komitetu jest kontrola i ocena pracy szkoły.

Sekretarz rady szkoły sporządza w księdze protokołów protokół z każdego posiedzenia, wystawia dokumenty finansowe, dokonuje opłat i reguluje zobowiązania, jak też prowadzi w imieniu rady potrzebną korespondencję.

Gdy szkołę prowadzi jeden zbór, funkcję skarbnika pełni zazwyczaj skarbnik zboru lub jego zastępca, który przyjmuje opłaty za naukę i inne wpłaty, wypłaca pieniądze na zlecenia sekretarza, podpisane przez przewodniczącego rady szkoły, prowadzi skrupulatnie dokumentację wszelkich operacji finansowych, zaś każdego miesiąca przekazuje radzie dokładne sprawozdanie finansowe. W wypadku rady szkoły wspólnej dla kilku zborów, rada ta wyznacza oddzielną osobę do pełnienia funkcji skarbnika.

Oddział rodziny

Nadrzędnym zadaniem oddziału rodziny jest wzmocnienie małżeństwa i rodziny. Rodzina została ustanowiona mocą Bożego aktu stworzenia z małżeństwem jako jej centrum. Ponieważ rodzina stanowi najważniejsze miejsce nauczania podstawowych wartości i zdolności utrzymywania bliskich kontaktów z Bogiem i innymi ludźmi, jej zdrowa kondycja jest warunkiem efektywnej misji pozyskiwania uczniów przez Kościół.

Oddział rodziny stoi na straży biblijnego nauczania na temat rodziny i wywyższa Boże ideały życia rodzinnego. Jednocześnie jest to służba pełna zrozumienia dla ludzi i rodzin w upadłym świecie, którzy przeszli przez trudne doświadczenia. Oddział ułatwia praktykowanie zrozumienia, jedności i miłości zarówno w domach, jak i Bożej rodzinie. Wzmacnia także pojednanie i uzdrowienie stosunków pomiędzy pokoleniami, obiecane w poselstwie Eliasza z prorocтва Księgi Malachiasza 3,23-24. Niesie nadzieję i wsparcie tym, którzy zostali zranieni przez przemoc lub napastowanie, niewłaściwe stosunki rodzinne i zerwane więzi. Edukacja rodzinna umożliwia wzrost i wzmocnienie w nabywaniu umiejętności budowania relacji. Jednostki, małżeństwa i rodziny są wspomagane poprzez korzystanie z profesjonalnego poradnictwa, gdy zachodzi taka potrzeba. Służba oddziału rodziny w zborze koncentruje się na poradnictwie przedmałżeńskim, programach wzmacniających więzi małżeńskie i edukację rodziców. Zwraca również uwagę na potrzeby rodziców samotnie wychowujących dzieci i rodzin, składających się z przybranych rodziców i rodzeństwa, a także dostarcza porad odnośnie ewangelizacji polegającej na pozyskiwaniu rodziny przez rodzinę. „Nasza praca dla Chrystusa powinna zaczynać się od rodziny w domu. Nie ma ważniejszego pola misyjnego niż to. Wielu, niestety, bardzo mocno zaniedbało ten obszar, czas zatem, by przedstawić Boże środki naprawcze i źródła pocieszenia, aby usunąć to zło” (*The Adventist Home*, s. 35; por. *Chrześcijański dom*, s. 20).

„Bożym planem jest, by rodziny na ziemi były symbolem rodziny niebiańskiej. Chrześcijańskie domy zbudowane i prowadzone zgod-

nie z Bożym planem stanowią jeden z najważniejszych środków formujących chrześcijański charakter i rozwijających Boże dzieło” (*Testimonies*, t. 6, s. 430).

„Misja w domu sięga dalej niż tylko do członków rodziny (...). Wpływ poświęconego i wiernego Bogu domu na ludzkie serca i ich życie znacznie przekracza wpływ najlepszego nawet kazania” (*The Ministry of Healing*, s. 352; por. *Śladami Wielkiego Lekarza*, s. 249).

Liderzy oddziału rodziny. Kierowaniem służbą oddziału rodziny może zająć się osoba indywidualna lub małżeństwo (kościelna definicja małżeństwa — zob. s. 205-208). Osoby te powinny stanowić wzór silnych i rozwijających się kontaktów rodzinnych i wykazywać szczerą chęć działania na rzecz dobra wszystkich rodzin. W celu osiągnięcia najwyższej skuteczności, konieczne jest, aby liderzy oddziału rodziny rozumieli Boży zbawczy plan odbudowania złamanych w wyniku grzechu więzi. Ważne jest także, aby potrafili zachować w tajemnicy powierzone im w zaufaniu informacje oraz wiedzieli, kiedy i w jaki sposób zachęcać osoby znajdujące się w sytuacjach krytycznych do korzystania z profesjonalnego poradnictwa.

Komitet oddziału rodziny. Rada zboru może powołać komitet rodziny prowadzony przez lidera/liderów oddziału rodziny.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych w tej służbie materiałów zob. „Uwagi”, s. 236.

Oddział zdrowia

Kościół przyjmuje na siebie odpowiedzialność za przedstawienie Chrystusa światu i wierzy, że obejmuje to moralny obowiązek zachowania godności człowieka poprzez osiągnięcie optymalnego poziomu zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego.

Odpowiedzialność ta — poza służbą dla chorych — obejmuje profilaktykę realizowaną poprzez skuteczną edukację zdrowotną, a także promowanie optymalnego zdrowia, wolnego od tytoniu, alkoholu, innych uzależnień i pokarmów nieczystych. Tam, gdzie jest to możliwe, należy zachęcać członków do praktykowania diety wegetariańskiej.

Kierownik oddziału zdrowia. Dla planowania i realizowania efektywnego programu w zborze konieczny jest wybór kierownika oddziału zdrowia. Powinien on być zainteresowany propagowaniem standardów Kościoła w zakresie zdrowego stylu życia zarówno wśród wiernych, jak i w środowisku zewnętrznym, poprzez prowadzone programy kościelne o tej tematyce. Kierownik powinien sprawdzać [różne] programy i informacje pod kątem ich zgodności z ideami i filozofią Kościoła oraz wykorzystać je jako skuteczne narzędzia w świadczeniu.

Zborowy komitet oddziału zdrowia. Jeśli istnieje taka potrzeba, można powołać komitet oddziału zdrowia. Zadaniem jego jest prowadzenie członków zboru i innych zainteresowanych na drogę zdrowego życia, a także pomoc w pracy zdobywania ludzi poprzez odpowiedni program na temat zdrowia i wstrzemięźliwości z położeniem nacisku na sprawy duchowe. Komitet oddziału zdrowia opracowuje we współpracy z oddziałem ewangelizacji plan pracy obejmujący takie programy, jak: odwykówki dla palaczy, szkoły gotowania, szkoły zdrowego życia, seminaria antystresowe itp. Pastor, jeśli nie pełni funkcji przewodniczącego komitetu, powinien być jego członkiem z urzędu.

Służba na rzecz zdrowia i wstrzemięźliwości. W niektórych miejscach oddziały zdrowia czy stowarzyszenia wstrzemięźliwości mogą być powoływane jako odrębne organizacje Kościoła. Diecezjalny dyrektor Sekretariatu Zdrowia powinien koordynować powołanie takiej jednostki.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów w tej służbie zob. „Uwagi”, s. 236-237.

Oddział muzyki

Wybór kierowników muzycznych. Zbór powinien z wielką troską podchodzić do kwestii wyboru kierowników muzycznych, powołując tylko tych, którzy są w pełni poświęceni sprawie Pańskiej, a ich wybór muzyki na nabożeństwa i wszelkie spotkania jest właściwy. Na nasze nabożeństwa nigdy nie powinna być wprowadzana muzyka świecka lub wątpliwej natury.

Kierownicy muzyczni winni ściśle współpracować z pastorem i starszymi zboru, aby wybór pieśni i muzyki harmonizował z tematem kazania. Kierownik muzyczny podlega pastorowi lub starszym zboru i nie może działać niezależnie. Kierownik powinien się ich radzić nie tylko w kwestii doboru muzyki, ale także doboru wykonawców.

Dobór osób występujących. Muzyka sakralna stanowi ważną część nabożeństwa. Zbór powinien wybierać na członków chóru i muzyków osoby właściwie reprezentujące zasady wyznawane przez Kościół. Osoby takie powinny być członkami Kościoła, szkoły sobotniej lub Stowarzyszenia Młodzieży Adventystycznej. Ponieważ podczas trwania nabożeństwa zajmują mocno wyeksponowane miejsce, powinni być wzorem skromności i przyzwoitości, jeśli chodzi o wygląd i ubiór. Kwestię, czy chór powinien nosić jednolity strój, pozostawia się decyzji zboru.

Zbory mogą posiadać różnorodne chóry. Chór dziecięcy jest środkiem wychowania duchowego jednoczącym rodzinę zborową oraz może być użyteczny w działaniach misyjnych.

Oddział spraw publicznych i wolności religijnej

Oddział spraw publicznych i wolności religijnej zajmuje się promowaniem i przestrzeganiem wolności religijnej, ze szczególnym uwzględnieniem wolności sumienia [i wyznania]. Pojęcie wolności religijnej obejmuje ludzkie prawo do przyjmowania i wyznawania religii, zgodnie z własnym upodobaniem, do zmiany przekonań religijnych zgodnie z własnym sumieniem oraz praktykowania swojej religii ze współwyznawcami indywidualnie lub zbiorowo, prywatnie lub publicznie, poprzez uczestnictwo w nabożeństwach, świętach, praktykach, świadczeniu i nauczaniu. Zobowiązuje to także do uszanowania takich samych praw innych ludzi.

Kierownik oddziału spraw publicznych i wolności religijnej w zborze. Powołany przez zbor kierownik oddziału spraw publicznych i wolności religijnej działa i współpracuje z pastorem i dyrektorem diecezjalnego czy unijnego [na szczeblu Zarządu Kościoła] Sekretariatu Spraw Publicznych i Wolności Religijnej. Osoba taka powinna charakteryzować się pozytywnym wpływem duchowym, umiejętnością występowania na forum publicznym, zainteresowaniem sprawami publicznymi, umiejętnością prowadzenia korespondencji oraz troską o ochronę wolności ludu Bożego.

Stowarzyszenie wolności religijnej. Każdy zbor uważany jest za nieformalne stowarzyszenie wolności religijnej, a każdy wyznawca automatycznie za członka tego stowarzyszenia. Pastor lub starszy zboru jest przewodniczącym stowarzyszenia na terenie zboru.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów w tej służbie zob. „Uwagi”, s. 237.

Oddział kolportażu literatury

Oddział kolportażu literatury służy promowaniu i koordynowaniu zborowej pracy kolporterskiej pod kierownictwem komitetu do spraw kolportażu i odpowiedniej organizacji zajmującej się tymi sprawami na danym terytorium. Oddział pomaga innym oddziałom w promowaniu, sprzedaży i dystrybucji prenumerowanych czasopism i innej literatury ewangelizacyjnej. Współpracuje z pastorem i innymi oddziałami w układaniu planów systematycznego angażowania członków zboru do kolportowania literatury.

„Jest wiele miejsc, gdzie ludzie nie usłyszą głosu kaznodziei, miejsc, do których można dotrzeć tylko poprzez nasze publikacje — książki, czasopisma i traktaty, wypełnione prawdami biblijnymi, jakich ludzie potrzebują” (*Colporteur Ministry*, s. 4; por. *Służba kolporterska*, s. 14).

Misją oddziału kolportażu literatury jest ewangelizacja i duchowe karmienie wyznawców. Ellen White zachęcała członków do „sprzedaży lub roznoszenia literatury” (*Colporteur Ministry*, s. 91; por. *Służba kolporterska*, s. 101).

Sprzedaż literatury przez kolporterów. „Bóg wzywa pracowników ze wszystkich naszych zborów, by wstępowali do Jego służby jako kolporterzy” (*Colporteur Ministry*, s. 20; por. *Służba kolporterska*, s. 29).

Rozdawanie literatury przez członków zboru. „Niechaj każdy wyznawca rozpowszechnia broszury, ulotki i książki zawierające poselstwo na obecny czas” (*Colporteur Ministry*, s. 20; por. *Służba kolporterska*, s. 30).

Koordynator kolportażu literatury. Koordynator kolportażu wybierany jest przez zbor, w celu prowadzenia działalności ewangelizacyjnej zboru przy pomocy literatury.

Komitet kolportażu. Komitet kolportażu wyznacza rada zboru i nim kieruje. Jego przewodniczącym jest koordynator kolportażu. Pastor, kierownik oddziału ewangelizacji i jego sekretarz są z urzędu członkami tego komitetu. Członkowie komitetu powinni wykazać się zainteresowaniem ewangelizacją za pomocą literatury oraz doświadczeniem.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów informacyjnych i szkoleniowych do tej służby zob. „Uwagi”, s. 237.

Oddział szkoły sobotniej i oddział ewangelizacji

Szkoła sobotnia

Szkoła sobotnia jest podstawowym systemem edukacji religii w Kościele i ma cztery cele: (1) studium Pisma Świętego, (2) wspólnotę, (3) zewnętrzną działalność ewangelizacyjną oraz (4) zaangażowanie w misję ogólnoswiatową Kościoła. Sekretariat Szkoły Sobotniej przy Generalnej Konferencji rozpowszechnia we współpracy z Sekretariatem Misji podręcznik do studium w szkole sobotniej dla wszystkich grup wiekowych, dostarcza przygotowane programy dostosowane do różnych kultur, przygotowuje materiały i szkolenia dla nauczycieli szkoły sobotniej, a także promuje zbieranie darów przeznaczonych na misję światową.

„Szkoła sobotnia stanowi ważną gałąź pracy misyjnej nie tylko dlatego, że przekazuje ludziom młodym i starszym znajomość Słowa Bożego, ale ponieważ rozbudza w nich miłość do świętych prawd i pragnienie studiowania ich dla siebie. A ponad wszystko uczy ich, jak regulować życie świętymi naukami” (*Counsels on Sabbath School Work*, s. 10-11).

„Szkoła sobotnia, jeżeli jest właściwie prowadzona, stanowi jedno z wielkich narzędzi Boga w przyprowadzaniu ludzi do znajomości prawdy” (*Counsels on Sabbath School Work*, s. 115).

Urzednicy komitetu szkoły sobotniej. Zbór wybiera urzedników i czlonków komitetu szkoły sobotniej. Oto lista urzedników, których wybiera zbór: kierownik, jego zastępcza lub zastępcy; sekretarz, jego zastępcza lub zastępcy; kierownicy i zastępcy poszczególnych działów szkoły sobotniej, jak dział dorosłych i inne działy³²; koordynator szkółki dziecięcej, kierownik wakacyjnej szkoły biblijnej oraz sekretarz do spraw inwestycji.

Urzednicy, nauczyciele i wszyscy czlonkowie szkoły sobotniej, powinni współpracować z pozostałymi oddziałami zboru w różnych rodzajach działalności ewangelizacyjnej i pracy, zmierzającej do ratowania dusz, jak również w realizowaniu ewangelizacyjnego programu samej szkoły sobotniej przez prowadzenie klas szkoły sobotniej, a także organizacji szczególnych dni oraz prowadzenia poszczególnych działów szkoły sobotniej.

Komitet szkoły sobotniej stanowi ciało administracyjne oddziału szkoły sobotniej. Składa się on z następujących urzedników: kierownika oddziału szkoły sobotniej (który jednocześnie jest przewodniczącym komitetu), zastępcy (lub zastępców) kierownika, sekretarza (który służy jako sekretarz komitetu), jego zastępców, kierowników poszczególnych działów szkoły sobotniej, kierownika oddziału ewangelizacji, koordynatora szkółki sobotniej dzieci i/lub kierownika wakacyjnej szkoły biblijnej, starszego zboru (wyznaczonego przez radę zboru lub radę starszych zboru) oraz pastora.

Zaraz po dokonaniu wyboru urzedników, kierownik oddziału szkoły sobotniej powinien zwołać posiedzenie komitetu szkoły sobotniej, aby wyznaczyć w zależności od potrzeb osoby odpowiedzialne za poszczególne działy, które jednak nie wchodzą w skład komitetu szkoły sobotniej. Może to dotyczyć zastępców kierowników poszczególnych działów, ich sekretarzy, kierowników muzycznych, pianistów, organizatorów oraz osoby witające przybyłych.

---

³² Na przykład domowa szkoła sobotnia, szkoła sobotnia dla gości, klasy językowe czy narodowościowe.

Oprócz wyżej wymienionych urzędników, komitet szkoły sobotniej bada potrzeby wszystkich działów i wyznacza nauczycieli, których później zatwierdza rada zboru. Ze względu na konieczność utrzymania integralności nauczanych prawd oraz utrzymania wysokiej jakości nauczania należy przywiązywać wielką wagę do wyboru nauczycieli szkoły sobotniej, szczególnie w przypadku doboru nauczyciela dla dzieci — tu doradza się konsultowanie sprawy z kierownikami poszczególnych działów szkoły sobotniej. Wszyscy nauczyciele winni być pełnoprawnymi członkami zboru.

Komitet szkoły sobotniej ponosi odpowiedzialność za właściwe funkcjonowanie całego oddziału szkoły sobotniej poprzez kierownictwo swego przewodniczącego, kierownika szkoły sobotniej. Komitet ten powinien obradować według potrzeb, w celu właściwej koordynacji programu działania wszystkich działów szkoły. Powinien także zadbać, by pomoce dydaktyczne i materiały, w tym także przygotowany przez Generalną Konferencję kwartalnik „Lekcje Biblijne”, zostały sprowadzone do zboru we właściwej ilości i na czas.

Kierownik i inni urzędnicy oddziału szkoły sobotniej. Kierownik oddziału szkoły sobotniej jest jej najważniejszym urzędnikiem. Niezwłocznie po wyborze powinien przystąpić do opracowania planu działalności i rozwoju szkoły, tak aby zapewnić jej bezproblemowe funkcjonowanie. Powinien zapoznać się z założeniami i planami zarówno Sekretariatu Szkoły Sobotniej przy diecezji, jak i zborowego komitetu szkoły sobotniej, i je wdrażać. Zbór może powołać więcej niż jednego kierownika oddziału szkoły sobotniej.

Sekretarz szkoły sobotniej powinien zaraz po ostatniej sobocie kwartału przygotowywać sprawozdanie kwartalne³³ i wysłać je na stosownym formularzu przed upływem terminu do dyrektorów diecezjalnych Sekretariatów Szkoły Sobotniej i Ewangelizacji. Powinien także umieścić kopię każdego sprawozdania w specjalnie na ten cel przeznaczo-

---

³³ W Polsce obowiązek ten należy do sekretarza zboru.

nym segregatorze, przekazać ją także kierownikowi szkoły sobotniej i pastorowi oraz przedstawić na zebraniu zborowym.

Sekretarz do spraw inwestycji promuje wszelkie plany związane ze wspieraniem ogólnoswiatowej misji³⁴. Zachęca do takich działań wszystkie działy szkoły sobotniej, informując wszystkich członków o postępach przedsięwzięć.

Kierownik wakacyjnej szkoły biblijnej kieruje organizacją, promowaniem i rozpoczęciem tej formy ewangelizacji. Zbór może złożyć tę odpowiedzialność na koordynatora oddziału dzieci.

Komitet szkoły sobotniej może wyznaczyć kierownika muzycznego, aby odpowiadał za muzykę w ramach szkoły, w konsultacji z kierownictwem tego oddziału. Jako wyraz naszej czci, muzyka powinna wielbić Boga. Osoby śpiewające i inni muzycy powinni być dobierani z wielką uwagą i według tych samych standardów co liderzy odpowiedzialni za pozostałe części szkoły sobotniej (zob. s. 120, 199). Komitet może również wybrać pianistów i organistów dla potrzeb oddziałów szkoły sobotniej.

Kierownicy oddziału szkoły sobotniej. Rada zboru dokonuje wyboru kierownika każdego oddziału szkoły sobotniej. Komitet szkoły sobotniej, jeśli istnieje taka potrzeba, może powołać zastępców kierowników. Więcej informacji na temat poszczególnych działów szkoły sobotniej według przedziału wiekowego, od członków początkujących aż po dorosłych, i filii szkoły sobotniej służącej osobom niezdolnym do brania udział w szkole sobotniej [w zborze] — można uzyskać w *Sabbath School Handbook* [Podręcznik szkoły sobotniej], jaki można nabyć poprzez wydawnictwo lub diecezję.

Nauczyciele szkoły sobotniej. Wszyscy nauczyciele szkoły sobotniej są wybierani przez komitet szkoły sobotniej i zatwierdzani przez radę zboru. Osoby te powinny się cechować zdolnością nauczania i być otwarte na dalsze kształcenie swych umiejętności. Powinny pil-

³⁴ W Polsce tę rolę pełni zazwyczaj skarbnik zboru.

nie przygotowywać się do lekcji, być zawsze obecnymi i punktualnymi i świecić przykładem w codziennym studiowaniu lekcji.

Komitet ze szczególną troską powinien dobierać nauczycieli dla dzieci i młodzieży. Powinny to być osoby, które interesują się dziećmi i młodzieżą w danym przedziale wiekowym i potrafią wyjść naprzeciw ich potrzebom. Wszyscy nauczyciele dzieci muszą spełnić obowiązujące wymogi prawne i kościelne — posiadać nieskazitelną opinię na temat ich dotychczasowej pracy z dziećmi oraz przedstawić odpowiednie dokumenty. Przywódcy zborów powinni pozostawać w kontakcie z diecezją, której zadaniem jest dostarczenie informacji dotyczących wyżej wymienionych wymogów. Należy zachęcać wszystkich nauczycieli do uczestnictwa w kursach szkoleniowych, prowadzonych przez diecezjalny Sekretariat Szkoły Sobotniej.

Każda zborowa szkoła sobotnia powinna organizować cotygodniowe spotkanie nauczycieli.

Zdając sobie sprawę z tego, że „tylko ci, którzy obwarowali swe umysły prawdami Biblii, ostaną się w ostatnim wielkim konflikcie” (*The Great Controversy*, s. 593-594; por. *Wielki bój*, s. 411), kierownictwo szkoły sobotniej powinno zdecydowanie zachęcać do systematycznego studiowania Biblii. Podręcznik „Lekcje Biblijne” służy zachęcaniu do codziennego karmienia się Słowem Bożym, co wzmacnia jedność w Kościele. Każdy wyznawca powinien mieć dostęp do materiałów lekcji szkoły sobotniej odpowiednich dla jego wieku, wydanych przez Generalną Konferencję. Podobnie nauczyciele szkoły sobotniej powinni mieć dostęp do pomocy wydanych przez różne oddziały Sekretariatu Szkoły Sobotniej przy Generalnej Konferencji.

Nauczyciele powinni mieć co najmniej trzydzieści minut na przeprowadzenie lekcji.

Dary szkoły sobotniej. Sekretarz szkoły sobotniej powinien skrupulatnie odnotować sumę wszystkich darów zebranych podczas szkoły sobotniej i jak najszybciej przekazać je skarbnikowi. Gdy zbierane są dary w każdym z oddziałów szkoły sobotniej, należy je dodać do stałych darów szkoły sobotniej.

Wiele zborów praktykuje pokrywanie kosztów szkoły sobotniej z zebranych podczas jej trwania darów. Poza tymi kosztami, wszystkie dary szkoły sobotniej są przeznaczone na wsparcie pracy misyjnej na całym świecie i muszą w całości zostać przekazane przez skarbnika zboru do diecezji. Fundusze te obejmują regularne, cotygodniowe dary szkoły sobotniej, dary „trzynastej soboty”, dary na inwestycje szkoły sobotniej, a także dary żniwno-dziękczynne. Wszystkie te dary powinny być odnotowane jako oddzielne fundusze w finansowym systemie Kościoła. Fundusze misyjne są rozdzielane według obowiązujących w Kościele przepisów. Nie mogą one pozostawać w zborze lub diecezji.

Gdy stosowany jest kalendarz darów, nie należy zbierać łącznie darów na pokrycie kosztów szkoły sobotniej oraz darów na misję, a następnie dzielić ich według jakiejś uzgodnionej formuły czy procentu. Dary mogą być połączone w jednej kolekcji, gdy zbor działa według zatwierdzonego przez wydział planu zbierania darów³⁵.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów informacyjnych i szkoleniowych do tej służby zob. „Uwagi”, s. 237-238.

Oddział ewangelizacji

Oddział ewangelizacji dostarcza środków i materiałów niezbędnych do prowadzenia pracy ewangelizacyjnej przez wyznawców, w tym pastorów i urzędników zborowych, oraz szkoli ich w celu zjednoczenia wszystkich wysiłków mających na celu zdobywanie dusz dla Chrystusa. Odpowiada również za tworzenie odpowiednich programów dla tych, którzy są w potrzebie.

Komitet oddziału ewangelizacji. Komitet oddziału ewangelizacji koordynuje działania ewangelizacyjne zboru i działa pod kierownictwem rady zboru. Komitet ten powinien spotykać się przynajmniej

---

³⁵ Szczegóły określa instrukcja skarbnika Kościoła wysłana do zborów.

raz w miesiącu. Składa się z następujących osób: pastora, starszego zboru, skarbnika i kierowników innych oddziałów i służb pomocniczych zboru. Komitet oddziału ewangelizacji może powoływać mniejsze komitety do poszczególnych zadań. Składają one sprawozdania ze swej działalności komitetowi oddziału ewangelizacji. Komitet oddziału ewangelizacji i kierownik oddziału są odpowiedzialni również za tworzenie małych grup w zborze.

Urzędnicy oddziału ewangelizacji. Zbór wybiera urzędników oddziału ewangelizacji, w tym kierownika, jego zastępców (jeśli istnieje taka potrzeba) i sekretarza.

Kierownik oddziału ewangelizacji powoływany jest w celu organizowania działalności ewangelizacyjnej zboru i prowadzenia szkoleń dla wyznawców. Jest także przewodniczącym komitetu ewangelizacyjnego w zborze. Jego obowiązkiem jest składanie comiesięcznych sprawozdań podczas specjalnych nabożeństw misyjnych³⁶ i regularnych [sprawozdawczych] zebrań zborowych. Zbór może wyznaczyć zastępców kierownika oddziału ewangelizacji, którzy koordynować będą pracę Korespondencyjnej Szkoły Biblijnej, ewangelizację biblijną, kolportaż literatury, zbiórki darów (czy też apelowanie o pozyskiwanie środków), działanie małych grup, szkolenie wyznawców i prowadzenie innych programów ewangelizacyjnych.

Sekretarz oddziału ewangelizacji jest przedstawicielem wydawnictwa w zborze i wszystkich oddziałach zboru. Współpracuje także z kierownikiem oddziału ewangelizacji w rozwoju ewangelizacyjnej działalności zboru.

Adwentystyczna Organizacja Mężczyzn. Adwentystyczna Organizacja Mężczyzn jest komórką pomocniczą współpracującą z oddziałem ewangelizacji. Skupia się na przygotowaniu do wygłaszania kazań [publicznych wystąpień] oraz służby w więzieniach i dla społeczeństwa.

---

³⁶ W Polsce nie jest to praktykowane. Można do tego wykorzystać apel misyjny.

Koordynator szkoły biblijnej. Koordynator szkoły biblijnej wybierany jest w celu organizowania i koordynowania działań nastawionych na docieranie do lokalnej społeczności poprzez szkołę biblijną. Koordynator szkoły biblijnej powinien ściśle współpracować z pastorem, opiekunem katechumenatu oraz kierownikiem oddziału ewangelizacji.

Kierownik Adwentystycznych Służb Społecznych lub Stowarzyszenia „Tabita”. Zbór wybiera kierownika Adwentystycznych Służb Społecznych lub Stowarzyszenia „Tabita”³⁷, jego zastępców (jeśli jest taka potrzeba) i sekretarza-skarbnika. W niektórych miejscach ten dział służby znany jest pod nazwą „Stowarzyszenie Tabita” (zob. „Uwagi”, s. 238). Organizacja ta zajmuje się gromadzeniem i przygotowywaniem odzieży, żywności i innych produktów przeznaczonych dla osób w potrzebie. Współpracuje ściśle z Adwentystyczną Organizacją Mężczyzn, diakonami, diakonisami i innymi oddziałami kościelnymi. Adwentystyczne Służby Społeczne lub Stowarzyszenie „Tabita” zajmuje się jednak czymś więcej niż tylko udzielaniem materialnej pomocy. Koncentruje się na zidentyfikowaniu potrzeb i właściwej reakcji w celu ich zaspokojenia. Przykładem jest prowadzenie seminariów o charakterze edukacyjnym, działania służące społeczeństwu, odwiedziny, doradztwo i inne czynności odpowiadające potrzebom lokalnej społeczności.

Kierownik Adwentystycznych Służb Społecznych lub Stowarzyszenia „Tabita” jest członkiem oddziału ewangelizacji i rady zboru. Jeżeli zbór prowadzi punkt pomocy dla lokalnej społeczności, zarządza nim komitet oddziału ewangelizacji. Komitet powołuje kierownika punktu, który z urzędu zasiada w komitecie oraz w radzie zboru.

Służba na rzecz niepełnosprawnych. Służba ta działa pod kierownictwem komitetu oddziału ewangelizacji i ma za zadanie tworzenie programów dla osób niepełnosprawnych zarówno w Kościele, jak i poza nim. Należy w tym celu przygotować programy ewangelizacyjne,

³⁷ W Polsce odpowiednikiem jest kierownik filii ChSch.

wskazać i zalecić wykonanie prac budowlanych i wyposażeniowych, aby ułatwić funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w zborze, wskazać możliwe rozwiązania problemów związanych z transportem tych osób oraz wskazać sposoby zaangażowania ich w działalność zboru.

Koordinator służby na rzecz niepełnosprawnych służy jako łącznik z organizacjami specjalizującymi się w pomocy osobom niepełnosprawnym oraz promuje ich działania³⁸.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów informacyjnych i szkoleniowych do tej służby zob. „Uwagi”, s. 238.

Oddział szafarstwa

Celem oddziału szafarstwa jest zachęcanie wyznawców, by odpowiedzieli na Bożą łaskę, poświęcając Bogu wszystko, co posiadają. Odpowiedzialność, jaka wynika z właściwego szafarstwa, nie odnosi się jedynie do pieniędzy. Obejmuje ona między innymi troskę o zdrowie fizyczne i psychiczne, właściwe rozporządzanie czasem, umiejętnościami, darami duchowymi, relacje z innymi ludźmi i wpływ na nich, właściwy język, troskę o środowisko i wszelkie dobra materialne. Oddział wspiera wyznawców w wysiłkach, aby współpracując z Bogiem, mogli wykorzystać we właściwy sposób wszystkie otrzymane od Niego dary i środki.

Kiedy Duch Święty weźmie w posiadanie życie człowieka „Ci, których serce wypełnia miłość Chrystusa, podążą za przykładem Tego, który dla nas stał się biedny, abyśmy przez Jego ubóstwo stali się bogaci. Pieniądze, czas, wpływy — wszystkie dary, które otrzymali z Bożej ręki, będą traktować wyłącznie jako środki służące głoszeniu ewangelii” (*Testimonies*, t. 4, s. 475)

---

38 Jedną z takich organizacji jest na przykład Polski Czerwony Krzyż.

Kierownik oddziału szafarstwa. Kierownik oddziału szafarstwa powinien żyć według zasad chrześcijańskiego szafarstwa i posiadać zrozumienie duchowej oraz finansowej strony służby Kościoła. Ma on działać w porozumieniu z dyrektorem Sekretariatu Szafarstwa w diecezji, miejscowym pastorem i radą zboru. Jego rolą jest też pośrednictwo między diecezjalnym Sekretariatem Szafarstwa a zborom.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów informacyjnych i szkoleniowych do tej służby zob. „Uwagi”, s. 239.

Oddział misji kobiet

Oddział misji kobiet wspiera i zachęca kobiety w ich uczniostwie i członkostwie Kościoła oraz w podejmowaniu wyzwań towarzyszących ich codziennemu naśladowaniu Jezusa Chrystusa. Misją oddziału misji kobiet jest pobudzenie ich do duchowego wzrostu i odnowy; potwierdzenie faktu, że kobiety stanowią bezcenny dar dla Kościoła ze względu na to, iż są tak samo obiektem stworzenia i zbawienia; wyposażanie ich we wszystko, co potrzebne do podjęcia działań w Kościele i zaferowanie spojrzenia na Kościół z perspektywy kobiety; zaspokajanie szerokiego spektrum potrzeb kobiet, szczególnie w kontekście ich przynależności i reprezentowania wielokulturowego i wieloetnicznego społeczeństwa; współpraca z innymi oddziałami w celu poprawy misji kobiet i na rzecz kobiet; budowanie dobrych relacji pomiędzy kobietami, aby zachęcić je do wzajemnego wspierania się i kreatywnej wymiany pomysłów; tworzenie możliwości i nowych sposobów zaangażowania się w pracę zboru oraz wykorzystania posiadanych darów duchowych w głoszeniu ewangelii w ramach globalnej misji Kościoła.

Kierownik i komitet oddziału misji kobiet. Powołany kierownik oddziału misji kobiet rozwija szczególne rodzaje działań na rzecz kobiet i wyposaża je do służby. Przewodniczy również komitetowi od-

działu misji kobiet i dba o propagowanie i wdrażanie idei i planów mających na celu jak największy udział i wkład kobiet w misję Kościoła.

Kierownik pomaga komitetowi we włączaniu działań integracyjnych i programów dla kobiet w ogólny program Kościoła. Informuje także zbor o wkładzie i zaangażowaniu kobiet w służbę zboru. Współpracuje z diecezjalnym dyrektorem Sekretariatu Misji Kobiet w przeprowadzaniu szkoleń i dostarczaniu niezbędnych materiałów. Kierownik oddziału misji kobiet powinna być wrażliwą i troskliwą kobietą rozumiejącą trudy misji kobiet. Powinna cechować ją zrównoważona perspektywa i umiejętność zachęcania i wzmacniania kobiet w rozwijaniu ich darów duchowych, a także dobra współpraca z kobietami w zborze, pastorem i radą zboru.

Zadaniem komitetu oddziału misji kobiet jest tworzenie i rozwijanie misji kobiet w zborze. Komitet powinien składać się z osób zainteresowanych szerokim wachlarzem kobiecych potrzeb i ich służbą, a także obdarzonych różnorodnymi talentami i doświadczeniem.

Materiały. W celu uzyskania informacji na temat dostępnych materiałów informacyjnych i szkoleniowych do tej służby — zob. „Uwagi”, s. 170.

Oddział młodzieży

Różne organizacje młodzieżowe w zborze powinny ściśle współpracować z diecezjalnym Sekretariatem Młodzieży.

Oddział młodzieży adwentystycznej (OMA) [*Adventist Youth Ministries* (AYM)]. Kościół wykonuje pracę dla młodzieży i z młodzieżą poprzez OMA. W jego ramach młodzież, we współpracy z szeroko rozumianą społecznością Kościoła, pracuje wspólnie nad rozwijaniem służby mającej na celu wzrost duchowy, psychiczny i fizyczny, tworzenie chrześcijańskich więzi społecznych i tworzenie aktywizującego programu ewangelizacyjnego wspierającego plany ewangelizacyj-

ne zboru. Celem OMA powinno być zaangażowanie całej młodzieży w działania prowadzące ją do aktywnego członkostwa w Kościele i uczenia się chrześcijańskiej służby.

Misja OMA — prowadzenie młodych ludzi do zbawczej więzi z Jezusem Chrystusem i pomoc w przyjęciu Jego powołania do ucziostwa. Motto OMA — miłość Chrystusowa ogarnia nas. Cel OMA — zanieść poselstwo adwentu rówieśnikom na całym świecie.

Kościelny program oddziału młodzieży obejmuje następujące trzy kategorie: młodzież młodszą (zuchy [*Adventures*]: od 6 do 9 lat i harcerze [*Pathfinders*]: od 10 do 15 lat), młodzież starszą (harcerze starsi [*Ambassadors*]: od 16 do 21 lat i młodzież pełnoletnia: od 22 lat wzwyż) oraz młodzież studencką: od 16 lat wzwyż³⁹.

Bóg powiedział do Mojżesza: „Niechaj słowa te, które Ja dziś nakazuję, będą w twoim sercu. Będziesz je wpał w twoich synów i będziesz o nich mówił, przebywając w swoim domu, idąc drogą, kładąc się i wstając. Przywiążesz je jako znak do swojej ręki i będą jako przepaska między twoimi oczyma. Wypiszesz je też na odrzwiach twojego domu i na twoich bramach” (Pwt 6,6-9).

Apostoł Paweł dodał: „Niechaj cię nikt nie lekceważy z powodu młodego wieku; ale bądź dla wierzących wzorem w postępowaniu, w miłości, w wierze, w czystości” (1 Tm 4,12).

„Mamy dziś całe zastępy młodzieży, która może wykonać olbrzymie dzieło, jeżeli się nią pokieruje w sposób właściwy i zachęci do działania (...). Chcemy, aby Bóg jej błogosławił. Chcemy, aby działała według dobrze przygotowanych planów, by wspomóc pozostałą młodzież” (*General Conference Bulletin*, 29/30 stycznia 1893, s. 24).

³⁹ W Polsce, zgodnie z Regulaminem Związku Harcerstwa Adventystycznego Pathfinder, występuje jeszcze kategoria zuchy młodsze (Klub „Discovery”) obejmująca grupę wiekową do 5 lat włącznie. Dzieci i młodzież niezrzeszeni w ZHA Pathfinder są objęci w zborach opieką oddziału dzieci lub młodzieży (w zależności od wieku). Młodzież od 16 roku życia wzwyż zrzeszona w ZHA Pathfinder należy do harcerzy starszych (Klub „Rover”). W Polsce młodzież pełnoletnia to młodzież, która ukończyła 18 rok życia, zaś młodzież studencka to osoby studiujące po maturze (najczęściej od 19 roku wzwyż).

„Nasza odpowiedzialność za młodzież nie ustaje z chwilą, gdy odda ona swe serce Bogu. Młodzież należy zainteresować sprawami dzieła Bożego i doprowadzić do zrozumienia, że Pan oczekuje od nich zrobienia czegoś dla jego postępu. Nie wystarczy mówić, jak wiele pozostało jeszcze do zrobienia, i nalegać, by młodzi ludzie wzięli udział w pracy. Trzeba nauczyć ich, jak mają pracować dla Mistrza. Trzeba ich przeszkolić, zdyscyplinować i tak wprowadzić w najlepsze metody pozyskiwania dusz dla Chrystusa. Uczcie ich pracować dla duchowego dobra swych rówieśników w sposób cichy i bezpretensjonalny. Wdrażajcie ich systematycznie do prac w różnych działach ewangelizacji, w których mogą uczestniczyć. Trzeba udzielać im pouczeń i pomocy. W ten sposób młodzież nauczy się pracować dla Pana” (*Gospel Workers*, s. 210; por. *Studzy ewangelii*, s. 143).

„Z takim zastępem pracowników, jaki stanowi nasza dobrze wykształcona młodzież, będziemy mogli w wielkim tempie rozprzestrzenić poselstwo o ukrzyżowanym, zmartwychwstałym i wkrótce powracającym Zbawicielu na całym świecie” (*Messages to Young People*, s. 196).

Chociaż jest niezwykle ważne, by w każdym zborze aktywnie działała filia OMA, ważne jest także, aby realizowany przez młodzież program nie był odizolowany od życia całego zboru. Poza aktywnym udziałem młodzieży w życiu jej własnej organizacji, młodzież powinna być włączona w odpowiedzialne kierownictwo na wszystkich płaszczyznach funkcjonowania zboru. Młodzi ludzie mogą na stanowiskach starszych zboru, diakonów i diakonis uczyć się od osób bardziej doświadczonych. „Aby dzieło posuwało się do przodu we wszystkich jego działach, Bogu potrzeba młodocianego wigoru, gorliwości i odwagi. Wybrał młodzież, by przyśpieszyć rozwój swego dzieła. Aby planować z czystym umysłem i realizować plany z odwagą, potrzeba świeżej i niepohamowanej energii. Młodzi ludzie powinni oddać Bogu siły swojej młodości, aby poprzez ćwiczenie swych możliwości, poprzez jasne myśli i żywe działanie mogli oddać Mu chwałę, zaś ludziom zanieść zbawienie” (*Gospel Workers*, s. 67; por. *Studzy ewangelii*, s. 47).

Komitet oddziału młodzieży adwentystycznej. Komitet OMA kieruje ogólnym planowaniem programu działania młodzieży na terenie zboru (zob. s. 175-176). W skład komitetu wchodzi wybrani przez zbor urzędnicy: kierownik młodzieży pełnoletniej, kierownik/koordynator młodzieży studenckiej, drużynowy harcerzy starszych, drużynowy harcerzy, drużynowy zuchów, kierownik oddziału ewangelizacji, kierownik młodzieżowego oddziału szkoły sobotniej, kierownik oddziału dzieci, kierownik oddziału zdrowia, dyrektor szkoły, opiekun młodzieży i pastor. Jeśli w zborze nie zostały powołane odrębne oddziały harcerzy lub harcerzy starszych, komitet OMA do czasu ich powołania włącza te obie grupy wiekowe do oddziału młodzieży starszej.

W tych częściach świata, gdzie nie ma oddziałów harcerzy czy zuchów, do czasu ich zorganizowania komitet OMA planuje odpowiednie działania dla młodzieży młodszej.

Przewodniczącym komitetu OMA jest jego kierownik (poprzednio znany jako dyrektor Stowarzyszenia Młodzieży Adwentystycznej), który jest członkiem rady zboru. Komitet powinien spotykać się, gdy jest to konieczne, aby realizować krótko i dalekosiężne plany w celu wykonywania pomyślnej służby (zob. „Uwagi”, pkt 16, s. 239).

Komitet młodzieży pełnoletniej. Komitet młodzieży pełnoletniej odpowiedzialny jest za działania młodzieży pełnoletniej i współpracuje z komitetem OMA.

Zbor wybiera następujących urzędników oddziału młodzieży pełnoletniej: kierownika, zastępcę kierownika, sekretarza-skarbnika, zastępcę sekretarza-skarbnika, osobę odpowiedzialną za muzykę.

Grupa ta tworzy załączek komitetu młodzieży pełnoletniej, wyznaczając kolejnych urzędników do odpowiednich działań.

Młodzież studencka. Aby wzmocnić oddział młodzieży w zborze, oddział młodzieży studenckiej, we współpracy z adwentystycznym oddziałem studentów uczelni wyższych [*Adventist Ministry to College and University Students* — AMiCUS], kształtuje wizję i planuje strategię

służby i wspierania studentów adwentystycznych w wieku od 16 do ponad 30 lat, którzy kształcą się w instytucjach nieadwentystycznych.

Kierownik/koordynator oddziału młodzieży studenckiej. Kościół może wyznaczyć kierownika/koordynatora oddziału młodzieży studenckiej, aby rozwijał pracę, której celem jest troska o zaspokajanie potrzeb studentów szkół wyższych w instytucjach nieadwentystycznych. Służba ta odbywa się w konsultacji z komitetem OMA.

Harcerze starsi⁴⁰. Drużyna harcerzy starszych oferuje program mający na celu zaspokojenie potrzeb młodzieży w przedziale wieku od 16 do 21 lat. Poprzez swą organizację i strukturę pozwala młodzieży angażować się w lokalne i globalne sprawy Kościoła. Drużyna zorganizowana jest w taki sposób, aby wzmocnić działalność starszej młodzieży i młodych dorosłych w Kościele. Stawia przed nimi wyzwanie, aby doświadczali Chrystusa, a następnie pogłębili z Nim swoje relacje. Pomaga im wykształcić styl życia zbieżny z systemem wierzeń adwentystów dnia siódmego. Zapewnia szkolenia w zakresie rozwijania różnorodnych zainteresowań zawodowych. A także stwarza warunki do zdrowego rozwijania trwałych przyjaźni. Działania te powinny być skoordynowane z wytycznymi diecezji i połączone z działaniami zborowego komitetu OMA.

Komitet harcerzy starszych. Komitet harcerzy starszych odpowiedzialny jest za ich działania i współpracuje z komitetem OMA.

Zbór wybiera następujących urzędników harcerzy starszych: drużynowego, przybocznego, kronikarza, skarbnika, zastępcę kronikarza-skarbnika, osobę odpowiedzialną za muzykę. Grupa ta tworzy komitet harcerzy starszych, który wyznacza kolejnych urzędników do odpowiednich działań.

---

⁴⁰ W polskim Kościele harcerze starsi odpowiadają angielskiemu *Ambassador Club* i obejmują młodzież w wieku powyżej 16 lat.

Harcerze⁴¹. Harcerstwo adwentystyczne zapewnia w Kościele wyjście naprzeciw naturalnej potrzebie doświadczenia przygody i odkrywania świata w kontekście rozwoju duchowego i pozyskiwania dla Chrystusa młodzieży w wieku od 10 do 15 lat. Zajęcia są starannie dopasowane i obejmują aktywność na świeżym powietrzu, poznawanie przyrody, rozwijanie zdolności manualnych, realizowanie hobby czy odkrywanie swojego powołania.

Komitet harcerzy. Drużynowi i przyboczni są wybierani przez zbor (s. 136, 240). Jeśli wybrano dwóch przybocznych, powinny to być osoby obojga płci. Jedna z tych osób może również pełnić funkcję kronikarza i skarbnika. Drużynowy jest członkiem rady zboru i komitetu OMA.

Dodatkowymi działaczami drużyny harcerskiej mogą być instruktorzy różnych sprawności i zastępowi odpowiedzialni za grupę sześciu do ośmiu osób.

Materiały pomocnicze dostępne są u diecezjalnego dyrektora Sekretariatu Młodzieży.

Każda osoba zaangażowana w pracę z nieletnimi musi spełniać standardy i wymogi kościelne oraz prawne — mieć nieskazitelną opinię i odpowiednie uprawnienia. Przywódcy zboru powinni zwrócić się do diecezji o informację, jakie wymogi muszą spełnić osoby pracujące z dziećmi (zob. „Uwagi”, s. 235-236).

Zuchy⁴². Oddział zuchów prowadzi w domach i zborach programy skierowane do rodziców wraz z dziećmi w wieku 6-9 lat. Ich celem jest stymulowanie dziecięcej ciekawości. Programy ten obejmują specyficzne zadania angażujące zarówno rodziców, jak i dziecko w działania rekreacyjne, proste zajęcia manualne, docenianie piękna stworzenia

---

⁴¹ W polskim Kościele harcerze odpowiadają angielskiemu *Pathfinder Club* i obejmują młodzież w wieku 10-15 lat.

⁴² W polskim Kościele zuchy odpowiadają angielskiemu *Adventurer Club*. Ostatnio, po wprowadzeniu *Discovery Club*, zuchy obejmują także oddział zuchów młodszych, to jest dzieci w wieku poniżej 5 lat.

Bożego oraz w inne czynności, które budzą zainteresowanie dzieci w tym wieku. Program kładzie nacisk na sprawy duchowe i przygotowuje dzieci do przejścia do harcerzy, jako kolejnego etapu udziału w życiu zboru.

Komitet zuchów. Drużynowy zuchów oraz osoby bezpośrednio z nim współpracujące [przybocznik] są wybierani przez zbór (zob. s. 136, 240). Dodatkowi działacze powoływani są przez zespół kierujący zuchami. Drużynowy jest członkiem komitetu OMA.

Materiały pomocnicze dostępne są u diecezjalnego dyrektora Sekretariatu Młodzieży.

Każda osoba zaangażowana w pracę z nieletnimi musi spełniać standardy i wymogi kościelne oraz prawne — mieć nieskazitelną opinię i odpowiednie uprawnienia. Przywódcy zboru powinni zwrócić się do diecezji o informację, jakie wymogi muszą spełnić osoby pracujące z dziećmi (zob. „Uwagi”, s. 235-236).

Urzędnicy OMA. Liderzy czterech jednostek oddziału młodzieży adwentystycznej obowiązani są dawać dobry przykład w naśladowaniu Chrystusa, odczuwać brzemień odpowiedzialności za zbawienie innych i зараżać swym entuzjazmem. Aby pomóc w motywowaniu młodzieży do wspólnej pracy i podejmowania odpowiedzialności, liderzy powinni pozostawać na drugim planie, doradzając młodzieży, prowadząc ją, zachęcając i pomagając w zdobywaniu doświadczenia i radowania się z osiągnięć. Liderzy powinni również przeanalizować profil młodzieży w zborze i starać się zaangażować każdą kompetentną osobę w działalność w OMA.

Liderzy powinni pozostawać w kontakcie z pastorem, ze swoimi opiekunami i z diecezjalnym dyrektorem Sekretariatu Młodzieży, wykorzystując każdą możliwość szkolenia się i współpracy ze zbozem i diecezją w prowadzeniu swojego oddziału.

Zastępcy i współpracownicy (jeśli zajdzie potrzeba ich powołania) powinni pomagać liderom i kierownikom oraz wykonywać ich obo-

wiązki w czasie ich nieobecności. Właściwe komitety mogą powierzyć zastępcom i współpracownikom dodatkowe odpowiedzialności.

Sekretarze-skarbnicy sporządzają sprawozdania z działalności swoich oddziałów, przekazują sprawozdania miesięczne diecezjalnemu dyrektorowi Sekretariatu Młodzieży i zachęcają młodzież, aby dzieliła się swoimi doświadczeniami z pracy ewangelizacyjnej podczas nabożeństwa.

Zastępcy sekretarza-skarbnika (jeśli są potrzebni) wykonują wyznaczoną im pracę.

Opiekun OMA. Opiekunem oddziału młodzieży adwentystycznej może być starszy zboru lub inny członek rady zboru rozumiejący cele OMA i życzliwie ustosunkowany do młodzieży i jej udziału w życiu zboru. Osoba taka pełni rolę cennego doradcy. Opiekun służy jako przewodnik i doradca dla urzędników oddziału młodzieży oraz uczestniczy regularnie w posiedzeniach komitetu OMA. Współpracuje też ściśle z liderami oddziału, aby przekazać radzie zboru informacje o potrzebach oddziału młodzieży.

Opiekun powinien być zapoznany z dyrektorem Sekretariatu Młodzieży w diecezji i informować go o zmianach personalnych w gronie urzędników oraz pozostałych sprawach OMA. Wraz z liderami OMA powinien uczestniczyć w szkoleniach młodzieży organizowanych przez diecezję, aby być zorientowanym w sytuacji oddziału młodzieży.

W celu zapewnienia ciągłości pracy opiekun, jeśli to możliwe, powinien pełnić tę funkcję przez okres kilku kadencji.

Każda osoba zaangażowana w pracę z nieletnimi musi spełniać standardy i wymogi kościelne oraz prawne, takie jak nieskazitelna opinia i odpowiednie uprawnienia. Przywódcy zboru powinni zwrócić się do diecezji o informację, jakie wymogi muszą spełnić osoby pracujące z dziećmi (zob. „Uwagi”, s. 235-236).

Materiały. Więcej o materiałach dla oddziałów młodzieży — zob. „Uwagi”, s. 240.

Nabożeństwo wprowadzenia na urząd

Wszyscy nowo wybrani urzędnicy zboru mogą zostać wprowadzeni na urząd podczas nabożeństwa prowadzonego przez pastora posiadającego aktualne uwierzytelnienia. Pod nieobecność pastora uroczystość taką może poprowadzić także starszy zboru, o ile nie dotyczy ona starszych zboru, diakonów i diakonis. Jeżeli zbor organizuje nabożeństwo dla nowo wybranych urzędników zboru, należy włączyć w nie kierowników wszystkich oddziałów i organizacji przyzborowych.

ROZDZIAŁ 9

WYBORY

Ważnym zadaniem jest wybór takich urzędników zboru, którzy będą pełnić swoje obowiązki z modlitwą, powagą i kompetentnie. Rozdział ten określa procedury wyborcze od powołania komitetu nominacyjnego po uzupełnianie wakatów pomiędzy wyborami.

Komitet nominacyjny i procedura wyborcza

W Kościele urzędników wybiera się na okres jednego roku lub dwóch lat (zob. s. 89), poprzez powołany w tym celu komitet nominacyjny. Komitet przedstawia zborowi sprawozdanie ze swoich posiedzeń, a zbor głosuje nad przedstawionymi kandydaturami. Procedura ta daje zborowi możliwość dokładnego przeanalizowania każdej kandydatury jeszcze przed wyborami i pozwala uniknąć elementu współzawodnictwa, który może się pojawić, gdy propozycje składane są publicznie na zgromadzeniu.

Obowiązkiem komitetu nominacyjnego jest staranne przeanalizowanie potrzeb zboru i określenie przydatności wyznawców do pełnienia poszczególnych urzędów. Jest to kolejny powód braku możliwości zgłaszania kandydatur na urzędy zborowe z sali lub w powszechnym głosowaniu tajnym.

Komitet nominacyjny powinien liczyć od pięciu członków w przypadku małego zboru do większej liczby w dużym zborze. Liczbę osób powołanych do komitetu nominacyjnego pozostawia się decyzji każdego zboru po omówieniu sprawy przez radę zboru. Następnie odpo-

wiednie rekomendacje zostają przedłożone zborowi podczas sobotniego nabożeństwa, przy jak najmniejszym nakładzie czasu.

Kiedy i jak wybierać komitet nominacyjny? Komitet nominacyjny należy wybrać na początku kwartału kończącego rok zborowy, natomiast jego sprawozdania powinny zostać przedstawione zborowi przynajmniej na trzy tygodnie przed ostatnią sobotą w roku zborowym.

Wniosek o wybór komitetu nominacyjnego przedstawia zborowi pastor ordynowany lub pastor okręgowy, a w wypadku ich nieobecności — starszy zboru. Zbór wybiera wtedy komitet organizacyjny, który jest odpowiedzialny za wysunięcie propozycji składu komitetu nominacyjnego. Są dwie metody wyboru komitetu organizacyjnego:

1. Poprzez propozycje ustne lub pisemne kandydatów do komitetu wysunięte przez zbór podczas zebrania zborowego. W przypadku propozycji ustnych żaden wyznawca nie może proponować więcej niż jednego kandydata. Niedopuszczalne są próby jednostek czy grupy narzucenia członkom zboru swojego zdania w kwestii składu komitetu. Należy dołożyć wszelkich starań, by skład komitetu był reprezentatywny dla całego zboru. Powinno się unikać jakichkolwiek przejawów agitacji lub propagandy. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczy pastor lub pastor okręgowy. W razie gdy pastor lub pastor okręgowy nie zostali jeszcze wyznaczeni do służby w danym zborze, przewodniczącego tego komitetu wyznacza rada zboru spośród członków komitetu. Komitet organizacyjny powinien przewyższać liczebnie radę zboru o pięć do siedmiu osób.
2. Poprzez uchwałę zboru przekazującą kompetencje komitetu organizacyjnego radzie zboru uzupełnionej o pięć do siedmiu osób powołanych przez zbór (zob. pkt 1). Przy zastosowaniu tej metody przewodniczący rady zboru staje się automatycznie przewodniczącym tego komitetu (zob. s. 33).

Jak wygląda cała procedura wyborcza?

1. Zbór wybiera przez głosowanie specjalny komitet organizacyjny, wyłoniony za pomocą jednej z wyżej wymienionych metod.
2. Komitet organizacyjny przedstawia zborowi nazwiska kandydatów do komitetu nominacyjnego, sugerując osobę jego sekretarza. Należy dołożyć wszelkich starań, aby komitet nominacyjny był reprezentatywny dla wszystkich członków zboru.
3. Zbór przez głosowanie wybiera komitet nominacyjny, wyznaczając jego sekretarza.
4. Pastor zboru lub pastor okręgowy jest z urzędu członkiem i przewodniczącym komitetu nominacyjnego. Jeśli jednak pastor lub pastor okręgowy nie przyjmie funkcji przewodniczącego, bądź zborowi nie przydzielono pastora lub pastora okręgowego, komitet organizacyjny proponuje spośród powołanego komitetu nominacyjnego osobę, która będzie jego przewodniczącym.
5. Komitet nominacyjny spotyka się w celu przygotowania listy urzędników zborowych, która zostanie przedstawiona zborowi do przegłosowania.
6. Zbór przez głosowanie wybiera poszczególnych urzędników zboru na czas nadchodzącej kadencji.

Kto może zostać członkiem komitetu nominacyjnego? Do komitetu nominacyjnego powinni być wybierani jedynie wyznawcy posiadający pełny status członkowski i wobec których nie toczy się postępowanie dyscyplinarne. Powinny to być osoby cechujące się umiejętnością trzeźwej oceny sytuacji oraz mające na uwadze dobro i rozwój zboru.

Praca komitetu nominacyjnego. Komitet nominacyjny powinien zostać zwołany przez jego przewodniczącego możliwie jak najszybciej po wyborze. W duchu żarliwej modlitwy powinien przystąpić do pracy nad przygotowaniem listy propozycji wszystkich urzędników zboru. Proponowani kandydaci muszą posiadać pełny status członków zboru, nie może wobec nich toczyć się postępowanie dyscyplinarne i powin-

ni brać aktywny udział w życiu zboru. Propozycje kandydatów na poszczególne urzędy należy przedstawić zborowi podczas nabożeństwa sobotniego lub specjalnie zwołanego zebrania zborowego. W czasie swojej pracy komitet może konsultować swoje propozycje z osobami, posiadającymi wiedzę na temat danego kandydata. Komitet nie ma uprawnień, by wysuwać kandydatury pastorów. Należy to wyłącznie do kompetencji diecezji.

Liczba urzędników branych pod uwagę przez komitet nominacyjny może być różna, w zależności od wielkości zboru. Większy zbór może potrzebować więcej urzędników, mniejszy — mniej. Komitet zajmuje się wszystkimi urzędami kierowniczymi w zborze z wyjątkiem nauczycieli szkoły sobotniej, których proponuje komitet szkoły sobotniej, a zatwierdza rada zboru. Lista wszystkich możliwych urzędów znajduje się w dziale „Uwagi”, s. 240-242.

Komitet nominacyjny ma zdobyć zgodę potencjalnych urzędników. Po sporządzeniu listy kandydatur wywodzących się z wiernych i lojalnych członków zboru — chyba że diecezja zgodzi się na wyjątek (zob. s. 91 — „Zasięg działalności starszych zboru”) — wskazani członkowie komitetu powinni ich o tym fakcie poinformować, aby uzyskać zgodę na kandydowanie.

Członkowie mają prawo zgłosić uwagi do komitetu nominacyjnego. Członkowie pragnący zgłosić zastrzeżenia do kandydatur lub wnieść propozycje do komitetu nominacyjnego powinni otrzymać taką możliwość. Po wniesieniu uwag komitet powinien je rozpatrzyć, a następnie sporządzić dla zboru sprawozdanie ze swej pracy.

Obrazy komitetu nominacyjnego są poufne. Wszystkie rozmowy i dyskusje komitetu mają charakter poufny. Wynoszenie poza komitet jakichkolwiek informacji dotyczących omawianych spraw personalnych, które mają najczęściej charakter osobisty i są delikatne, jest pogwałceniem chrześcijańskiej etyki a ponadto naruszeniem du-

cha złotej reguły miłości. Takie postępowanie jest wystarczającym powodem, by pozbawić członka nieumiejącego dochować tajemnicy prawa do dalszego udziału w pracach komitetu nominacyjnego. Jeżeli powstałaby konieczność przeprowadzenia dodatkowych rozmów poza komitetem, powinien się tym zająć przewodniczący komitetu.

Sprawozdanie komitetu nominacyjnego. Sprawozdanie komitetu nominacyjnego przedkłada się całemu zborowi, a nie radzie zboru. W tym zakresie rada nie posiada żadnych uprawnień. Sprawozdanie należy przedstawić zborowi podczas nabożeństwa sobotniego lub na specjalnie zwołanym zebraniu zborowym.

Gdy wiadomo, że komitet nominacyjny przygotowany jest do złożenia sprawozdania ze swoich obrad, należy umożliwić przewodniczącemu zaprezentowanie zborowi propozycji komitetu. Kopia sprawozdania powinna zostać wręczona wszystkim członkom lub też odczytana przez sekretarza komitetu nominacyjnego. Przewodniczący powinien ogłosić, że głosowanie na kandydatury przedstawione w sprawozdaniu odbędzie się za tydzień lub dwa.

W głosowaniu udział wziąć powinni wszyscy członkowie zboru. Wyboru dokonuje się zwykłą większością głosów członków obecnych na zebraniu.

Zastrzeżenia do propozycji komitetu nominacyjnego. Każdy członek zboru ma prawo zgłosić zastrzeżenia do propozycji komitetu nominacyjnego. Wszystkie uwagi powinny być przedstawione komitetowi nominacyjnemu osobiście przed drugim czytaniem sprawozdania przed zbozem, a na spotkanie należy umówić się za pośrednictwem przewodniczącego komitetu lub pastora. Wnoszący zastrzeżenia może to również uczynić podczas drugiego czytania sprawozdania poprzez skierowanie prośby o ponowne wysłanie sprawozdania do komitetu celem dalszego rozważenia, bez dyskusji na forum zboru. Zwykłą procedurą w takiej sytuacji jest przyjęcie uwagi przez przewodniczącego. Jednak jeśli uwaga ta ma charakter wniosku, nie podlega dys-

kusji na forum zboru, a o jej przyjęciu decyduje głosowanie zwykłą większością głosów. Przewodniczący komitetu powinien wtedy ogłosić termin i miejsce kolejnego spotkania komitetu, dając tym samym możliwość wysłuchania wszelkich uwag. Osoba czy osoby zgłaszające zastrzeżenia powinny w celu przedłożenia swych uwag przybyć na posiedzenie komitetu. Jeżeli doszło do przerwania wyborów z powodu zgłoszonych zastrzeżeń, niezgłoszenie się na wskazane spotkanie komitetu osoby, która je wysunęła, należy potraktować jako bardzo poważne uchybienie.

Po należytym rozważeniu wniesionych zastrzeżeń komitet wyraża swoją opinię co do tego, czy jakakolwiek zmiana jest uzasadniona, i przedkłada zborowi wniosek na zebraniu zborowym. Gdy sprawozdanie zostanie ponownie przedstawione, zbor przystępuje do głosowania nad raportem komitetu.

Nie należy nigdy zgłaszać zastrzeżeń błahych lub bezpodstawnych. Jeżeli istnieją jednak poważne powody zmiany jakiegokolwiek kandydatury, należy je zgłosić.

Wakaty. Jeżeli w trakcie kadencji na którymś z urzędów powstanie wakat z powodu śmierci, przeniesienia, rezygnacji lub z jakiegokolwiek innego powodu, rada zboru powinna zaproponować osobę, która obejmie tę funkcję na pozostały okres kadencji. Propozycję tę należy przedstawić zborowi w celu dokonania wyboru.

Wybór delegatów na zjazd diecezji

Władze diecezji powoływane są w drodze wyborów. Zbory diecezji wybierają delegatów na zjazd diecezji, by reprezentowali je podczas obrad zjazdu. Na zjeździe diecezji dokonuje się wyboru urzędników diecezji, udziela uwierzytelnień i upoważnień (chyba że statut diecezji stanowi, że leży to w kompetencjach rady diecezji), wprowadza się — jeśli to konieczne — poprawki lub zmiany w statucie i innych prze-

pisach diecezji oraz załatwia wszelkie inne sprawy administracyjne. Jednym z najważniejszych zadań zjazdu jest wybór rady diecezji, która funkcjonuje pomiędzy zjazdami. Rada ta, powołana przez przedstawicieli wszystkich zborów diecezji, zarządza sprawami diecezji.

Wybór delegatów. Bożym postanowieniem jest, aby osoby wybrane przez zbor na delegatów były godne zaufania, wypróbowane, doświadczone i umiały argumentować zgodnie z zasadą „od przyczyny do skutku”, ponieważ mają one „wytyczać plany rozwoju dzieła Bożego, które potem zostaną wdrożone w życie” (*Testimonies*, t. 9, s. 262).

Liczbę delegatów każdego zboru na zjazd diecezji określa statut diecezji. Gdy nadchodzi czas wyboru delegatów, pastor lub starszy zboru w porozumieniu z pastorem informuje zbor o takiej konieczności. Można powołać komitet, którego zadaniem będzie wysunięcie kandydatur na delegatów, można też poprosić, aby dokonała tego rada zboru. Niedopuszczalne są jakiegokolwiek formy agitowania i uprawiania polityki. Na delegatów powinni być wybrani wyznawcy obojga płci, znani z pobożności i lojalności, mogący uczestniczyć w obradach zjazdu (zob. s. 102).

Gdy komitet lub rada zboru zakończy swą pracę, należy złożyć zborowi sprawozdanie z listą kandydatów. Następnie zbor dokonuje wyboru delegatów poprzez głosowanie. Żaden urzędnik zboru nie jest z racji piastowanego stanowiska delegatem z urzędu. Po dokonaniu wyboru delegatów sekretarz zboru sporządza listę powołanych delegatów i przesyła ją sekretarzowi diecezji. Delegaci stają się z tą chwilą reprezentantami zboru i razem z delegatami innych zborów diecezji zajmują się wszelkimi sprawami należącymi do kompetencji zjazdu.

Delegaci na Zjazd Kościoła wybierani są przez diecezje, a nie przez zbory. Delegaci na Zjazd Generalnej Konferencji Kościoła wybierani są przez wydziały Generalnej Konferencji i Kościoły krajowe.

Obowiązki delegatów. Delegaci na zjazd diecezji nie reprezentują jedynie interesów zboru lub diecezji. Powinni oni mieć na uwadze do-

bro całego Kościoła i pamiętać, że ponoszą odpowiedzialność za powodzenie działań całego światowego Kościoła. Niedozwolone jest, by delegaci zboru lub diecezji organizowali się w grupy celem połączenia swych głosów. Nie jest też dopuszczalne, aby delegaci dużego zboru lub diecezji uzurpowali sobie prawo do narzucenia kierunku obrad zjazdu. Każdy delegat powinien poddać się prowadzeniu Ducha Świętego i oddać głos zgodnie ze swym przekonaniem. Każdego urzędnika lub działacza zboru czy diecezji, który usiłuje objąć kontrolę nad głosami jakiejś grupy delegatów, należy uznać za osobę nie posiadającą kwalifikacji do sprawowania jakiegokolwiek urzędu.

Odpowiedzialność urzędników diecezji. Zbór nie ma władzy wychodzącej poza obręb jego wspólnoty. Razem z innymi zborami diecezji przekazuje zwierzchnią władzę i odpowiedzialność radzie i urzędnikom diecezji na okres między jej zjazdami. Urzędnicy ci odpowiedzialni są przed całą diecezją, a nie przed którymkolwiek ze zborów.

Rada diecezji. Członków rady diecezji wybiera się w celu reprezentowania interesów dzieła Bożego na terenie całej diecezji. Nie reprezentują oni interesów pojedynczego zboru, okręgu czy którejkolwiek instytucji. Każdy członek powinien odczuwać osobistą odpowiedzialność za rozwój dzieła we wszystkich jego dziedzinach i na wszystkich polach, a decyzje powinien podejmować po uprzednim wnikliwym rozważeniu sprawy i w duchu modlitwy. Rada nie może podejmować decyzji pod kontrolą czy wpływem pojedynczego zboru, grupy lub jednostki.

ROZDZIAŁ 10

NABOŻEŃSTWA I ZEBRANIA ZBORU

Zasady ogólne

Apostoł Jan pisze, że „prawdziwi czciciele będą oddawali Ojcu cześć w duchu i w prawdzie; bo i Ojciec takich szuka, którzy by mu tak cześć oddawali” (J 4,23).

„Choć więc Bóg nie mieszka w świątyniach wykonanych ręką ludzką, to jednak zaszczyca On swą obecnością zgromadzenia swego ludu. Obiecał bowiem, że gdy zejdą się w celu spotkania z Nim, wyznania swych grzechów i gdy jedni będą się modlić za drugich, On spotka się z nimi przez swego Ducha. Ale ci, którzy gromadzą się w tym celu, muszą wyrzec się wszelkiego zła. Jeśli nie uczczą Go w duchu i w prawdzie, w pełni świętego piękna, ich spotkanie odbędzie się na daremno” (*Patriarchs and Kings*, s. 50; por. *Prorocy i królowie*, s. 29-30).

Cel nabożeństw i zebrań zboru. Celem nabożeństw i spotkań zboru jest oddanie Bogu chwały za Jego dzieło stworzenia i za wszystkie korzyści wypływające z Jego zbawienia. Celem jest także głębsze zrozumienie Jego Słowa, nauk i zamierzeń. Jest nim ponadto wzajemna wspólnota w wierze i miłości oraz składanie świadectw o osobistej wierze w odkupieńczą ofiarę Chrystusa na krzyżu. Wreszcie celem nabożeństw i zebrań jest nauka, w jaki sposób wypełniać polecenie ewangelii, abyśmy czynili uczniami ludzi na całym świecie (zob. Mt 28,19.20).

Szacunek dla domu modlitwy. „Dla pokornej i wierzącej duszy dom Boży na ziemi jest bramą niebios. Pieśń chwały, modlitwa i słowa reprezentantów Chrystusa są ustanowionymi przez Boga środkami, by przygotować ludzi do Kościoła znajdującego się w górze, gdzie nie wejdzie nic nieczystego, oraz do wzniosłej służby, jaką będą w nim sprawować.

Ze świętości, jaka towarzyszyła ziemskiej świątyni, chrześcijanie mogą nauczyć się, jak należy poważać miejsce, w którym Pan spotyka się ze Swoim ludem (...). Bóg osobiście nakreślił porządek służby Bożej, podnosząc jej znaczenie ponad wszelkie rzeczy doczesne.

Dom jest świątynią rodziny, a zaciszę komory lub przyrody miejscem osobistego nabożeństwa. Natomiast kościół jako miejsce zgromadzeń jest świątynią dla zboru. Należy ustalić zasady dotyczące czasu, miejsca i sposobu odprawiania nabożeństw. Nie wolno traktować bez troski lub obojętnie tego, co jest święte i co należy do służby Bożej” (*Testimonies*, t. 5, s. 491).

Dzieci trzeba uczyć czci. „Rodzice, starajcie się wszczepiać standardy chrześcijańskie do umysłów waszych dzieci. Pomóżcie im wprowadzić Jezusa do swego życia. Nauczcie je największego szacunku dla domu Bożego i zrozumienia, że do domu Pańskiego wchodzi się ze skruszonym sercem i umysłem opanowanym następującymi myślami: «Bóg tu jest, to Jego dom. Moje myśli muszą być czyste a pobudki święte. Muszę wyzbyć się ze swojego serca wszelkiej pychy, zawiści, zazdrości, złych przypuszczeń wobec innych, nienawiści i chęci do oszustwa, ponieważ mam przebywać w obecności świętego Boga. Oto miejsce, gdzie Bóg spotyka się ze swoim ludem i błogosławi mu. Najwyższy i Najświętszy, zamieszkujący w wieczności, spogląda na mnie, bada moje serce i odczytuje najbardziej utajone myśli i uczynki»” (*Testimonies*, t. 5, s. 494).

Godne zachowanie w miejscu nabożeństw. „Gdy wierni wkraczają do domu modlitwy, powinni uczynić to z godnością i spokojnie zając

swoje miejsca (...). Nie należy pozwalać na rozmowy o codziennych sprawach, szepty i śmiechy w domu modlitwy i to nie tylko w trakcie, ale także przed i po nabożeństwie. Wiernych powinna cechować postawa żarliwej pobożności.

Jeżeli pozostało kilka minut do rozpoczęcia nabożeństwa, należy zachować spokój i nabożne skupienie, przeznaczając ten czas na rozmyślanie i cichą modlitwę zanoszoną w sercu do Boga o to, by nabożeństwo przyniosło duchową korzyść naszym sercom oraz pomogło w pozyskaniu i nawróceniu innych ludzi. Zgromadzeni powinni pamiętać, że w domu Bożym przebywają niebiańscy wysłannicy (...). Jeżeli ludzie, wstępując do domu modlitwy, okazują szczerzy szacunek względem Boga i pamiętają, że znajdują się w Jego obecności, wtedy ciszę wypełni słodka rozmowa serc. Szept, śmiech i rozmowy, które są do przyjęcia gdzie indziej, w domu modlitwy, gdzie wielbi się Boga, nie powinny być aprobowane. Umysł winien przygotować się na słuchanie Słowa Bożego, aby mogło ono objawić się w całej swej mocy i wyrzec właściwy wpływ na serca” (*Testimonies*, t. 5, s. 492).

Gościnność. „Gościnności nie zapominajcie; przez nią bowiem niektórzy, nie wiedząc o tym, aniołów gościli” (Hbr 13,2). W każdym zborze powinno się pielęgnować ducha gościnności — istotny element chrześcijańskiego życia. Nic tak nie niszczy duchowego życia zboru, jak zimna, formalna atmosfera, która całkowicie zabija gościnność i chrześcijańską wspólnotę. Należy wyznaczyć osoby, które będą serdecznie witać gości przybywających na nabożeństwo lub inne spotkania.

Miejsce muzyki w nabożeństwie

Potęga muzyki. „Muzyka może stać się potężną siłą oddziaływania ku dobremu, my jednak nie wykorzystujemy należycie tej strony uwielbienia dla Boga. Śpiew pojawia się zwykle pod wpływem nastroju lub przy szczególnych okazjach. Ponadto osoby, które śpiewają,

czynią to często mechanicznie i bez uczucia, co sprawia, że muzyka nie wywiera należytego wpływu na umysły i serca zebranych. Muzykę powinny cechować piękno, patos i siła. Niechaj głosy wznoszą się ku niebu w pieśniach chwały i poświęcenia. Niechaj wtórują im — jeżeli to możliwe — instrumenty muzyczne i niechaj pełna chwały harmonia płynie ku Bogu jako przyjemna ofiara” (*Testimonies*, t. 4, s. 71).

Należy śpiewać z głębi ducha i ze zrozumieniem. „W dążeniu do pozyskania ludzi wysłannicy Pańscy nie powinni kroczyć drogami tego świata. Gdy organizują spotkania, nie powinni sięgać po śpiewaków ze świata, czy też odwoływać się do przesadnej widowiskowości po to, by wzbudzić zainteresowanie. Czy można oczekiwać, aby osoby, które nie interesują się Słowem Bożym i nigdy nie czytały go ze szczerym pragnieniem zrozumienia jego prawd, mogły śpiewać z głębi ducha i ze zrozumieniem? Czy można oczekiwać, że niebiański chór dołączy swe głosy do muzyki, za którą stoi wyłącznie forma? (...)

Nie powinna śpiewać tylko mała garstka osób. Gdy tylko jest to możliwe, całe zgromadzenie powinno się włączyć do śpiewu” (*Testimonies*, t. 9, s. 143-144).

Kazalnica nie jest trybuną

Kościół nie udziela żadnej osobie prawa do wygłaszania swych osobistych poglądów czy opinii zza kazalnicy. Żaden duchowny, starszy zboru, ani inna osoba nie mają prawa czynić z kazalnicy trybuny dla prezentowania spornych — ich zdaniem — punktów doktryny czy zasad postępowania Kościoła.

„Nowe światło” wśród wyznawców. Jeżeli ktokolwiek z wyznawców uważa, że otrzymał nowe światło, inne, niż ustalone poglądy Kościoła, powinien szukać rady u przywódców odpowiedzialnych za dzieło Boże.

„Tysiące zamaskowanych pokus czyha na tych, którzy posiadają światło prawdy. Jedyną bezpieczną drogą dla każdego z nas jest nieprzyjmowanie żadnej nowej nauki, ani nowej interpretacji Pisma Świętego bez uprzedniego przedstawienia ich doświadczonym braciom. Takie sprawy należy przedłożyć im w duchu pokory i gotowości przyjęcia pouczeń oraz w duchu żarliwej modlitwy. Jeżeli bracia nie widzą w nowej interpretacji żadnego światła, należy poddać się ich osądowi, ponieważ «gdzie wiele doradców, tam jest wybawienie»” (*Testimonies*, t. 5, s. 293; zob. Dz 15,1-32).

Takie zasady postępowania obowiązywały w pierwotnym Kościele chrześcijańskim. Gdy w Antiochii powstała różnica poglądów co do pewnej ważnej kwestii doktrynalnej, wierzący wysłali swoich przedstawicieli do Jerozolimy, gdzie sprawa została przedstawiona apostołom i starszym celem jej rozważenia. Postanowienia soboru apostoelskiego zostały z radością przyjęte przez wiernych w Antiochii, co w konsekwencji pozwoliło zachować jedność i miłość braterską w Kościele.

Przytoczona wyżej rada od Pana nie ma być w żadnym przypadku uważana za powstrzymywanie kogokolwiek od pilnego i głębokiego studiowania Pisma Świętego, lecz raczej jako ochrona przed przenikaniem do Kościoła fałszywych teorii i błędnych nauk. Bóg chce, aby Jego dzieci wiernie i uczciwie zgłębiały Słowo Boże, szukając w nim światła i prawdy, nie chce jednak, aby zostały zwiedzione fałszywymi naukami.

„To, co widzimy jest zaledwie odbłaskiem wspaniałości Najwyższego i nieskończoności Jego wiedzy i mądrości; kopiemy, można rzec, tylko na powierzchni ziemi, podczas gdy w głębi kopalni czekają na nas żyły złota — nagroda dla wytrwałych poszukiwaczy. Szyb należy systematycznie pogłębiać a nagrodą będzie wspaniały skarb. Z właściwą wiarą boska wiedza stanie się stopniowo ludzką” (*Christ Object Lessons*, s. 113; por. *Przyповідzi Jezusa*, s. 68).

„Nowe światło będzie objawione na gruncie Słowa Bożego temu, kto utrzymuje żywą łączność ze Słońcem Sprawiedliwości. Niech nikt nie dochodzi do przekonania, że nie ma już prawdy, która może być objawiona. Pilny, działający w duchu modlitwy poszukiwacz prawdy

znajdzie drogocenne promienie światła, wypływające ze Słowa Bożego. Wiele jest jeszcze w Słowie Bożym klejnotów, które należy wydobyć, aby stały się własnością ostateków ludu Bożego” (*Counsels on Sabbath School Work*, s. 34).

Gdy nowe światło wypływa ze świętych kart Biblii jako nagroda dla żarliwego poszukiwacza prawdy, nie gasi ono światła starego. Wręcz przeciwnie — łączy się z nim powodując, że światło stare łśni jeszcze większym blaskiem. Stąd też „droga sprawiedliwych jest jak blask zorza porannej, która coraz jaśniej świeci aż do białego dnia” (Prz 4,18).

Chociaż dziecko Boże winno być zawsze gotowe na przyjęcie większego światła, to jednak nie wolno dawać posłuchu żadnym głosom — brzmącym najbardziej nawet pobożnie i wiarygodnie — które by odprowadzały od fundamentalnych nauk Biblii.

„Nie powinniśmy przyjmować nauk osób, przychodzących do nas z poselstwem podważającym szczególnie zasady naszej wiary. Osoby takie zbierają cytaty Pisma Świętego, tworząc z nich rzekomy dowód uzasadniający ich mylne teorie. Powtarzało się to często w czasie minionych pięćdziesięciu lat. I chociaż Pismo Święte jest Słowem Bożym i należy je szanować, wszelkie próby powoływania się na nie w celu podważenia choćby jednego z filarów wiary, które Bóg podtrzymawał przez minionych pięćdziesiąt lat, stanowią wielki błąd. Kto w ten sposób stosuje Pismo Święte, nie pojmuje cudownego objawienia Ducha Świętego, który nadał głoszonemu w przeszłości poselstwu taką moc i siłę, że dotarło ono w pełni do ludu Bożego” (*Counsels to Writers and Editors*, s. 32).

Waga podtrzymania jedności wiary

Ważną jest rzeczą, abyśmy zachowywali „jedność wiary” (Ef 4,13). Podobnie ważne jest, abyśmy zawsze zachowywali „jedność ducha w spójni pokoju” (w. 3). Taka jedność wymaga ostrożności w postępowaniu i porady u przywódców Kościoła.

„Bóg wyprowadził swój lud ze świata i postawił go na wzniosłej platformie wiecznej prawdy, przykazań Bożych i wiary Jezusa. Bóg będzie dyscyplinował swój lud i utrzymywał go w karności. Nie może być wśród wyznawców różnic doktrynalnych, tak, by jeden wierzył w jedno, a wierzenia i poglądy drugiego były skrajnie różne i by obaj w swym postępowaniu kierowali się własnymi, niezależnymi od ustalonych zasad Kościoła opiniami. Wszyscy mają dojść do jedności w wierze mimo różnorodności darów i zadań powierzonych Kościołowi przez Boga. Jeżeli jeden wyznawca utrzymuje własny, niezależny od opinii braci pogląd na temat Biblii i usprawiedliwia swe postępowanie tym, że ma prawo do swych osobistych opinii, a w dodatku narzuca je innym, to jakże może, postępując w ten sposób, wypełniać modlitwę Chrystusa?

(...) Chociaż każdy z nas ma własne zadanie do wykonania i ponosi osobistą odpowiedzialność przed Bogiem, nie wolno nam kierować się własnymi niezależnymi poglądami, nie biorąc pod uwagę opinii i odczuć naszych braci, takie postępowanie prowadziłyby bowiem do nieporządku i zamieszania w Kościele. Obowiązkiem duchownych jest szanować opinie braci. Ale ich wzajemne stosunki, jak również zasady wiary, których nauczają powinny podlegać próbie «zakonu i świadectwa». Jeśli serca wyznawców będą otwarte na naukę Bożą, nie będzie między nami żadnych podziałów. Niektórzy przejawiają skłonność do nieuznawania porządku kościelnego i oddalają się od wielkich drogowskazów wiary. Bóg jednak liczy na swych duchownych, że będą reprezentowali jedność nauki i ducha” (*Testimonies to Ministers*, s. 29-30).

Mając na uwadze te względy, oczywistym jest, że Kościół musi strzec kazalnicy przed osobami wygłaszającymi swoje prywatne poglądy. Miejsce to musi być zarezerwowane dla głoszenia świętych prawd Słowa Bożego oraz przedstawiania planów i strategii Kościoła, związanych z potrzebami dzieła Bożego (zob. s. 37, 153-155).

Mówcy bez uwierzytelnień. W żadnym wypadku pastor, starszy zboru lub inny urzędnik zboru nie mogą dopuścić, by obce lub nie-

znane osoby miały dostęp do kazalnicy lub prowadziły jakąkolwiek część nabożeństwa. Osoby, które utraciły pastorskie lub podobne uwierzytelnienia, które zostały pozbawione członkostwa w innym zborze, które przypisują sobie prawo wpływu na nabożeństwo czy sprawy zboru, mimo że nie otrzymały takich uprawnień od Kościoła, bądź osoby, które spiskują lub działają na niekorzyść Kościoła — nie mogą być dopuszczone do kazalnicy. Osoby godne zaufania będą zawsze w stanie potwierdzić swoją tożsamość, dowodząc, że posiadają ważne uwierzytelnienia.

Dopuszczalne jest, by czasem udzielać głosu przedstawicielom władz państwowych lub lokalnych, jednak wszystkie pozostałe osoby, nie posiadające ważnych uwierzytelnień, nie powinny mieć możliwości przemawiania do zboru lub jego części, chyba że wyrazi na to zgodę lokalna diecezja. Do obowiązków przewodniczącego diecezji, pastora i starszego zboru należy wyegzekwowanie bezwzględnego przestrzegania tej reguły w zborach (zob. s. 37, 153-155).

Szkoła sobotnia i sobotnie nabożeństwo

Szkoła sobotnia. Szkoła sobotnia — jedna z najważniejszych części nabożeństwa — słusznie została nazwana zbozem uczącym się. W każdą sobotę wyznawcy wraz z tysiącami zainteresowanych przyjaciół Kościoła spotykają się podczas szkoły sobotniej w celu systematycznego studiowania Słowa Bożego. Należy zachęcać wszystkich wyznawców zboru do udziału w szkole sobotniej a także do przyprowadzania ze sobą gości.

Należy dążyć do tego, by przygotowywać i systematycznie prowadzić lekcje dla każdej grupy wiekowej uczestników. Wszelkie przydatne materiały pomocne w tym ważnym zadaniu dostępne są w diecezjach, uniach i w wydziale.

Szkoła sobotnia powinna także motywować do lokalnej pracy ewangelizacyjnej, promować misyjne działania światowego Kościoła, pod-

kreślać wagę darów szkoły sobotniej oraz zachęcać do regularnego studiowania Słowa Bożego (zob. „Uwagi”, s. 242).

Ogłoszenia. Należy zwrócić szczególną uwagę na długość jak i treść przedstawianych w zborze ogłoszeń. Jeżeli treść wybranych punktów nie jest związana z nabożeństwem sobotnim lub działalnością zboru, duchowni i urzędnicy zboru winni je pominąć, aby nawet od tej strony zadbać o odpowiedni nastrój nabożeństwa i świętość dnia sobotniego.

Wiele zborów drukuje biuletyny zawierające porządek nabożeństwa i ogłoszenia na cały tydzień. W takim wypadku nie ma raczej potrzeby ustnego podawania ogłoszeń. Tam, gdzie nie drukuje się biuletynów, ogłoszenia ustne można przedstawiać przed rozpoczęciem drugiej części nabożeństwa (zob. „Uwagi”, s. 242-243)⁴³.

W ogłoszeniach należy uwzględnić wszystkie oddziały w zborze w celu promowania działalności, do której zostały powołane. Czynić to jednak należy tak, by ogłoszenia nie zabrały czasu przeznaczonego na studium i kazanie Słowa Bożego.

Nabożeństwo sobotnie. Nabożeństwo sobotnie jest najważniejszym ze wszystkich spotkań zboru. To na nim wyznawcy zbierają się co tydzień, aby słuchać Słowa Bożego, wspólnie się modlić oraz chwalić Boga w duchu uwielbienia i dziękczynienia, jak również zdobywać nowe siły duchowe i łaskę do prowadzenia życiowej walki oraz realizowania woli Bożej w dziele pozyskiwania dusz. Nabożeństwo powinny cechować wzniosłość, prostota i punktualność.

Należyte zgłębienie tematu, wykorzystanie swoich umiejętności oraz przygotowanie planu warunkiem udanego nabożeństwa. „Czyż nie jest naszym obowiązkiem poświęcić czas na przestudiowanie zagadnienia prowadzenia nabożeństwa, zaprząć w to dzieło posiadane umiejętności i należycie je zaplanować? Czyż nie należy

⁴³ Może to mieć miejsce również po zakończeniu pierwszej części nabożeństwa — a w każdym razie tak, aby nie łączyć ogłoszeń z samym nabożeństwem.

dołożyć wszelkich starań, by nabożeństwa były okazją do czynienia jak największego dobra i by zrobiły na wszystkich uczestnikach najlepsze wrażenie? („Review and Herald” 14.4.1885, s. 225).

„Nasz Bóg jest czułym, miłosiernym Ojcem. Służenie Mu nie powinno być dla nas przykrością czy ciężarem. Możliwość czczenia Go i brania udziału w Jego Dziele powinna być dla nas przyjemnością (...). Niechaj Chrystus i Jego ukrzyżowanie będą przedmiotem naszych rozmyślań, rozmów i najradośniejszych wzruszeń (...). Gdy wyrażamy naszą wdzięczność, nasze nabożeństwa stają się podobne do nabożeństw zastępów niebieskich. «Kto ofiaruje mi dziękczynienie, czci mnie» (Ps 50,23) — mówi Pan. Przystąpmy zatem wszyscy z pełną czci radością do naszego Stwórcy «przy dźwięku muzyki» (Iz 51,3)” (*Steps to Christ*, s. 103-104; por. *Droga do Chrystusa*, s. 91).

Forma nabożeństwa. Sobotnie nabożeństwo ma dwa główne aspekty: pierwszy obejmuje to, co zgromadzenie czyni w celu oddania Bogu chwały i uwielbienia, czyli pieśni, modlitwy i dary; drugi to poselstwo Słowa Bożego (zob. „Uwagi”, s. 243-244).

Nie zalecamy konkretnego porządku lub formy nabożeństwa publicznego. Krótki porządek nabożeństwa zazwyczaj bardziej sprzyja prawdziwemu duchowi uwielbienia. Należy unikać długiego wprowadzenia. Wszelkie czynności wstępne nie powinny zajmować czasu, który przeznaczony jest na uwielbienie Boga i kazanie Jego Słowa (aby zapoznać się z różnymi proponowanymi formami nabożeństwa — zob. „Uwagi”, s. 242-243).

Praca ewangelizacyjna. Pierwszy szabat każdego miesiąca to szabat misyjny. Nabożeństwo tego dnia powinno koncentrować się na pracy ewangelizacyjnej wszystkich wyznawców i może obejmować realizację planów różnych działów zboru. „Bóg powierzył w nasze ręce najświętsze dzieło, dlatego musimy zbierać się razem, by otrzymywać wskazania i w ten sposób dostosowywać się do wykonania Jego pracy (*Testimonies*, t. 6, s. 32).

Modlitwa publiczna. „Chrystus nauczył swych uczniów, że modlitwy powinny być krótkie i wyrażać tylko to, czego uczniowie pragną i nic ponad to (...). Na przeciętną publiczną modlitwę wystarczy jedna lub dwie minuty” (*Testimonies*, t. 2, s. 581).

„Niechaj ci, którzy się modlą i ci, którzy przemawiają, wypowiadają swoje słowa wyraźnie, w sposób językowo poprawny, głosem czystym i pełnym. Modlitwa, jeśli jest wypowiadana w należyty sposób, staje się wielką siłą ku dobremu. Stanowi jeden ze środków stosowanych przez Pana do przedstawienia ludziom drogocennych skarbów prawdy. (...) Niechaj lud Boży uczy się wypowiadać i modlić się w taki sposób, aby właściwie i godnie reprezentować wielkie prawdy, które posiada. Niechaj świadectwa i modlitwy wyrażane będą jasno, wyraźnie i poprawnie. W ten sposób Bóg będzie uwielbiony” (*Testimonies*, t. 6, s. 382).

Przekazywanie literatury w szabat. Szabat stanowi generalnie dobry czas na przekazywanie wyznawcom literatury przez sekretarza ewangelizacji. Należy jednak unikać wszelkich metod działania, które odciągałyby uwagę od głównego celu nabożeństwa — uwielbienia dla Boga.

Wieczera Pańska

W Kościele Adwentystów Dnia Siódmego uroczystość Wieczery Pańskiej organizowana jest zazwyczaj raz na kwartał. Obejmuje ona obrzęd umywania nóg, który poprzedza Wieczere Pańską. Uroczystość ta winna być zarówno dla prowadzących ją pastorów i starszych, jak i całego zboru chwilą niezwykle świętą i radosną. Odbywa się ona zazwyczaj podczas sobotniego nabożeństwa, można jednak zorganizować ją w innym terminie.

Obrzęd umywania nóg. „Po umyciu nóg uczniom Chrystus rzekł: «Albowiem dałem wam przykład, byście i wy czynili, jak Ja wam uczyniłem». W słowach tych Chrystus wskazywał na coś więcej niż tylko na obowiązek zadośćuczynienia zasadom gościnności. Chodziło Mu

także o coś dalece ważniejszego niż usunięcie brudu z ludzkich stóp. Chrystus ustanawiał w ten sposób religijny obrzęd. Ten akt naszego Pana (...) uczynił z tego obyczaju święty obrzęd. Miał być on odtąd przestrzegany przez uczniów, by mogli na zawsze zachować w pamięci Jego lekcje pokory i służby bliźniemu.

Ten akt pokory zalecony nam został przez samego Chrystusa jako przygotowanie do pamiątki Wieczerzy. Serce nie może wejść w społeczność z Chrystusem, dopóki panoszy się w nim pycha, brak jedności i walka o władzę. W takich warunkach nie jesteśmy przygotowani na zjednoczenie z Chrystusem za pośrednictwem Jego ciała i krwi. Dlatego też wstępnym warunkiem połączenia się z Chrystusem jest obrzęd pokory, czego sam dał nam przykład” (*Desire of Ages*, s. 650; por. *Życie Jezusa*, s. 467-468).

W akcie umywania nóg uczniom Chrystus dokonał głębszego oczyszczenia, obmycia serca z plam grzechu. Uczestnicy tego obrzędu czują się niegodni przyjęcia świętych symboli, dopóki nie przeżyją oczyszczenia, które sprawia, że człowiek „czysty jest cały” (J 13,10). Jezus pragnął zmyć z ich serc uczucie „wyobcowania, zazdrości i pychy. (...) Duma i egoizm prowadzą do sporów i nienawiści, ale Jezus wszystko to usunął; (...) Jezus, spoglądając na nich, mógł powiedzieć: «Jesteście czysti»” (*Desire of Ages*, s. 650; por. *Życie Jezusa*, s. 466).

Duchowe przeżycie związane z umywaniem nóg podnosi jego rangę ze zwykłego obyczaju do świętego obrzędu. Niesie ze sobą poselstwo przebaczenia, akceptacji, pewności zbawienia i solidarności płynące ze strony Chrystusa do wierzącego, ale także pomiędzy wszystkimi wierzącymi. Poselstwo to wyraża się w atmosferze pokory.

Wieczerza Pańska. Aniołowie głoszą, że Jezus, Zbawca tego świata, jest święty. Podobnie i symbole reprezentujące Jego ciało i krew są święte. Ponieważ to sam Pan wyznaczył niezwykle głębokie w swym znaczeniu symbole przaśnego chleba i niesfermentowanego soku winogronowego a umywania nóg dokonał za pomocą najprostszych dostępnych środków, należy zdecydowanie unikać wprowadzania alter-

natywnych symboli lub środków, aby nigdy nie stracono z oczu oryginalnego znaczenia tej uroczystości. Wyjątek stanowią mogą jedynie szczególnie trudne okoliczności⁴⁴. Podobnie należy przestrzegać porządku uroczystości i podziału zadań przypisanych odpowiednio pastorom, starszym zboru, diakonom i diakonisom, bowiem zmiany ról lub innowacje pozbawiają uroczystość Wieczery atmosfery świętości.

Pamiętka Wieczery Pańskiej jest dziś tak samo święta, jak w dniu, w którym ustanowił ją Jezus Chrystus. Gdziekolwiek jest odprawiana Jezus jest zawsze na niej obecny. „To na tych, przez siebie wyznaczonych spotkaniach Jezus spotyka się ze swoim ludem i wzmacnia Go swoją obecnością” (*Desire of Ages*, s. 656; por. *Życie Jezusa*, s. 474).

Przaśny chleb i bezalkoholowe wino (sok winogronowy). „Chrystus pozostawał ciągle przy stole, na którym rozstawiona była Wieczera, a przed Nim stały przasniki spożywane zwykle w okresie Paschy i nie tknięte fermentacją wino. Tych właśnie darów użył Chrystus dla przedstawienia swej nieskazitelnej ofiary. Nic, co było zepsute przez fermentację — symbol grzechu i śmierci, nie mogło symbolizować «baranka niewinnego i nieskalanego» (1 P 1,19)” (*Desire of Ages*: 653; por. *Życie Jezusa*, s. 471).

Zarówno wino, jak i chleb były całkowicie wolne od fermentacji, ponieważ wieczorem pierwszego dnia żydowskiej Paschy, wszelki zaczyn i fermentacja były usunięte z domów (zob. Wj 12,15.19; 13,7). Dlatego jedynie niesfermentowany sok gronowy oraz niezakwaszony chleb nadają się do użytku w obrzędzie Wieczery Pańskiej. Przygotowanie tych symboli wymaga od usługujących wielkiej troski. W miejscach, gdzie sok gronowy nie jest łatwo dostępny, zbory winny być zaopatrywane w niego przez diecezje.

Pamiętka śmierci krzyżowej. „Gdy przyjmujemy chleb i wino symbolizujące umęczone ciało i przelaną krew Chrystusa, wyobrażenia przenosi nas ku scenom w wieczniku. Wydaje się, że wędruje-

⁴⁴ Na przykład gdy uroczystość organizowana jest w lokalu tymczasowym lub w czasie wojny, kiedy ciężko jest zorganizować miski lub upiec odpowiedni chleb.

my przez ogród uświęcony męką Tego, który poniósł grzechy świata. Stajemy się świadkami walki, dzięki której możliwe było pojednanie z Bogiem. Wywyższony pośród nas stoi ukrzyżowany Chrystus” (*Desire of Ages*, s. 661; por. *Życie Jezusa*, s. 476).

Ogłoszenie drugiego przyjścia Pana. „Wieczerza Pańska wskazuje na drugie przyjście Chrystusa i została ustanowiona, aby uczniowie nigdy o nim nie zapomnieli. Za każdym razem, gdy zbierali się, aby rozpamiętywać Jego śmierć, opowiadali, jak «wziął kielich i podziękował, dał im mówiąc: Pijcie z niego wszyscy; albowiem To jest krew moja nowego przymierza, która się za wielu wylewa na odpuszczenie grzechów. Ale powiadam wam: Nie będę pił odtąd z tego owocu winorośli aż do owego dnia, gdy go będę pił z wami na nowo w Królestwie Ojca mego». W swych strapieniach znajdowali pokrzepienie w nadziei powrotu swego Pana. Niewymownie cenna była dla nich ta myśl: «Albowiem, ilekroć ten chleb jecie, a z kielicha tego pijecie, śmierć Pańską zwiastujecie, aż przyjdzie» (1 Kor 11,26)” (*Desire of Ages*, s. 659; por. *Życie Jezusa*, s. 475).

Ogłoszenie o Wieczerzy Pańskiej. Uroczystość Wieczerzy Pańskiej może stanowić część każdego spotkania wiernych o ile uczynione to zostanie we właściwy sposób. Aby jednak odpowiednio ją wyeksponować i jednocześnie udostępnić możliwie jak największej liczbie wyznawców, organizuje się ją zazwyczaj w czasie nabożeństwa sobotniego, najlepiej w przedostatni sabat każdego kwartału.

Uroczystość należy ogłosić przed zbozem na co najmniej tydzień przed jej zorganizowaniem. Należy przy tym zwrócić uwagę na rangę zbliżającego się obrzędu, aby wszyscy wierni przygotowali swoje serca i wyjaśnili wszelkie nierozwiązane problemy i spory z innymi. Jeśli w następny szabat przystąpią do stołu Pańskiego odpowiednio przygotowani, nabożeństwo to stanie się dla nich dużym błogosławieństwem. O nadchodzącej uroczystości należy powiadomić także wszystkich nieobecnych podczas ogłoszeń, korzystając z innej metody⁴⁵.

⁴⁵ Można poprosić kogoś ze zboru, najlepiej diakonów, o powiadomienie nieobecnych.

Przeprowadzenie Wieczery Pańskiej. Długość uroczystości. Czas nie stanowi najważniejszego czynnika uroczystości Wieczery Pańskiej, jednak poprzez uwzględnienie następujących zaleceń można zarówno zwiększyć obecność wyznawców, jak i poprawić atmosferę duchową: (1) wyeliminowanie z nabożeństwa wszelkich dodatkowych czynności niezwiązanych z uroczystością, (2) unikanie opóźnień przed umywaniem nóg i po nim, (3) przygotowanie stołu z symbolami długo przed uroczystością.

Czynności wstępne. Wstępna część uroczystości przed umywaniem nóg (przeprowadzanym osobno dla mężczyzn, kobiet i ewentualnie małżeństw), powinna być krótka i obejmować jedynie krótkie ogłoszenia, pieśń, modlitwę, kolektę darów i krótkie kazanie⁴⁶. Jeśli pierwsza część uroczystości będzie krótka, będzie więcej chętnych do pozostania na całym nabożeństwie.

Umywanie nóg. Każdy zbor powinien przewidzieć i uwzględnić potrzeby wyznawców związane z obrzędem umywania nóg, zapewniając im najwłaściwsze warunki (zob. „Uwagi”, s. 245-246).

Chleb i wino. Po obrzędzie umywania nóg zgromadzenie ponownie spotyka się, by uczestniczyć w spożyciu chleba i wina (zob. „Uwagi”, s. 246-247).

Celebracja. Wieczera powinna mieć zawsze bardzo uroczysty charakter, nie może jednak być smutna. Błędy zostały naprawione, wybaczone grzechy, zaś wiara została utwierdzona. Czas więc na radość. Niech muzyka będzie też radosna. Należy je jednak zakończyć bardzo uroczyście, np. utworem muzycznym lub pieśnią ogólną, po czym wszyscy się rozchodzą.

Podczas opuszczania miejsca nabożeństwa zbierane są często dary na ubogich.

Po nabożeństwie diakoni i diakonise sprzątają stół, zbierają kielichy i z szacunkiem usuwają pozostałości wina i chleba. W żadnym wypadku symboli Wieczery nie należy spożywać lub pozwalać na ich dowolne wykorzystanie⁴⁷.

⁴⁶ W „Uwagach” na s. 246 dopuszcza się wygłoszenie kazania po umywaniu nóg.

⁴⁷ Pozostałości chleba można spalić lub zakopać, pozostałe wino — wylać do ziemi.

Kto może uczestniczyć w Wieczerzy Pańskiej? Kościół Adwentyków Dnia Siódmego praktykuje organizowanie otwartej uroczystości Wieczerzy Pańskiej. W uroczystości uczestniczyć mogą wszyscy, którzy oddali swoje życie Zbawicielowi. Dzieci uczą się znaczenia tej uroczystości obserwując, jak uczestniczą w niej inni. Natomiast pełną gotowość do uczestnictwa w uroczystości osiągają po odpowiednim wyszkoleniu podczas przygotowania do chrztu i poprzez poddanie się Jezusowi w akcie chrztu.

„Przykład Chrystusa nie pozwala nam na wyłączenie w udziale w Wieczerzy Pańskiej. Prawdą jest, że osoba, która dopuszcza się jawnego grzechu, powinna być z niej wykluczona — Duch Święty mówi o tym wyraźnie (zob. 1 Kor 5,11). Jednak poza takim przypadkiem, nikt z nas nie jest uprawniony do osądzania innych. Bóg nie pozwolił człowiekowi wypowiadać się na temat czyjegoś prawa do uczestniczenia w tym obrzędzie, bo któż umie czytać w sercu? Kto potrafi odróżnić plewy od pszenicy? «Niechże więc człowiek samego siebie doświadcza i tak niech je z chleba tego i z kielicha tego pije. (...) Przeto ktokolwiek by jadł chleb i pił z kielicha Pańskiego niegodnie, winien będzie ciała i krwi Pańskiej. (...) Albowiem kto je i pije niegodnie, nie rozróżniając ciała Pańskiego, sąd własny je i pije» (1 Kor 11,28-29). (...) W szeregach zgromadzonych mogą wejść ludzie, którzy w sercach swych nie są sługami prawdy i świętości, lecz mimo to chcą uczestniczyć w nabożeństwie. Nie należy im tego zabraniać, bowiem patrzą na to świadkowie, którzy widzieli, jak Chrystus umywał nogi zarówno uczniów, jak i Judasza. Scenę tę oglądały oczy nie tylko ludzkie” (*Desire of Ages*, s. 656 *Życie Jezusa*, s. 473-474).

Wszyscy członkowie zboru powinni uczestniczyć w Wieczerzy Pańskiej. „Nikt nie powinien rezygnować z uczestnictwa w Wieczerzy Pańskiej tylko z tego powodu, że obecne mogą być także osoby niegodne. Każdy z naśladowców Chrystusa powołany jest do publicznego uczestnictwa w uroczystości, co stanowi dowód przyjęcia Go za osobistego Zbawiciela. Akt ten ustanowił Chrystus po to, aby mógł spo-

tykać się ze swym ludem i dodawać mu otuchy przez swą obecność. Nawet gdy niegodne serca i ręce przeprowadzają tę uroczystość, sam Chrystus pojawia się po to, by służyć swym dzieciom. Wszyscy, którzy przychodzą z wiarą w Niego, dostępują wielkiego błogosławieństwa. Natomiast ci, którzy lekceważą czas boskiej łaski, poniosą stratę. O nich można będzie powiedzieć: «Nie wszyscy jesteście czyści» (*Desire of Ages*, s. 656; por. *Życie Jezusa*, 474).

Kto może prowadzić uroczystość Wieczery Pańskiej? Wieczere Pańską prowadzi ordynowany/mianowany⁴⁸ pastor lub ordynowany starszy zboru. Diakoni i diakonise nie są uprawnieni do prowadzenia Wieczery.

Wieczera Pańska dla osób nieobecnych. Jeżeli wśród wyznawców znajdują się osoby chore albo takie, które z innych powodów nie mogą przybyć do zboru na uroczystość Wieczery Pańskiej, można odprawić nabożeństwo u nich w domu. Nabożeństwo to przeprowadza osobiście pastor ordynowany lub starszy zboru, jeśli to możliwe w towarzystwie diakona lub diakonisy.

Nabożeństwo modlitewne

Interesujące nabożeństwa modlitewne. „Nabożeństwa modlitewne powinny być najbardziej interesującymi z wszystkich organizowanych spotkań, jakże często jednak prowadzone są nieudolnie. Wielu ucześnie na kazania, ale zaniedbuje zebrania modlitewne.

---

⁴⁸ W Polsce jeszcze nie mamy kategorii pastora mianowanego [*commissioned minister*], ale trwają już zaawansowane prace nad jej wprowadzeniem do prawa służby kościelnej. W Kościele ogólnościowym kategoria ta obejmuje pastorów, którzy z różnych względów nie mogą lub nie chcą być ordynowani, Kościół jednak ze względu na ich wiedzę i doświadczenie chce dalej korzystać z ich służby.

Sprawa ta wymaga poważnego przemyślenia. Należy szukać mądrości u Boga; program powinien być tak przygotowany, aby zebrania modlitewne były ciekawe i atrakcyjne. Ludzie głodni są chleba żywota. Jeżeli znajdą go na nabożeństwie modlitewnym, będą przychodzić, aby go otrzymać.

Długie, monotonne przemówienia i modlitwy nigdy nie są na miejscu, a w szczególności na [modlitewnych — przyp. red. ameryk.] spotkaniach publicznych. Świadczenia osób nieśmiałych i małomównych wyprzedzane są przez osoby śmiałe i skore do mówienia. Na ogół najczęściej do powiedzenia mają osoby najbardziej powierzchowne. Modlitwy ich są długie i odmawiane mechanicznie. Potrafią zmęczyć zarówno aniołów, jak i ludzi, którzy ich słuchają. Modlitwy nasze powinny być krótkie i dotyczyć istoty rzeczy. Wszelkie długie i męczące modlitwy należy pozostawiać na czas odosobnienia we własnej «komorze». Wprowadźcie Ducha Bożego do waszych serc, a usunie z nich wszelką suchą formalność” (*Testimonies*, t. 4, s. 70-71).

Aby nabożeństwa modlitewne były udane, należy włożyć w ich przygotowanie spory wysiłek. Zebrania powinny rozpoczynać się punktualnie, nawet jeżeli obecne są tylko dwie lub trzy osoby. Modlitwę należy poprzedzić krótkim — piętnasto-, dwudziestominutowym studium Pisma Świętego, lub odczytaniem fragmentów z Ducha Proroctwa. Następnie należy dać uczestnikom zebrania sposobność do modlitwy i wydania świadectwa, kończąc spotkanie wspólnym błogosławieństwem. Program zebrań należy zmieniać każdego tygodnia. Jeśli członkowie nie są w stanie spotykać się na spotkaniach modlitewnych stale w jednym miejscu, można wtedy z powodzeniem organizować je w domach.

Zebrania zboru

Zbór funkcjonuje w strukturze Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego według sprecyzowanych kompetencji. Zgodnie z nimi zebranie

zborowe jest zjazdem zboru⁴⁹ (zob. s. 26). Do uczestnictwa w zebraniu i głosowania dopuszczeni są wyznawcy posiadający pełne członkostwo. Natomiast członkowie podlegający dyscyplinie kościelnej nie mają prawa ani do głosowania, ani do wypowiedzania się podczas zebrania.

Zebrania zboru należy organizować co najmniej raz do roku. Zwoływane są przez pastora lub radę zboru w porozumieniu z pastorem. Zebrania zborowe powinno się ogłaszać co najmniej tydzień, a najlepiej dwa tygodnie wcześniej podczas sobotniego nabożeństwa, przedstawiając szczegółowo jego miejsce i czas. Przewodniczy im pastor lub z jego upoważnienia starszy zboru, czasem może być to także przewodniczący diecezji.

Każdy zbor [na zebraniu zborowym] wstępnie wyznacza kworum stanowiące warunek prawomocności przyszłych zebrań zborowych. Głosowanie w czyimś imieniu [zastępstwie] lub za pomocą listu jest niedozwolone. Na zwykłych zebraniach zborowych omawiane są ważne sprawy, w razie potrzeby można także zwołać nadzwyczajne zebranie zborowe.

Zebranie zborowe jest nadrzędne wobec rady zboru, dlatego może zlecać jej dodatkowe obowiązki oprócz tych, które zapisano w *Prawie zborowym* (zob. s. 169-174).

Agenda zebrania zborowego powinna zawierać sprawozdania z pracy zboru i jego działów. Takie zebrania sprawozdawcze powinny być organizowane co najmniej raz w roku. W oparciu o nie należy przedstawić zborowi do przyjęcia plan działania na nadchodzący rok, w tym budżet roczny. Jeśli jest to możliwe, sprawozdania, a także plan działania na nadchodzący rok powinny być sporządzone na piśmie (zob. „Uwagi”, s. 247-249).

---

⁴⁹ W oryg.: *constituency meeting* — zwrot używany w stosunku do Zjazdu Kościoła na szczuble unii czy zjazdu diecezji na szczuble diecezji. W dosłownym tłumaczeniu „spotkanie wyborcze”. Ponieważ nie każde zebranie zborowe ma charakter wyborczy postanowiliśmy użyć słowa „zjazd”, aby oddać intencję autorów, że zebranie zborowe na szczuble zboru i w ramach swych kompetencji jest odpowiednikiem zjazdów na wyższych szczeblach organizacji kościelnej.

W celu utrzymania ducha ścisłej współpracy między lokalnym zboru a diecezją zbor powinien korzystać z rad urzędników diecezji we wszystkich istotnych sprawach.

Urzednicy diecezji (przewodniczący, sekretarz, skarbnik) mogą uczestniczyć w każdym zebraniu zboru na terenie swojej diecezji, jednakże bez prawa głosu stanowiącego (chyba, że prawo to udzielone im zostanie przez zbor). Nie ma potrzeby udzielać prawa do głosowania urzędnikowi diecezji podczas zebrania w zborze, do którego należy.

Posiedzenia rady zboru

Definicja i funkcja. Każdy zbor musi posiadać funkcjonującą radę zboru, składającą się z członków wybranych podczas zebrania zborowego. Główną jej troską powinno być posiadanie i wdrażanie planu aktywnego uczniostwa obejmującego zarówno duchowe prowadzenie zboru, jak i planowanie oraz promowanie ewangelizacji.

Rada zboru odpowiada za:

1. Plan aktywnego uczniostwa.
2. Ewangelizację we wszystkich jej fazach.
3. Duchowe prowadzenie oraz inspirowanie wyznawców.
4. Dbanie o czystość [nauczania i praktykowania] zasad wiary.
5. Utrzymywanie chrześcijańskich standardów.
6. Składanie wniosków w sprawach członkostwa zboru.
7. Nadzór nad finansami zboru.
8. Troskę o mienie kościelne i jego ochronę.
9. Koordynację działalności oddziałów zboru.

Wezwanie Jezusa do czynienia uczniami, obejmujące chrzczenie i nauczanie, stanowi podstawową funkcję Kościoła (zob. Mt 28,18-20). Dlatego też najważniejszym zadaniem rady zboru jest służba w charakterze głównego komitetu ewangelizacyjnego zboru. Kiedy rada poświęca najwięcej uwagi i energii, aby zaangażować każdego wyznawcę w głoszenie dobrej nowiny i czynienie innych uczniami, większość

dotychczasowych problemów w zborze zanika, przed nowymi zbór ma Bożą ochronę, a ponadto odczuwalny jest silny i pozytywny wpływ zarówno na życie duchowe wyznawców, jak i wzrost liczebny zboru.

Duchowe prowadzenie. Miłość Chrystusa do Kościoła musi być manifestowana w Kościele przez Jego naśladowców. Prawdziwe uczniostwo pociąga za sobą nie tylko nauczanie Biblii (zob. Mt 28,20), ale również płomienne zobowiązanie do bezwarunkowej miłości do współwyznawców. Było to sercem Chrystusowego poselstwa skierowanego do Jego uczniów, gdy stanął w obliczu krzyża (zob. J 15,9-13). Przykazanie Chrystusa dane uczniom dotyczy nas: „miłujcie się wzajemnie”. Przejmujące zrozumienie tej historycznej sceny przez Ellen G. White ma dała nas wciąż decydujące znaczenie: „Miłość ta jest dowodem ich uczniostwa” (*Desire of Ages*, s. 677-678; *Życie Jezusa*, s. 489).

Dlatego też, jedną z najważniejszych funkcji rady zboru jest upewnienie się, że wyznawcy są prowadzeni oraz inspirowani do osobistej, dynamicznej więzi z Jezusem Chrystusem.

Uczniostwo. Celem Kościoła jako ciała Chrystusa jest celowe czynienie wyznawców uczniami tak, aby kontynuowali aktywną i wydającą owoc więź z Chrystusem i Jego Kościołem.

Uczniostwo jest oparte na ciągłej i trwałej więzi z Jezusem. Wierzący zobowiązuje się do „trwania w Chrystusie” (zob. J 15,7) i ćwiczenia się w przynoszącym owoc uczniostwie poprzez dzielenie się Jezusem z innymi, jak również prowadzenie współwyznawców do równie wiernego uczniostwa.

Kościół, indywidualnie i zbiorowo, ponosi odpowiedzialność za to, aby każdy jego członek pozostał częścią ciała Chrystusa.

Członkostwo. Rada zboru wybierana jest przez członków zboru podczas zwyczajnych wyborów urzędników zborowych (zob. s. 87-88). Poza wyznaczonymi przez diecezję pastorami w skład rady reprezentującej cały zbór wchodzi następujący wybrani przez zbór urzędnicy:

- starszy lub starsi zboru
- starszy diakon
- starsza diakonisa
- sekretarz
- skarbnik
- kierownik i sekretarz oddziału ewangelizacji
- kierownik szkoły sobotniej
- kierownik młodzieży (komitetu oddziału młodzieży adwentystycznej)
- kierownik oddziału dzieci
- kierownik oddziału rodziny
- kierownik oddziału komunikacji lub sekretarz komunikacji [korespondent zborowy]
- kierownik oddziału zdrowia
- kierownik Adwentystycznych Służb Społecznych / Stowarzyszenia „Tabita”⁵⁰
- sekretarz edukacji / dyrektor lub kierownik szkoły kościelnej
- koordynator katechumenatu
- kierownik oddziału spraw publicznych i wolności religijnej
- kierownik misji kobiet
- koordynator Adwentystycznej Organizacji Mężczyzn
- kierownik oddziału szafarstwa
- drużynowy zuchów
- drużynowy harcerzy
- drużynowy harcerzy starszych
- kierownik oddziału młodzieży studenckiej
- kierownik oddziału młodzieży pełnoletniej
- kierownik oddziału muzyki
- kierownik Stowarzyszenia Dom i Szkoła

W zależności od wielkości zboru lista urzędników zasiadających w radzie może nie zawierać wszystkich wyżej wymienionych urzędów lub też zawierać jeszcze więcej, jeśli zбір uzna to za stosowne.

---

⁵⁰ W Polsce odpowiednikiem tego urzędu jest zazwyczaj kierownik filii ChSch.

Pastor wyznaczony przez diecezję do opieki nad zбором jest z urzędu członkiem jego rady zboru.

Urzędnicy. Przewodniczącym rady zboru jest wyznaczony przez diecezję pastor danego zboru. Jeśli pastor z pewnych względów nie chce przewodniczyć radzie lub nie może być obecny, może poprosić starszego zboru o prowadzenie rady w jego zastępstwie.

Sekretarz zboru jest równocześnie sekretarzem rady zboru i do jego obowiązków należy zapisywanie, przedstawianie i przechowywanie protokółów z posiedzeń.

Posiedzenia. Ponieważ praca rady zboru ma żywotne znaczenie dla życia, zdrowia i wzrostu Kościoła, powinna się ona spotykać przynajmniej raz w miesiącu. Dobrze jest ustalić stały termin posiedzeń — o tej samej porze i tego samego dnia każdego miesiąca.

Posiedzenia rady zboru należy ogłaszać podczas sobotniego nabożeństwa. Należy dołożyć starań, by na posiedzeniach rady byli obecni wszyscy radni.

Każdy zbor podczas jednego z zebrań zboru winien określić kworum rady — minimalną liczbę jej członków niezbędną dla prawomocności jej posiedzeń.

Głosowanie w czyimś imieniu, zastępstwie lub poprzez list jest niedozwolone.

Praca rady zboru

Rada zboru jest odpowiedzialna za:

1. Posiadanie i wdrażanie planu ciągłego, aktywnego ucniostwa, obejmującego duchowe prowadzenie zboru oraz pracę ewangelizacyjną. Jest to najważniejsza rzecz, która powinna być dla rady zboru przedmiotem szczególnej uwagi.
2. Dokonywanie przeglądu list członkowskich i inicjowanie planów powrotu wyznawców, którzy odeszli z Kościoła.

3. Szkolenie lokalnych przywódców w kierunku zachęcania ich oraz innych do osobistego wzrostu duchowego.
4. Wykonywanie pracy misyjnej na terenie oddziaływania zboru. Raz na kwartał należy poświęcić całe posiedzenie planowaniu ewangelizacji. Rada powinna zapoznawać się z zaleceniami diecezji w zakresie programów i metod ewangelizacyjnych oraz rozważać, w jaki sposób wdrażać je w zborze. Pastor i rada zboru inicjują i dbają o realizację publicznych spotkań ewangelizacyjnych.
5. Koordynowanie programów ewangelizacyjnych wszystkich oddziałów zboru niezależnie od tego, że każdy oddział realizuje swoje plany, dotyczące własnej sfery działania. Dla uniknięcia nieporozumień dotyczących czasu spotkań czy konkurencji w pozyskiwaniu wolontariuszy, a także w celu osiągnięcia optymalnych wyników, konieczna jest koordynacja działań. Przed zakończeniem i ogłoszeniem planów jakiegokolwiek z programów, każdy z oddziałów powinien przedstawić swoje propozycje do zatwierdzenia radzie zboru. Oddziały składają także radzie zboru sprawozdania z rozwoju i wyników ich programów ewangelizacyjnych. Rada zboru może wskazać oddziałom, gdzie ich programy mogłyby stanowić najlepsze wsparcie dla publicznych akcji ewangelizacyjnych zboru — czy w trakcie przygotowań, czy podczas ich trwania, czy też jako ich kontynuacja.
6. Wspieranie oddziału ewangelizacji w angażowaniu wszystkich wyznawców zboru i dzieci do jakiejś formy pracy ewangelizacyjnej. Należy organizować szkolenia obejmujące różne formy pracy misyjnej.
7. Wspieranie koordynatora katechumenatu celem zapewnienia każdej z zainteresowanych osób właściwej opieki ze strony członków zboru.
8. Zachęcanie każdego z kierowników oddziałów zboru do składania sprawozdań radzie zboru i wyznawcom przynajmniej raz na kwartał podczas zebrań zboru lub na sobotnich nabożeństwach w sprawach dotyczących duszpasterstwa i ewangelizacji.

9. Przyjmowanie regularnych sprawozdań. Szczegóły spraw zborowych powinny być przedmiotem obrad rady zboru, zaś skarbnik powinien informować regularnie radę o stanie finansowym zboru. Rada powinna analizować listę członków zboru, a ich stan duchowy powinien być przedmiotem jej stałego zainteresowania. Jej obowiązkiem jest także troska o to, by odwiedzano chorych, zniechęconych, jak i tych, którzy osłabli w wierze lub ją porzucili. Pozostali urzędnicy również powinni składać okresowe sprawozdania z działalności, za którą są odpowiedzialni.
10. Promowanie edukacji adwentystycznej.

Komitety rady zboru. Rada zboru nie powinna dopuścić, aby jakiegokolwiek sprawy zakłóciły przygotowanie i realizację planów ewangelizacyjnych. Jeśli jakieś sprawy wymagają bardzo dużo czasu, rada zboru powinna powołać komitety, które zajmą się poszczególnymi działami, na przykład sprawami finansowymi lub budowlanymi danego zboru. Takie komitety przedstawią radzie zboru odpowiednie propozycje (zob. „Uwagi”, s. 249).

Komitet finansowy

Każdy zbor powinien uczestniczyć w procesie nastawionego na misję, ogólnego i doradczego planowania finansów i wydatków. Możliwość takiego szczegółowego planowania i wydatkowania stwarza struktura komitetu. W niektórych przypadkach może to przyjąć formę komitetu finansowego. W innych, zwłaszcza w małych zborach, proces ten może być prowadzony bezpośrednio przez radę zboru. Jeśli zbor założy oddzielny komitet, jego zadaniem będzie dokonywanie przeglądu podań o finanse, rocznego budżetu operacyjnego oraz sytuacji finansowej zboru w świetle sprawozdań finansowych. Zatwierdzenie budżetu oraz przegląd sprawozdania finansowego są następnie rekomendowane radzie zboru, która proponuje zebraniu zborowemu podjęcie uchwały.

Spotkania rady szkoły

W zborach, przy których prowadzone są własne szkoły, ich praca nadzorowana jest zazwyczaj przez zborową radę szkoły. Rada wybiera przewodniczącego, który prowadzi jej posiedzenia, a także sekretarza rady w celu protokolowania przebiegu spotkań i podjętych decyzji. Rada powinna się spotykać regularnie. Przewodniczący może także zwoływać spotkania specjalne, gdy zaistnieje taka potrzeba. Niektóre zbory preferują, aby funkcję rady szkoły pełniła sama rada zboru lub powołany przez nią komitet szkoły (zob. s. 113-116).

Spotkania Stowarzyszenia Dom i Szkoła

Zaleca się, aby spotkania Stowarzyszenia Dom i Szkoła odbywały się co miesiąc, żeby w ten sposób można było koordynować działania w domu, szkole i zborze. Należy zwrócić szczególną uwagę na szkolenie rodziców a także na pomoc szkole w zabezpieczeniu odpowiednich narzędzi do pracy: opiekunów klasowych, książek, materiałów pomocniczych do nauczania i wyposażenia.

Materiały potrzebne kierownictwu Stowarzyszenia Dom i Szkoła dostępne są w diecezjalnym Sekretariacie Edukacji (zob. s. 114).

Spotkania młodzieży

Liderzy różnych grup młodzieżowych w zborze powinni organizować regularne spotkania, które zaangażują młode osoby w sensowną działalność, wiążącą je mocno z Kościołem i przygotowującą do użytecznej służby (zob. s. 133-141).

Spotkania oddziałów młodzieży starszej (w tym harcerzy starszych⁵¹ i młodzieży pełnoletniej). Spotkania oddziałów młodzieży starszej powinny być zwoływane regularnie i koncentrować się na rozwoju duchowych, umysłowych, emocjonalnych i fizycznych cech młodzieży uczęszczającej do zboru. Spotkania te wzmacniają również wzajemne relacje i służą wymianie doświadczeń w realizowaniu programów misyjnych Kościoła (zob. „Uwagi, pkt. 9, s. 249)

Spotkania młodzieży studenckiej. Tam gdzie zbor powołał dyrektora/koordynatora oddziałów młodzieży studenckiej, spotkania powinny być organizowane w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb studentów nieadwentystycznych szkół wyższych w porozumieniu i przy wsparciu komitetu oddziału młodzieży adwentystycznej.

Spotkania oddziałów młodzieży młodszej (w tym zuchów i harcerzy). Spotkania oddziałów młodzieży młodszej mają podobne cele jak spotkania młodzieży starszej, z uwzględnieniem różnicy wiekowej. Spotkania dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym⁵² realizują programy uzupełniające i wzmacniające zaangażowanie rodziców w wychowanie dzieci. Spotkania dla dzieci w wieku 10-15 lat⁵³ zapewniają specjalistyczne aktywności w zborze i na powietrzu mające na celu wszechstronny rozwój dzieci. Spotkania oraz inne aktywności prowadzone są zgodnie z przepisami diecezji zawartymi w instrukcjach dla poszczególnych grup i w porozumieniu z innymi organizacjami kościelnymi zajmującymi się młodzieżą i rodziną.

---

⁵¹ W org. *Ambassadors*.

⁵² W przypadku ZHA Pathfinder — grupa zuchów.

⁵³ W przypadku ZHA Pathfinder — grupa harcerzy.

ROZDZIAŁ 11

FINANSE

Biblijny plan wspierania dzieła Bożego realizowany jest przez dziesięciny i dary ludu Bożego. Pan mówi „Przynieście całą dziesięcinę do spichlerza, aby był zapas w moim domu” (Ml 3,10). Kościół Adwentystów Dnia Siódmego stosuje się do tego planu od początków swego istnienia.

„Założeniem systemu dziesięcin i ofiar było wpojenie w umysły ludzi wielkiej prawdy, że Bóg jest źródłem wszelkich błogosławieństw zsyłanych jego stworzeniom i że to Jemu człowiek powinien okazać wdzięczność za dobre dary Jego opatrności” (*Patriarchs and Prophets*, s. 525; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 393).

„Dziesięciny i ofiary składane Bogu stanowią akt uznania, że Bóg, zarówno poprzez stworzenie, jak i odkupienie nas, ma do nas pełne prawo. Nasze dary mają płynąć do Boga, ponieważ wszelka nasza moc pochodzi od Chrystusa. Mają one zawsze stawiać przed naszymi oczyma Boże prawo do nas wynikające z odkupienia, największe z wszelkich praw do nas, mieszczące bowiem w sobie wszystkie pozostałe” (*Testimonies*, t. 6, s. 479).

Dziesięcina jest święta, zarezerwowana przez Boga dla siebie. Ma ona wpływać do skarbcza Bożego i służyć wspieraniu pracowników ewangelii w ich służbie” (*Testimonies*, t. 9, s. 249).

„Bóg dał swemu ludowi plan, w jaki sposób zdobywać środki, które pozwolą, by głoszenie ewangelii było dziełem samowystarczalnym finansowo. Boży plan systemu dziesięcin jest piękny w swojej prostocie i równości. Wszyscy mogą śmiało trwać przy nim z wiarą, jest on bowiem boskiego pochodzenia. Łączą się w nim prostota i użyteczność (...). Każdy mężczyzna, każda kobieta i młoda osoba mogą stać

się Bożymi skarbnikami i przyczyniać się do zaspokajania potrzeb Bożego skarbcza. Apostoł mówi: «Niech każdy z was odkłada u siebie i przechowuje to, co może zaoszczędzić» (*Testimonies*, t. 3, s. 388-389).

„Bóg uzależnił głoszenie ewangelii od pracy i ofiarności swego ludu. Dobrowolne dary i dziesięcina służą finansowaniu dzieła Pańskiego. Ze środków powierzonych ludziom Bóg wymaga pewnej części — dziesięciny. Woli każdego pozostawia, czy będzie oddawał więcej ponad to” (*Acts of Apostles*, s. 74; por. *Działalność apostołów*, s. 43).

„Bóg przekazał szczególne wskazówki na co wykorzystywać dziesięcinę. Nie jest Jego planem, aby dzieło Boże kulało z powodu braku środków (...). Część, którą Bóg zarezerwował dla siebie, nie powinna być wykorzystana na jakikolwiek inny cel, niż ten, który On sam wyznaczył. Niechaj nikt nie czuje się upoważniony do zatrzymywania swojej dziesięciny lub używania jej według własnego zdania. Nie należy korzystać z niej dla siebie w nagłych wypadkach ani też wykorzystywać, jak się komu wydaje właściwe, nawet jeśli uznajemy dany cel za dzieło Pańskie” (*Testimonies*, t. 9, s. 247).

Szafarstwo

Chrześcijanie są szafarzami Bożymi, którym powierzono Jego dobra, jako Jego współpracownikom, i złożono na nich odpowiedzialność za gospodarowanie tymi darami zgodnie z Jego wskazówkami i zasadami. Bóg kieruje do nas radę: „A od szafarzy tego się właśnie wymaga, żeby każdy okazał się wiernym” (1 Kor 4,2). Chociaż szafarstwo w swej istocie obejmuje wiele dziedzin życia chrześcijańskiego, nie ulega wątpliwości, że niezwykle ważnym aspektem tego zagadnienia jest szafowanie naszymi dobrami materialnymi. Sprawa ta dotyczy każdego wyznawcy i łączy się z uznaniem przez nas zwierzchności Boga, Jego prawa własności do wszystkich rzeczy oraz otrzymaniem od Niego Jego łaski.

Chociaż chrześcijańskie szafarstwo dotyczy dóbr materialnych, to jednak wywiera ono wpływ na wszystkie aspekty naszego chrześci-

jańskiego życia. Pan wymaga od nas czegoś, aby również dla nas móc czegoś dokonać. Nasze posłuszeństwo wymaganiom niebiańskiego Ojca stawia ten aspekt szafarstwa na wysokim poziomie spraw duchowych. Bóg nie żąda, byśmy służyli Mu dla Jego satysfakcji lub uznawali Jego moc przez nasze dary. Ale tak wszystko urządził, że gdy w kwestiach szafarstwa postępujemy zgodnie z Jego wolą, serce nasze napełnia obfitość błogosławieństw duchowych.

„Bóg pragnie, aby wszyscy Jego szafarze dokładnie wypełniali Boskie postanowienia. Nie mają odchodzić od planów Bożych, wykonując na swój sposób pewne czyny miłosierdzia lub składając dary czy ofiary w ilości, czasie i w sposób, jaki sami — jako ludzie — uważają za stosowny. Marna to strategia działania, gdy ludzie pragną udoskonalać plany Boże, stwarzając własne środki zastępcze, wynosząc swoje własne dobre impulsy przy takiej czy innej okazji i w ten sposób przeciwstawiając się wymaganiom Bożym. Bóg wzywa wszystkich, aby oddali to, za pomocą czego mogą wywierać dobry wpływ, postanowieniom Boga” (*Testimonies*, t. 9, s. 248).

Dziesięcina

W dowód uznania biblijnego planu, jak również uroczystych zobowiązań spoczywających na członkach zboru jako dzieciach Bożych i członkach Jego Ciała, Kościoła, wszyscy wyznawcy są zachęceni do wiernego oddawania do skarbcza kościelnego dziesięciny, czyli jednej dziesiątej swych dochodów ze wszystkich źródeł. Zbór w żaden sposób nie dysponuje dziesięciną, lecz tylko przechowuje ją powierniczo i przekazuje skarbnikowi diecezji. W ten sposób dziesięcina ze wszystkich zborów wpływa do skarbcza diecezji. Ta z kolei przekazuje określoną jej część na kolejny wyższy szczebel organizacyjny Kościoła zgodnie z przepisami administracyjnymi Generalnej Konferencji i wydziału [*General Conference and division working policies*]. W ten sposób uzyskuje się fundusze, z których pokrywa się koszty

prowadzenia dzieła Bożego na każdym z tych poziomów w ramach ich obszarów odpowiedzialności i rodzajów działalności.

Te przepisy zostały uchwalone, aby ujednoczyć gromadzenie i wydawanie funduszy Kościoła na całym świecie, a także, aby umożliwić załatwianie wszelkich spraw związanych z tą stroną działalności Kościoła. Kościelne sprawy finansowe i gospodarcze mają doniosłe znaczenie. Nie można ich oddzielić od głoszenia poselstwa zbawienia, bowiem w istocie stanowią one jego integralną część.

Systematyczna ofiarność a jedność. System finansowy Kościoła służy realizacji o wiele szerszej sfery działania, niż wynika to ze sprawozdań finansowych i statystycznych. System dzielenia się funduszami kościelnymi z ogólnoswiatowym dziełem Bożym, według zasad przedstawionych w *Prawie administracyjnym* [Working Policy] Generalnej Konferencji, służy szczytnemu celowi jednoczenia Kościoła w jego duchowym dziele na całym świecie.

Przeznaczenie dziesięciny. Dziesięcina służy świętemu celom, a przeznaczona jest na zaspokojenie potrzeb służby pastorskiej, nauczanie Słowa Bożego i wspieranie, troszczącej się o zbory i misję w terenie, administracji kościelnej od diecezji wzwyż. Dziesięcina nie może być przeznaczana na inne cele, takie jak pokrywanie długów zaciągniętych przez zbor lub instytucje kościelne albo na budowę i utrzymanie budynków, za wyjątkiem przypadków dozwolonych przez *Prawo administracyjne* Generalnej Konferencji. Więcej informacji na temat przeznaczenia dziesięciny — zob. „Uwagi”, s. 249.

„Przekazane mi zostało jasne i wyraźne poselstwo dla naszego ludu. Polecono mi powiedzieć, że lud błędzi sądząc, że dziesięcina służy na realizowanie celów, które — jakkolwiek są dobre — nie są celami, które Pan wyznaczył, aby ich realizację wspierać dziesięciną. Ten, kto tak myśli lub czyni, oddala się od planów i zaleceń Pańskich. Bóg nas osądzi za takie rzeczy” (*Testimonies*, t. 9, s. 248).

Sposób oddawania dziesięciny. Dziesięcina należy do Pana, powinna więc być oddawana jako akt uwielbienia dla Boga do skarbcza diecezji poprzez zbór, do którego wyznawca należy. W rzadkich przypadkach, gdy takie oddawanie dziesięciny jest trudne, członkowie powinni ustalić z diecezją inną formę jej przekazywania.

Pracownicy Kościoła oraz urzędnicy zboru powinni świecić przykładem w oddawaniu dziesięcin. Zarówno starsi i pozostali urzędnicy zboru jak i pracownicy Kościoła i jego instytucji, powinni poprzez wzorowe oddawanie dziesięciny, dawać przykład właściwego przywództwa i postępowania. Ktokolwiek nie potrafi sprostać owemu standardowi przywództwa, nie może sprawować funkcji urzędnika zboru ani być pracownikiem Kościoła.

Dary

Oprócz dziesięciny Pismo Święte mówi o obowiązku składania Panu innych darów. Uchylenie się od tego jest równoznaczne z uchylaniem się od składania dziesięcin, a postępowanie takie Pismo Święte nazywa oszustwem (zob. Ml 3,8). Kościół od początku swego istnienia praktykował składanie dobrowolnych darów na dzieło Boże, czego rezultatem były wielkie błogosławieństwa i pomyślny rozwój Kościoła.

Poza darami zbieranymi w ramach kalendarza wydarzeń kościelnych i związanych z nimi poszczególnych kolekt, Generalna Konferencja przyjęła także Połączony Plan Darów oraz Osobisty Plan Darczyńcy. Rada Wydziału ma prawo wskazać, które z tych szczególnych programów zostaną wykorzystane na jego terenie.

Dary szkoły sobotniej. Najszerzej stosowaną, a jednocześnie najskuteczniejszą metodą zbierania darów w Kościele, jest systematyczne składanie darów podczas szkoły sobotniej, które przeznaczone są na prowadzenie ogólnoswiatowej działalności misyjnej Kościoła.

Inne dary. Co jakiś czas zbierane są także dary szczególne, służące ogólnościwiatowej działalności ewangelizacyjnej, jak też ogólnym i lokalnym przedsięwzięciom. Gdy ogłoszona jest kolekta na określone cele, wszystkie zebrane kwoty należy traktować jako dar przeznaczony na wyznaczony cel, ogólny lub lokalny, chyba że ofiarodawca określił inne jego przeznaczenie.

Szczególne dary dla innych terenów. Ogólnościwiatowa działalność Kościoła opiera się na systemie budżetowym. Jednostkom terenowym przeznacza się na podstawie ich potrzeb budżetowych odpowiednie dotacje. Jest to sprawiedliwa i współmierna metoda podziału funduszy.

Zbieranie szczególnych darów na rzecz konkretnego terenu prowadzi do nierówności na niekorzyść innych miejsc. Gdy dary takie przeznaczone są na rozpoczęcie nowej pracy, to po wyczerpaniu się środków dzieło rozpoczęte w ten sposób może upaść albo trzeba je ująć w budżecie w celu jego dalszego rozwoju. W ten sposób inne tereny — mające być może nawet większe potrzeby, ale niepotrafiące ich odpowiednio rozpropagować — zostają pozbawione sprawiedliwego udziału w funduszach ogólnych, które są teraz wykorzystywane na pracę rozpoczętą dzięki środkom pozyskanym z darów szczególnych.

Historia Kościoła dowiodła, jak mądre jest posiadanie wyznawców hojnie i lojalnie składających dary przyjętymi kanałami ze świadomością, że korzyści z ich ofiarności czerpie każdy teren.

Pomoc dla potrzebujących. Zbór powinien także zbierać dary dla ubogich, aby móc wspierać wyznawców w potrzebie. Z darów tych należy utworzyć fundusz rezerwowy, który służy zaspokajaniu potrzeb w nagłych przypadkach. Ponadto zbór powinien być otwarty na potrzeby wszystkich ludzi, dlatego rada zboru może przeznaczać część środków z tego funduszu na działalność charytatywną i zdrowotną dla rodzin zamieszkujących okolice zboru.

Budżet zboru. Najlepszą metodą zabezpieczenia środków na pokrycie wydatków zboru jest opracowanie budżetu. Przed rozpoczęciem nowego roku rada zboru powinna starannie przygotować plan wydatków budżetowych, związanych z działalnością zboru w okresie całego kolejnego roku. Budżet taki powinien przewidywać wszystkie wpływy i wydatki, również te związane z działalnością wszystkich oddziałów zboru. Musi on także uwzględniać środki na pokrycie wywozu śmieci, ubezpieczenia budynku, kosztów utrzymania nieruchomości (czynsz, media), utrzymania czystości, funduszu wsparcia osób ubogich i utrzymania szkoły przyzborowej (zob. „Uwagi”, s. 250).

Projekt budżetu należy przedstawić zborowi do przedyskutowania i akceptacji oraz przygotowania planów, które będą miały pełne pokrycie finansowe w budżecie na nadchodzący rok. Środki na zaspokojenie wydatków budżetowych zboru mogą być pozyskiwane z darów składanych podczas nabożeństwa i składek. Należy zachęcać członków zboru, by starali się jak najbardziej wspierać finansowo zbor, proporcjonalnie do swoich możliwości finansowych.

Rady ogólne

Zasady pozyskiwania środków finansowych. Zbieranie darów regulowane jest następującymi przepisami:

1. Żadna diecezja, zbor czy inna instytucja kościelna nie może bez specjalnego polecenia i przygotowania planować działań wymagających pozyskania darów spoza terenu swojej działalności. Zbieranie darów na własnym terenie musi być zgodne z przepisami i zaleceniami obowiązującymi lokalnie, jak i we właściwej unii oraz wydziale i Generalnej Konferencji. Pracownicy Kościoła, reprezentujący interesy jakiejś instytucji kościelnej lub jakiegoś terenu działań, nie mają prawa zabiegać o pomoc finansową w innej instytucji lub innej diecezji bez poświadczonej na piśmie zgody władz diecezji, na terenie której dary te miałyby być zbierane.

2. W celu uchronienia zborów przed kolektami darów prowadzonymi bez upoważnienia stosownych władz Kościoła, przeznaczonymi na cele niezwiązane z działalnością Kościoła lub nastawionymi na uzyskanie nieuprawnionej korzyści majątkowej, należy przestrzegać następujących zasad:
  - a) Duchowni i urzędnicy zboru nie zezwalają osobom nieznanym diecezji lub nieposiadającym od niej aktualnego upoważnienia na ogłaszanie, czy to z za kazalnicy, czy w zborze, zbiórki darów (zob. s. 155-157). Bez takiego potwierdzenia ze strony diecezji niedopuszczalne jest zezwalanie na jakiegokolwiek — publiczne czy prywatne — kolekty darów.
  - b) Wszelkie dary, składane przez wyznawców na jakikolwiek cel w odpowiedzi na apele przekazywane są przyjętymi kanałami kościelnymi.
  - c) Urzędnicy Kościoła i diecezji podejmują wszelkie kroki, aby przeciwdziałać nielegalnym akcjom zbierania darów.
3. Nie zezwala się na prowadzenie żadnych zewnętrznych kolekt z wykorzystaniem specjalnie przygotowanej w tym celu literatury i puszek zaopatrzonych w napisy zachęcające do składania darów, na działalność ewangelizacyjną w kraju lub zagranicą, za wyjątkiem dorocznej kolekty charytatywnej⁵⁴. Unie oraz diecezje powinny podjąć wszelkie kroki, aby ustrzec się przed naruszeniem tego zarządzenia.
4. Pracownicy służący poza swoją unią/wydziałem, którzy odwiedzają swoje macierzyste zbory lub pozostają z nimi w kontakcie korespondencyjnym, mogą zachęcać do zbierania darów przeznaczonych tylko na projekty już ujęte w budżecie i tylko w ten sposób, działając we współpracy ze zborami i diecezjami, wspierać gromadzenie środków na zaspokojenie potrzeb misji globalnej Kościoła.

---

⁵⁴ Dotyczy to niepraktykowanej jak dotąd w Polsce dorocznej kolekty charytatywnej, nazywanej w krajach anglosaskich *Ingathering*, podczas której wyznawcy zbierają do puszek dary po domach, w sklepach, na ulicach i w instytucjach użyteczności publicznej.

Niewskazane metody zbierania darów. Zbór powinien z całą stanowczością sprzeciwiać się stosowaniu niewskazanych metod zbierania środków finansowych.

„Gdy trzeba zebrać pieniądze na cele religijne, do jakich metod uciekają się kościoły? Organizują kiermasze, loterie, zabawy i inne podobne imprezy? Ucztując, pijąc, kupując i sprzedając oraz organizując swawolne zabawy często bezczęści się miejsce poświęcone na oddawanie czci Bogu. W ten sposób zmniejsza się szacunek należny domowi Bożemu, zmniejsza się wyobrażenie o Bożej czci w umysłach młodzieży. Takie postępowanie przyczynia się także do osłabienia samokontroli. Gdy folguje się samolubstwu, apetytowi i zamiłowaniu do wystawności, stają się one w miarę ulegania im coraz silniejsze” (*Testimonies*, t. 9, s. 91).

„W miarę jak dzieło Boże się rozszerza, prośby o pomoc będą nadchodzić coraz częściej. Aby można było na nie odpowiedzieć, chrześcijanie powinni posłuchać Bożego zalecenia. Jeśli ci, którzy uważają się za chrześcijan, wiernie przynieśliby Bogu swoje dziesięciny i dary, Jego skarbnica byłaby pełna. Nie trzeba byłoby wtedy uciekać się do kiermaszów, loterii i przyjęć dobroczynnych, by zgromadzić fundusze na dzieło ewangelii” (*Działalność apostołów*, s. 185).

Dziesięciny i dary to nie lokata finansowa. Dziesięciny i dary przyjmowane przez Kościół nie stanowią depozytu czy lokaty finansowej, służących przyszłemu dobru ofiarodawców. Fundusze te mają być użyte na cele dzieła Bożego, zgodnie z ich przeznaczeniem.

Kupno i budowa kaplic czy budynków zborowych. Zbory rozważające kupno lub budowę własnej kaplicy bądź innych budynków i zaciągnięcie w tym celu kredytu, przestrzega się przed samodzielnym podejmowaniem zobowiązań finansowych bez wcześniejszej konsultacji z diecezją. Przy zakupie lub budowie budynków kościelnych w żadnym przypadku nie należy zaciągać zobowiązań lub rozpocząć budowy przed uzyskaniem zgody rady właściwej diecezji i/lub

Rady Kościoła. Rada diecezji lub Kościoła może wyrazić zgodę na inwestycję pod warunkiem, że upewni się, iż te finansowe zobowiązania zgodne są z obowiązującymi przepisami i wytycznymi Kościoła. Udzielając zborowi rady w kwestii podjęcia takiego zobowiązania rada diecezji powinna rozważyć liczebność zboru, jego potencjał finansowy i lokalizację budynku.

Zarządzanie i księgowanie funduszy kościelnych. Zbieranie funduszy kościelnych i zarządzanie nimi dla Pana jest zadaniem świętym. Pierwszym przyjętym kanałem przepływu tych funduszy jest droga od indywidualnego wyznawcy do zboru. Fundusze te przyjmuje skarbnik zboru (zob. s. 103-108). Dysponuje on tylko funduszami zboru, natomiast dary przeznaczone dla diecezji oraz na cele ogólnokościelne wyłącznie przechowuje, a następnie w wyznaczonym czasie przekazuje skarbnikowi diecezji⁵⁵. Skarbnik zboru działa ściśle według wytycznych rady zboru. Skarbnicy na żadnym poziomie struktury Kościoła (zbór, diecezja, unia, wydział, Generalna Konferencja) nie działają niezależnie, lecz dysponują powierzonymi im funduszami w oparciu o uchwały podejmowane przez właściwe rady.

Kontrola. Wszystkie księgi rachunkowo-finansowe, począwszy od zapisów skarbnika zboru, a skończywszy na księgach prowadzonych przez skarbnika Generalnej Konferencji Kościoła, podlegają kontroli rewidentów i audytorów do tego powołanych. Zasada ta odnosi się również do kontroli ksiąg każdej instytucji działającej w Kościele. Zapewnia to największe możliwe bezpieczeństwo w zarządzaniu Bożymi środkami (zob. s. 107).

---

⁵⁵ Terminy przekazywania środków pieniężnych do diecezji ustala skarbnik diecezji.

STANDARDY ŻYCIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO

Wzniosłe powołanie przez Boga w Jezusie Chrystusie

Życie chrześcijańskie jest nie tylko niewielką zmianą lub poprawą charakteru, lecz całkowitą przemianą natury. Proces ten oznacza śmierć własnego „ja” dla grzechu oraz zmartwychwstanie do nowego, odmienionego życia w Jezusie Chrystusie.

Przez wiarę serce chrześcijanina staje się mieszkaniem Chrystusa. Jest to wynikiem „rozmyślania o Chrystusie i patrzenia na Niego oraz stałego dostrzegania w Zbawicielu naszego najlepszego i najdosłojniejszego Przyjaciela. Dzięki temu staje się możliwe, byśmy nie zasmucali ani nie obrażali Pana naszymi postępками”. W ten sposób chrześcijanom „towarzyszy obecność Boża” i gdy zdajemy sobie z tego sprawę, „nasze myśli poddają się stopniowo Jezusowi Chrystusowi” (*Testimonies to Ministers*, s. 387-388), a nasze zwyczaje dostosowują się do boskiego wzorca.

Powinniśmy pamiętać o tym, że „nic nie stanowi takiej tarczy, chroniącej nas przed pokusą i takiej inspiracji w dążeniu ku czystości i prawdzie jak świadomość Bożej obecności” (*Education*, s. 255; por. *Wychowanie*, s. 179).

„Nic w naszym postępowaniu nie umyka kontroli. Nie możemy ukryć naszych dróg przed Najwyższym (...). Każdy czyn, każde słowo, każda myśl są odnotowane z taką dokładnością, jak gdyby na świecie istniał tyl-

ko jeden człowiek, a uwaga całego nieba była skupiona wyłącznie na nim” (*Patriarchs and Prophets*, s. 217, 219, s. *Patriarchowie i prorocy*, s. 159).

Bóg miłuje wszystkich ludzi, w szczególności zaś swoje dzieci. Jego ucho zawsze jest otwarte na prośby swego ludu, na głosy tych, którzy odwrócili się od grzesznych dróg świata i poświęcili się Jemu. Z tego świętego związku rodzi się uwielbienie i nabożność, objawiane zawsze i wszędzie.

Jako chrześcijanie jesteście członkami rodziny królewskiej, dziećmi Króla Niebios. Dlatego nie powinniśmy wypowiadać żadnego słowa, ani popełniać czynów, które by znieważały „imię, przez które zostaliśmy powołani” (Jk 2,7). Jesteśmy reformatorami. Na każdym etapie naszego życia powinniśmy dokładnie badać „bosko-ludzki charakter Jezusa i nieustannie stawiać sobie pytanie: co uczyniłby Jezus na moim miejscu? To powinno być miarą naszego postępowania” (*Ministry of Healing*, s. 491; por. *Śladami Wielkiego Lekarza*, s. 365).

Za pośrednictwem Kościoła ostateków Bóg ukaże całemu wszechświatu potęgę ewangelii w ratowaniu ludzi z mocy grzechu. Potrzeba, abyśmy jako członkowie tego Kościoła ponownie położyli szczególny nacisk na przestrzeganie wysokich standardów chrześcijańskiego życia zawartych w Biblii i abyśmy odnowili nasze podporządkowanie zasadom ustanowionym przez Boga. Powinniśmy dążyć do osiągnięcia wysokich standardów życia chrześcijańskiego i odłączenia się od świata. Chcemy w tym kontekście szczególnie podkreślić związane z tym napomnienie Pańskie: „Nie miłujcie świata ani tych rzeczy, które są na świecie. Jeśli kto miłuje świat, nie ma w nim miłości Ojca” (1 J 2,15).

Studiowanie Biblii i modlitwa

Życie duchowe podtrzymywane jest pokarmem duchowym. Jeżeli chcemy doskonalić się w świętości, musimy przestrzegać zwyczaju nabożnego studiowania Biblii i modlitwy. W czasach gdy świat zalewa istna powódź słowa pisanego, a fale eteru, Internet i inne nowoczesne

media wypełniają tysiące głosów, domagających się naszej uwagi, musimy zamykać nasze oczy i uszy na większość z tego, co próbuje się wedrzeć do naszego umysłu, i poświęcić samych siebie Księdze Bożej, Księdze Ksiąg, Księdze Życia — Biblii. Jeżeli przestaniemy być ludem tej Księgi, będziemy straceni, a nasza misja poniesie niechybnie klęskę. Jedynie codzienna rozmowa z Bogiem w modlitwie i słuchanie Jego głosu przemawiającego z Pisma Świętego mogą sprawić, że będziemy żyć życiem, które „jest ukryte wraz z Chrystusem w Bogu” (Kol 3,3) i dokończymy Jego dzieło.

Modlitwa jest obustronną rozmową, podczas której słyszymy Boga i rozmawiamy z Nim. „Modlitwa jest otwarciem serca przed Bogiem, jak przed przyjacielem” (*Steps to Christ*, s. 93; por. *Pokój, za którym tęsknisz*, s. 81). „Szczera modlitwa prowadzi nas do ścisłej łączności z Nieskończonym”, jeśli jednak „zaniedbujemy obowiązek nieprzerwanej modlitwy i gorliwego czuwania nad sobą, zagraża nam popadnięcie w stan beztroski i zejście z prawej drogi” (*Steps to Christ*, s. 97, 95; por. *Pokój, za którym tęsknisz*, s. 85, 83).

Dom rodzinny jest kamieniem węgielnym Kościoła, a chrześcijański dom jest domem modlitwy. „Ojcowie i matki” — mówi Duch Proroctwa — „przy całej waszej wyteżonej pracy, nie zaniedbujcie gromadzenia rodziny u ołtarza Bożego (...). Kto chce żyć z radością, cierpliwością, miłością i pokojem, musi się modlić” (*The Ministry of Healing*, s. 393; por. *Śladami Wielkiego Lekarza*, s. 278).

Kontakty ze społeczeństwem

Chociaż „nasza ojczyzna jest w niebie, skąd też Zbawiciela oczekujemy” (Flp 3,20), jesteśmy nadal w świecie, stanowiąc integralną część społeczeństwa. Dlatego musimy dzielić z naszymi bliźnimi określone powinności, związane z rozwiązywaniem wspólnych problemów życia. Gdziekolwiek żyjemy, jako dzieci Boże powinniśmy być wzorowymi obywatelami państwa, i to zarówno pod względem swego chrześci-

jańskiego życia, jak i pracy dla wspólnego dobra wszystkich. Choć naszą najwyższą powinnością jest troska o Kościół i jego misję ogłoszenia świata ewangelii, to jednak mamy swoją pracą i środkami popierać — na ile tylko potrafimy i dopóki nie kłóci się to z naszymi przekonaniami religijnymi — wszelkie wysiłki podejmowane na rzecz porządku społecznego i dobrobytu. Pomimo że nie wolno nam wdać się w żadne spory polityczne i społeczne, powinniśmy zawsze spokojnie, stanowczo i niezachwianie stać po stronie sprawiedliwości i słuszności w sprawach ogólnoludzkich, zgodnie z naszymi religijnymi przekonaniami. Naszym świętym obowiązkiem jest być lojalnymi obywatelami naszego państwa, oddając rzetelnie „co jest cesarskiego, cesarzowi, a co Bożego, Bogu” (Mt 22,21).

Święcenie soboty

Szabat, jako dzień święty, stanowi przejaw Bożej miłości do człowieka. Dzień ten jest upamiętnieniem mocy Bożej w dziele stworzenia oraz znakiem Jego wszechmocy w odrodzeniu i uświęceniu naszego życia (zob. Ez 20,12). Natomiast święcenie szabatu jest dowodem naszej lojalności wobec Boga i właściwej relacji z Nim.

Szabat zajmuje szczególne miejsce w naszym życiu. Siódmy dzień tygodnia, rozpoczynający się o zachodzie słońca w piątek i trwający do zachodu w sobotę (zob. Kpł 23,32), jest darem od Boga, znakiem Jego łaski wpisanym w czas. Jest przywilejem, szczególnym czasem przeznaczonym na spotkanie z Tym, który nas kocha, oddzielonym przez odwieczne Boże prawo. Jest on dniem wielkiej radości, w którym oddajemy Bogu cześć i dzielimy się prawdą o Nim z innymi (zob. Iz 58,13). Witamy szabat z radością i wdzięcznością.

„Szabat! Uczyń z niego najśłodszy, najbardziej błogosławiony dzień tygodnia (*The Faith I Live By*, s. 36).

„Szabat (...) jest Bożym, a nie naszym czasem; kiedy naruszamy jego świętość postępujemy tak, jakbyśmy okradali Boga (...). Bóg dał nam

całe sześć dni w tygodniu na wykonanie naszej pracy, dla siebie zaś zarezerwował tylko jeden dzień. Powinien być to dla nas dzień błogosławieństwa, dzień, w którym powinniśmy odłożyć wszystkie nasze świeckie sprawy i skoncentrować nasze myśli na Bogu niebios. (...).

Nie powinniśmy uczyć naszych dzieci, że w szabat nie należy się cieszyć, czy też, że nie należy wychodzić poza dom. W żadnym wypadku. Chrystus w szabat prowadził swoich uczniów nad brzeg jeziora i tam ich nauczał. Jego sobotnie kazania nie zawsze były wygłaszane w budynkach” (*In Heavenly Places*, s. 152; por. *W atmosferze niebios*, s. 152).

„Miłość Boża postawiła granice trudom dnia powszedniego. Bóg trzyma swą miłosierną dłoń nad szabatem. W swoim dniu Bóg daje każdej rodzinie możliwość pogłębienia wspólnoty z Nim, a także z przyrodą i innymi ludźmi” (*Education*, s. 251; por. *Wychowanie*, s. 176).

Godziny sobotnie należą do Boga i Jemu jedynie mają być poświęcone. W świętym dniu Pańskim nie powinno być miejsca na nasze własne przyjemności, słowa, sprawy czy myśli (zob. Iz 58,13). O zachodzie słońca w piątek zgromadźmy się w kręgu rodzinnym, witając święty dzień sobotni modlitwą i pieśnią, zaś w sobotę o zachodzie słońca żegnajmy ten dzień modłami i wyrazami wdzięczności za Jego cudowną miłość. Szabat jest szczególnym dniem na uwielbienie Boga zarówno w domu, jak i w zborze; dniem radości dla nas i naszych dzieci; dniem, w którym możemy uczyć się więcej o Bogu z Biblii i wielkiej księgi przyrody. Jest to czas na odwiedzanie chorych i pracę dla zbawienia dusz. Powinniśmy w tym czasie odłożyć wszelkie sprawy powszednie związane z sześcioma dniami pracy i nie wykonywać niepotrzebnej pracy. Nie należy pozwalać, by naszą uwagę i czas w tym świętym dniu Boga zajmowały świeckie media.

„Szabat nigdy nie miał być dniem nieużytecznej bezczynności. Prawo zabrania wykonywania świeckiej pracy w Pańskim dniu odpoczynienia jak również wszelkiej pracy zarobkowej czy też takiej, która służy ziemskim przyjemnościom i korzyściom. Ale wzorem Boga, który zakończył swoje dzieło tworzenia, odpoczął w dniu sobotnim i pobłogosławił ten dzień, ludzie powinni zaniechać codziennych zajęć i oddać

te święte godziny wzmacniającemu zdrowie odpoczynkowi, modlitwie oraz dobrym uczynkom” (*Desire of Ages*, s. 207, s. *Życie Jezusa*, s. 143).

Program dnia harmonizujący z duchem prawdziwego święcenia szabatu uczyni z tego błogosławionego dnia, najlepszy i najszczęśliwszy dzień tygodnia. Będzie on dla nas i naszych dzieci przedsmakiem niebiańskiego odpoczynku.

Szacunek dla miejsca nabożeństw

Chrześcijanie, którzy uznają Bożą wszechmoc, świętość i miłość, będą zawsze objawiać ducha głębokiego szacunku dla Boga, Jego Słowa i nabożeństwa. „Každy, kto stoi w obliczu Boga, powinien być pełen pokory i czci” (*Patriarchs and Prophets*, s. 252; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 187). „Powinniśmy uznać, że „czas i miejsce modlitwy są święte, ponieważ jest tam Bóg” (*Gospel Workers*, s. 178; por. *Słuzdy ewangelii*, s. 122). Do domu modlitwy należy wchodzić w podniosłym nastroju, w duchu refleksji i modlitwy, unikając beztroski i niepotrzebnej rozmowy.

Jako rodzice powinniśmy w nabożnym skupieniu uczyć dzieci, jak powinny zachowywać się „w domu Bożym” (1 Tm 3,15). Wierne pouczenie i wpajanie młodzieży w domu i zborze zasad czci wobec Boga i Jego nabożeństwa, utrzyma ich po wielu latach w wierności Bogu.

Pastorzy, którzy są świadomi świętości służby Bożej, będą własnym przykładem, pouczeniem i postawą za kazalnica, zaszczerpieać szacunek, prostotę, porządek i właściwe zachowanie w zborze.

Zdrowie i wstrzemięźliwość

Ciało jest świątynią Ducha Świętego (1 Kor 6,9). „Zarówno siły mentalne, jak i duchowe zależą w dużym stopniu od naszych sił fizycznych i aktywności. Cokolwiek sprzyja zdrowiu fizycznemu, sprzy-

ja też rozwojowi umysłu i zrównoważonego charakteru” (*Education*, s. 195; por. *Wychowanie*, s. 137). Z tego właśnie powodu staramy się żyć mądrze, zgodnie z zasadami zdrowia, obejmującymi ćwiczenia fizyczne, prawidłowe oddychanie, korzystanie ze światła słonecznego, czystego powietrza, wody, snu oraz odpoczynku. Z zasady staramy się zdrowo odżywiać, nosić wygodne i odpowiednie do okoliczności ubranie, dbać o higienę osobistą i właściwą rekreację, dobrowolnie decydując się na stosowanie zasad zdrowia, samokontroli i zdrowego odżywiania. Dlatego też unikamy alkoholu w jakiegokolwiek postaci, tytoniu i wszelkich uzależniających leków i narkotyków. Staramy się zachować równowagę fizyczną i psychiczną przez unikanie jakichkolwiek skrajności.

Reforma zdrowotna i nauczanie o zdrowiu i wstrzeźliwości stanowią nieodłączną część poselstwa Kościoła. Pouczenie skierowane do nas przez posłankę Pańską mówi, że „ci, którzy przestrzegają przykazań Bożych, muszą wejść w świętą społeczność z Panem, a dzięki wstrzeźliwości w jedzeniu i piciu zachowają umysł i ciało w stanie najbardziej odpowiednim dla służby Bożej” (*Counsels on Health*, s. 132-133). Również „zamierzeniem Pańskim jest, aby odradzający wpływ reformy zdrowotnej stał się częścią składową ostatniego wielkiego zadania, jakim jest ogłoszenie poselstwa ewangelii” (*Medical Ministry*, s. 259, *Medyczna praca misyjna*, s. 245).

Należymy do Boga ciałem, duszą i duchem. Dlatego naszym religijnym obowiązkiem jest przestrzeganie zasad zdrowia dla własnego dobra i szczęścia, jak również wydajniejszej służby dla Boga i bliźnich. Nad apetytem należy panować. Bóg zapewnił człowiekowi ogromną różnorodność pokarmów zdolnych zaspokoić wszelkie potrzeby organizmu ludzkiego. „Owoce, zboża, orzechy i jarzyny przygotowane w prosty sposób (...) stanowią wraz z mlekiem lub śmietaną najzdrowszą dietę” (*Christian Temperance and Bible Hygiene*, s. 47).

Gdy przestrzega się zasad zdrowego życia, zbędne staje się używanie środków stymulujących nasze funkcjonowanie. Prawo natury zabrania stosowania środków toksycznych i wszelkiego rodzaju nar-

kotyków. Powstrzymanie się od picia alkoholu i palenia tytoniu stanowiło od początku istnienia naszego ruchu warunek członkostwa w Kościele Adwentystów Dnia Siódmego (zob. s. 52, 55, 75, 118-119, 227).

Bóg dał nam dużo światła na temat zasad zdrowia, a współczesne badania naukowe w dostatecznym stopniu potwierdziły ich słusność.

Ubiór

Jako adwentyści dnia siódmego zostaliśmy powołani do wyjścia z tego świata. Nasza religia musi wywierać praktyczny wpływ na całokształt naszego działania. Nasze nawyki powinny być kształtowane przez nasze zasady, nie zaś przykład świata. Obyczaje i moda na przestrzeni lat zmieniają się, jednak zasady właściwego postępowania zawsze pozostają takie same. Już we wczesnym okresie naszej historii Ellen G. White podkreślała, że chrześcijański ubiór ma „chronić lud Boży przed negatywnym wpływem świata, jak również przyczyniać się do jego fizycznego i moralnego zdrowia” (*Testimonies*, t. 4, s. 634). Radziła także, by chrześcijanie wystrzegali się krzykliwej wystawności, przesadnych ozdób, fanaberii czy skrajnego podążania za modą, szczególnie gdy jest to wbrew zasadom przyzwoitości i skromności. O ile to tylko możliwe, ubranie powinno być „dobrej jakości, w stosownych kolorach, dostosowane raczej do pełnionych funkcji niż na pokaz”. Nasz strój powinny cechować „skromność”, „piękno”, „wdzięk” oraz „naturalna prostota” (*Messages to Young People*, s. 351-352). Lud Boży w kwestiach ubioru powinien zawsze stać bardziej po stronie umiarkowanej i konserwatywnej, aby dzięki temu „sprawy stroju nie zaprzątały jego umysłów” (*Evangelism*, s. 273; por. *Ewangelizacja*, s. 186).

„Skromny ubiór oraz powstrzymywanie się od obnoszenia się z biżuterią i ozdobami jest w zgodzie z naszymi przekonaniem” (*Testimonies*, t. 3, s. 366). Pismo Święte wyraźnie naucza, że noszenie biżuterii stoi w sprzeczności z wolą Bożą. Apostoł Paweł doradza, że „podobnie niewiasty powinny mieć ubiór przyzwoity, występować skromnie

i powściągliwie, a nie stroić się w kunsztowne sploty włosów, w złoto czy w perły, czy kosztowne szaty” (1 Tm 2,9). Noszenie krzykliwych ozdób i biżuterii ściąga uwagę otoczenia i nie licuje z obowiązującą chrześcijanina zasadą samowyrzeczenia.

W niektórych krajach, w których powszechnie przyjęty jest obyczaj noszenia obrączek, stanowi on w opinii otoczenia dowód szlachetności i wierności małżeńskiej jej posiadacza. Dlatego też nie uznaje się tam obrączki jako ozdoby. W takich okolicznościach nie należy potępiać tego zwyczaju.

Pamiętajmy wreszcie, że nie to „co zewnętrzne” zdobi prawdziwie chrześcijański charakter, lecz „ukryty wewnętrzny człowiek z niezniszczalnym klejnotem łagodnego i cichego ducha (...) ma wartość przed Bogiem” (1 P 3,3-4). Należy unikać stosowania kosmetyków w sposób sprzeczny z dobrym smakiem i zasadami chrześcijańskiej skromności.

Powinniśmy przestrzegać czystości i okazywać Chrystusową postawę jako ci, którzy stale pragną podobać się Bogu i właściwie reprezentować naszego Pana. Wierzący rodzice powinni swoim przykładem, pouczeniem i autorytetem wpływać na swoje dzieci, by ubierały się skromnie i w ten sposób zdobywały szacunek i zaufanie znajomych. Powinniśmy uważać za stosowny tylko taki strój, który spełnia kryteria skromności, jest gustowny i umiarkowany.

Prostota

Prostota stanowi fundamentalną cechę Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego od zarania jego istnienia. Musimy nadal pozostać ludem hołdującym prostym zasadom życia. Wzrostowi przepychu i pompy w życiu religijnym zawsze towarzyszy osłabienie duchowości. Tak jak „życie Jezusa stanowiło uderzający kontrast” (*Education*, s. 77; por. *Wychowanie*, s. 55) wobec wystawności i przepychu rozpowszechnionych w Jego czasach, tak też prostota i duchowa moc adwentystycznego poselstwa muszą stanowić uderzający kontrast

wobec przepychu naszych czasów. Pan potępia „niepotrzebne i ekstrawaganckie wydawanie pieniędzy w celu zaspokojenia pychy i zamiłowania do przepychu i wystawności” (*Testimonies to Ministers*, s. 179). W zgodzie z tymi zasadami nasze uroczystości szkolne, obrzędy ślubne i wszelkie inne nabożeństwa kościelne powinny cechować się prostotą i oszczędnością.

Nowoczesne media

Nasze wnętrze, podobnie jak ciało, potrzebuje odnowy i wzmocnienia (zob. 2 Kor 4,6). Miarą człowieka jest jego umysł. Dlatego pokarm duchowy dostarczany umysłowi ma wielkie znaczenie zarówno dla rozwoju charakteru człowieka, jak i realizacji jego celów i życiowych dążeń. Z tego względu nasze obyczaje w sferze intelektu powinny stać się przedmiotem naszej dokładnej analizy. To, co czytamy lub czego słuchamy za pośrednictwem książek, czasopism, radia, telewizji, Internetu lub innych nowoczesnych mediów, wywiera wielki wpływ na nasz charakter. Książki i inne dzieła literackie są jednym z najbardziej wartościowych środków wychowania i kształcenia oraz upowszechnienia kultury, należy je jednak mądrze dobierać i właściwie z nich korzystać. W zasięgu współczesnego człowieka jest olbrzymie bogactwo dobrej literatury; jednocześnie jednak doświadcza on prawdziwego zalewu literatury złej, choć wydawanej często w bardzo atrakcyjnej formie, która jest niezwykle groźna dla umysłu i moralności człowieka. Opowieści propagujące burzliwe przygody czy też rozwiązłość moralną, bez względu na to, czy są prawdziwe, czy też stanowią jedynie owoc ludzkiej wyobraźni — nie są właściwym pokarmem dla chrześcijanina, niezależnie od jego wieku.

„Osoby ulegające niezdrowemu nawykowi pochłaniania wszelkiego rodzaju ekscytujących opowieści nadwyreżają swe władze umysłowe, pozbawiając intelekt zdolności trzeźwego i rozsądnego myślenia” (*Counsels to Parents, Teachers and Students*, s. 135). Do złych skutków

czytania beletrystyki⁵⁶ zaliczyć można także fakt, jak zostaliśmy poczeni, że „nadmierne skupianie się na problemach bytowych, obowiązkach oraz swoim losie” wywiera zły wpływ na duszę i wzbudza niechęć do powinności dnia powszedniego” (*Counsels to Parents, Teachers and Students*, s. 383).

Radio, telewizja i Internet przeobraziły całkowicie atmosferę współczesnego świata i pozwoliły nam łatwo zapoznawać się z ze stylem życia, pomysłami i działalnością człowieka na całym globie. Mogą być one wspianymi środkami wychowawczo-edukacyjnymi. Za ich pomocą możemy poszerzyć wiedzę o otaczającym nas świecie, zapoznać się z aktualnymi wydarzeniami, brać udział w ważnych dyskusjach oraz słuchać najlepszej muzyki.

Niestety, nowoczesne massmedia potrafią również niemal stale nadawać programy o wątpliwej wartości, które wywierają niezdrowy wpływ i nie podnoszą na duchu. Jeśli nie dobieramy z rozwagą tego, co oglądamy, takie niemoralne programy trafiają wprost do naszych domów.

Bezpieczeństwo dla siebie i naszych dzieci znajdziemy jedynie w postanowieniu, by przestrzegać z Bożą pomocą napomnienia apostoła Pawła: „Wreszcie, bracia, myślcie tylko o tym, co prawdziwe, co pocziwe, co sprawiedliwe, co czyste, co miłe, co chwalebne, co jest cnotą i godne pochwały” (Flp 4,8).

Odpoczynek i rozrywka

Celem odpoczynku jest świadoma odnowa umysłu i ciała. Człowiek zdrowy i spełniony nie potrzebuje rozrywek wątpliwej wartości; źródła odnowy swych sił poszukiwać będzie raczej w dobrym wypoczynku.

---

⁵⁶ Beletrystyka to literatura oparta nie na faktach, lecz na wyobraźni autora, na przykład powieść, nowela, opowiadanie. Celem *Prawa zborowego* nie jest kwestionowanie wartości beletrystyki jako takiej, a tylko ostrzeżenie przed jej nierozważnym doborem lub brakiem umiaru w jej czytaniu.

„Dzisiaj wiele popularnych w świecie rozrywek — nawet z udziałem tych, którzy uważają się za chrześcijan — zmierza do tego samego celu, do którego zmierzały rozrywki pogańskie. Zresztą niewiele jest wśród nich takich, których szatan nie używa w celu zniszczenia dusz. Szatan nie liczy się ze środkami, jeżeli chodzi o zdobycie duszy ludzkiej. Od wieków stara się poprzez teatr wzbudzać żądzę i pochwałać występki. Wykorzystuje operę z jej fascynującą dla oka wystawnością i oszałamiającą muzyką, korzysta z balów przebierańców, karnawałów, tańca, stolików do gry w karty — wszystko po to, by przełamać bariery związane z naszymi zasadami i otworzyć drzwi zmysłowej pobłażliwości. Każde spotkanie czy zgromadzenie, służące wyłącznie przyjemności, gdzie podsycą się pychę, pobłaża apetytowi, a każdy uczestnik prowadzony jest tak, by zapomniał o Bogu i stracił z oczu sprawę wieczności, jest tak naprawdę terytorium działań szatana, oplatającego swoimi łańcuchami duszę” (*Patriarchs and Prophets*, s. 459-460; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 343; zob. s. 163-164).

Musimy unikać wszystkiego, co przedstawia bądź propaguje — bez względu na formę wizualną czy literacką — grzechy bądź przestępstwa takie jak morderstwo, cudzołóstwo, kradzież i tym podobne rodzaje zła, które w dużym stopniu są odpowiedzialne za upadek moralności. Zamiast tego powinniśmy szukać ukojenia i radości w stworzonej i podtrzymywanej ręką Boga przyrodzie, a także w cudownym współdziałaniu ludzkich wysiłków i Bożych dzieł.

Inną formą rozrywki wywierającą negatywny wpływ jest taniec towarzyski. „Forma rozrywki, jaką jest taniec, (...) stanowi szkołę nieprawości, prawdziwe przekleństwo dla społeczeństwa” (*Messages to Young People*, s. 399; zob. 2 Kor 6,15-18; 1 J 2,15-17; Jk 4,4; 2 Tm 2,19-22; Ef 5,8-11; Kol 3,5-10).

Odpoczynek ma wielkie znaczenie. Zamiast przyłączać się do tłumów „miłujących więcej rozkosze niż Boga” (2 Tm 3,4), powinniśmy dążyć do tego, aby zarówno nasze przyjaźnie, jaki i nasz wypoczynek były skoncentrowane na Chrystusie i Kościele.

Muzyka

„Muzyka miała służyć świętemu celowi, miała kierować myśli do tego, co jest czyste, szlachetne oraz wzniosłe i budzić w duszy oddanie i wdzięczność Bogu” (*Patriarchs and Prophets*, s. 594; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 448). Jezus „przez śpiew utrzymywał łączność z niebem” (*Desire of Ages*, s. 73; por. *Życie Jezusa*, s. 45).

Muzyka stanowi jedną z najwznioślejszych sztuk. Dobra muzyka nie tylko dostarcza przyjemnych doznań, ale także rozwija umysł i podtrzymuje jego najlepsze cechy. Bóg często wykorzystuje pieśni religijne, by poruszyć serce grzesznika i skłonić go do upamiętania. W przeciwieństwie do tego, zła muzyka niszczy naszą moralność i odciąga nas od Boga.

Z wielką troską należy dokonywać wyboru muzyki, której słuchamy w domu, na spotkaniach publicznych, w szkole i w kościele. Melodie oparte na jazzie, rocku i innych bliskich im lub pokrewnych gatunkach muzycznych, czy też w jakikolwiek sposób wyrażające niemądre lub trywialne słowa i uczucia, powinny być odrzucone (zob. s. 120, 126).

Konkluzja

Ponieważ przyszło nam żyć pośród niebezpieczeństw dni ostatecznych, nieść na swoich barkach odpowiedzialność za szybkie ogłoszenie światu ostatniej Bożej oferty zbawienia, a do tego żyć w obliczu sądu Bożego prowadzącego już wkrótce do ustanowienia uniwersalnej sprawiedliwości — dlatego poświęćmy samych siebie Bogu, oczyśćmy nasze ciało, duszę i ducha, postanawiając przestrzegać wysokich standardów życia, które muszą cechować tych, którzy oczekują powrotu swego Pana.

MAŁŻEŃSTWO, ROZWÓD I PONOWNE MAŁŻEŃSTWO

Więzi społeczne

Bóg wyposażył nas w instynkt społeczny zarówno dla naszej korzyści, jak i przyjemności. „Wzajemne kontakty szlifują nasze umysły i doskonalą je; dzięki relacjom zawierane są znajomości i przyjaźnie, które prowadzą do jedności serc i atmosfery miłości tak miłej w oczach nieba (*Testmonies*, t. 1, s. 172).

Właściwe kontakty między płciami przynoszą korzyści zarówno kobietom, jak i mężczyznom. Należy je prowadzić według najwyższych Bożych standardów i z uwzględnieniem obyczajów i zasad, które dano nam dla naszej ochrony. Celem szatana jest skrzywienie każdego aspektu życia, a wypaczenie tego, co najlepsze często prowadzi do najgorszego.

W dzisiejszym świecie ideały, które czyniły relacje między kobietami i mężczyznami bezpiecznymi i szczęśliwymi, są w zastraszającym stopniu lekceważone. Relacje te, pod wpływem namiętności nieograniczonych żadnymi moralnymi czy religijnymi zasadami, uległy głębokiej degeneracji, dając przyzwolenie praktycznie na wszystko, w tym na perwersje seksualne, kazirodztwo czy seksualne wykorzystywanie dzieci.

Miliony ludzi porzuciły biblijne standardy postępowania, zamieniając uświęcone doświadczenie, jakim jest małżeństwo i rodzicielstwo,

na gorzkie, przepelnione poczuciem winy przekleństwo pełne owoców grzechu. To rozbitcie rodziny niszczy nie tylko rodzinną tkankę społeczeństwa, ale prowadzi w dalszej perspektywie do pomnażania również innych rodzajów zła. Innym rezultatem tego stanu jest deformacja życia dzieci i młodzieży, co jest zjawiskiem bardzo niepokojącym. Jego skutki społeczne są katastrofalne, tym bardziej że zjawisko to ma tendencje wzrostowe.

To zło staje się coraz bardziej widoczne, przez co zagraża ideałom i celom chrześcijańskiego domu. Cudzołóstwo, pornografia, różne odmiany napastowania (włączając w to molestowanie małżonków, partnerów, dzieci i osób starszych), kazirodztwo oraz praktyki homoseksualne i lesbijskie — stanowią przykłady otwartego pogwałcenia pierwotnego Bożego planu dla człowieka i świadczą o zepsuciu ludzkości. Kwestionowanie klarownego przesłania fragmentów Biblii mówiących na ten temat (zob. Wj 20,14; Lb 18,22.29; 20,13; 1 Kor 6,9; 1 Tm 1,10; Rz 1,20-32) i zagłuszanie ostrzeżeń płynących z kart Pisma Świętego ludzkimi opiniami prowadzi do niepewności i zamieszania w tym względzie. Od zamierzchłych czasów planem szatana było, aby ludzkość zapomniała o tym, że jej Stworzycielem jest Bóg, który dokonując aktu stworzenia, uczynił człowieka na swoje podobieństwo, jako „mężczyznę i kobietę” (Rdz 1,27). Chociaż już samo Słowo Boże przestrzega nas przed fatalnymi skutkami tak powszechnej dziś obsesji na punkcie seksu i pogoni za przyjemnościami zmysłowymi, to Chrystus przybył na ziemię, by unicestwić dzieła szatana i odnowić więź ludzi ze swoim Stworzycielem. Pomimo tego, że w Adamie upadliśmy i staliśmy się niewolnikami grzechu, gdy jesteśmy w Chrystusie, otrzymujemy pełne przebaczenie oraz prawo wyboru nowej drogi, która pozwoli nam skuteczniej osiągnąć pełną odnowę. Dzięki krzyżowi i działaniu Ducha Świętego każdy może być uwolniony ze szponów grzesznych praktyk. W ten sposób dostępujemy odnowienia i upodabniamy się do naszego Stwórcy.

Jako rodzice i duchowi przewodnicy młodzieży musimy ze zrozumieniem i wyrozumiałością podejść do ich problemów. Musimy do-

łożyć starań, by stworzyć im odpowiednią chrześcijańską atmosferę i zbliżyć się do nich duchowo, aby przekazać im nasze ideały, Bożą inspirację do działania oraz moc tkwiącą w poselstwie chrześcijańskim.

Bez względu na błędy popełniane przez rodziców czy rówieśników, naszym obowiązkiem i przywilejem jest znać i utrzymywać najwyższe Boże standardy męskości i kobiecości. Możemy budować chrześcijański charakter, który ustrzeże nas przed złem i sprawi, że będziemy mieli potężny wpływ na społeczeństwo. Dokonamy tego przez pobożne studiowanie Biblii, pogłębioną znajomość dzieł przyrody, rygorystyczne panowanie nad żądzami i potrzebami cielesnymi, skoncentrowanie się na prawdziwym celu naszego życia, wytrwałość w modlitwie oraz szczerą i nieegoistyczną służbę na rzecz innych ludzi.

Spotkania towarzyskie dla młodych czy starszych powinny zawsze stanowić okazję do budowania wspólnoty opartej na obopólnym szczęściu, a także rozwijania potencjału umysłowego i duchowego, nigdy zaś nie powinny być czasem na beztroską i pozbawioną powagi rozrywkę. Dobra muzyka, budujące rozmowy, recytowanie fragmentów Słowa Bożego, odpowiednie zdjęcia lub filmy, starannie wyselekcjonowane, służące dobrej edukacji zabawy oraz nade wszystko przygotowanie i realizacja planów ewangelizacyjnych — stanowić będą wielkie błogosławieństwo i wzmocnienie dla wszystkich uczestników. Sekretariat Młodzieży Generalnej Konferencji udostępnił pomocne materiały i praktyczne wskazówki, jak prowadzić takie spotkania i na co zwracać uwagę w budowaniu relacji międzyludzkich.

Nasze domy są zdecydowanie najlepszymi miejscami na spotkania towarzyskie. W rozległych centrach miast, gdzie nie da się organizować takich spotkań po domach, i tam, gdzie nie posiadamy własnego miejsca spotkań lub nie mamy dostępu do domu kultury czy innego lokalnego centrum, powinniśmy znaleźć miejsce wolne od wszelkich wpływów groźnych dla chrześcijańskich standardów, zamiast godzić się na miejsce wykorzystywane powszechnie na rozrywkę komercyjną, np. hale widowiskowo-sportowe, areny czy ośrodki sportowe, których atmosfera może być sprzeczna z chrześcijańskimi standardami życia.

Przebywanie z młodymi jako forma ich ochrony

Tworzenie przez osoby dorosłe szczęśliwych i serdecznych relacji z młodymi ludźmi pozwala wywierać wyjątkowo skuteczny a zarazem pozytywny wpływ na życie dzieci i młodzieży. „Istnieje niebezpieczeństwo, że zarówno rodzice, jak i nauczyciele (...) nie zdołają zawiązać odpowiednich relacji społecznych ze swoimi dziećmi czy uczniami” (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, s. 76). Obowiązkiem naszych domów, szkół i innych instytucji jest troska o moralność i reputację tych, których powierzono nam pod opiekę. Jako rodzice powinniśmy w dużym stopniu kształtować politykę instytucji służących naszymi dzieciom i młodzieży. Nie mniejszą troską powinniśmy objąć nasze domy. Aby stało się to możliwe, musimy uczyć się, jak skutecznie stać się mile widzianymi towarzyszami naszych dzieci. Jednak to głównie na samych młodych ludziach spoczywa przywilej traktowania takiego życzliwego towarzystwa dorosłych z szacunkiem i zadowoleniem.

Czas randkowania i narzeczeństwo

Czas, o którym mówi ten podrozdział, dotyczy okresu wstępnego, w czasie którego kobieta i mężczyzna, już zainteresowani sobą, pogłębiają wzajemną znajomość prowadzącą do świadomej decyzji zawarcia małżeństwa. „Osoby, które pragną zawrzeć związek małżeński, winny wziąć pod uwagę każdą skłonność i każdy rys charakteru partnera, z którym chcą połączyć swe życie. Niech każdy krok prowadzący do zawarcia małżeństwa cechuje skromność, prostota, szczerłość i zdecydowane wysiłki, by spodobać się Bogu i uczcić Go. Małżeństwo ma wpływ na życie zarówno w tym, jak i w przyszłym świecie. Szczerzy chrześcijanin nie będzie układał planów, których Bóg nie może zaakceptować” (*Ministry of healing*, s. 359, s. *Śladami Wielkiego Lekarza*, s. 254).

Niesprostanie przez chrześcijańską parę tym zasadom w okresie chodzenia ze sobą oraz narzeczeństwa, prowadzi do tragedii. Jed-

ność męża i żony w posiadaniu tych samych ideałów i celów życiowych stanowi nieodzowny warunek szczęśliwego i udanego domu. Różnice pomiędzy partnerami w sprawach religii z pewnością zaważą na szczęściu rodziny i doprowadzą do zamieszania, rozdarcia i braku właściwego wsparcia dla dzieci. Biblia mówi „Nie chodźcie w obcym jarzmie z niewiernymi” (2 Kor 6,14).

„Więzy rodzinne stanowią najściślejszą, najdelikatniejszą i najświętszą formę więzów ludzkich na ziemi. Ich przeznaczeniem jest przynosić błogosławieństwo ludzkości. Są one błogosławieństwem wszędzie tam, gdzie związek małżeński zawiera się rozumnie, w bojaźni Bożej i z należytyim zastanowieniem się nad związaną z nim odpowiedzialnością” (*Adventist Home*, s. 18; por. *Chrześcijański dom*, s. 10).

Uwielbienie Boga, przestrzeganie szabatu, wypoczynek, spotkania się z innymi, właściwe wykorzystanie zasobów finansowych i rozsądne wychowanie dzieci — stanowią podstawę szczęśliwych relacji w rodzinie. Ponieważ różnice na tym polu mogą często prowadzić do osłabienia tych relacji, zniechęcenia, a nawet całkowitej utraty życia duchowego w Chrystusie, niezbędne jest odpowiednie szkolenie przedmałżeńskie, prowadzone przez pastora, które omówiłoby wszystkie wspomniane aspekty.

„Czy idzie dwóch razem, jeżeli się nie umówili?” (Am 3,3). Szczęście i powodzenie małżeństwa zależy od jedności partnerów, a pomiędzy wierzącym a niewierzącym istnieje głęboka różnica w gustach, celach życiowych i skłonnościach. Służą dwóm panom, między którymi nie może być zgody. Bez względu na to, jak czyste mogą być intencje czy zasady partnera, wpływ osoby niewierzącej będzie zawsze odprowadzał od Boga” (*Patriarchs and Prophets*, s. 174; por. *Patriarchowie i prorocy*, s. 129).

Duch Prococtwa konsekwentnie odradza, by łączyć się więzami małżeńskimi z osobą niewierzącą. Ponadto przestrzega przed związkiem z innymi chrześcijanami, którzy „nie przyjęli prawdy na obecny czas” (*Testimonies*, t. 5, s. 364).

Małżeństwo ma większą szansę na przetrwanie, a Boży plan dla rodziny zostanie łatwiej zrealizowany, jeśli męża i żonę łączą wspólne duchowe wartości i jeden styl życia. Z tego powodu Kościół zdecydowanie odradza zawierania małżeństw między adwentystami dnia siódmego a członkami innych Kościołów i wyznawcami innych religii i zdecydowanie zaleca swoim pastorom, by nie przeprowadzali takich zaślubin.

Kościół zdaje sobie sprawę, że ostateczna decyzja co do wyboru małżonka leży zawsze w rękach każdego wyznawcy. Jednak jako Boża wspólnota ma zawsze nadzieję, że w sytuacji kiedy wyznawca Kościoła decyduje się na ślub z osobą nienależącą do Kościoła, uszanują oni i docenią fakt, że pastor Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, zobowiązany do zachowywania opisanych wyżej zasad, odmówi poprowadzenia uroczystości zaślubin. Para ta nie będzie zatem oczekiwała od pastora, że przeprowadzi ich ceremonię ślubną.

Jeśli członek Kościoła zawiera takie małżeństwo, zbor ma obowiązek okazać takiej parze troskę i miłość w celu zachęcenia jej do całkowitej jedności w Chrystusie.

Małżeństwo

Małżeństwo jest Bożą instytucją, ustanowioną przez samego Boga przed upadkiem człowieka, kiedy wszystko, w tym także małżeństwo, było „bardzo dobre” (Rdz 1,31). „Dlatego opuści mąż ojca swego i matkę swoją i złączy się z żoną swoją, i staną się jednym ciałem” (Rdz 2,24). „Bóg ustanowił pierwszy związek małżeński. Dlatego ta instytucja pochodzi od Stwórcy wszechświata. «Małżeństwo niech będzie we czci». Było ono jednym z pierwszych darów Bożych dla człowieka i jest jedną z dwóch instytucji, którą Adam po upadku zabrał z sobą poza bramy raju” (*Adventist Home*, s. 25; por. *Chrześcijański dom*, s. 14).

Bóg pragnął, aby małżeństwo Adama i Ewy było wzorem dla wszystkich przyszłych małżeństw, a Chrystus poparł tę pierwotną koncepcję, mówiąc: „Czyż nie czytaliście, że Stwórcą od początku stworzył

mężczyznę i kobietę? I rzekł: Dlatego opuści człowiek ojca i matkę i połączy się z żoną swoją, i będą ci dwoje jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, ale jedno ciało. Co tedy Bóg złączył, człowiek niechaj nie rozłącza” (Mt 19,4-6). A zatem małżeństwo ustanowione przez Boga jest związkiem monogamicznym i heteroseksualnym, łączącym jedną kobietę i jednego mężczyznę.

Małżeństwo jest publicznym, prawnym i trwającym całe życie wzajemnym zobowiązaniem mężczyzny i kobiety wobec siebie i Boga (zob. Mr 10,2-9; Rz 7,2). Paweł wskazuje, że poświęcenie Chrystusa wobec Kościoła jest wzorem związku pomiędzy mężem a żoną (zob. Ef 5,31-32). Bóg pragnął, aby związek małżeński był tak trwały, jak związek Jezusa z Kościołem.

Seksualne życie intymne w małżeństwie jest świętym darem Boga dla rodziny ludzkiej. Jest integralną częścią małżeństwa, zarezerwowaną tylko dla niego (zob. Rdz 2,24; Prz 5,5-20). Intymność ta, zaplanowana wyłącznie dla relacji pomiędzy mężem a żoną, przyczynia się do stałego wzrostu poczucia bliskości w związku, jego szczęścia i bezpieczeństwa, a ponadto zapewnia zachowanie rodzaju ludzkiego.

Jedność w małżeństwie osiąga się przez wzajemny szacunek i miłość. Żadna ze stron nie przewyższa drugiej (zob. Ef 5,21-28). „Małżeństwo — związek na całe życie — jest symbolem związku pomiędzy Chrystusem a Jego Kościołem. Duch okazywany przez Chrystusa wobec Kościoła jest duchem, który okazują sobie wzajemnie mąż i żona” (*Testimonies*, t. 7, s. 46). Słowo Boże potępia przemoc w relacjach osobistych (zob. Rdz 6,11.13; Ps 11,5; Iz 58,4-5; Rz 13,10; Ga 5,19-21). Duch Chrystusowy prowadzi do miłości, akceptacji, aktywnego wspierania i pokrzepiania drugiej osoby, nigdy zaś do znęcania się nad nią czy też poniżania jej (zob. Rz 12,10; 14,19; Ef 4,26; 5,28-29; Kol 3,8-14; 1 Tes 5,11). Pośród naśladowców Chrystusa nie ma miejsca na despotyczną władzę i nadużywanie siły (zob. Mt 20,25-28; Ef 6,4). Przemoc w małżeństwie i rodzinie jest odrażająca (zob. *Adventist Home*, s. 343; por. *Chrześcijański dom*, s. 218).

„Ani mąż, ani żona nie powinni zabiegać o władzę w małżeństwie. Pan ustanowił zasadę, którą należy się w tej sprawie kierować. Mąż ma miłować swoją żonę tak, jak Chrystus miłuje Kościół. A żona ma szanować i kochać swojego męża. Oboje mają kultywować ducha uprzejmości i być zdeterminowani, aby nigdy nie zasmucić ani nie zranić drugiej osoby” (*Testimonies*, t. 7, s. 47).

Pojawienie się grzechu wpłynęło niekorzystnie na małżeństwo. Kiedy Adam i Ewa zgrzeszyli, stracili jedność, jaką mieli z Bogiem i ze sobą nawzajem (zob. Rdz 3,6-24). Ich związek został naznaczony winą, wstydem, potępieniem i bólem. Wszędzie, gdzie panuje grzech, ma on smutny wpływ na małżeństwo w postaci wyobcowania, niewierności, zaniedbania, maltretowania, perwersji seksualnej, dominacji jednego partnera nad drugim, przemocy, separacji, porzucenia i rozwodu. Wielożeństwo również jest wyrazem wpływu grzechu na instytucję małżeństwa. Mimo że małżeństwa takie były praktykowane w czasach starotestamentowych, nie są one jednak zgodne z Bożym zamysłem. Boski plan małżeństwa wymaga, by lud Boży był ponad obyczajami powszechnie panującej kultury, będącymi w konflikcie ze stanowiskiem biblijnym.

Chrześcijańskie pojęcie małżeństwa obejmuje:

1. *Odtworzenie Boskiego ideału w Chrystusie*. Ratując świat od grzechu i jego konsekwencji, Bóg usiłuje przywrócić małżeństwu jego pierwotny kształt. Realizacja tego planu przewidziana jest w życiu tych, którzy ponownie narodzili się dla królestwa Chrystusa, których serca są uświęcane przez Ducha Świętego i dla których wysławianie Pana Jezusa Chrystusa jest naczelnym celem życia (zob. 1 P 3,7 oraz *Thoughts from the Mount of Blessing*, s. 64; por. *Najpiękniejsze nauki Jezusa*, s. 59-61).
2. *Jedność i równość przywrócone w Chrystusie*. Ewangelia kładzie nacisk na wzajemną miłość i uległość męża i żony (zob. 1 Kor 7,3-4; Ef 5,21). Wzorem dla przywództwa męża jest pełna poświęcenia miłość i służba Chrystusa dla Kościoła (zob. Ef 5,24-25). Zarówno Piotr, jak i Paweł mówią o potrzebie szacunku w związku małżeńskim (zob. 1 P 3,7; Ef 5,22-23).

3. *Łaskę dostępną wszystkim.* Bóg dąży do pełnego odbudowania i pojednania z Nim wszystkich tych, którym nie udało się osiągnąć boskiego standardu (zob. 2 Kor 5,19). Obejmuje to także osoby, które doświadczyły rozbicia związku małżeńskiego.
4. *Rolę Kościoła.* Mojżesz w Starym Testamencie i Paweł w Nowym, mieli do czynienia z problemami spowodowanymi przez rozbite małżeństwa (zob. Pwt 24,1-5; 1 Kor 7,11). Obydwaj, chociaż podtrzymali i utwierdzili Boży ideał w tym względzie, działali ku dobru i zbawieniu tych, którzy zawiedli w przestrzeganiu Bożych standardów. Podobnie Kościół jako wspólnota jest dzisiaj powołany do podtrzymywania i utwierdzania Bożego ideału małżeństwa przy jednoczesnym — gdy dochodzi do załamania lub rozbicia związku — okazywaniu przebaczenia, skłanianiu do pojednania i uzdrowienia oraz przejawianiu zrozumienia i współczucia.

Rozwód

Rozwód jest sprzeczny z pierwotnym Bożym celem ustanowienia małżeństwa (zob. Mt 19,3-8; Mr 10,2-9). Mimo to Biblia odnosi się także i do tego zagadnienia. Ponieważ rozwód pojawił się jako jeden ze skutków upadku ludzkości, prawodawstwo biblijne było nadane, aby ograniczyć szkody przez niego spowodowane (zob. Pwt 24,1-4). Biblia konsekwentnie stara się wywyższyć małżeństwo i zniechęcić do rozvodu, opisując radości płynącą z miłości i wierności małżeńskiej (zob. Prz 5,18-20; Pnp 2,16; 4,9—5,1). Czyni to, przyrównując małżeństwo do więzi łączącej Boga z Jego ludem (zob. Iz 54,5; Jr 3,1), podkreślając wagę przebaczenia i obowiązek stałego zmierzania ku odrodzeniu małżeństwa (zob. Oz 3,1-3) oraz wskazując, że dla Boga rozwód i jego tragiczne skutki stanowią obrzydliwość (zob. Ml 2,15-16). Jezus przywrócił pochodzącą od czasów stworzenia koncepcję małżeństwa jako trwającego przez całe życie, wzajemnego oddania się mężczyzny i kobiety oraz ich obojga Bogu (zob. Mt 19,4-6; Mr 10,6-9). Nauczanie biblijne wspiera

małżeństwo i stara się rozwiązywać problemy, które powodują osłabienie i niszczenie jego fundamentów (zob. Ef 5,21-33; Hbr 13,4; 1 P 3,7).

Małżeństwo opiera się na zasadach miłości, lojalności, wyłączności, zaufania i wsparcia, które zachowywane są w posłuszeństwie Bogu przez oboje małżonków (zob. Rdz 2,24; Mt 19,6; 1 Kor 13; Ef 5,21-29; 1 Tes 4,1-7). Gdy zasady te są łamane, małżeństwo może, jak ukazuje Biblia, zostać zniszczone przez tragiczne okoliczności.

Boża łaska jest jedynym lekarstwem na ból spowodowany rozwodem. Gdy dochodzi do rozpadu małżeństwa, należy zachęcać byłych małżonków, by przeanalizowali to, co się stało i poszukiwali Bożej woli w swoim życiu. Bóg dodaje otuchy tym, którzy zostali zranieni. Przyjmuje także skruchę osób, które popełniły najcięższe grzechy — nawet tych, którzy ponoszą ich nieodwracalne konsekwencje (zob. 2 Sm 11—12; Ps 34,19; 86,5; Jl 2,12-13; J 8,2-11; 1 J 1,9).

Pismo Święte za podstawę do rozwodu uznaje cudzołóstwo i wszeteczeństwo (zob. Mt 5,32) oraz porzucenie przez niewierzącego partnera (zob. 1 Kor 7,10-15).

W Piśmie Świętym nie ma żadnego bezpośredniego nauczania dotyczącego ponownego małżeństwa po rozwodzie. Jednak w słowach Jezusa zapisanych w Ewangelii Mateusza 19,9 znajduje się mocna sugestia zezwalająca na zawarcie ponownego małżeństwa przez osobę, która pozostała wierna, podczas gdy jej współmałżonek okazał się niewierny ślubowaniu małżeńskiemu.

Stanowisko Kościoła w sprawie rozwodu i ponownego małżeństwa

Kościół uznaje biblijne nauczanie na temat małżeństwa, chociaż jest świadomy, że związki małżeńskie w wielu przypadkach są dalekie od ideału. Problem rozwodu i ponownego małżeństwa może być właściwie zrozumiany jedynie z perspektywy nieba i Bożych postanowień w Edenie.

Głównym Bożym planem względem tej ziemi było powołanie do życia istot odzwierciedlających obraz i podobieństwo Boga, które rozmnażałyby się, napełniając ziemię, oraz żyły w czystości, harmonii i szczęściu. Bóg wywiódł Ewę z boku Adama i dał mu ją za żonę. W ten sposób ustanowione zostało małżeństwo. Bóg stał się twórcą tej instytucji i zarazem dostojnikiem udzielającym pierwszego ślubu. Po tym, jak Pan objawił Adamowi, że Ewa była prawdziwą kością z jego kości i ciałem z jego ciała, w umyśle Adama nigdy już nie mogła powstać wątpliwość co do tego, że oboje są jednym ciałem. Ponadto, skoro Bóg stworzył Adama i Ewę do wiecznego życia, nie mogło być w ich umysłach miejsca na jakiegokolwiek wątpliwości co do tego, że także ich małżeństwo zostało powołane na wieki.

Kościół bez zastrzeżeń przyjmuje taki pogląd na istotę małżeństwa i rodziny, wierząc, że wszelkie próby obniżania tych wysokich standardów małżeństwa stanowią w istocie zaniżanie znaczenia Bożego wzoru. Wiara, że małżeństwo stanowi instytucję Bożą, opiera się na Piśmie Świętym. Dlatego też wszelkie sprawy dotyczące trudnej sfery rozwodów i ponownych małżeństw muszą być weryfikowane według świętego wzoru objawionego w Edenie.

Kościół wierzy i w obowiązującą moc prawa Bożego, i w przebaczącą miłosierdzie Boże. Wierzy, że zwycięstwo i zbawienie mogą stać się udziałem zarówno ludzi, którzy dopuścili się grzechu poprzez rozwód i ponowne małżeństwo, jak i tych, którzy naruszyli inne ze świętych Bożych standardów. Nic, co tu przedstawiono, nie ma na celu pomniejszania w jakimkolwiek stopniu Bożego miłosierdzia i mocy Jego przebaczenia. W bojażni Bożej przedstawiono tu zasady, które Kościół uważa za normy obowiązujące w zakresie małżeństwa, rozwodu i ponownego małżeństwa.

Chociaż małżeństwo ustanowione zostało na początku przez samego Boga, uznajemy że ludzie żyjący obecnie na świecie podlegają także świeckiemu prawu. Dlatego należy pamiętać, że małżeństwo w swej istocie posiada charakter zarówno boski, jak i świecki. Aspekt boski podlega prawu Bożemu, zaś świecki — prawu państwowemu.

Zgodnie z powyższymi zasadami sformułowano postanowienia, które reprezentują stanowisko Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w sprawie rozwodu i ponownego małżeństwa:

1. W słowach „człowiek niechaj nie rozłącza” Jezus ustanowił zasadę postępowania dla Kościoła, stojącą ponad wszelkimi świeckimi prawami, które wykraczają poza Bożą interpretację zasad regulujących stosunki małżeńskie. Naśladowcy Chrystusa powinni przestrzegać tej zasady, nawet jeśli świeckie przepisy albo panujące w społeczeństwie obyczaje dopuszczają większą swobodę w tym względzie. „W kazaniu na górze Jezus wyraźnie oświadczył, że rozwiązanie związku małżeńskiego jest niedopuszczalne, chyba że dojdzie do niewierności małżeńskiej przysiędze” (*Thoughts From The Mount of Blessing*, s. 63; por. *Najpiękniejsze nauki Jezusa*, s. 59; zob. Mt 5,32; 19,9).
2. Niewierność ślubowaniu małżeńskiemu rozumie się ogólnie jako cudzołóstwo i/lub wszeteczeństwo. Jednak Nowy Testament przez słowo wszeteczeństwo rozumie jeszcze inne odchylenia seksualne (zob. 1 Kor 6,9; 1 Tm 1,9-10; Rz 1,24-27). Dlatego zboczenia seksualne, w tym kazirodztwo, napastowanie seksualne dzieci, homoseksualizm, są traktowane jako niewłaściwe zaspokajanie swych potrzeb seksualnych i naruszenie boskiego planu względem małżeństwa. Jako takie, również uprawniają do separacji lub rozwodu. Mimo że Pismo Święte zezwala na rozwód z powodów wyżej wspomnianych, jak również z powodu porzucenia przez niewierzącego współmałżonka (zob. 1 Kor 7,10-15), Kościół i osoby zainteresowane pojednaniem powinni podjąć gorliwe wysiłki celem nakłonienia małżonków do okazania sobie nawzajem Chrystusowego ducha przebaczenia i odnowy. Kościół powinien odnosić się do pary małżeńskiej z miłością, by móc towarzyszyć jej w procesie pojednania.
3. Gdy pojednanie nie zostanie osiągnięte, strona, która zachowała wierność współmałżonkowi, który naruszył przysięgę małżeńską, ma biblijne prawo do uzyskania rozwodu i zawarcia ponownego małżeństwa.

4. Strona, która złamała przysięgę małżeńską (zob. pkt 1 i 2), ma być poddana postępowaniu dyscyplinarnemu przez zbor (zob. s. 74-83). Jeśli osoba taka okaże szczerą skruchę, powinna być raczej zawieszona na pewien czas niż pozbawiona członkostwa zboru. Natomiast osobę, która nie wyraziła pełnej i szczerzej skruchy, powinno się pozbawić członkostwa w zborze. W wypadku gdy popełniony czyn przyniósł publiczne zniesławienie sprawy Bożej, zbor — w celu zachowania dobrego imienia Kościoła i Bożych standardów — może pozbawić taką osobę członkostwa.
Każda z tych form dyscypliny powinna być stosowana przez zbor w taki sposób, aby dążyć do osiągnięcia jej dwóch celów — poprawy i ratunku. W ewangelii Chrystusa ta zbawcza strona dyscypliny zawsze wiąże się z autentycznym przekształceniem grzesznika w nowe stworzenie w Chrystusie.
5. Współmałżonek, który złamał przysięgę małżeńską i się rozwiódł, nie ma moralnego prawa do zawarcia ponownego związku małżeńskiego, dopóki żyje drugi współmałżonek, który pozostał wierny przysiędze małżeńskiej i dalej pozostaje w stanie wolnym i czystym. Jeśli jednak wstąpi w związek małżeński, zostaje pozbawiony członkostwa zboru. Osoba, z którą taki związek zawarto — jeżeli jest członkiem — również zostaje pozbawiona członkostwa zboru.
6. Wiadomo, że w niektórych wypadkach kontakty małżeńskie słabną do tego stopnia, że lepiej jest wtedy, gdy mąż i żona zdecydują się na separację. „Tym zaś, którzy żyją w stanie małżeńskim, nakazuję nie ja, lecz Pan, ażeby żona męża nie opuszczała, a jeśliby opuściła, niech pozostanie niezamężna, albo niech się z mężem pojedna; niech też mąż z żoną się nie rozwodzi” (1 Kor 7,10-11). W wielu takich wypadkach przydzielenie opieki nad dziećmi, ustalenie podziału majątku lub nawet zapewnienie osobie bezpieczeństwa może spowodować konieczność zmiany statusu małżeńskiego. Wtedy dopuszczalne jest zastosowanie rozwiązania określonego w niektórych krajach prawną separacją. Jednakże w wielu państwach prawo daje możliwość takiej separacji jedy-

nie poprzez rozwód. Separacja lub rozwód wynikające z przemocy fizycznej albo czynników innych niż niewierność małżeńskiej przysiędze (zob. pkt 1 i 2), nie dają żadnej ze stron biblijnej podstawy do ponownego małżeństwa, chyba że do tego czasu druga strona zawarła nowe małżeństwo, dopuściła się cudzołóstwa lub wszeteczeństwa albo umarła. Jeśli wyznawca, który rozwiódł się z takich przyczyn, zawrze bez biblijnego uzasadnienia ponowne małżeństwo, powinien zostać pozbawiony członkostwa zboru, podobnie jak osoba, którą poślubił, o ile jest ona członkiem zboru (zob. s. 74-83).

7. Współmałżonka, który dopuścił się niewierności małżeńskiej przysiędze, rozwiódł się i został pozbawiony członkostwa zboru, i który zawarł ponowny związek małżeński, podobnie jak osobę, która rozwiodła się z innych powodów niż wymienione powyżej w punktach 1. i 2., zawarła nowy związek i została pozbawiona członkostwa zboru — należy traktować jako osoby niezdolne do uzyskania członkostwa zboru z wyjątkiem przypadków opisanych poniżej.
8. Umowa małżeńska jest nie tylko święta, ale także bardziej złożona w swych konsekwencjach, ponieważ wchodzi tu także w rachubę na przykład dobro dzieci. Dlatego, gdy osoba pokutująca poprosi o ponowne przyjęcie do zboru, możliwości w tym przypadku mogą być poważnie ograniczone. Przed ostateczną decyzją w tej sprawie zór powinien tę prośbę o ponowne przyjęcie przedłożyć za pośrednictwem pastora lub seniora okręgu do rozpatrzenia radzie diecezji w celu uzyskania informacji o krokach, jakie osoba okazująca skruchę może podjąć, by odzyskać członkostwo zboru.
9. Ponowne przyjęcie do zboru osób, które zostały pozbawione członkostwa z przyczyn wymienionych w poprzednich punktach, odbywa się zwykle na podstawie ponownego chrztu (zob. s. 56-57, 82-83).
10. Gdy osoba pozbawiona członkostwa, została ponownie przyjęta do zboru (zgodnie z postanowieniem punktu 8.), należy dołożyć wszelkich starań, aby — chcąc zachować zgodę i jedność w zborze — nie obdarzać takiej osoby żadną funkcją

kierowniczą, zwłaszcza taką, która wymaga ordynacji, chyba że po przeprowadzeniu skrupulatnej i wszechstronnej konsultacji z kierownictwem diecezji.

11. Żaden pastor nie ma prawa udzielić ponownego ślubu osobie, która w świetle wytycznych zawartych w powyższych punktach nie ma biblijnego prawa do wstąpienia w nowy związek małżeński.

Zborowa służba rodzinom

Kościół, jako Chrystusowe narzędzie wspomagania ludzi, ma służyć swoim członkom pomocą w zaspokajaniu ich wszelkich potrzeb oraz wychowywać ich, aby wszyscy mogli wzrastać duchowo i osiągnąć pełną chrześcijańską dojrzałość. Ma to szczególne zastosowanie w przypadku osób stających przed ważnymi życiowymi decyzjami takimi jak małżeństwo czy też tak bolesnymi doświadczeniami jak rozwód. Kiedy parze małżeńskiej grozi rozbitcie, sami małżonkowie oraz członkowie zboru powołani do tej służby lub inna przeszkolona do tego rodzina powinni dołożyć wszelkich starań, żeby doprowadzić do pojednania zgodnie z Bożymi zasadami odbudowy zranionego związku (zob. Oz 3,1-3; 1 Kor 7,10-11; 13,4-7; Ga 6,1).

W zborze lub innych organizacjach kościelnych dostępne są środki, które mogą być pomocą dla wyznawców w budowaniu silnego chrześcijańskiego domu. Środki te obejmują: (1) programy przygotowujące do małżeństwa, (2) programy szkoleniowe dla par małżeńskich i ich rodzin, (3) programy wsparcia dla rodzin rozbitych i osób rozwiedzionych.

Wsparcie duszpasterskie jest szczególnie potrzebne w dziedzinie szkoleń przedmałżeńskich i programów dla małżeństw oraz wsparcia i odbudowy wyznawców po rozwodzie. W tym ostatnim wypadku opieka pastorska ma znaczenie zarówno dyscyplinarne, jak i wspierające. Obejmuje ona także umiejętność rozważnego dzielenia się właściwymi informacjami. Niektóre sprawy mogą być bardzo delikatne i dla-

tego powinny być utrzymane w wielkiej dyskrecji. Jednak te etyczne zastrzeżenia i obawy nie powinny być podstawą do unikania środków dyscyplinarnych ustalonych powyżej w punktach od 1. do 11.

Ponieważ Bóg przebacza grzech, wyznawcy Kościoła powinni również okazywać przebaczenie i akceptację tym, którzy upadli (zob. Iz 54,5-8; Mt 6,14-15; Ef 4,32). Biblia zachęca, by w ramach chrześcijańskiej troski o błądzących okazywać im cierpliwość, współczucie i przebaczenie (zob. Mt 18,10-20; Ga 6,1-2). Nawet jeśli wobec poszczególnych wyznawców zastosowano środki dyscyplinarne w postaci zawieszenia czy pozbawienia członkostwa, zbór, jako narzędzie Bożej misji, powinien dołożyć wszelkich starań, aby zachować z nimi kontakt, okazując im szczerą troskę i starając się umacniać ich duchowo.

PODSTAWOWE ZASADY WIARY KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW DNIA SIÓDMEGO

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego przyjmuje Biblię za swe jedyne credo i wyznaje podstawowe zasady wiary jako nauki płynące z Pisma Świętego. Zasady te, przedstawione poniżej, stanowią wykładnię nauk Pisma Świętego, tak jak je rozumie i wyraża Kościół. Ich uzupełnienia i zmiany mogą być dokonywane podczas Zjazdu Generalnej Konferencji, gdy Kościół jest prowadzony przez Ducha Świętego do pełniejszego zrozumienia prawdy biblijnej lub lepszego sposobu jej wyrażania.

1. Pismo Święte

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu jest spisany Słowem Boga, przekazany pod natchnieniem Bożym. Natchnieni autorzy mówili i pisali pod wpływem Ducha Świętego. W Słowie tym Bóg przekazał ludzkości wiedzę potrzebną do zbawienia. Pismo Święte jest najwyższym, autorytatywnym i nieomylnym objawieniem Jego woli. Wyznacza standardy rozwoju charakteru, weryfikuje nasze doświadczenia, objawia definitywnie zasady wiary i stanowi wiarygodny zapis Bożego działania w historii (zob. Ps 119,105; Prz 30,5-6; Iz 8,20; J 17,17; 1 Tes 2,13; 2 Tm 3,16-17; Hbr 4,12; 2 P 1,20-21).

2. Trójca

Jest jeden Bóg: Ojciec, Syn i Duch Święty, jedność trzech odwiecznie współistniejących Osób. Bóg jest nieśmiertelny, wszechmogący, wszechwiedzący, ponad wszystkim i wszechobecny. Jest On nieskończony i niepojęty dla ludzkiego rozumu, a jednak poznany dzięki temu, że sam siebie objawił. Bóg, który jest miłością, godzien jest wiecznej czci, chwały i służby całego stworzenia (zob. Rdz 1,26; Pwt 6,4; Iz 6,8 [BG]; Mt 28,19; J 3,16; 2 Kor 1,21-22; 13,13; Ef 4,4-6; 1 P 1,2).

3. Ojciec

Bóg wieczny Ojciec jest Stworzycielem, Źródłem, Władcą i Dawcą życia dla całego stworzenia. Jest On sprawiedliwy i święty, miłosierny i łaskawy, nieskory do gniewu i obfitujący w niezachwianą miłość i wierność. Przymioty i moc okazane w Synu i Duchu Świętym objawienie należą również do Ojca⁵⁷ (zob. Rdz 1,1; Pwt 4,35; Ps 110,1,4; J 3,16; 14,9; 1 Kor 15,28; 1 Tm 1,17; 1 J 4,8; Ap 4,11).

4. Syn

Bóg wieczny Syn przyjął ciało człowieka w Jezusie Chrystusie. Przez Niego zostały stworzone wszystkie rzeczy, objawiony został charakter Boży, dokonane zostało zbawienie ludzkości i osądzony został świat. Na wieki prawdziwy Bóg stał się także prawdziwym człowiekiem, Jezusem Chrystusem. Poczęty został z Ducha Świętego, a urodził się z dziewicy Marii. Żył i doświadczył jako człowiek wszelkich pokus, jednak swoim przykładem doskonale ukazał sprawiedliwość i miłość Bożą. Poprzez cuda objawił Bożą moc i potwierdził, że jest obiecany przez Boga Mesjaszem. Dobrowolnie cierpiał i zmarł na krzyżu za nasze grzechy i w naszym zastępstwie, powstał z martwych i wstąpił do nieba, aby służyć w niebiańskiej świątyni na rzecz nas wszystkich. Powróci znowu w chwale, aby dokonać ostatecznego wybawienia swego ludu i wszystko odnowić (zob. Iz 53,4-6; Dn 9,25-27; Łk 1,35; J 1,1-3.14;

⁵⁷ W oryg.: *are also those of the Father* — dosł.: ‘są również tymi Ojca’.

5,22; 10,30; 14,1-3.9.13; Rz 6,23; 1 Kor 15,3-4; 2 Kor 3,18; 5,17-19; Flp 2,5-11; Kol 1,15-19; Hbr 2,9-18; 8,1-2).

5. Duch Święty

Bóg wieczny Duch Święty współdziałał z Ojcem i Synem w dziele stworzenia, wcielenia i odkupienia. Jest On osobą tak samo jak Ojciec i Syn. On inspirował pisarzy Pisma Świętego. On napełnił życie Chrystusa mocą. On przyciąga i przekonuje ludzi, a tych, którzy pozytywnie reagują na Jego działanie, odnawia i przemienia na obraz Boga. Posłany przez Ojca i Syna, aby zawsze być ze swoimi dziećmi, udziela darów duchowych Kościołowi, obdarza go mocą, by świadczył o Chrystusie, i w harmonii z Pismem Świętym prowadzi do całej prawdy (zob. Rz 1,1-2; 2 Sm 23,2; Ps 51,13; Iz 61,1; Łk 1,35; 4,18; J 14,16-18.26; 15,26; 16,7-13; Dz 1,8; 5,3; 10,38; Rz 5,5; 1 Kor 12,7-11; 2 Kor 3,18; 2 P 1,21).

6. Stworzenie

Bóg ukazał w Piśmie Świętym wiarygodny i historyczny opis swojego dzieła stwórczego. Stworzył wszechświat, a w sześciu dniach nieodległego [według chronologii biblijnej] stworzenia⁵⁸ uczynił „niebo i ziemię, morze i wszystko co w nich jest” i odpoczął w siódmym dniu. W ten sposób ustanowił szabat⁵⁹ [sobotę] wieczną pamiątką swojego dzieła wykonanego i ukończonego podczas sześciu literalnych dni, które wraz z szabatem stanowiły tę samą jednostkę czasu, co okres zwany dziś tygodniem. Pierwsi mężczyzna i kobieta uczynieni zostali na podobieństwo Boga jako koronne dzieło aktu stworzenia, otrzymu-

---

⁵⁸ W oryg.: *in a recent, six-day creation*. Zwrot ten przetłumaczono: ‘w sześciu dniach nieodległego stworzenia’, z dodanym w nawiasie od polskiej redakcji wyjaśnieniem: „według chronologii biblijnej”, a to z uwagi na brak w języku polskim słowa oddającego precyzyjnie znaczenie słowa *recent* (ostatni, niedawny, nieodległy) zgodnie z intencją Generalnej Konferencji, którą jest podkreślenie uznania przez Kościół koncepcji tzw. młodej ziemi, czyli uwzględniającego biblijną chronologię wydarzeń stanowiska kreacjonistycznego liczącego wiek ziemi w tysiącach (6-10 tys.), a nie milionach lat.

⁵⁹ W oryg.: *Sabbath*.

jąc zarówno władzę nad ziemią, jak i obowiązek troski o nią. Gdy świat został ukończony, był „bardzo dobry”, ukazując chwałę Boga (zob. Rdz 1-2; 5; 11; Wj 20,8-11; Ps 19,1-6; 33,6.9; 104; Iz 45,12.18; Dz 17,24; Kol 1,16; Hbr 1,2; 11,3; Ap 10,6; 14,7).

7. *Natura człowieka*

Mężczyzna i kobieta stworzeni zostali na podobieństwo Boga. Bóg obdarzył ich indywidualnością, a także zdolnością swobodnego myślenia i działania. Pomimo tego że człowiek stworzony został jako istota wolna, to jako niepodzielna jedność ciała, umysłu i ducha jest w pełni zależny od Boga. Gdy nasi pierwsi rodzice okazali nieposłuszeństwo Bogu, wyparli się tej zależności od Niego i stracili swą wysoką pozycję. Ich podobieństwo do Boga uległo zatarciu i zaczęli podlegać śmierci. Ich potomkowie odziedziczyli tę upadłą naturę wraz z jej konsekwencjami. Rodzą się zatem ze słabościami i skłonnością do zła. Lecz Bóg w Chrystusie pojednał świat ze sobą i poprzez swojego Ducha przywraca w skruszonych śmiertelnikach obraz ich Stwórcy. Zostali stworzeni na Jego chwałę, dlatego są powołani do miłowania Boga i bliźnich oraz troski o otoczenie (zob. Rdz 1,26-28; 2,7.15; 3; Ps 8,4-8; 51,7.12; 58,4; Jr 17,9; Dz 17,24-28; Rz 5,12-17; 2 Kor 5,19-20; Ef 2,3; 1 Tes 5,23; 1 J 3,4; 4,7-8.11.20).

8. *Wielki bój*

Cała ludzkość włączona jest w wielki konflikt rozgrywający się między Chrystusem a szatanem. Konflikt ten dotyczy charakteru Boga, Jego prawa i władzy nad wszechświatem. Rozpoczął się w niebie, kiedy to stworzona przez Boga istota, obdarzona wolnością wyboru, stała się — przez wywyższenie samej siebie — szatanem, przeciwnikiem Boga, doprowadzając do buntu część aniołów. Szatan wprowadził tego samego ducha buntu na ziemię, gdy zwiódł Adama i Ewę. Upadek człowieka spowodował zniekształcenie obrazu Bożego w ludzkości, nieporządek w stworzonym świecie i jego ostateczne zniszczenie podczas globalnego potopu, jak to zostało ukazane w historycznym

sprawozdaniu Księgi Rodzaju 1-11. Nasz świat stał się areną uniwersalnego konfliktu, bacznie obserwowanego przez całe Boże stworzenie w niebie. Ostatecznie Bóg miłości wyjdzie z tego konfliktu oczyszczony z wszelkich zarzutów. Aby wesprzeć swój lud w tym wielkim boju, Chrystus posyła Ducha Świętego i wiernych aniołów, aby prowadzili, strzegli i podtrzymywali go na drodze zbawienia (zob. Rdz 3; 6-8; Hi 1,6-12; Iz 14,12-14; Ez 28,12-18; Rz 1,19-32; 3,4; 5,12-21; 8,19-22; 1 Kor 4,9; Hbr 1,14; 1 P 5,8; 2 P 3,6; Ap 12,4-9).

9. Życie, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa

W życiu Jezusa, doskonałym w posłuszeństwie woli Bożej oraz w Jego cierpieniu, śmierci i zmartwychwstaniu, Bóg zapewnił jedyną możliwość zadośćuczynienia za ludzki grzech, dzięki czemu ci, którzy z wiarą przyjmują to zadośćuczynienie, mogą otrzymać życie wieczne, a całe stworzenie może lepiej zrozumieć nieograniczoną i świętą miłość Stworzyciela. Owo doskonałe zadośćuczynienie potwierdza sprawiedliwość prawa Bożego i łaskawość Bożego charakteru. Z jednej strony bowiem potępia ono nasze grzechy, z drugiej zaś oferuje nam przebaczenie. Śmierć Chrystusa miała charakter zastępczy, odkupieńczy, pojednawczy i przekształcający. Cieleśne zmartwychwstanie Chrystusa jest potężnym świadectwem Bożego zwycięstwa nad mocami zła, a tym, którzy przyjmują pojednawczą ofiarę Chrystusa, daje zapewnienie ostatecznego zwycięstwa nad grzechem i śmiercią. Świadczy ono, że Jezus Chrystus jest Panem, przed którym skłoni się każde kolano w niebie i na ziemi (zob. Rdz 3,15; Ps 22,2; Iz 53; J 3,16; 14,30; Rz 1,4; 3,25; 4,25; 8,3-4; 1 Kor 15,3-4.20-22; 2 Kor 5,14-15.19-21; Flp 2,6-11; Kol 2,15; 1 P 2,21-22; 1 J 2,2; 4,10).

10. Doświadczenie zbawienia

W swej nieograniczonej miłości i łasce Bóg uczynił Chrystusa — tego, który nie znał grzechu — grzechem za nas, abyśmy mogli w Nim stać się sprawiedliwością Bożą. To pragnienie Bożej sprawiedliwości wzbudza w nas Duch Święty. Dzięki Jego prowadzeniu uznajemy rów-

niez nasz grzeszny stan, żałujemy za popełnione grzechy i żyjemy życiem wiary w Jezusa jako Zbawiciela i Pana, naszego Zastępcę i Wzór. Ta zbawiająca wiara przychodzi dzięki Boskiej mocy Słowa i jest darem łaski Bożej. Przez Chrystusa jesteśmy usprawiedliwieni, przyjęci jako synowie i córki Boże oraz wyzwoleni spod panowania grzechu. Przez Ducha Świętego dostępujemy nowonarodzenia i uświęcenia. Duch Święty odnawia nasze umysły, wpisuje Boże prawo miłości w nasze serca i udziela nam mocy do prowadzenia świętego życia. Żyjąc w Duchu, stajemy się uczestnikami boskiej natury i mamy pewność zbawienia zarówno teraz, jak i podczas sądu (zob. Rdz 3,15; Iz 45,22; 53; Jr 31,31-34; Ez 33,11; 36,25-27; Ha 2,4; Mk 9,23-24; J 3,3-8.16; 16,8; Rz 3,21-26; 5,6-10; 10,17; 12,2; 2 Kor 5,17-21; Ga 1,4; 3,13-14.26; 4,4-7; Ef 2,4-10; Kol 1,13-14; Tt 3,3-7; Hbr 8,7-12; 1 P 1,23; 2,21-22; 2 P 1,3-4; Ap 13,8).

11. Wzrastanie w Chrystusie

Jezus przez swoją śmierć na krzyżu pokonał siły zła. Ten, który już podczas swojej ziemskiej misji ujarzmił demony, na Golgocie ostatecznie przełamał ich władzę i skazał na wieczną zagładę. Triumf Jezusa daje nam zwycięstwo nad siłami zła, które stale dążą do objęcia nad nami kontroli, pozwala nam też kroczyć z Chrystusem w pokoju, radości i pewności, że nas kocha. Dzięki zwycięstwu Chrystusa Duch Święty mieszka teraz w nas i sam nas wzmacnia. Jeśli stale poddajemy się Jezusowi jako naszemu Zbawicielowi i Panu, jesteśmy uwolnieni od ciężaru naszych złych uczynków z przeszłości. Nie jesteśmy już skazani na życie w ciemności i lęku przed złymi mocami, nieświadomości oraz poczuciu bezsensowności, wynikających z naszej wcześniejszej drogi życia. W tej nowej wolności w Jezusie powołani jesteśmy do wzrastania na podobieństwo Jego charakteru, łącząc się z Nim w codziennej modlitwie, karmiąc się Jego Słowem i rozważając je, rozmyślając nad Bożą opatrnością, śpiewając na Jego chwałę, uczestnicząc we wspólnych nabożeństwach i angażując się w misję Kościoła. Powołani jesteśmy również do naśladowania Chrystusowego

przykładu w pełnym współczucia zaspokajaniu fizycznych, psychicznych, socjalnych, emocjonalnych i duchowych potrzeb ludzkości. Kiedy poświęcamy się służbie miłości ludziom wokół nas i świadczymy o Jego zbawieniu, Jego stała obecność wśród nas przez Ducha Świętego przekształca każdą chwilę i każde zadanie w doświadczenie duchowe (zob. 1 Krn 29,11; Ps 1,1-2; 23,4; 77,12-13; Mt 20,25-28; 25,31-46; Łk 10,17-20; J 20,21; Rz 8,38-39; 2 Kor 3,17-18; Ga 5,22-25; Ef 5,19-20; 6,12-18; Flp 3,7-14; Kol 1,13-14; 2,6.14-15; 1 Tes 5,16-18.23; Hbr 10,25; Jk 1,27; 2 P 2,9; 3,18; 1 J 4,4).

12. Kościół

Kościół jest społecznością wierzących, którzy wyznają wiarę w Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela. Podobnie jak lud Boży czasów Starego Testamentu, my również jesteśmy powołani ze świata i łączymy się, by uczestniczyć w uwielbieniu Boga, wspólnocie, studiowaniu Słowa Bożego, obchodzeniu pamiątki Wieczery Pańskiej, służbie dla ludzkości i ogólnościatowym zwiastowaniu ewangelii. Autorytet Kościoła wywodzi się od Chrystusa, który jest wcielonym Słowem objawionym w Piśmie Świętym. Kościół jest Bożą rodziną. Członkowie Kościoła, przyjęci przez Boga jako Jego dzieci, żyją na zasadach nowego przymierza. Kościół jest ciałem Chrystusowym, wspólnotą wiary, której Głową jest sam Chrystus. Kościół jest oblubienicą, za którą umarł Chrystus, aby ją uświęcić i oczyścić. Podczas swego triumfalnego powrotu Chrystus przygotowuje i postawi przed sobą doskonałą oblubienicę — triumfujący Kościół, składający się z wiernych wszystkich wieków, odkupionych Jego cenną krwią, bez skazy i plamy, święty i nieskalany (zob. Rdz 12,1-3; Wj 19,3-7; Mt 16,13-20; 18,18; 28,19-20; Dz 2,38-42; 7,38; 1 Kor 1,2; Ef 1,22-23; 2,19-22; 3,8-11; 5,23-27; Kol 1,17-18; 1 P 2,9).

13. Ostatek i jego misja

Powszechny Kościół Boży składa się z tych, którzy szczerze wierzą w Chrystusa. Jednakże w czasach końca, podczas ogólnego odstęp-

stwa, powołany został „ostatek”, który ma zachowywać przykazania Boże i posiadać wiarę Jezusa. „Ostatek” ten zwiastuje nadejście godziny sądu, rozgłasza zbawienie w Chrystusie i zapowiada Jego zbliżające się powtórne przyjście. Poselstwo to występuje w symbolu trzech aniołów z Księgi Objawienia (rozdz. 14.) i związane jest nierozzerwalnie z dziełem sądu w niebie, na ziemi zaś uwidacznia się w dziele pokuty i odnowy. Każdy wierzący powołany jest do osobistego uczestnictwa w tym ogólnoswiatowym posłannictwie (zob. Dn 7,9-14; Iz 1,9; 11,11; Jr 23,3; Mi 2,12; 2 Kor 5,10; 1 P 1,16-19; 4,17; 2 P 3,10-14; Jud 3.14; Ap 12,17; 14,6-12; 18,1-4).

14. Jedność ciała Chrystusowego

Kościół jest jednym ciałem z wieloma członkami, powołanymi z każdego narodu, pokolenia, języka i ludu. W Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem. Nie mogą dzielić nas różnice rasowe, kulturowe, narodowościowe, czy też związane z wykształceniem. Nie może również istnieć podział na mniejszych i większych, bogatych i biednych oraz mężczyzn i kobiety. Wszyscy jesteśmy równi w Chrystusie, który przez jednego Ducha połączył nas w jednej wspólnocie zarówno z Nim, jak i wzajemnie ze sobą. Powinniśmy zatem służyć i przyjmować usługiwanie bez wyróżnień czy ograniczeń. Dzięki objawieniu Jezusa Chrystusa w Piśmie Świętym, dzielimy wspólnie tę samą wiarę i nadzieję oraz dzielimy się ze wszystkimi tym samym poselstwem. Ta wspólnota ma swoje źródło w jedności Trójjedynego Boga, który przyjął nas jako swoje dzieci (zob. Ps 133,1; Mt 28,19-20; J 17,20-23; Dz 17,26-27; Rz 12,4-5; 1 Kor 12,12-14; 2 Kor 5,16-17; Ga 3,27-29; Ef 2,13-16; 4,3-6.11-16; Kol 3,10-15).

15. Chrzest

Przez chrzest wyznajemy wiarę w śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa oraz świadczymy o naszej śmierci dla grzechu i o tym, że naszym celem jest prowadzenie nowego życia. W ten sposób uznajemy Chrystusa za Pana i Zbawiciela, stajemy się Jego ludem i zosta-

jemy przyjęci w poczet wiernych Jego Kościoła. Chrzt jest symbolem połączenia z Chrystusem, przebaczenia grzechów i otrzymania Ducha Świętego. Obrzędu tego dokonuje się przez zanurzenie w wodzie. Warunkiem przystąpienia do chrztu jest wyznanie wiary w Jezusa oraz widoczna skrucha z powodu grzechu. Poprzedzone to jest zapoznaniem się z naukami Pisma Świętego i ich zaakceptowaniem (zob. Mt 28,19-20; Dz 2,38; 16,30-33; 22,16; Rz 6,1-6; Ga 3,27; Kol 2,12-13).

16. Wieczerza Pańska

Wieczerza Pańska jest uczestnictwem w symbolach ciała i krwi Jezusa, co jest wyrazem wiary w Niego jako naszego Pana i Zbawiciela. Chrystus obecny jest w tym doświadczeniu wspólnoty po to, by spotkać się ze swoim ludem i wzmocnić go. Uczestnicząc w tym obrzędzie, radośnie zwiastujemy śmierć Pańską aż do Jego powtórnego przyjścia. Przygotowanie do Wieczerzy obejmuje rachunek sumienia, skruchę i wyznanie grzechów. Mistrz ustanowił obrzęd umywania nóg jako znak ponownego oczyszczenia, wyraz chęci służenia sobie wzajemnie na wzór Chrystusowego uniżenia oraz zjednoczenia naszych serc w miłości. W nabożeństwie Wieczerzy Pańskiej mogą uczestniczyć wszyscy wierzący chrześcijanie (zob. Mt 26,17-30; J 6,48-63; 13,1-17; 1 Kor 10,16-17; 11,23-30; Ap 3,20).

17. Dary duchowe i posługiwanie

Bóg w każdym czasie obdarza wszystkich członków swego Kościoła darami duchowymi, które każdy wyznawca powinien wykorzystywać w duchu miłości dla wspólnego dobra Kościoła i ludzkości. Dary udzielane przez Ducha Świętego, który rozdziela je między wszystkich wyznawców według Swojej woli, dostarczają Kościołowi wszelkich umiejętności i rodzajów służby, potrzebnych do wypełnienia wyznaczonej mu przez Boga misji. Według Pisma Świętego, dary te obejmują takie posługi jak wiara, uzdrawianie, prorocтво, głoszenie, nauczanie, zarządzanie, pojednanie, współczucie oraz pełna poświęcenia służba i miłosierdzie w niesieniu pomocy i zachęty ludziom. Niektórzy wyznawcy

powołani są przez Boga i uzdolnieni przez Ducha Świętego do pełnienia funkcji uznanych przez Kościół za konieczne w posłudze duszpasterskiej, ewangelizacyjnej i nauczycielskiej. Jest to szczególna służba potrzebna do przygotowania wyznawców do służenia innym, podnoszenia Kościoła do dojrzałości duchowej oraz wzmacniania jedności wiary i poznania Boga. Kiedy wyznawcy korzystają z tych darów jako wierni szafarze rozlicznych łask Bożych, Kościół chroniony jest przed destruktywnym wpływem fałszywych nauk i wzrasta w wierze i miłości dzięki Bożemu działaniu (zob. Dz 6,1-7; Rz 12,4-8; 1 Kor 12,9-11.27-28; Ef 4,8.11-16; 1 Tm 3,1-13; 1 P 4,10-11).

18. *Dar proroctwa*

Pismo Święte świadczy, że jednym z darów Ducha Świętego jest prorokowanie. Dar ten, będący znakiem wyróżniającym Kościół ostateczny, objawił się — jak wierzymy — w posłannictwie Ellen G. White. Jej pisma przemawiają z proroczym autorytetem i dostarczają Kościołowi pociechy, wskazówek, pouczeń oraz korygują jego kroki. Zaświadczają one także wyraźnie, iż to Biblia stanowi kryterium, według którego należy oceniać wszelkie nauki i doświadczenia religijne (zob. Lb 12,6; 2 Krn 20,20; Am 3,7; Jl 2,28-29; Dz 2,14-21; 2 Tm 3,16-17; Hbr 1,1-3; Ap 12,17; 19,10; 22,8-9).

19. *Prawo Boże*

Wielkie zasady prawa Bożego zostały zawarte w dziesięciu przykazaniach i zilustrowane życiem Jezusa. Wyrażają Bożą miłość, wolę i cele przyświecające ludzkim działaniom i relacjom. Zasady te obowiązują ludzi żyjących we wszystkich stuleciach. Stanowią one podstawę przymierza Boga ze swym ludem i kryterium obowiązujące na sądzie Bożym. Poprzez działanie Ducha Świętego prawa te ukazują grzech i budzą w nas świadomość, że potrzebujemy Zbawiciela. Zbawienie jest w całości z łaski, a nie z uczynków, a jego owocem jest posłuszeństwo wobec przykazań. Posłuszeństwo to rozwija charakter chrześcijański i prowadzi do pomyślności. Jest dowodem naszej miłości wobec Pana,

jak również naszej troski o bliźnich. Posłuszeństwo wynikające z wiary ilustruje jak wielka jest moc Chrystusa w przekształcaniu ludzkiego życia, co z kolei wzmacnia chrześcijańskie świadectwo (zob. Wj 20,1-17; Pwt 28,1-14; Ps 19,8-15; 40,8; Mt 5,17-20; 22,36-40; J 14,15; 15,7-10; Rz 8,3-4; Ef 2,8-10; Hbr 8,8-10; 1 J 2,3; 5,3; Ap 12,17; 14,12).

20. Szabat⁶⁰

Łaskawy Stwórca po sześciu dniach dzieła stworzenia odpoczął dnia siódmego, ustanawiając sobotę pamiątką stworzenia dla wszystkich ludzi. Czwarte przykazanie niezmiennego prawa Bożego wymaga, by przestrzegać tego siódmego dnia — soboty — jako dnia odpoczynku, czci i służby, zgodnie z nauką i przykładem Jezusa, Pana szabat. Sobota jest dniem cudownej społeczności z Bogiem i bliźnimi. Jest także symbolem naszego odkupienia w Chrystusie, znakiem uświęcenia, dowodem naszej lojalności wobec Boga oraz przedsmakiem wieczności w Królestwie Bożym. Sobota jest niezmiennym znakiem wiecznego przymierza między Bogiem a Jego ludem. Radosne przestrzeganie tego czasu od wieczora do wieczora, od zachodu słońca do zachodu słońca, jest uczczeniem boskiego dzieła stworzenia i odkupienia (zob. Rdz 2,1-3; Wj 20,8-11; 31,13-17; Kpł 23,32; Pwt 5,12-15; Iz 56,5-6; 58,13-14; Ez 20,12.20; Mt 12,1-12; Mk 1,32; Łk 4,16; Hbr 4,1-11).

21. Szafarstwo

Jesteśmy szafarzami dóbr Bożych, obdarzonymi przez Niego czasem i możliwościami, uzdolnieniami i dobrami materialnymi, błogosławieństwami ziemi i jej bogactwami naturalnymi. Jesteśmy odpowiedzialni przed Nim za ich właściwe użycie. Uznajemy Boże prawo własności do wszystkiego poprzez wierną służbę Jemu i bliźnim, oddawanie dziesięciny i darów przeznaczonych na zwiastowanie ewangelii oraz wsparcie i rozwój Jego Kościoła. Szafarstwo jest przywilejem danym nam przez Boga, abyśmy wzrastali w miłości i zwyciężali egoizm i chciwość. Szafarze cieszą się z błogosławieństw, które otrzymują inni

⁶⁰ W oryg.: *Sabbath*.

dzięki ich wierności (zob. Rdz 1,26-28; 2,15; 1 Krn 29,14; Ag 1,3-11; Ml 3,8-12; Mt 23,23; Rz 15,26-27; 1 Kor 9,9-14; 2 Kor 8,1-5; 9,7).

22. Chrześcijańskie zachowanie

Zostaliśmy powołani do bycia ludem pobożnym, myślącym, czującym i działającym zgodnie z zasadami biblijnymi we wszystkich aspektach życia osobistego i społecznego. Aby Duch Święty odtworzył w nas charakter naszego Pana, angażujemy się wyłącznie w takie sprawy, których owocem w naszym życiu będą czystość, zdrowie i radość. Oznacza to, że nasze przyjemności i rozrywki powinny odpowiadać najwyższym chrześcijańskim standardom smaku i piękna. Niezależnie od różnic kulturowych, nasz ubiór powinien charakteryzować się prostotą, skromnością i czystością — jak przystoi tym, których prawdziwe piękno widoczne jest nie tyle w wyglądzie zewnętrznym, co w niezniszczalnym klejnocie łagodnego i cichego ducha. Oznacza to także, że powinniśmy mądrze troszczyć się o nasze ciała, ponieważ są one świątynią Ducha Świętego. Obok odpowiedniego ruchu fizycznego i odpoczynku, mamy również stosować możliwie najzdrowszą dietę i wstrzymywać się od pokarmów określonych w Piśmie Świętym jako nieczyste. Ponieważ napoje alkoholowe, tytoń, narkotyki i niewłaściwie stosowane środki lecznicze, są szkodliwe dla naszego zdrowia, mamy wstrzymywać się także i od nich. Zamiast tego powinniśmy angażować się we wszystko, co prowadzi nasze myśli i ciało do posłuszeństwa Chrystusowi, który pragnie, aby nasze życie było w pełni wartościowe, radosne i dobre (zob. Rdz 7,2; Wj 20,15; Kpł 11,1-47; Ps 106,3; Rz 12,1, 2; 1 Kor 6,19-20; 10,31; 2 Kor 6,14—7,1; 10,5; Ef 5,1-21; Flp 2,4; 4,8; 1 Tm 2,9-10; Tt 2,11-12; 1 P 3,14; 1 J 2,6; 3 J 2).

23. Małżeństwo i rodzina

Małżeństwo zostało ustanowione przez Boga w Edenie i potwierdzone przez Jezusa jako trwający całe życie związek partnerstwa i miłości pomiędzy mężczyzną i kobietą. Dla chrześcijanina zobowiązanie małżeńskie odnosi się zarówno do związku z Bogiem, jak i ze współ-

małżonkiem, dlatego w związek ten powinni wstępować wyłącznie mężczyzna i kobieta, których łączy wspólnota wiary⁶¹. Wzajemna miłość, godność, szacunek i odpowiedzialność są podstawą związku, który ma odzwierciedlać miłość, świętość, bliskość i trwałość więzi pomiędzy Chrystusem i Jego Kościołem. Co do rozwodu, Jezus nauczał, że osoba, która rozwiedzie się ze współmałżonkiem i wstąpi ponownie w związek małżeński, popełnia cudzołóstwo. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy do rozwodu dochodzi z powodu wszeteczeństwa. Chociaż niektóre związki rodzinne bywają dalekie od ideału, to jednak mężczyzna i kobieta, którzy w pełni poświęcają się sobie wzajemnie, mogą w Jezusie Chrystusie osiągnąć poprzez małżeństwo jedność w miłości dzięki prowadzeniu Ducha Świętego i wsparciu Kościoła. Bóg błogosławi rodzinie i pragnie, aby jej członkowie nawzajem sobie pomagali, aż do osiągnięcia całkowitej dojrzałości. Zacieśnienie więzi rodzinnych jest jednym ze znaków poselstwa ewangelii głoszonego w czasach ostatecznych. Rodzice powinni wychowywać swoje dzieci w miłości i posłuszeństwie dla Pana. Własnym przykładem i słowem powinni uczyć je, że Chrystus jest miłującym, czułym i troskliwym wychowawcą, który pragnie, aby dzieci stały się członkami Jego ciała — częścią Bożej rodziny obejmującej zarówno osoby samotne, jak i pozostające w związkach małżeńskich (zob. Rdz 2,18-25; Wj 20,12; Pwt 6,5-9; Prz 22,6; Ml 3,23-24; Mt 5,31-32; 19,3-9.12; Mk 10,11-12; J 2,1-11; 1 Kor 7,7.10-11; 2 Kor 6,14; Ef 5,21-33; 6,1-4).

24. Służba Chrystusa w niebiańskiej świątyni

W niebie znajduje się świątynia, prawdziwy przybytek, który zbudował Pan, a nie ludzie. W nim sam Chrystus oręduje za nami, dając wierzącym dostęp do owoców swej pojednawczej ofiary złożonej kiedyś za wszystkich na krzyżu. Z chwilą wniebowstąpienia został On ustanowiony naszym wielkim Arcykapłanem i rozpoczął swoją wstawienniczą służbę symbolizowaną przez służbę arcykapłana w miej-

⁶¹ Co to oznacza w praktyce, wyjaśnia podrozdział pt. „Czas randkowania i narzeczeństwo” w rozdziale 13. *Małżeństwo, rozwód i ponowne małżeństwo*.

scu świętym ziemskiej świątyni. W roku 1844, przy końcu proroczego okresu 2300 lat, przystąpił do drugiej i ostatniej fazy swej służby pojednawczej, symbolizowanej przez służbę arcykapłana w miejscu najświętszym ziemskiej świątyni. Jest to dzieło przedadwentowej fazy sądu Bożego⁶², która jest częścią dzieła ostatecznego pokonania grzechu symbolizowanego przez oczyszczenie starotestamentalnej świątyni hebrajskiej w Dniu Pojednania. W tej służbie, która była zapowiedzią tego, co wydarzy się w przyszłości, świątynia była oczyszczana krwią ofiar zwierzęcych. Jednak rzeczy niebiańskie oczyszczane są doskonałą ofiarą krwi Jezusa. Sąd przedadwentowy ukazuje istotom niebiańskim, kto spośród umarłych zasnął w Chrystusie i w związku z tym jest godny, by w Chrystusie dostąpić łaski udziału w pierwszym zmartwychwstaniu. Ukazuje również, kto spośród żyjących trwa w Chrystusie, zachowując przykazania Boże i wiarę Jezusa, będąc tym samym gotowym, aby dostąpić przemienienia i być wziętym do Jego wiecznego Królestwa. Sąd ten potwierdza, że Bóg zbawiając tych, którzy wierzą w Jezusa, postępuje w pełni sprawiedliwie. Deklaruje też, że ci, którzy zachowują wierność wobec Boga, otrzymają Jego Królestwo. Zakończenie tej służby Chrystusa wyznaczy koniec czasu łaski dla ludzi przed powtórny Jego przyjściem (zob. Kpł 16; Lb 14,34; Ez 4,6; Dn 7,9-27; 8,13-14; 9,24-27; Hbr 1,3; 2,16-17; 4,14-16; 8,1-5; 9,11-28; 10,19-22; Ap 8,3-5; 11,19; 14,6-7; 20,12; 14,12; 22,11-12).

25. Powtórne przyjście Chrystusa

Powtórne przyjście Chrystusa jest błogosławioną nadzieją Kościoła i wspaniałym ukoronowaniem ewangelii. Przyjście Zbawiciela będzie literalne, osobiste, widzialne i ogólnoświatowe. Gdy Chrystus powróci, sprawiedliwi spośród umarłych zostaną wzbudzeni z martwych i wspólnie z żywymi sprawiedliwymi zostaną uwielbieni i wzięci do nieba, natomiast niesprawiedliwi umrą. Niemal całkowite wypełnienie się większości proroctw, a także obecny stan świata, wskazują, że powrót Chrystusa jest bliski. Czas tego wydarzenia nie został

⁶² Dosł. wg oryg.: „sądu śledczego”.

objawiony, dlatego jesteśmy zachęcani do tego, aby zawsze być gotowymi (zob. Mt 24; Mk 13; Łk 21; J 14,1-3; Dz 1,9-11; 1 Kor 15,51-54; 1 Tes 4,13-18; 5,1-6; 2 Tes 1,7-10; 2,8; 2 Tm 3,1-5; Tt 2,13; Hbr 9,28; Ap 1,7; 14,14-20; 19,11-21).

26. Śmierć i zmartwychwstanie

Zapłatą za grzech jest śmierć. Lecz Bóg, który jako jedyny jest nieśmiertelny, obdarzy życiem wiecznym odkupionych. Do tego czasu, śmierć jest dla wszystkich ludzi stanem nieświadomości. Gdy Chrystus, który jest naszym życiem, pojawi się ponownie, wzbudzeni przez Niego z martwych sprawiedliwi wraz z żyjącymi sprawiedliwymi zostaną uwielbieni i pochwyceni na spotkanie swego Pana. Drugie zmartwychwstanie — zmartwychwstanie niesprawiedliwych — będzie mieć miejsce tysiąc lat później (zob. Hi 19,25-27; Ps 146,3-4; Koh 9,5-6.10; Dn 12,2.13; Iz 25,8; J 5,28-29; 11,11-14; Rz 6,16.23; 1 Kor 15,51-54; Kol 3,4; 1 Tes 4,13-17; 1 Tm 6,15; Ap 20,1-10).

27. Milenium i koniec grzechu

Milenium to tysiącletnie królowanie Chrystusa z Jego świętymi w niebie w czasie pomiędzy pierwszym i drugim zmartwychwstaniem. W tym czasie sądzeni będą umarli niesprawiedliwi, ziemia zaś będzie całkowicie spustoszona. Nie będzie na niej żyć żaden człowiek, a jej jedynymi mieszkańcami będą szatan i jego aniołowie. Przy końcu tego okresu Chrystus wraz ze swoimi świętymi i świętym miastem zstąpi z nieba na ziemię. Wtedy zostaną wzbudzeni z martwych umarli niesprawiedliwi, którzy wkrótce pod wodzą szatana i z jego aniołami otoczą miasto. Lecz wtedy spadnie ogień Boży, który pochłonie ich i oczyści ziemię. W ten sposób wszechświat zostanie na zawsze uwolniony od grzechu i grzeszników (zob. Jr 4,23-26; Ez 28,18-19; Ml 3,19; 1 Kor 6,2-3; Ap 20; 21,1-5).

28. Nowa Ziemia

Na Nowej Ziemi, na której zamieszka sprawiedliwość, Bóg da odkupionym wieczny dom i doskonałe warunki do życia wiecznego, miło-

ści, szczęścia i uczenia się w Jego obecności. Tam bowiem sam Bóg zamieszka ze swoim ludem, a cierpienie i śmierć przeminą. Wielki bój zostanie zakończony i nie będzie już więcej grzechu. Cała przyroda — zarówno ożywiona, jak i nieożywiona — wskazywać będzie, że Bóg jest miłością. On też królować będzie na wieki. Amen (zob. Iz 35; 65,17-25; Mt 5,5; 2 P 3,13; Ap 11,15; 21,1-7; 22,1-5).

UWAGI

Dział ten zawiera wskazówki w jak sposób zbor powinien postępować w różnych sytuacjach. Zbor może co prawda wybrać alternatywną formę rozwiązania konkretnej sprawy, jeśli jednak do tego dojdzie, przyjęte rozwiązania powinny zawsze harmonizować z ogólnymi zasadami organizacji i funkcjonowania Kościoła.

Rozdział 8 — uwagi

1. **Ceremonia zaślubin** (zob. s. 92). W niektórych krajach pastor, aby móc udzielić ślubu, musi zostać zarejestrowany w urzędzie i otrzymać specjalne upoważnienie. W wielu krajach pastor może udzielić ślubu w kościele, jednak umowa małżeńska musi być zatwierdzona przez urzędnika państwowego, który zazwyczaj jest obecny podczas ceremonii i przysłuchuje się zatwierdzonej treści ślubowania małżeńskiego. W jeszcze innych krajach pastor nie może w ogóle przeprowadzać ceremonii ślubnej, bowiem zawarcie związku małżeńskiego uważane jest za akt cywilny — czynność przynależną państwu. W takich wypadkach po dopełnieniu formalności prawnych nowożeńcy i goście udają się do miejsca, gdzie odbywają się nabożeństwa lub do domu, gdzie pastor przeprowadza kościelną ceremonię zaślubin, by zapewnić nowożeńcom błogosławieństwo od Pana (zob. s. 203-214).
2. **Szkolenie i wyposażanie miejscowych starszych zborów** (zob. s. 94). Chociaż to pastor ponosi główną odpowiedzialność za szkole-

nie starszych zboru, to jednak diecezje także powinny planować takie okresowe szkolenia. W celu wspierania właściwych form współpracy pomiędzy pastorem a starszym zboru, zaleca się, aby pastory także uczestniczyli w takich spotkaniach. Należy także zapraszać na nie kierowników grup, którzy pełnią funkcję podobną do starszych zboru.

3. **Szkolenie i wyposażenie diakonów i diakonis** (zob. s. 97, 99).

Chociaż to pastor ponosi główną odpowiedzialność za szkolenie diakonów i diakonis, to Sekretariat Duchowieństwa diecezji powinien organizować takie okresowe szkolenia.

4. **Troska o utrzymanie majątku kościelnego** (zob. s. 99, 101).

Do obowiązków diakonów należy troska, aby budynek kościelny utrzymywany był w czystości i dobrym stanie technicznym, teren zaś, na którym stoi dom modlitwy, wyglądał schludnie i estetycznie. Mają także dbać o to, by należycie wykonywano obowiązki dozorczy. W dużych zborach często konieczne jest zatrudnienie dozorczy. W tym przypadku diakoni powinni wskazać radzie zboru, kogo można zaangażować do tej pracy. Zatrudnienie następuje na mocy uchwały rady zboru lub też z jej upoważnienia dla diakonatu do zawarcia odpowiedniej umowy. Większe naprawy należy wykonywać za zgodą rady zboru. Rachunki za remonty, wodę, światło, opał itd. należy przedstawić skarbnikowi zboru w celu ich uregulowania.

5. **Sekretarz przechowuje sprawozdania** (zob. s. 101-102). Sprawozdania ze spotkań rady zboru należy umieszczać w księdze zborowej lub innym przeznaczonym do tego miejscu, zależnie od decyzji zboru⁶³. Zapis ten powinien zawsze zawierać datę, spis osób obec-

---

⁶³ Księga zborowa może przybrać formę segregatora zawierającego listę zborową oraz sprawozdania z zebrań zborowych i posiedzeń rady zboru z podjętymi uchwałami i ustaleniami. Wskazane jest, aby wszelkie wyżej wymienione dokumenty miały swoją wersję elektroniczną opatrzoną hasłem. Zasoby komputerowe zboru powinny mieć kopię przechowywaną w bezpiecznym miejscu i systematycznie aktualizowaną.

nych i nieobecnych oraz sprawozdanie z wszelkich podjętych działań i uchwał. Sekretarz powinien także sporządzić listę komitetów powołanych podczas spotkania wraz z ich składem personalnym i okresem funkcjonowania oraz planem pracy. Wszystkie te dane powinny być przekazane przewodniczącemu posiedzenia rady zboru. Po wzory ksiąg zborowych lub wskazówki, jak je tworzyć i prowadzić, należy zwrócić się do zarządu diecezji. W niektórych krajach księgi takie w formie czystej, przygotowanej dla zboru, publikuje się w wydawnictwach kościelnych. W księdze zborowej powinno być miejsce na zapis przebiegu członkostwa zboru, zawierający kolumny informujące w jaki sposób i kiedy przyjęto bądź usunięto poszczególnych członków z listy. Zapis taki należy prowadzić w porządku chronologicznym, a uzupełniające informacje do poszczególnych przypadków umieszczać przy sprawozdaniach z zebrań, gdzie podjęto uchwały dotyczące zmian w członkostwie zboru. Przebieg członkostwa w zborze musi być prowadzony dokładnie i na bieżąco, aby móc wykazać aktualny stan członkostwa.

6. **Korespondencja z wyznawcami** (zob. s. 102). Sekretarz powinien utrzymywać korespondencyjny kontakt z nieobecnymi członkami zboru i przysyłać im na bieżąco wszelkie informacje na temat rozwoju i zmian w zborze, zachęcając ich w ten sposób, by co kwartał składali sprawozdanie ze swoich działań na rzecz Kościoła.
7. **Regulowanie należności za literaturę** (zob. s. 106). W miejscach, gdzie nie ma lokalnej księgarni adwentystycznej, wyznawcy mogą składać zamówienia na literaturę — ulotki, broszury, książki i subskrypcje periodyków — umieszczając w kopercie odpowiednio wypełniony formularz zamówienia wraz z należną sumą pieniędzy i wręczając ją sekretarzowi ewangelizacji. Następnie skarbnik przekazuje zarówno formularz, jak i załączoną kwotę za literaturę do wydawnictwa lub miejscowej księgarni adwentystycznej, w zależności od systemu stosowanego przez diecezję. Pod koniec

każdego kwartału, podczas zebrania zborowego sekretarz ewangelizacji składa sprawozdanie z salda konta zborowego w wydawnictwie, czyli zobowiązań finansowych zboru wobec wydawnictwa i wręcza kopię sprawozdania skarbnikowi (zob. s. 129).

8. **Troska o dzieci.** Kościół powinien być miejscem, do którego bez obaw możemy zabrać dzieci. Wszyscy zaangażowani w służbę dla dzieci i niepełnoletniej młodzieży muszą spełnić zarówno kościelne, jak i prawne kryteria i wymogi. Aby chronić dzieci, zbory powinny wdrażać procedury, które zapewnią odpowiedni margines bezpieczeństwa w tej mierze. Procedury takie powinny uwzględniać:
- 1) *Zasadę obecności dwóch dorosłych.* Podczas zajęć z dziećmi w klasach i na zewnątrz zawsze należy zapewnić obecność dwóch dorosłych osób.
  - 2) *Politykę otwartych drzwi.* Należy unikać kontaktów w cztery oczy i prywatnych rozmów oraz prowadzić takie rozmowy zawsze przy otwartych drzwiach. Jeżeli nie można pozostawić otwartych drzwi, należy poprosić drugą dorosłą osobę, by nam towarzyszyła lub stanęła w drzwiach.
  - 3) *Monitoring wolontariuszy.* Wszyscy wolontariusze powinni wypełnić formularz informacyjny (podać pełne informacje o sobie); należy też sprawdzić ich referencje, a jeśli tego wymaga prawo, skontrolować ich kartotekę policyjną.
  - 4) *Karencję sześciomiesięczną.* Należy bezwzględnie stosować sześciomiesięczny okres oczekiwania dla członków nowych lub przeniesionych z innych zborów, którzy chcą pracować z dziećmi.
  - 5) *Szkolenie.* Należy regularnie szkolić nauczycieli i wolontariuszy, by pomóc im z jednej strony lepiej rozumieć dzieci, z drugiej zaś zapewnić im bezpieczeństwo, przy czym trzeba także uczyć jak wpajać i rozwijać ich wiarę.

Kierownictwo zboru powinno w sprawach rekrutacji osób do pracy z dziećmi regularnie konsultować się z diecezją, by zachować wszystkie wytyczne i wymogi, włączając w to wymogi lokalnego prawa.

Dodatkowe materiały w wersji anglojęzycznej można uzyskać ze strony Sekretariatu Rozwiązywania Spraw Kryzysowych: www.adventistrisk.org.

9. **Materiały do służby dla dzieci** (zob. s. 111). W wersji anglojęzycznej dostępne są następujące podręczniki: *The Children's Ministries Handbook: A Step-by-Step Guide for Children's Leaders Around the World*, 2005; *The Children's Ministries Coordinator: A Step-by-Step Guide for Organizing Children's Ministries in the Local Church*, 2005; *Pastor's & Elder's Handbook for Children's Ministries*, 2005. Wydawca: Children's Ministries, Generalna Konferencja Kościoła Adventystów Dnia Siódmego, Silver Spring MD. Więcej informacji na ten temat można uzyskać, kontaktując się z dyrektorem Sekretariatu Dzieci: www.gcchildmin.org.
10. **Materiały do służby dla rodziny** (zob. s. 118). W wersji anglojęzycznej dostępny jest podręcznik: *Caring for Families Today: A Guide for Family Ministries*, 2009. Wydawca: Family Ministries, General Conference of Seventh-day Adventists, Silver Spring MD. Więcej informacji na ten temat można uzyskać, kontaktując się z dyrektorem Sekretariatu Rodziny: www.adventistfamilyministries.org.
11. **Materiały do służby na rzecz zdrowia** (zob. s. 120). W wersji anglojęzycznej dostępne są następujące podręczniki: *CELEBRATIONS* (program prezentujący podstawowe zasady zdrowia wraz ze scenariuszami 12 wykładów i prezentacjami multimedialnymi), *CHARTERS* (seria wykładów z prezentacjami multimedialnymi dla osób zajmujących się tą tematyką), *Foundations for Health Ministry* (84 wykłady na temat podstawowych zasad zdrowia dla osób prowadzących takie szkolenia), *Breathe Free* (wzór kursu antynikotynowego), *Youth Alive* (program budowania tężyzny i sprawności fizycznej u młodzieży), *Vegetarian Cuisine Instructor's Course* (przystępny przewodnik gotowania), *Birthing Companions*

(wsparcie dla młodych kobiet w ciąży), *Regeneration* (12-stopniowy program uwolnienia od uzależnień) i *My Vegetarian Food Pyramid* (plakaty różnej wielkości).

12. **Materiały z Sekretariatu Spraw Publicznych i Wolności Religijnej** (zob. s. 121). By uzyskać odpowiednie materiały należy skontaktować się z diecezjalnym dyrektorem Sekretariatu Spraw Publicznych i Wolności Religijnej. Materiały anglojęzyczne dostępne są na następujących stronach: www.parl.org i www.irla.org.
13. **Materiały z Sekretariatu Wydawnictw** (zob. s. 123). Dostępne są materiały anglojęzyczne: *Literature Ministry Training Manual* (trzy tomy z prezentacją multimedialną); *The Publishing Ministry and the Church* (broszura); *Student Literature Evangelism Manual*; *Miracles of Grace* (zbiór 365 doświadczeń ewangelistów kolporterów z całego świata); *The Literature Evangelist* (kwartalnik Sekretariatu Kolportażu przy Generalnej Konferencji). Więcej informacji można uzyskać od dyrektora Sekretariatu Kolportażu przy diecezji lub unii lub na: www.publishing.gc.adventist.org⁶⁴.
14. **Materiały dla oddziałów szkoły sobotniej i ewangelizacji** (zob. s. 123, 128). Poza podręcznikiem do szkoły sobotniej dostępne są także następujące materiały anglojęzyczne: *Cornerstone Connections*, *Real-Time Faith* (pomoce dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, także z prezentacjami multimedialnymi), *In Step with Jesus* (czteroczęściowy przewodnik Sabbath School Bible dla nowych członków); *Sabbath School Handbook*; *Personal Ministries Handbook*; *Keys for Sabbath School & Personal Ministries Leaders* (seria ulotek), *Reaching & Winning* (seria broszur do ewangelizacji wśród osób z różnych wyznań i grup docelowych), *Keys to Adventist Community Services* (broszura/podręcznik); „The

---

⁶⁴ W Polsce informacji na ten temat udziela również Polskie Stowarzyszenie „Zdrowa Rodzina”.

Sharing” (biuletyn oddziałowy); *Community Services and Urban Ministry Certification Program* (www.sabbathschoolpersonalministries.org/acs_iicm). Więcej informacji można uzyskać od dyrektora Sekretariatu Szkoły Sobotniej i Sekretariatu Ewangelizacji przy diecezji. Inne materiały można znaleźć na www.sabbathschoolpersonalministries.org, GraceLink.net, JuniorPowerPoints.org, RealTimeFaith.net, CornerstoneConnections.net, CQBibleStudy.org, SabbathSchoolU.org, [In StepWithJesus.org](http://InStepWithJesus.org) lub mobilnej wersji aplikacji Sabbath School⁶⁵.

15. **Adwentystyczne Służby Społeczne** (zob. s. 130). W niektórych miejscach kontynuowana jest działalność Stowarzyszenia „Tabita” i Adwentystycznej Organizacji Mężczyzn lub służba społeczna zboru odbywająca się pod szyldem innych nazw czy organizacji oficjalnie zatwierdzonych przez właściwe jednostki kościelne. W takich przypadkach zbór powinien wybrać koordynatora (ale nie dyrektora) Adwentystycznych Służb Społecznych, aby koordynował pracę wszystkich służb prowadzonych przez oddziały i służby zboru oraz diakonów i diakonise, którzy posiadają swoich własnych liderów.

Liderzy „Tabity”, Adwentystycznej Organizacji Mężczyzn, inne powołane przez zbór organizacje społeczne oraz koordynatorzy Adwentystycznych Służby Społecznych na poziomie lokalnym są członkami komitetu ewangelizacji działającego w ramach oddziału ewangelizacji opisanego w niniejszym *Prawie zborowym*.

Gdy służby wykonujące pracę społeczną są na nowo organizowane na danym obszarze, rekomenduje się przyjąć model Adwentystycznych Służb Społecznych, które angażują wszystkich wyznawców zboru w pracę społeczną o szerokim zasięgu opartą na identyfikowaniu potrzeb społeczeństwa. Więcej informacji na temat dzia-

---

65 Sekretariat Szkoły Sobotniej i Sekretariat Ewangelizacji regularnie udostępniają drogą internetową przetłumaczone na język polski materiały dla nauczycieli szkoły sobotniej i doświadczenia misyjne ze świata na apele ewangelizacyjne.

łania ASS na stronie: www.sabbathschoolpersonalministries.org w zakładce Adventist Community Services.

16. **Materiały z Sekretariatu Szafarstwa** (zob. s. 132). Dostępna jest następująca praca anglojęzyczna: *Steps to Discipleship*, 2009. Stewardship Ministries, General Conference of Seventh-day Adventists, Silver Spring, MD. Więcej informacji można uzyskać od dyrektora Sekretariatu Szafarstwa przy diecezji, unii lub wydziale. Można też zajrzeć na stronę: www.adventiststewardship.com.
17. **Materiały z Sekretariatu Misji Kobiet** (zob. s. 133). Czterostopniowe szkolenia leaderskie, materiały na Dzień Służby Kobiet, Tydzień Modlitwy i Dzień Walki z Przemocą. W języku angielskim istnieje ponadto specjalny podręcznik starszego zboru wydany z myślą o służbie kobiet w zborze: *Pastor's and Elder's Handbook for Women's Ministries*. Więcej informacji można uzyskać od dyrektora Sekretariatu Misji Kobiet przy diecezji lub unii. Można też zajrzeć na stronę: www.adventistwomensministries.org.
18. **Plan organizacyjny oddziału młodzieży adwentystycznej** (zob. s. 136). Szczegółowe informacje na temat planu organizacyjnego OMA można otrzymać u dyrektora Sekretariatu Młodzieży przy diecezji. Każdy zbor powinien przeanalizować zarówno wiek, charakter i zapotrzebowanie swojej młodzieży, jak i poziom dostosowania opiekunów, nauczycieli, wykorzystywanych materiałów, sal i pomocy naukowych, a ponadto zastanowić się, jak wykonywana w zborze praca ma się do pracy w szkole. Dopiero po przeanalizowaniu tych czynników można przystąpić do tworzenia optymalnego programu dla młodzieży w zborze. Inne określenia takie jak „klub”, „stowarzyszenie”, „wspólnota” czy „ruch” mogą być stosowane, ale określenie „młodzież adwentystyczna” powinno być używane zawsze, aby jasno wskazać na pochodzenie organizacji.

19. **Materiały dla oddziału młodzieży** (zob. s. 140). Aby uzyskać materiały urzędnicy zboru powinni najpierw skontaktować się z właściwą diecezją/misją, unią i wydziałem. Ponadto strona internetowa Sekretariatu Młodzieży Generalnej Konferencji również udziela wsparcia na wszystkich szczeblach oddziału młodzieży: gcyouthministries.org

Rozdział 9 — uwagi

1. **Przykładowa lista urzędników zborowych** (zob. s. 145). Komitet nominacyjny wybiera członków zboru na urzędników zborowych pełniących różne funkcje. Mały zbor może skrócić listę urzędników, natomiast liczny zbor może powołać członków na wszystkie stanowiska przewidziane według pełnej listy. Poniżej przedstawiamy pełną listę urzędników zborowych⁶⁶:

- starszy/starsi zboru
- diakon/diakoni
- diakonisa/diakonise
- sekretarz
- skarbnik i jego zastępca
- koordynator katechumenatu
- rada zboru
- rada szkoły przyzborowej
- kierownik Adwentystycznych Służb Społecznych lub Stowarzyszenia „Tabita”
- sekretarz-skarbnik Adwentystycznych Służb Społecznych lub Stowarzyszenia „Tabita”

⁶⁶ Podajemy pełną listę według wzoru z anglojęzycznej wersji *Prawa zborowego*, należy jednak pamiętać, że w polskich realiach, tak odmiennych od amerykańskich, wiele z wymienionych urzędów może nie znaleźć praktycznego zastosowania, nawet w dużych zborach. Nie należy zatem czuć się zobligowanym do wyboru wszystkich wymienionych urzędników. Należy raczej wybrać z listy te urzędy, które są konieczne i korzystne dla sprawnego funkcjonowania zboru, opierając się na praktyce wypracowanej w polskich warunkach.

- kierownik oddziału młodzieży adwentystycznej i zastępca/zastępcy
- opiekun młodzieży
- sekretarz-skarbnik i zastępca oddziału młodzieży adwentystycznej
- kierownik muzyki oddziału młodzieży adwentystycznej
- pianista lub organista oddziału młodzieży adwentystycznej
- drużynowy zuchów
- drużynowy harcerzy
- drużynowy harcerzy starszych
- kierownik/koordynator oddziału młodzieży studenckiej
- kierownik oddziału młodzieży pełnoletniej
- kierownik szkoły biblijnej
- kierownik oddziału dzieci
- kierownik oddziału muzyki / kierownik chóru / prowadzący śpiew
- organista lub pianista
- sekretarz komunikacji lub komitetu komunikacji
- sekretarz edukacji
- kierownik/kierownicy oddziału rodziny
- kierownik oddziału zdrowia
- koordynator służby na rzecz niepełnosprawnych
- kierownik ewangelizacji
- sekretarz ewangelizacji
- kierownik służby modlitewnej
- koordynator kolportażu literatury
- kierownik oddziału spraw publicznych i wolności religijnej
- kierownik szkoły sobotniej i zastępca/zastępcy
- sekretarz szkoły sobotniej i zastępca/zastępcy
- kierownicy oddziałów szkoły sobotniej, włączając w to kierowników działu dorosłych i pozostałych działów
- sekretarz do spraw inwestycji szkoły sobotniej
- kierownik oddziału szafarstwa
- kierownik wakacyjnej szkoły biblijnej
- kierownik misji kobiet
- inni urzędnicy uznani przez zbór za potrzebnych

- urzędnicy Stowarzyszenia Dom i Szkoła (kierownik i sekretarz-skarbnik) — jeżeli szkoła prowadzona jest tylko przez jeden zbor, komitet nominacyjny powinien wyłonić kandydatury do rady szkoły, która następnie powołuje wskazane osoby na stanowiska; jeżeli szkoła prowadzona jest przez więcej niż jeden zbor, cała procedura przypada radzie szkoły (zob. s. 114).

Rozdział 10 — uwagi

1. **Szkoła sobotnia** (zob. s. 157-160). Na szkołę sobotnią [pierwszą część nabożeństwa] przeznaczają się przeciętnie godzinę i dziesięć minut. Nie oznacza to, że nie można przyjąć krótszej lub dłuższej formuły. Jednak bez względu na czas trwania, należy zawsze wygospodarować taką ilość czasu, by regularnie informować i promować inicjatywy ewangelizacyjne oraz nowe obszary działania Kościoła światowego, odpowiednio wyeksponować wagę darów [zbieranych podczas] szkoły sobotniej oraz przeznaczyć nie mniej niż pół godziny na same studium Biblii⁶⁷.
2. **Porządek [drugiej części] nabożeństwa** (zob. s. 157-161). Modele [drugiej części] nabożeństwa [*service*] różnią się w zależności od kraju i kultury. Proponujemy dwie zasadnicze formuły:

Porządek dłuższy

- Preludium muzyczne
- Ogłoszenia
- Wejście prowadzących i usługujących
- Doksologia [tekst pochwalny]

⁶⁷ Terminologia anglojęzyczna różni się od przyjętej w Polsce. Tradycyjnie angielskim terminem *Sabbath School* (szkoła sobotnia) określa się to, co my nazywamy zazwyczaj pierwszą częścią nabożeństwa (czyli nie tylko samo studium Biblii, ale pieśni, apel itd.), zaś *service* (nabożeństwo) odnosi się nie do całości, lecz wyłącznie do naszej drugiej części nabożeństwa.

- Inwokacja (modlitwa)
- Czytanie z Pisma Świętego
- Pieśń ogólna
- Modlitwa
- Pieśń solowa, zespołowa lub utwór muzyczny
- Zebranie darów
- Pieśń ogólna
- Kazanie
- Pieśń ogólna
- Modlitwa i błogosławieństwo
- Cicha modlitwa zebranych na stojąco lub siedząco
- Muzyka [organowa]

Porządek krótszy

- Ogłoszenia
- Pieśń ogólna
- Modlitwa
- Zebranie darów
- Pieśń solowa, zespołowa lub utwór muzyczny
- Kazanie
- Pieśń ogólna
- Modlitwa i błogosławieństwo
- Cicha modlitwa zebranych na stojąco lub siedząco

3. **Forma nabożeństwa** (zob. s. 158-160). Gdy prowadzący i usługujący wyjdą przed zbor i uklękną, zgromadzeni stojąc z pochyłymi głowami, powinni błagać Boga o Jego obecność i błogosławieństwo. Nabożna cisza stanowi najlepsze przygotowanie do następnych etapów nabożeństwa.

Na istotę nabożeństwa składają się w zasadzie dwa główne elementy: (1) hołd i uwielbienie Boga wyrażone w pieśniach, modlitwach i darach zgromadzenia oraz (2) poselstwo ze Słowa Bożego.

Osoba prowadząca wiernych przed oblicze Boże przez uroczystą pasterską modlitwę, zdając sobie sprawę z jej ważności, powinna czynić to z powagą. Modląc się, powinna mieć twarz zwróconą ku zgromadzeniu, zgromadzenie zaś w miarę możliwości powinno klęczeć lub stać z twarzami zwróconymi ku niej. Modlitwa powinna być krótka, ale wyrażać jednocześnie wdzięczność, uwielbienie oraz osobiste potrzeby wiernych, jak też ogólnoswiatowego dzieła Bożego.

Istotną częścią nabożeństwa jest kolekta darów. Chociaż Słowo Boże radzi nam z jednej strony, abyśmy „oddali Panu pokłon w świętej szacie”, to z drugiej strony wzywa nas, abyśmy „nieśli dary i weszli do przedsionków jego” (Ps 96,8-9). Zatem nie ma żadnych przeciwwskazań, by składanie darów dla Boga mogło odbywać się podczas nabożeństwa; więcej — ono powinno stanowić integralną część nabożeństwa.

Kazanie winno być poprzedzone utworem muzycznym lub pieśnią. Potem następuje najważniejsza część nabożeństwa — duchowe karmienie trzody Bożej. Efektem nakarmienia zgromadzenia odpowiednim pokarmem, pozwalającym mu odczuć, że to sam „Bóg nawiedził lud swój” (Łk 7,16), są zawsze błogosławione skutki służące chwale Bożej. Ten, kto głosi Słowo do ludu, powinien w pełni zdawać sobie sprawę z powagi swego dzieła i dlatego też powinien być zawsze dobrze przygotowany.

Starszy zboru współpracuje z pastorem w przygotowaniu porządku nabożeństwa. Jeżeli zbor nie ma miejscowego pastora, odpowiedzialność za prowadzenie i przebieg drugiej części nabożeństwa spoczywa na starszym zboru. Powinien on prowadzić ją sam lub też zlecić prowadzenie komuś innemu. Od czasu do czasu można zorganizować specjalne nabożeństwo poświęcone opowiadaniu doświadczeń z Bożego działania w życiu i wielbieniu Boga bądź stworzyć wybranym wyznawcom możliwość zaprezentowania swych doświadczeń z pracy ewangelizacyjnej.

4. **Czas zebrań** (zob. s. 159). Aby rozwinąć i umocnić wśród członków zboru ducha misyjnego, można organizować dodatkowe nabożeństwa, poświęcone różnym aspektom ewangelizacji. Zaleca się, by w tym przypadku skorzystać z następujących sugestii ich prowadzenia:

1) Mogą przybrać formę dziesięciminutowego dzielenia się doświadczeniami, odbywającego się w każdą sobotę podczas szkoły sobotniej.

2) Mogą to być też spotkania w środku tygodnia połączone z cotygodniowym zebraniem modlitewnym. Pierwszą część takiego spotkania można poświęcić na nakierowane na duchowość kazanie Słowa Bożego, po którym może odbyć się spotkanie modlitewne. Ważne jest przy tym, aby pamiętać, że oddawanie Bogu czci stanowi podstawę duchowego rozwoju i przygotowania do posługi w zborze. Pozostały czas można przeznaczyć na szkolenie wyznawców do ewangelizacji. Należy przedstawić metody pozyskiwania ludzi dla Chrystusa, a następnie uczestnicy powinni mieć sposobność, by podzielić się z innymi problemami, jakie napotkali w pracy ewangelizacyjnej i podyskutować o tym.

Spotkania poświęcone ewangelizacji należy organizować w czasie dostosowanym do lokalnych warunków. Komitet oddziału ewangelizacji powinien dołożyć starań, by odpowiednio przygotowywać takie spotkania, tak by stały się one okazją ku duchowemu ożywieniu i praktycznemu wyszkoleniu wyznawców. Powinien także dopilnować, by odbywały się one tak regularnie i przez taki okres jak inne spotkania zboru i tak długo jak potrzeba dla szkolenia wyznawców.

5. **Umywanie nóg** (zob. s. 164). Należy przygotować oddzielne pomieszczenia do umywania nóg dla mężczyzn i kobiet. Tam, gdzie łączy się to z przejściem po schodach lub dłuższą odległością, należy zadbać o udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. W miejscach, gdzie nie ma społecznych przeciwwskazań, a styl strojów eliminuje ryzyko zaistnienia jakiegokolwiek elementu nieprzy-

zwoitości, można przygotować oddzielne pomieszczenia dla małżeństw lub rodziców i ich ochrzczonych dzieci, aby umożliwić im wzajemne umywanie nóg. Kierownictwo zboru powinno wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przyjsię z pomocą w doborze partnera do umywania nóg osobom, które z powodu skrępowania czy nieśmiałości mają z tym problem.

Przed udaniem się na uroczystość pamiątki Wieczerzy Pańskiej wszyscy powinni dokładnie umyć swoje ręce. Ze względów higienicznych osoby prowadzące nabożeństwo powinny uczynić to publicznie.

- 6. Chleb i wino** (zob. s. 164). W czasie, gdy zgromadzenie schodzi się ponownie na miejsce nabożeństwa, można zaśpiewać pieśń. Następnie usługujący pastor (pastorzy) wraz ze starszymi zboru zajmują miejsca przy stole, na którym wcześniej umieszczono chleb i wino (niesfermentowany sok winogronowy), zaś diakoni i diakonise zajmują swoje miejsca⁶⁸. Pastor zdejmuje serwetę nakrywającą chleb. Można odczytać odpowiednie teksty Pisma Świętego, na przykład: 1 Kor 11,23-24; Mt 26,26; Mr 14,22 lub Łk 22,19 albo wygłosić krótkie kazanie w tej części uroczystości zamiast wcześniej. Jest to tym bardziej skuteczne, gdy kazanie koncentruje się na znaczeniu chleba i wina. Wtedy poselstwo to jest nadal świeże w umysłach uczestników, gdy symbole te trafiają do ich rąk. Osoby prowadzące uroczystość zwykle klękają do modlitwy o błogosławieństwo dla chleba. Uczestnicy zgromadzenia mogą także uklęknąć lub pozostać w pozycji siedzącej. Zazwyczaj chleb jest w większości połamany jeszcze przed uroczystością, jedynie mała jego część pozostawiona jest na tacach do połamania przez pastora i starszych zboru (wszyscy łamiący chleb powinni dokładnie umyć ręce przed powrotem na uroczystość Wieczerzy). Pastor i starsi zboru wręczają tace z chlebem

---

⁶⁸ Jeżeli diakoni i/lub diakonise mają wziąć udział w rozdawaniu chleba i wina — o czym zawsze decyduje prowadzący uroczystość — powinni zająć miejsca z przodu sali.

diakonom, a diakoni usługują zgromadzeniu. W mniejszych zborach lub tam, gdzie liczba starszych zboru jest wystarczająca, rozdawanie chleba i wina może pozostać wyłącznie w gestii pastora i starszych zboru.

W tym czasie można wykonać specjalnie przygotowany utwór wokalny, podzielić się doświadczeniami, przedstawić streszczenie kazania, odczytać wybrany fragment Pisma Świętego, zaśpiewać pieśń ogólną lub wysłuchać fragmentu muzyki organowej czy fortepianowej.

Wszyscy uczestniczący w uroczystości powinni wstrzymać się ze spożyciem swojej części chleba do czasu, gdy otrzyma go także usługujący pastor i/lub starszy zboru. Kiedy wszyscy otrzymają chleb, osoba prowadząca zachęca do wspólnego spożycia chleba. Spożywaniu chleba powinny towarzyszyć ciche modlitwy.

Pastor odczytuje pasujące fragmenty z Biblii, na przykład: 1 Kor 11,25-26; Mt 26,27-29; Mr 14,23-25 lub Łk 22,20. Prowadzący klękają, po czym odmawiana jest modlitwa o błogosławieństwo dla wina. Diakoni, podobnie jak wcześniej, usługują zgromadzeniu. Można i tym razem wykonywać czynności podobne do tych przy spożyciu chleba. Po usłudzeniu osobom prowadzącym, wszyscy uczestniczący w Wieczery spożywają wino razem.

Czasem stosuje się alternatywną metodę błogosławienia i łamania chleba. Chleb i wino umieszcza się na tej samej tacy i podaje zgromadzeniu. Wierni równocześnie sięgają po chleb i wino. Po spożyciu chleba następuje cicha modlitwa. Następnie po modlitwie o błogosławieństwo dla wina, spożywa się wino i ponownie w ciszy modli. Tam, gdzie ławy lub krzesła wyposażone są w specjalne stoliki, na których można postawić kieliszki, nie ma konieczności zbierania ich podczas nabożeństwa — można to uczynić już po jego zakończeniu.

- 7. Zebrania zboru** (zob. s. 167-169). Sprawozdawcza część zebrania może obejmować następujące elementy:

- 1) Sprawozdanie sekretarza zboru zawierające aktualny wykaz członków zboru oraz ilość członków przyjętych i przeniesionych do innych zborów. Należy także podać liczbę, choć niekoniecznie nazwiska, osób, które w ciągu minionego roku zostały pozbawione członkostwa zboru lub umarły. Interesujący dla członków zboru może być także krótki przegląd uchwał podjętych przez radę zboru.
- 2) Sprawozdanie kierownika oddziału ewangelizacji zawierające charakterystykę działalności ewangelizacyjnej zboru, w tym działalność na rzecz społeczeństwa, jak również plany przyszłej pracy. Po tym można przedstawić sprawozdanie sekretarza oddziału ewangelizacji.
- 3) Sprawozdanie skarbnika zawierające kwotę dziesięcin, otrzymanych i przesłanych do diecezji, wysokość darów zbieranych na misję podczas szkoły sobotniej, jak również darów zborowych i cele, na jakie zostały wykorzystane.
- 4) Sprawozdanie diakonatu zawierające liczbę wizyt duszpasterskich złożonych członkom, opis ich pracy na rzecz ubogich oraz innych podjętych przedsięwzięć.
- 5) Sprawozdanie kierownika oddziału młodzieży zawierające opis ewangelizacyjnej działalności młodzieży oraz innej pracy rozwijanej przez młodzież zboru.
- 6) Sprawozdanie kierownika szkoły sobotniej zawierające aktualną liczbę członków i omawiające inne sprawy dotyczące jej działalności.
- 7) Sprawozdanie skarbnika zboru dotyczące stanu finansowego szkoły przyzborowej, zawierające również informacje na temat jej zapotrzebowania na sprzęt i inne sprawy.
- 8) Sprawozdanie dyrektora lub nauczyciela szkoły przyzborowej obejmujące takie sprawy, jak: nabór uczniów, rozwój programu wychowawczego szkoły, chrzty wśród uczniów szkolnych, jak i rezultaty udziału dzieci w działaniach kościelnych.
- 9) Sprawozdanie przewodniczącego Stowarzyszenia Dom i Szkoła przedstawiające działania i potrzeby tej organizacji.

- 10) Sprawozdanie kierownika oddziału komunikacji obejmujące kontakty z prasą, radiem, telewizją, jak i inne czynności związane z kontaktami pomiędzy zborom a społeczeństwem.
8. **Inne komitety rady zboru** (s. 174). Przewodniczący komitetów powołanych przez radę zboru powinni regularnie składać sprawozdanie z ich działalności. Na przykład, w dużych zborach rada może powołać komitet do spraw planów ewangelizacyjnych, który składać się może z kierowników poszczególnych oddziałów zboru odpowiedzialnych za działalność zewnętrzną, a przewodniczyć mu będzie starszy zboru. Taki komitet przejmie zadanie koordynowania programów ewangelizacyjnych w zborze i będzie składać sprawozdanie ze swych prac radzie zboru.
9. **Materiały dla oddziału młodzieży adwentystycznej** (zob. s. 176). Materiały pomocnicze dla OMA dostępne są w Sekretariatach Młodzieży przy wydziale, unii lub diecezji. Materiały te obejmują także kwartalnik wydawany przez Generalną Konferencję pt. „Youth Ministry Accent”. Dostępne są także różne ulotki o szerokiej gamie tematów młodzieżowych. Można zaopatrywać się w nie w biurach diecezji lub punktach sprzedaży literatury adwentystycznej.

Rozdział 11 — uwagi

1. **Materiały dla oddziału szafarstwa** (zob. s. 180). Z materiałów angięzycznych można polecić: *Steps to Discipleship*, Stewardship Ministries, General Conference of Seventh-Day Adventists, Silver Spring, MD, 2009 lub stronę internetową www.adventiststewardship.com. Więcej informacji można otrzymać w sekretariacie szafarstwa przy wydziale, unii lub diecezji.

2. Przykładowy budżet zboru (zob. s. 183).

Przychody	miesięczne	roczne
Dary szkoły sobotniej.....	xxxx zł	xxxx zł
Dary zborowe.....	xxxx zł	xxxx zł
Dary na fundusz ubogich	xxxx zł	xxxx zł
Wszystkie dary razem	xxxx zł	xxxx zł
Fundusz dobroczynny	xxxx zł	xxxx zł
<hr/>		
Razem:	xxxx zł	xxxx zł
Rozchody	miesięczne	roczne
Remonty i malowanie budynku zborowego (kaplicy) ...	xxxx zł	xxxx zł
Opał	xxxx zł	xxxx zł
Utrzymanie czystości	xxxx zł	xxxx zł
Czynsz i ubezpieczenie.....	xxxx zł	xxxx zł
Fundusz dla ubogich	xxxx zł	xxxx zł
Wydatki szkoły sobotniej	xxxx zł	xxxx zł
Wydatki okolicznościowe	xxxx zł	xxxx zł
Światło	xxxx zł	xxxx zł
Woda	xxxx zł	xxxx zł
Gaz	xxxx zł	xxxx zł
Materiały biurowe	xxxx zł	xxxx zł
Pranie	xxxx zł	xxxx zł
Fundusz szkoły przyzborowej ⁶⁹	xxxx zł	xxxx zł
Literatura i ewangelizacja.....	xxxx zł	xxxx zł
Wydatki z innych funduszy (pomoc char)	xxxx zł	xxxx zł
<hr/>		
Razem:	xxxxx zł	xxxx zł

Do budżetu należy dodać kolumny przedstawiające przychody i rozchody w analogicznym okresie poprzedniego roku, by dać bardziej obiektywny obraz. W powyższym wzorze ze względu na rozmiar tabeli, tych informacji nie ujęto.

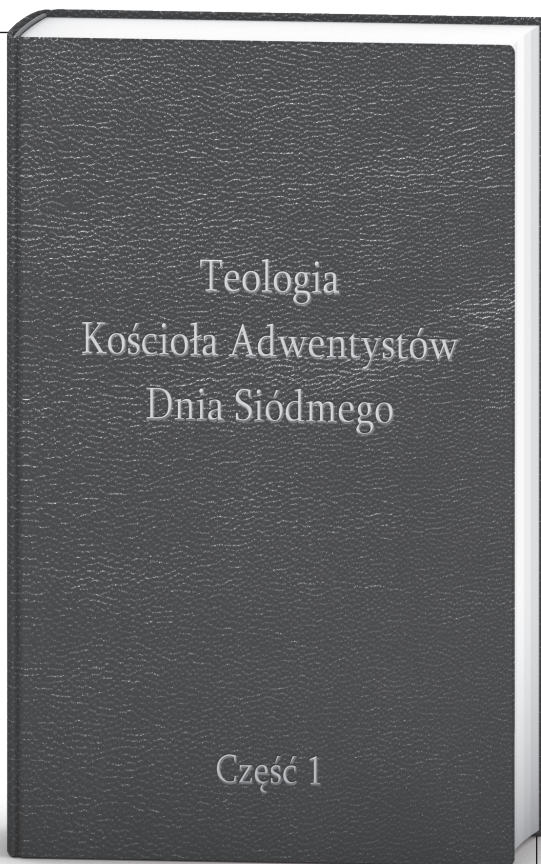
⁶⁹ W polskich warunkach jest to raczej niespotykane.

Indeks przywoływanych w *Prawie zborowym*
książek Ellen G. White
przetłumaczonych na język polski

- Chrześcijański dom*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2010.
- Działalność apostołów*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2007.
- Ewangelizacja*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2000.
- Medyczna praca misyjna*, ORION Plus, Radom 2009.
- Najpiękniejsze nauki Jezusa*, ORION Plus, Radom 2009.
- Pokój, za którym tęsknisz*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2011.
- Patriarchowie i prorocy*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2006.
- Przypowieści Chrystusa*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2010.
- Studzy ewangelii*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2003.
- Służba kolporterska*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2006.
- Śladami Wielkiego Lekarza*, Nowe Spojrzenia, Warszawa 2009.
- W atmosferze niebios*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2001.
- Wychowanie*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2010.
- Wydarzenia czasów końca*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 2007.
- Wielki bój*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2011.
- Życie Jezusa*, Wydawnictwo „Znaki Czasu”, Warszawa 2011.

WYJĄTKOWA NOWOŚĆ! SERIA LIMITOWANA

Publikacja jest obecnie jednym z najważniejszych dzieł teologicznych w światowej literaturze adwentystycznej. Została przygotowana przez zespół wybitnych teologów z różnych krajów. W części pierwszej omówiono m.in. takie zagadnienia jak: Trójca, zbawienie, grzech, nauka o człowieku, interpretacja *Biblii*, osoba i dzieło Chrystusa. Każde zagadnienie ukazane zostało przez pryzmat interpretacji biblijnej, a następnie w perspektywie historycznej i w pismach Ellen G. White. *Teologia Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego* składać się będzie z trzech tomów. Planowany czas wydania całego dzieła to czwarty kwartał 2017 roku. Stron 390.

Oprawa twarda: cena det. 49 zł, cena dla zborów 45 zł.

Oprawa miękka: cena det. 39 zł, cena dla zborów 35 zł.

Wydawca: Wyższa Szkoła Teologiczno-Humanistyczna w Podkowie Leśnej.

Wyłączny dystrybutor: Wydawnictwo „Znaki Czasu”.

Patronat oraz współfinansowanie wydania dzieła:

Zarząd Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w RP.

„Książki tej nie może zabraknąć w żadnej adwentystycznej rodzinie, gdyż nie tylko buduje ona tożsamość duchową członków Kościoła, ale także ugruntowuje w naukach *Pisma Świętego* i pozwala odpowiedzieć na pytanie: *W co i dlaczego wierzymy?*” (wydawca polski).

Zamówienia na publikację prosimy kierować pod adresem:

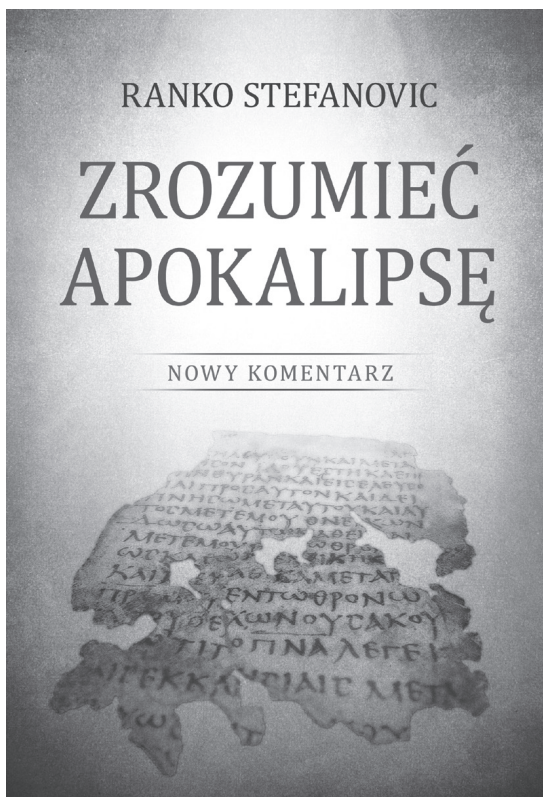
Dział Handlowy Wydawnictwa „Znaki Czasu”

ul. Foksal 8/6, 00-366 Warszawa, tel.: 22-331-98-00

e-mail: kontakt@znakiczasu.pl, księgarnia internetowa: sklep.znakiczasu.pl

NOWY KOMENTARZ!

W niespokojnym XXI wieku żadna inna część *Biblii* nie budzi tak wielkiego zainteresowania, nie powoduje tylu spekulacji oraz nie wywołuje takiej sensacji i takiego zamieszania jak *Apokalipsa Jana*. Dlatego Ranko Stefanovic w przystępny sposób objaśnia tę proroczą księgę i prowadzi nas rozdział po rozdziale, ukazując panoramę wszechświatowego boju. Przedstawia poruszający obraz Boga Stwórcy, który zwycięża w wielkim konflikcie dzięki sprawiedliwości objawionej w Jezusie Chrystusie jako Królu Królów i Panu Panów.

Autor jest profesorem *Nowego Testamentu* na Uniwersytecie Andrews w Stanach Zjednoczonych, a jego książka uznawana jest za oficjalny komentarz adwentystyczny do *Apokalipsy Jana*. Stron ok. 350.

Zamówienia na publikację prosimy kierować pod adresem:

Dział Handlowy Wydawnictwa „Znaki Czasu”

ul. Foksal 8/6, 00-366 Warszawa, tel.: 22-331-98-00

e-mail: kontakt@znakiczasu.pl, księgarnia internetowa: sklep.znaciczasu.pl

Notatki

Notatki

Notatki